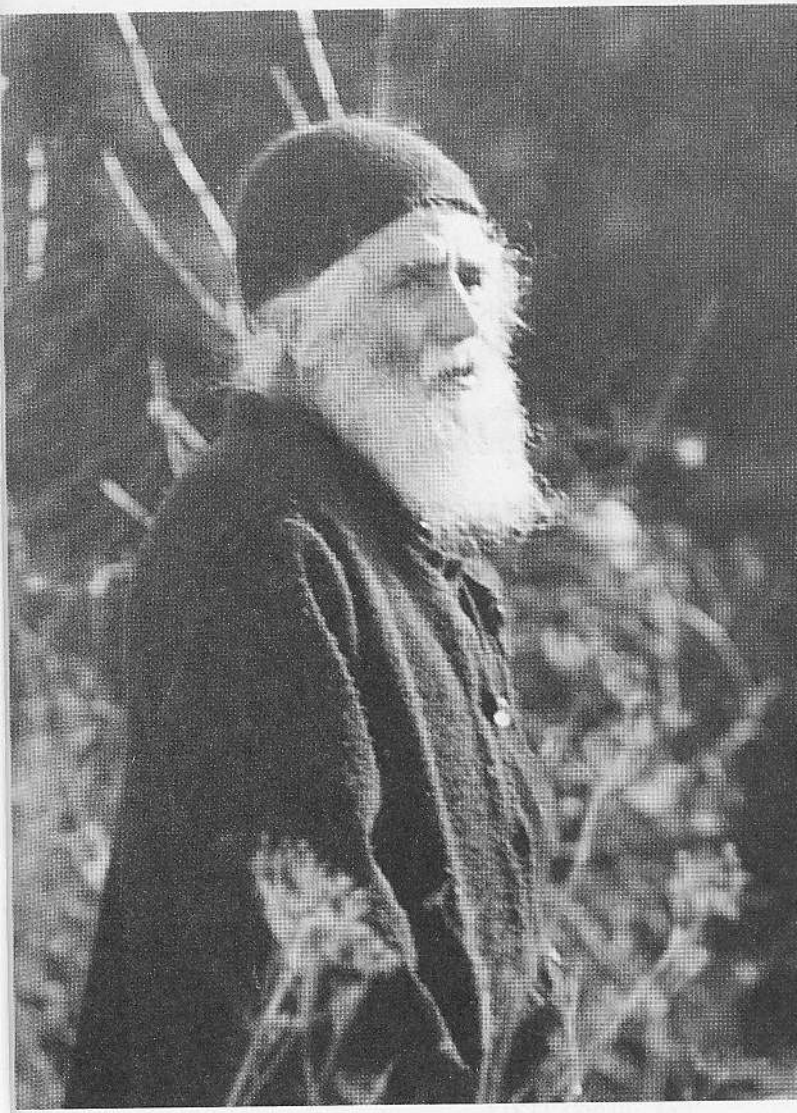
Ἀθανάσιος Ρακοβαλῆς

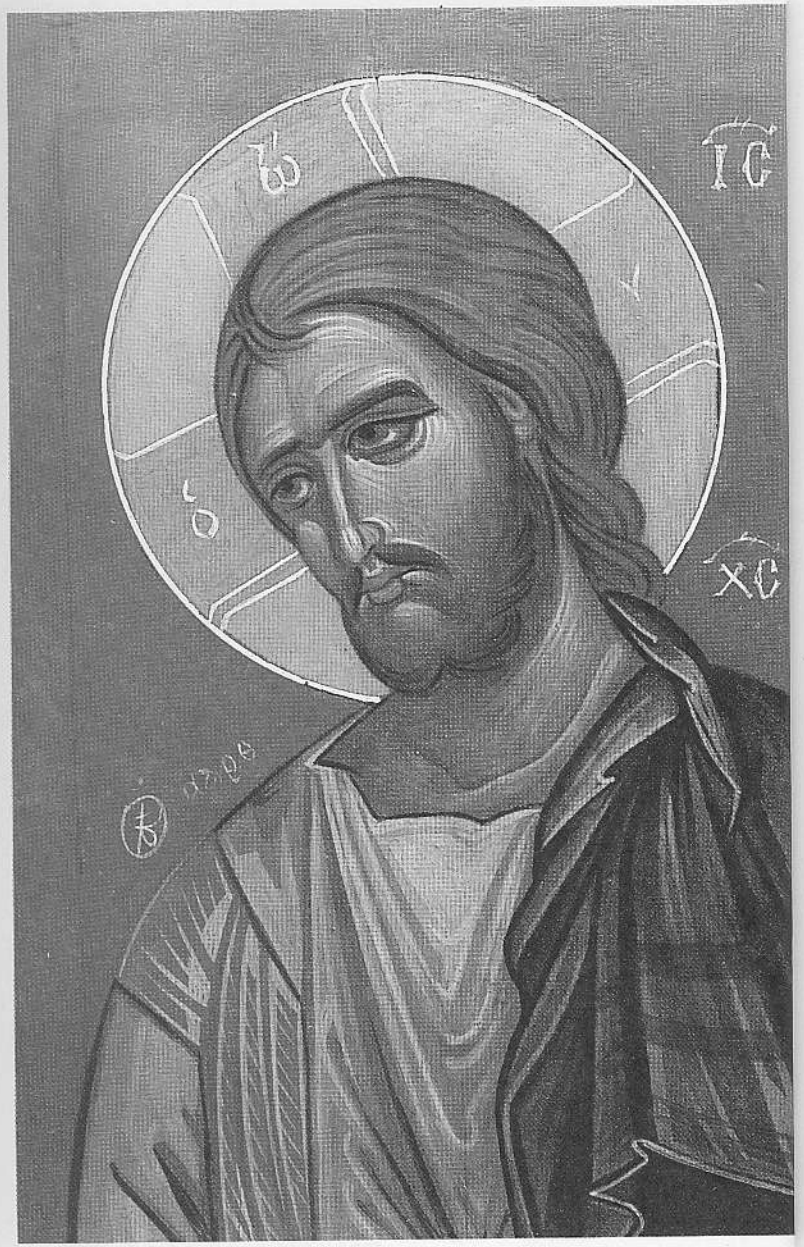
Ὁ πατήρ Παΐσιος μοῦ εἶπε...

Ἔκδοση 16η

Θεσσαλονίκη

Ὁ πατήρ Παΐσιος
μοῦ εἶπε...

Στόν

Ἰησοῦ Χριστό

Τόν ἀμνόν Τόν αἴροντα τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου
Τόν Συντρίψαντα τό κράτος τοῦ Διαβόλου
Τόν Λυτρωτήν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων
Τόν Κριτήν τῶν νεκρῶν καί τῶν ζώντων
Τόν Ποιητήν τῶν Ἀγγέλων
Τόν Δημιουργόν τῶν ἁπάντων
Τήν Δύναμιν τήν ἀπεριόριστον,
Τήν Σοφίαν τήν ἀνεξιχνίαστον
Τόν Λόγον τοῦ Θεοῦ
Τόν Θεόν.

Στήν

Παρθένο Μαρία

τήν στολήν τῶν γυμνῶν παρρησίας
τήν Κυρίαν τῶν Ἀγγέλων
τήν Ὑπεραγίαν Θεοτόκο
τήν Θεόν μετά Θεόν
τήν τῆς ψυχῆς τῆς ἐμῆς σωτηρίαν.

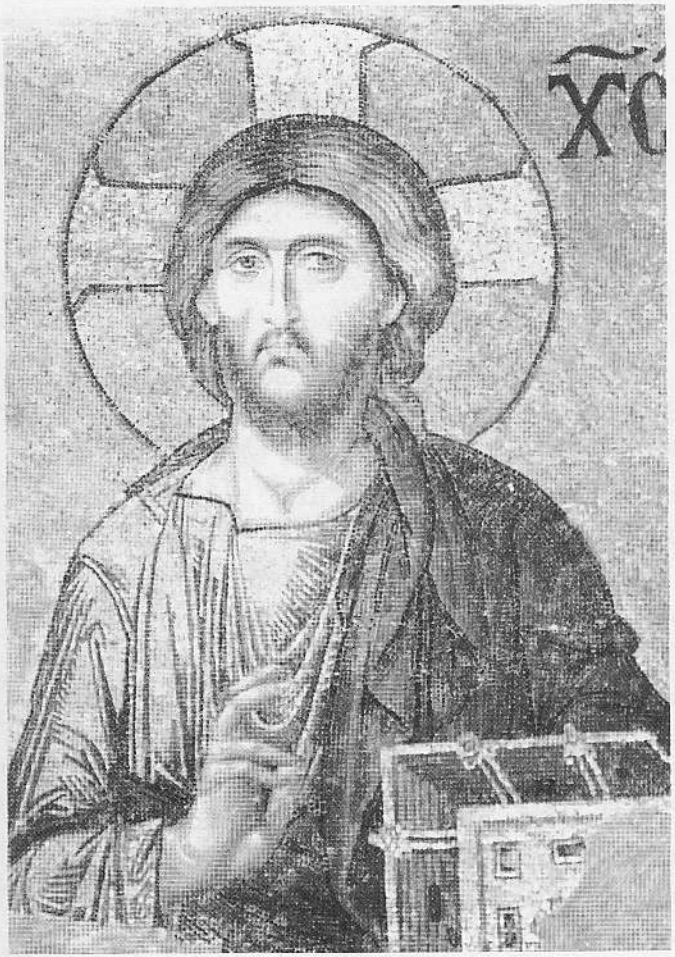

ΤΟ «ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Οἱ ἕλληνες κληρικοί, μέ κίνδυνο τῆς ζωῆς τους κατά τά 400 χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, διέσωσαν τήν ἑλληνική γλῶσσα, τήν ἱστορία καί τήν ἐθνική συνείδηση, ἱδρύοντας καί λειτουργώντας τό «κρυφό σχολειό», σέ ἐξωκκλήσια, μοναστηράκια ἤ ἀλλοῦ, κάτω ἀπό συνθῆκες αὐστηρῆς παρανομίας. Ἔτσι τό ἑλληνικό γένος γλύτωσε ἀπό τό σκοτάδι τῆς ἀμάθειας, πού ἤθελαν νά τό βυθίσουν οἱ κατακτητές, γιά νά τό κρατοῦν ὑπόδουλο.

Ἐμεῖς οἱ σημερινοί, σ' αὐτούς (τήν πνευματική ἡγεσία τοῦ γένους μας) καί στούς ἥρωες τῆς ἐπανάστασης τοῦ '21 πού ἔχυσαν τό αἷμα τους, χρωστᾶμε τήν ὕπαρξή μας. Χάρη σ' αὐτούς μποροῦμε σήμερα νά μιλᾶμε χωρίς φόβο τή γλῶσσα μας, νά λατρεύουμε τό Θεό μας, νά δουλεύουμε χωρίς νά πληρώνουμε «χαράτσι», νά μή φοβόμαστε ὅτι θά μᾶς κλέψουν τά παιδιά μας (παιδομάζωμα - γενίτσαροι) ἤ ὅτι θά ἀτιμάσουν τήν οἰκογένειά μας.

Τιμοῦμε καί σεβόμαστε τούς προγόνους μας, ὅταν προσπαθοῦμε νά μιμηθοῦμε τίς ἀρετές τους καί νά διατηρήσουμε τήν παράδοσή μας.

ΧΡΙΣΤΟΣ - ΨΗΦΙΔΩΤΟ.
ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Ἕνα ἀπό τά ἑκατοντάδες μνημεῖα ἄφταστης βυζαντινῆς τέχνης πού βρίσκονται στά μοναστήρια καί τίς χριστιανικές ἐκκλησίες, πού σήμερα ἔχουν μετατραπεῖ σέ τζαμιά, μουσεῖα ἤ ἀποθῆκες, στήν Κωνσταντινούπολη.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τό γέροντα, τόν πατέρα Παΐσιο, τόν γνώριζα πάνω ἀπό δώδεκα χρόνια. Αὐτός μέ ἔκανε συνειδητό ὀρθόδοξο χριστιανό. Αὐτός ὁδήγησε τά βήματά μου μέσα στήν Ἐκκλησία ἀλλά καί μέσα στή ζωή. Αὐτός μέ συμβούλευε γιά κάθε θέμα τῆς ζωῆς μου.

Εἶχα τήν εὐλογία νά ζήσω στό Ἅγιον Ὄρος πάνω ἀπό ἑπτά χρόνια. Τά πέντε ὡς καθηγητής τῆς Ἀθωνιάδας Σχολῆς καί ἄλλα δύο περίπου μαθαίνοντας ἁγιογραφία. Ἤθελα νά εἶμαι κοντά στό γέροντα. Ἀπό τότε πού τόν γνώρισα δέν ξεκόλλησα ἀπό δίπλα του.

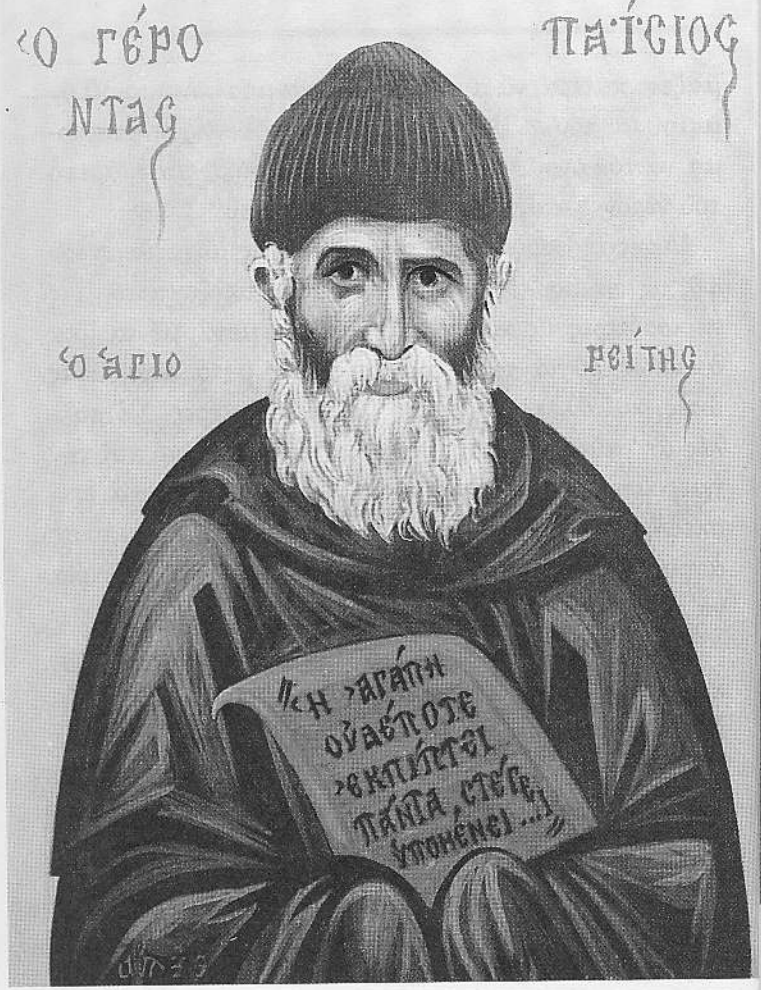
Συχνά ἔχω πεῖ ὅτι μέ ἀγαποῦσε πιό πολύ καί ἀπό τή μάννα μου. Ἄς μέ συγχωρέσει ἡ μάννα μου, πού πολύ μ' ἀγαπάει, ἀλλά ὁ γέροντας ξεπερνοῦσε τά κοινά ἀνθρώπινα μέτρα. Ἡ ἀγάπη του ἦταν θεϊκή, πνευματική.

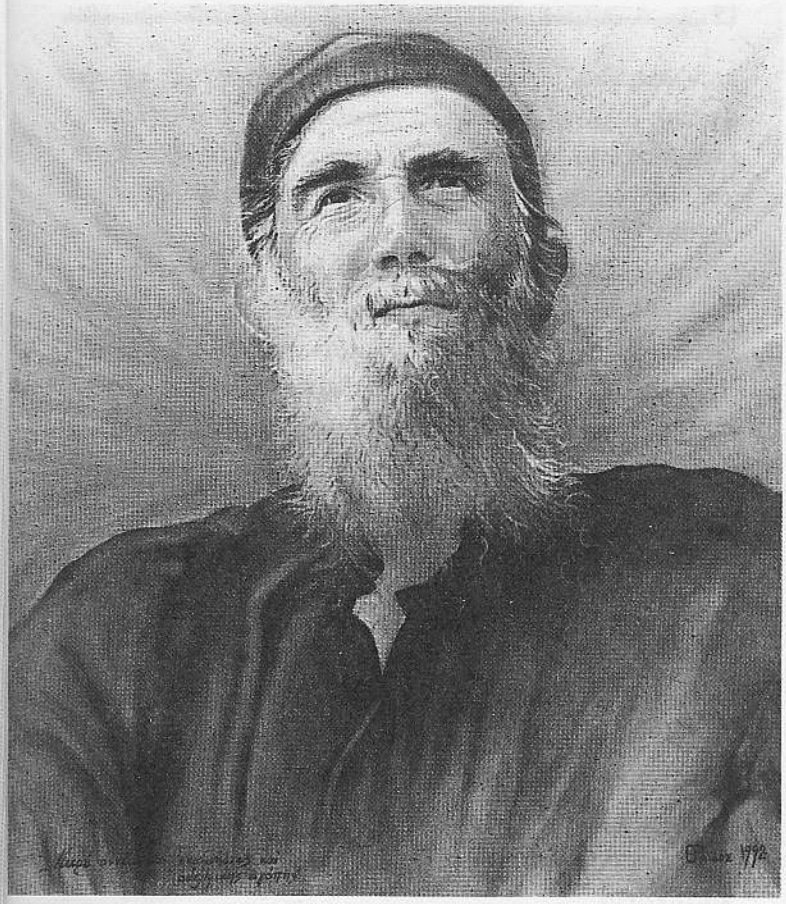
Ὁ πατήρ Παΐσιος μοῦ φέρθηκε σάν πατέρας καί κάτι παραπάνω. Ἐγώ ὅμως νοιώθω σάν «ἄσωτος υἱός». Δέν τολμῶ νά τόν ὀνομάσω «πατέρα μου» ἤ νά πῶ ὅτι ἤμουν «πνευματικοπαίδι του». Ὁ λόγος; Δέν τοῦ μοιάζω σέ τίποτα! Δέν ἔχω τό φιλότιμο νά τόν μιμηθῶ στήν ἀρετή του! Ἔχει λεχθεῖ «Ἄν θέλετε νά μέ ὀνομάζετε πατέρα, νά μιμεῖσθε τά ἔργα μου». Λοιπόν; Τόν μιμοῦμαι τόν π. Παΐσιο; Ὄχι! Ἄρα δέν ἔχω δικαίωμα νά τόν ὀνομάσω πατέρα. Ἄλλο πρᾶγμα ἡ ἀρετή τοῦ γέροντα καί ἄλλο ἡ μικροψυχία μου.

Ἀρκετές φορές, μετά τίς συζητήσεις μας, κατέγραψα τίς συμβουλές του, γιά νά μήν τίς ξεχάσω. Τίς περισσότερες τίς κατέγραφα ἀμέσως μετά, μέ τά ἴδια ἀκριβῶς λόγια τοῦ Γέροντα, ἄλλες μετά ἀπό λίγες ὧρες, καί ἄλλες μετά ἀπό μία ἤ δύο μέρες. Σέ πολλές ἀπ' αὐτές εἶχα τήν πρόνοια νά σημειώσω καί τήν ἡμερομηνία πού ἔγιναν· συνήθως δέ, σέ κάποια ἐπίσκεψή μου στό κελλί του ἤ μετά τό τέλος κάποιας ἀγρυπνίας πού πολλές φορές βρίσκαμε τήν εὐκαιρία νά τόν ἐρωτήσουμε.

Σήμερα, μετά τό θάνατο τοῦ γέροντα, θεωρῶ καθῆκον μου νά μεταφέρω τίς συμβουλές του στούς Χριστιανούς ἀδελφούς μου. Πιστεύω ὅτι πολλοί θά θελήσουν νά τίς κάνουν πράξη καί ἔτσι θά ὠφεληθοῦν πολύ περισσότερο ἀπό μένα. Μακάριοι εἶναι αὐτοί πού ἐφαρμόζουν τό λόγο καί ὄχι αὐτοί πού μόνο τόν ἀκοῦν ἤ τόν διαβάζουν.

Ὁ μακαριστός γέροντας Παΐσιος, κατά κόσμον Ἀρσένιος Ἐζνεπίδης, γεννήθηκε στίς 25/7/1924 στά Φάρασα τῆς Καππαδοκίας, μεγάλωσε στήν Κόνιτσα, ἔγινε μοναχός στό Ἅγιον Ὄρος, ὅπου πέρασε τό μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του. Πέθανε καί ἐτάφη στό Ἡσυχαστήριο τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, στήν Σουρωτή Θεσσαλονίκης, στίς 12/7/1994. Ἐνῶ ἀκόμα ζοῦσε, θεωρεῖτο Ἅγιος ἀπό πολλούς. Ὑπάρχουν ἑκατοντάδες ἐπώνυμες μαρτυρίες γιά θαύματα πού ἐπετέλεσε.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ὁ μακαριστός γέροντας Παΐσιος, κατά κόσμον Ἀρσένιος Ἐζνεπίδης, γεννήθηκε στίς 25/7/1924 στά Φάρασα τῆς Καπαδοκίας. Μετά τήν Μικρασιατική καταστροφή, οἱ ἑλληνικοί πληθυσμοί, μετά ἀπό 2.500 περίπου χρόνια συνεχοῦς παρουσίας στήν περιοχή, γιά νά ξεφύγουν τούς διωγμούς καί τίς σφαγές τῶν Τούρ-

κων, ἀναγκάζονται νά καταφύγουν πρόσφυγες στό σημερινό Ἑλληνικό κράτος. Ἡ οἰκογένεια τοῦ γέροντα ἐγκαθίσταται τελικά στήν Κόνιτσα τῆς Ἠπείρου, ὅπου καί μεγάλωσε.

Ἀπό μικρός ἔδειξε τήν πνευματική του κλίση. «Ἔφευγα τό πρωί μέ λίγο νερό καί σκαρφάλωνα σέ ἕνα βράχο, ἔξω στό βουνό, νά κάνω προσευχή ὅπως οἱ στυλίτες. (Γέλασε) ... κατά τό ἀπόγευμα πού μέ ἔπιανε λιγούρα... ἄλλαζα γνώμη... "ἄς πάω σπίτι νά φάω λίγο", ἔλεγα καί κατέβαινα ἀπό τό βράχο».

...«Ὅταν μεγάλωσα κάπως, μέ τούς συνομηλίκους μου δέν ἔκανα παρέα· ...αὐτοί πήγαιναν καί σκότωναν πουλάκια καί ἔκαναν καί ἄλλα πράγματα πού δέ μοῦ ἄρεσαν. Ἔτσι ἔκανα παρέα μέ μικρότερα παιδιά. Αὐτά πάλι, σάν μεγαλύτερο, μέ εἶχαν γιά ἀρχηγό τους καί χαιρόντουσαν πού τά 'κανα παρέα. Ἔκανα ἐγώ νηστεῖες... ἤθελαν νά κάνουν καί αὐτά... ...ἔτσι εἶχα προβλήματα μέ τίς μαννάδες τους ...μήν κάνετε παρέα μ' αὐτόν, θά σᾶς χτικιάσει, ἔλεγαν στά παιδιά τους», μοῦ διηγήθηκε κάποια φορά γελώντας μέ τά παιδικά του καμώματα.

Ἀπό μικρός ἔδειξε τήν κλίση του, ὅπως ἐξ ἄλλου εἶχε προφητεύσει γι' αὐτόν ὁ Ἅγιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης, πού τόν βάπτισε. Ζοῦσε τήν παιδική του ἡλικία μέ μεγάλη πνευματική προσοχή, μέ προσευχές, μέ νηστεῖες καί μέ πόθο γιά τήν ἀσκητική ζωή.

«...ἀφοῦ νά φαντασθεῖς, στήν ἐκκλησία πήγαινα πρωί-πρωί, πρίν χτυπήσει ἡ καμπάνα, καί πολλές φορές περίμενα νά ἔρθει ὁ παπάς νά ἀνοίξει τήν Ἐκκλησία... τέτοιο πόθο εἶχα... Μιά φορά, ὁ ἀδελφός μου, πού ἦταν μεγαλύτερος, γιά νά μέ φρενάρει λίγο, ἄρχισε νά μοῦ φωνάζει νά μήν ἔχω τόσα πολλά μέ τήν ἐκκλησία καί γιά νά μέ πικάρει, πῆρε ἕνα ἐκκλησιαστικό βιβλίο, μιά σύνοψη νομίζω, καί τήν πέταξε πάνω στό κρεβάτι... ἐγώ στεναχωρέθηκα γι' αὐτή του τήν πράξη, τό εἶδα σάν ἀσέβεια μέ τά παιδικά μου μάτια, καί τότε ἀντέδρασα δυναμικά...».

Ἔτσι πέρασε τά παιδικά του χρόνια ὁ π. Παΐσιος. Ὁ θεῖος πόθος του γιά τή μοναχική πολιτεία ἦταν φυσικό νά αὐξάνει μέ τέτοια ζωή πού ἔκανε.

Μιά φορά, γιά νά μέ διορθώσει, μοῦ εἶπε «...ὅταν ἤμουν νέος, γιά νά μήν σκανδαλίζομαι μέ τίς κοπέλλες, ὅταν βάδιζα στόν δρόμο, κοιτοῦσα συνέχεια κάτω... δέν ἔβλεπα ποιός περνοῦσε δίπλα μου... καμιά φορά περνοῦσαν γνωστοί, συγγενεῖς καί σκανδαλίζονταν πού δέν τούς χαιρετοῦσα... μιά φορά μιά ξαδέλφη μου, ἔκανε παράπονα στή μάννα μου. "Ὁ Ἀρσένιος δέ μέ χαιρετάει" καί ἡ μάννα μου μοῦ τό εἶπε... «ἄλλη δουλειά δέν ἔχω μάννα παρά νά χαζεύω τίς κοπέλες στό δρόμο; τῆς λέω».

Πῆγε στρατιώτης στόν πόλεμο, γιά τέσσερα χρόνια. «Ὅταν γινόταν καμία ἐπικίνδυνη ἐπιχείρηση κοιτοῦσα νά πάω ἐγώ. Ἄν ἀδιαφοροῦσα καί πήγαινε κάποιος ἄλλος στή θέση μου καί σκοτωνόταν, μετά θά μέ σκότωνε μιά ζωή ἡ συνείδησή μου, ἐνῶ στόν πόλεμο μιά φορά σκοτώνεσαι».

«Μιά φορά ἔπεφταν βόμβες στό στρατόπεδο. Πῆγα

καί χώθηκα σέ μία γούρνα ἀπό μία βρύση. Σέ λίγο ἔρχεται κάποιος: νά μπῶ; λέει. Μπές! τοῦ λέω. Ἴσα πού χωροῦσε ἕνα ἄτομο. Ἀπό τό φόβο του ὁ ἄνθρωπος κοιτοῦσε νά φυλαχθεῖ, μέ ἔσπρωχνε πρός τά ἔξω. Μετά ἦρθε καί ἄλλος... ἀναγκάστηκα νά βγῶ ἔξω. Δέ βαριέσαι, λέω, ἔχει ὁ Θεός!... Μόλις βγῆκα πέρασε μιά σφαῖρα καί μοῦ ξύρισε τό κεφάλι (γέλια)... νά ἔτσι, σύρριζα στό δέρμα, μοῦ ἄφησε μιά γραμμή μέσα στά μαλλιά... ἕνα ἑκατοστό πιό κάτω νά ἦταν, θά μέ σκότωνε... θαύμασα τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ». Δηλαδή ἡ αὐτοθυσία τοῦ γέροντα, πρίν γίνει ἀκόμα μοναχός, ἔφτανε μέχρι τόν θάνατο γιά τήν ἀγάπη τοῦ συνανθρώπου του!!!... Πόσο ἀπέχουμε ἐμεῖς οἱ σημερινοί...

«Εἴχαμε ἐκεῖ στό λόχο ἕναν πού ἔβριζε τά θεῖα... ἔβριζε ἄσχημα... τόσες φορές τοῦ εἶχα πεῖ νά μή βρίζει... εἶχα μαλώσει κι ὅλας... οὔτε ἐμένα ἄκουσε οὔτε τούς ἀξιωματικούς... συνέχισε νά βρίζει... κάποια φορά, ἐκεῖ πού δουλεύαμε στό στρατόπεδο ἔπεσε στή μέση μία βόμβα... **Κανείς δέν ἔπαθε τίποτα!!!...** Μόνον αὐτόν πού ἔβριζε τόν βρῆκε ἕνα πολύ μικρό θραῦσμα... Ξέρεις ποῦ; Στή γλῶσσα του!!... Οὔτε τά δόντια τοῦ πείραξε, οὔτε τά χείλη!!... Μόνο ἡ γλῶσσα του πρήστηκε... ἔγινε σάν μελιτζάνα καί κρεμόταν ἔξω ἀπό τό στόμα του!... Τέτοια θαυμαστά γεγονότα γινόντουσαν πολλά στόν πόλεμο, γι' αὐτό ὑπῆρχε μεγάλη εὐλάβεια στό στρατόπεδο...».

«...Μιά φορά θά κάναμε παρέλαση στήν Θεσσαλονίκη. Μᾶς λένε οἱ ἀξιωματικοί νά ποῦμε ἕνα τραγούδι, τίποτα οἱ φαντάροι... μᾶς λέν ξανά... πάλι τίποτα, βουβαμάρα... θύμωσαν οἱ ἀξιωματικοί. Βρέ, νά ποῦμε, τούς λέω, τίποτα αὐτοί... Μετά, ὅταν πήγαμε πίσω στό στρατόπεδο, μᾶς τιμώρησαν... Μᾶς γύμνωσαν ἀπό τή μέση καί πάνω, μᾶς ἔβαλαν νά τρέχουμε γύρω-γύρω καί ἔβαλαν νά μᾶς δέρνουν μέ τίς ζῶνες... βλέπεις ἦταν σοβαρό τό παράπτωμα, ἀπειθαρχία ἐν καιρῷ πολέμου... Ἔτρεχα καί ἐγώ μαζί τους παρ' ὅλο πού δέν ἔφταιγα... Οἱ ἀξιωματικοί μοῦ φώναζαν καί μοῦ ἔκαναν νόημα νά βγῶ, ὅμως ἐγώ ἔκανα πώς δέν βλέπω καί δέν ἔβγαινα, δέν ἤθελα νά βγῶ μόνος ἐγώ... ἤ θά μᾶς συγχωρέσουν ὅλους ἤ καί ἐγώ μαζί τους». Μέ τέτοιο τρόπο ἐκινεῖτο, ὅταν ἦταν νεαρός ὁ γέροντας. Μέ τό φιλότιμο, τήν αὐτοθυσία του καί τήν ἀνδρεία του εἶχε κερδίσει τήν ἀγάπη καί τό σεβασμό ὅλων. Καί τῶν στρατιωτῶν καί τῶν ἀξιωματικῶν.

«...μετά δούλεψα καί ἔκανα προῖκα γιά τήν ἀδελφή μου, πού ἦταν ἀνύπαντρη. Δέν περίμενα νά παντρευθεῖ, ἀλλά ἔφυγα γιά μοναχός... ποῦ ξέρω ἐγώ ἄν εἶναι θέλημα Θεοῦ νά παντρευθεῖ;... μπορεῖ καί ἡ ἴδια νά μή θέλει...».

Γύρω στά τριάντα ἔγινε μοναχός στό Ἅγιον Ὄρος. Δοκιμάσθηκε πολύ. Ἀλλά εἶχε καί μεγάλη θεία βοήθεια. Ἀσκήτεψε καί στήν Κόνιτσα, στήν Ἱερά Μονή Στομίου. Ἐκεῖ τάιζε ἄγριες ἀρκοῦδες μέ τό χέρι του. Ἡ εἰρήνη, πού τό Ἅγιο Πνεῦμα γεννοῦσε μέσα στήν ψυχή του, εἰρήνευε καί τά ἄγρια ζῶα. «...καί τά ἄγρια ζῶα, ἅμα τά πλησιάζεις μέ ἀγάπη, τό καταλαβαίνουν καί δέ σέ πειράζουν...», μοῦ εἶπε κάποτε γι' αὐτό τό περιστατικό. Ἄς μή διανοηθοῦμε ἐμεῖς, εἴτε νέοι εἴμαστε

εἴτε γέροι, νά μιμηθοῦμε αὐτή του τήν πράξη, γιατί ἡ ἀγριάδα τῶν παθῶν, πού κουβαλᾶμε μέσα στήν ψυχή μας, θά ἀγριέψει τά «ἄγρια» ζῶα καί θά κινδυνέψουμε.

Γιά τρία περίπου χρόνια πῆγε στήν ἔρημο τοῦ Σινᾶ, στήν σπηλιά τῆς Ἁγίας Ἐπιστήμης. Τίς Κυριακές κατέβαινε στό μοναστήρι τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. Ὅλη τήν ἑβδομάδα ἀγωνιζόταν μόνος μέσα στήν ἡσυχία τῆς ἐρήμου. Ποῦ καί ποῦ τόν ἐπισκεπτόταν καί κανένας Βεδουῖνος, πού τοῦ ἔδινε ἐλεημοσύνη ἀπό τά πολύ λίγα πού εἶχε. Ἀκόμα καί τό νερό του ἦταν λιγοστό. «...ἐκεῖ μέσα στήν ξερατλα τῆς ἐρήμου θαύμασα τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ὑπῆρχε μιά σχισμή σέ ἕνα βράχο καί ἔσταζε σταγόνα-σταγόνα λίγο νερό. Ἐκεῖ ἔβαζα ἕνα κανατάκι ὅλη τή νύχτα καί μάζευα τό νερό μου... μοῦ ἔφτανε... δέ χρειαζόμουν ἄλλο».

Στήν ἔρημο τοῦ Σινᾶ ὁ γέροντας εἶχε πολλές θεῖες ἐμπειρίες ἀλλά καί μεγάλους, φανερούς ἀγῶνες μέ τό Διάβολο. Γενικά, πιστεύω ὅτι τά ἀσκητικά παλαίσματα τοῦ γέροντα ὑπερβαίνουν κατά πολύ τή μαλθακή ἐποχή μας, μέ τή μαλθακή νοοτροπία καί τούς μαλθακούς ἀνθρώπους της. Ὁ Γέροντας ἦταν ὄντως μεγάλος ἀγωνιστής. Οἱ ἀγῶνες του συγκρίνονται μόνο μέ τούς ἀγῶνες τῶν ἀρχαίων ἀσκητῶν, τοῦ 4ου μ.Χ. αἰῶνος.

Γιά μᾶς, μέ τή μαλθακή νοοτροπία μας, εἶναι φοβερό καί νά τούς ἀκοῦμε μόνο!!...

Ἄκουσα ὅτι ὁ Γέροντας Πορφύριος (Μαλακάσα), μέσα στή μεγάλη του ταπείνωση εἶχε πεῖ τά ἑξῆς, γιά τό Γέροντα Παΐσιο: Ἡ χάρη πού ἔχει ὁ π. Παΐσιος ἔχει πιό μεγάλη ἀξία, γιατί τήν ἀπόκτησε μέ τούς ἀγῶνες του, ἐνῶ ἐμένα μοῦ τή χάρισε ὁ Θεός

ἀπό μικρό, γιά νά βοηθῶ τούς ἀνθρώπους... Τέτοιους ἁγίους (σάν τόν π. Παΐσιο) στέλνει ὁ Θεός στήν γῆ κάθε 400 χρόνια!!!...

Στό Ἅγιον Ὄρος ἀσκήτεψε καί πέρασε τά περισσότερα χρόνια τῆς ζωῆς του. Τά χαρίσματα μέ τά ὁποῖα τόν εἶχε στολίσει ὁ ἴδιος ὁ Θεός ἦταν πολλά. **Εἶχε χάρισμα ἰαμάτων** (γιάτρεψε πολλούς ἀπό ποικίλες ἀρρώστιες, καρκίνους, ἐκ γενετής παραλύτους, κ.ἄ), **εἶχε χάρισμα κατά τῶν δαιμονίων** (ἔβγαλε δαιμόνια ἀπό πολλούς, ὅσο ζοῦσε ἀκόμα), **εἶχε προορατικό χάρισμα** (σέ πολλούς εἶπε γεγονότα πού θά τούς συμβοῦν στό μέλλον σέ προσωπικό ἐπίπεδο ἀλλά προεφήτευσε καί μελλοντικές ἐξελίξεις στήν ἱστορία τῆς πατρίδας μας), **εἶχε διορατικό χάρισμα** (γνώριζε τήν καρδιά κάθε ἀνθρώπου πιό βαθειά καί πιό καθαρά ἀπό ὅ,τι ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος γνώριζε τόν ἑαυτό του, γι' αὐτό καί συμβούλευε σωστά καί μέ ἀκρίβεια καί ὁ καθένας ἄκουγε τό λόγο πού χρειαζόταν νά ἀκούσει), **εἶχε χάρισμα διακρίσεως πνευμάτων** (γνώριζε μέ ἀκρίβεια ἄν ἕνα πνευματικό συμβάν ἦταν ἐκ Θεοῦ ἤ ἀπό τόν πονηρό πού προσπαθοῦσε νά ἐξαπατήσει καί νά παρασύρει), **εἶχε διάκριση,** γνώριζε σέ κάθε περίπτωση ποιό ἦταν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ἄν θά ἔπρεπε νά τό φανερώσει ἤ ὄχι. Γνώριζε ποιό ἦταν τό καλό, τό σωστό σέ κάθε περίπτωση. Ἀκόμα καί γιά μή πνευματικά θέματα. Γιά παράδειγμα. Μιά φορά ἕνας καθηγητής πανεπιστημίου, γιατρός, προβληματιζόταν ἀνάμεσα σέ δύο τύπους ἑνός μηχανήματος πού ἔπρεπε νά διαλέξει γιά τό νοσοκομεῖο. Δέν μποροῦσε νά ἀποφασίσει. Πῆγε στό Γέροντα καί τόν ρώ-

τησε. Ὁ Γέροντας τοῦ ἀπάντησε. Νά πάρεις αὐτόν τόν τύπο, γιατί ἔχει αὐτή τή λειτουργία, πού μπορεῖς νά τό χρησιμοποιήσεις στήν τάδε περίπτωση καί δουλεύει μ' αὐτόν τόν τρόπο, πού μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ ἔτσι καί ἔτσι. Δηλαδή, ἐνῶ δέν εἶχε τελειώσει τό Δημοτικό, τοῦ μίλησε σάν εἰδικός ἐπιστήμονας καί τεχνικός μαζί!!!... Ἄν αὐτό δέν εἶναι θεῖος φωτισμός, τότε τί εἶναι;... **Εἶχε θεολογικό χάρισμα.** Ἀπό τίς πολλές πνευματικές ἐμπειρίες πού εἶχε, μέ Ἁγίους, μέ Ἀγγέλους, μέ τήν Παναγία, ἀλλά καί μέ ὁράσεις τοῦ Ἀκτίστου φωτός, ὄχι μία ἀλλά πολλές φορές, εἶχε γίνει ὄντως θεολόγος καί γνώριζε βαθειά τά μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Μιά φορά, ἕνας καθηγητής πανεπιστημίου τῆς Θεολογίας διηγόταν σέ πολλούς ἀνθρώπους τό ἑξῆς περιστατικό μέ θαυμασμό: Τόσα χρόνια στό πανεπιστήμιο εἶχα μαζέψει 10 θεολογικά θέματα-ἀπορίες πού δέν μποροῦσα νά βρῶ τήν ἀπάντηση-λύση τους, ὅσο κι ἄν προσπαθοῦσα. Τά μάζεψα λοιπόν ὅλα αὐτά τά δύσκολα καί ἄλυτα καί πῆγα νά ρωτήσω τόν π. Παΐσιο. Μέσα σέ μισή ὥρα μοῦ εἶχε ξεδιαλύνει ὅλα τά θέματα!!...

Δέ θά βροῦμε τέλος, ἄν προσπαθήσουμε νά καταμετρήσουμε τά χαρίσματα καί τίς δυνάμεις τοῦ Γέροντα. Ἄς μή νομίσετε ὅτι αὐτό εἶναι ὑπερβολή... Ὄχι, εἶναι πραγματικότητα. Ὁ Θεός εἶναι αὐτός πού εἶχε στολίσει καί εἶχε τιμήσει μέ τόσα χαρίσματα τό Γέροντα. Καί τά δῶρα τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νά εἶναι, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ἀτελεύτητα καί ἀπεριόριστα.

Ἀπό ὅλα τά χαρίσματα τοῦ Γέροντα, αὐτό πού σέ μένα ἔκανε μεγαλύτερη ἐντύπωση ἦταν ἡ ἀγάπη του. Μιά ἀγάπη χωρίς ὅριο, χωρίς δισταγμό, μέ ἀπόλυτη

αὐτοθυσία. Μιά ἀγάπη φωτιά, γλυκειά, παντοδύναμη, θεϊκή. Μιά ἀγάπη πού ξεχυνόταν ἀπό μέσα του, χωρίς διακρίσεις, πού ἀγκάλιαζε τό ἴδιο ζεστά τούς καλούς καί τούς κακούς, τούς φίλους καί τούς ἐχθρούς του, τούς δικούς του ἀλλά καί τούς ξένους, τούς ἄξιους ἀλλά καί τούς ἀνάξιους, τούς ὀρθοδόξους ἀλλά καί τούς ἀλλοδόξους, τούς ἀνθρώπους ἀλλά καί τά ζῶα καί τά φυτά μά πάνω ἀπ' ὅλους Τό Θεό. Αὐτή δέν ἦταν ἀγάπη ἀνθρώπινη. Τέτοια ἀγάπη **μόνο** τό Ἅγιο Πνεῦμα μπορεῖ νά γεννήσει μέσα σέ ἀνθρώπινη καρδιά. Οἱ ἀνθρώπινες «ἀγάπες» εἶναι τόσο μικρές καί συμφεροντολόγες, τόσο προσωρινές καί ἄστατες, τόσο ἐγωιστικές καί καταπιεστικές, μετατρέπονται τόσο εὔκολα σέ ἀντιπάθεια καί μῖσος, πού εἶναι ντροπή καί ἀδικία νά τίς συγκρίνουμε μέ τήν ἀγάπη τοῦ Γέροντα.

Αὐτά τά χαρίσματα, αὐτή ἡ ἀγάπη τοῦ Γέροντα εἶναι πού μάζευε τούς ἀνθρώπους κοντά του. Ἑκατοντάδες ἄνθρωποι τόν ἐπισκέπτονταν καθημερινά στό κελλί του. Ἕνα ἀτελείωτο πᾶνε-ἔλα. Ὁ Γέροντας μάζευε τόν πόνο, τήν ἀγωνία καί τά προβλήματα τοῦ κόσμου καί ἔδινε πίσω λύση, χαρά καί εἰρήνη. Ὅταν καί ὅπου χρειαζόταν, ὅπου ἔπρεπε, ἤξερε αὐτός καί ὁ Θεός ποῦ πρέπει, ἐπενέβαινε θαυματουργικά μέ ἐξουσία θεϊκή καί ἔλυνε τά ἄλυτα.

Ἑκατοντάδες εἶναι οἱ ἄνθρωποι πού ἔχουν καταθέσει γραπτά καί ἐπώνυμα τίς θαυμαστές ἱστορίες τους σχετικά μέ τόν π. Παΐσιο. Ἔχουν τυπωθεῖ τά σχετικά βιβλία. Ὅμως αὐτοί πού **δέ** μίλησαν, τά περιστατικά πού ὁ Γέροντας μέ πολλή τέχνη ἔκρυβε εἶναι πολύ πε-

ρισσότερα. Ὁ Γέροντας Παΐσιος ἦταν ἕνα δῶρο τοῦ Θεοῦ στούς ἀνθρώπους.

Ἡ φήμη του εἶχε ξεπεράσει τήν Ἑλλάδα. Ἐρχόντουσαν νά τόν δοῦν καί νά τόν συμβουλευτοῦν ἄνθρωποι ἀπό τήν Αὐστραλία, ἀπό τίς Η.Π.Α. ἀπό τόν Καναδᾶ, ἀπό Γερμανία, ἀπό Ρωσία, Ρουμανία, Γαλλία, Ἀφρική καί ἀπό παντοῦ. Ἡ φήμη του ἦταν παγκόσμια. Καί ὅλα αὐτά χωρίς ποτέ κάποιο ραδιόφωνο, κάποια τηλεόραση, κάποια ἐφημερίδα, κάποιο Μ.Μ.Ε. τέλος πάντων νά ἀναφέρει κάτι γι' αὐτόν ὅσο ζοῦσε. Αὐτοί προβάλλουν καί μεγεθύνουν μόνο τά ἄσχημα τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας· τά καλά, τά θαυμαστά, τά Ἅγια, ἄν δέν μποροῦν νά τά συκοφαντήσουν, τά ἀγνοοῦν, τά καταδικάζουν στή φυλακή τῆς σιωπῆς. Ὅμως... ἔχουν οἱ ἄνθρωποι τούς τρόπους τους ἔχει καί ὁ Θεός τούς δικούς Του. Ὅλη αὐτή ἡ φήμη διαδόθηκε ἀπό στόμα σέ στόμα, ἀπό ἀνθρώπους πού μείναν ἔκπληκτοι ἀπό τίς εὐεργεσίες καί τά θαύματά του... Τό Γέροντα Παΐσιο τόν πρόβαλε ὁ ἴδιος ὁ Θεός...

Ὅταν ἔβγαινε ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος, γιά νά δεῖ τίς γυναῖκες καί τούς ἀνήμπορους ἀρρώστους πού δέν μποροῦσαν νά ἔρθουν νά τόν βροῦν ἐκεῖ, χιλιάδες ἄνθρωποι περνοῦσαν νά πάρουν τήν εὐχή του. Τά παρκαρισμένα αὐτοκίνητα στίς ἄκρες τοῦ δρόμου ξεπερνοῦσαν τό χιλιόμετρο. Συνεχῶς ἔρχονταν καί ἔφευγαν αὐτοκίνητα στό γυναικεῖο ἱερό ἡσυχαστήριο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, στή Σουρωτή Θεσσαλονίκης. Χιλιάδες οἱ ἄνθρωποι πού εὐεργετήθηκαν.

Χιλιάδες καί τά γράμματα πού τοῦ ἔστειλαν. «...ἤ ψυχολογικά προβλήματα ἤ καρκίνος ἤ χωρισμένη

οἰκογένεια... ἕνα ἀπό αὐτά τά τρία θά εἶναι τά προβλήματα... αὐτά παιδεύουν σήμερα τούς ἀνθρώπους... αὐτά μοῦ γράφουν». Ὁ πόνος συνέρρεε στό γέροντα εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε μέσῳ γραμμάτων. Καί αὐτός τόν σήκωνε μέ αὐτοθυσία... πρόθυμα. Ἔκανε τόν πόνο τοῦ ἄλλου δικό του, ἐπειδή ἀγαποῦσε τόν ἄλλο. Δέν ἤθελε, δέν μποροῦσε νά μείνει ἀμέτοχος, ὅταν οἱ ἄλλοι ὑπέφεραν. Ἄν ἦταν δυνατό, φορτωνόταν ὅλο τό βάρος τοῦ σταυροῦ στούς ὤμους του, γιά νά γλυτώσει τόν ἄλλο.

Ὁ Γέροντας, ἐνῶ θεράπευε τούς ἄλλους, δέν παρακαλοῦσε τό Θεό νά θεραπεύσει τόν ἴδιο... ἤθελε νά κάνει ὑπομονή στίς ἀρρώστιες. «...νά βγάλουμε κανένα πνευματικό φράγκο... νά ἔχουμε γιά τά γεράματα» ἔλεγε χαριτολογώντας. Ἀπό στρατιώτης ἀκόμα εἶχε κρυοπαγήματα, γλύτωσε παρά τρίχα τόν ἀκρωτηριασμό, καί οἱ πατοῦσες του τόν πονοῦσαν. «Εἶναι σάν νά πατάω πάνω σέ καρφιά... γι' αὐτό καί ἐγώ ρίχνω τό βάρος μιά στίς φτέρνες, μιά στίς μύτες, μιά στό πλάι» μοῦ εἶπε γελώντας μέ τό ἀστεῖο τῆς συμπεριφορᾶς... ἀλλά δέν ἔλεγε νά κάτσει στό στασίδι... Ἔβγαζε τίς ἀγρυπνίες ὄρθιος. **Ἔτσι** δίδασκε καί στους νέους τό ἀγωνιστικό φρόνημα.

Εἶχε πολλές ἀρρώστιες ὁ γέροντας καί ὅλες τίς ὑπόμενε μέ γενναιότητα καί ἀγωνιστικό φρόνημα· περιφρονοῦσε τόν πόνο καί τόν κορόιδευε!!...

Μιά φορά πού εἶχε πάθει κοίλη, ἔδενε τήν κοιλιά του μέ κάτι πανιά καί δέν πήγαινε στόν γιατρό. Ἐγώ στεναχωριόμουν καί τόν παρακαλοῦσα νά πάει. Τότε ἄρχισε νά μοῦ διηγεῖται γιά τήν ἀρρώστια μέ τέτοιο

ἀστεῖο καί περιφρονητικό τρόπο πού στό τέλος ἔβαλα τά γέλια.

Στό τέλος, στά γεράματά του, ἀρρώστησε ἀπό καρκίνο. Ἐγώ καί πολλοί ἄλλοι πιστεύουμε ὅτι ὁ Γέροντας τόν ζήτησε ἀπό τό Θεό, γιά νά ἐλαφρώσει τούς συνανθρώπους του. Μοῦ εἶχε πεῖ «ὅταν προσεύχεσαι γιά ἕναν ἄρρωστο νά τόν κάνει καλά ὁ Θεός, πρέπει νά προσεύχεσαι μέ τέτοια διάθεση, ὥστε νά λές στό Θεό, "πᾶρε ἀπό ἐκεῖνον τήν ἀρρώστια καί δός την σέ μένα" ἤ τουλάχιστο "δῶσε ἕνα μέρος ἀπό αὐτήν, γιά νά τόν εὐκολύνω"... ὁ καλός Θεός πού βλέπει τήν ἀδυναμία μας καί τόν ἄλλο τόν κάνει καλά καί σέ ἐμᾶς δέ δίνει τίποτα... καμιά φορά ὅμως δίνει... ἄν δεῖ ὅτι σηκώνουμε... Ὅμως γιά νά ἀκουστεῖ ἡ προσευχή μας, τέτοια διάθεση πρέπει νά ἔχουμε...».

Αὐτή ἡ διάθεση εἶναι αὐτοθυσία. Καί ὁ γέροντας εἶχε καί μέ τό πάρα πάνω. Ἤθελε καί σήκωνε μέ χαρά τόν πόνο καί τίς ἀρρώστιες τῶν χιλιάδων ἀνθρώπων πού τόν ἐπισκέπτονταν. Ἡ ζωή του ἦταν μία θυσία γιά τόν συνάνθρωπο.

Δέ μιλοῦσε γιά τίς ἀρρώστιές του. Τίς ἔκρυβε γιά νά μή μᾶς στεναχωρεῖ ἤ ὅταν τό καταλαβαίναμε καί δέν μποροῦσε νά κρυφθεῖ, τίς παρουσίαζε σάν κάτι τό ἀσήμαντο. Ἔτσι ἔκανε καί μέ τόν καρκίνο. Μέχρι πού ἄρχισαν τά αἵματα καί οἱ λιποθυμίες.

Ὅλοι καταλαβαίναμε ὅτι εἶναι ἄρρωστος. Παρακαλούσαμε νά πάει στό γιατρό... τίποτα... Ἔ, ὅταν μαθεύτηκε, ἄρχισαν νά ἔρχονται οἱ γιατροί στό Ἅγιον Ὄρος γιά νά τόν καταφέρουν νά τούς ἐπιτρέψει νά τόν ἐξετάσουν. Μιά φορά ἦρθε ἕνας παθολόγος, καθηγητής πανεπιστημίου, ἀπό τήν Ἀθῆνα, μόνο καί μόνο γιά τό γέροντα. Ἐγώ τόν κατέβασα στό κελλί του. Τελικά οὔτε αὐτός τά κατάφερε. Ἦρθαν πολλοί γιατροί χωρίς ἀποτέλεσμα.

Στό τέλος ἄρχισαν νά τόν πιέζουν νά δεχθεῖ ἰατρική φροντίδα καί διάφορα πρόσωπα μέ μεγάλα ἐκκλησιαστικά ἀξιώματα. Ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης, λέγεται, ὅτι τοῦ παρήγγειλε νά πάει νά ἐξεταστεῖ.

Κάποιος γιατρός, πνευματικός ἄνθρωπος, πού καταλάβαινε τίς εὐαισθησίες τοῦ γέροντα, τοῦ εἶπε ὅτι δέ θά τοῦ κάνει καμία παρά πάνω περιποίηση ἀπό αὐτή πού θά ἔκανε στόν τυχόντα ἄνθρωπο μέ ἀγροτική ἀσφάλεια. Μοῦ λέει ὁ λογισμός ὅτι ἡ εὐαισθησία τοῦ Γέροντα δέν τοῦ ἐπέτρεπε νά δεχθεῖ πάρα πάνω ἰατρική φροντίδα ἀπ' αὐτήν πού εἶχε ὁ φτωχότερος ἄνθρωπος. Τό θεωροῦσε ἀδικία. Καί εἶναι ἀδικία καί ἕνα ἀκόμα δεῖγμα τῆς σκληροκαρδίας πού ἔχουμε οἱ σημερινοί ἄνθρωποι. Ἐμεῖς καί οἱ δικοί μας, νά ἔχουμε τούς καλύτερους γιατρούς καί νά πηγαίνουμε ἀκόμα καί στά καλύτερα νοσοκομεῖα, ἐνῶ οἱ καημένοι οἱ φτωχοί νά πετιοῦνται σέ κάποιο ἄθλιο ράντζο στό διάδρομο ἑνός νοσοκομείου καί σέ ἄλλες φτωχότερες χῶρες νά πεθαίνουν μωρά ἀπό ἔλλειψη ἀντιπυρετικοῦ. Ἡ ἀδικία, ἀποτέλεσμα τοῦ διεστραμμένου ψυχικοῦ κόσμου τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου, ὑπάρχει σήμερα παντοῦ στόν κόσμο... ὅμως ἡ θεία δικαιοσύνη περιμένει ὑπομονετικά γιά νά βάλει τά πράγματα στή θέση τους. Ἀμήν.

Τελικά ὁ γέροντας ἔκανε ἐγχείρηση στόν καρκίνο. Μοῦ λέει ὁ λογισμός μου ὅτι τό ἔκανε ἀπό ὑπακοή καί παρά τή δικιά του ἐπιθυμία. Ἔτσι καί μέ ὅλο αὐτό τόν

τρόπο πού ἀντιμετώπισε τήν ἀρρώστια, μᾶς δίδαξε.

Ὅταν τόν ἔπιαναν οἱ φριχτοί πόνοι ἔψαλλε γιά νά μή φωνάζει καί στεναχωρεῖ τούς ἄλλους. Ἦταν πάρα πολύ εὐαίσθητος. Δέν ἤθελε νά γίνει βάρος ἤ νά στεναχωρέσει κάποιον ἄνθρωπο.

Κάποιος προσευχόταν νά τοῦ δώσει ὁ Θεός ἕνα κομμάτι ἀπό τούς πόνους τοῦ Γέροντα, γιά νά τόν ἐλαφρώσει λίγο, χωρίς νά πεῖ τίποτα στό Γέροντα. Ὅταν συναντήθηκαν, χωρίς νά γίνει συζήτηση, τοῦ λέει ὁ Γέροντας: «Νά μή ζητᾶς... Δέν ἀντέχονται αὐτοί οἱ πόνοι... Νά μή ζητᾶς... δέν μπορεῖς νά τούς σηκώσεις... Νά μή ζητᾶς ἀπό τό Θεό».

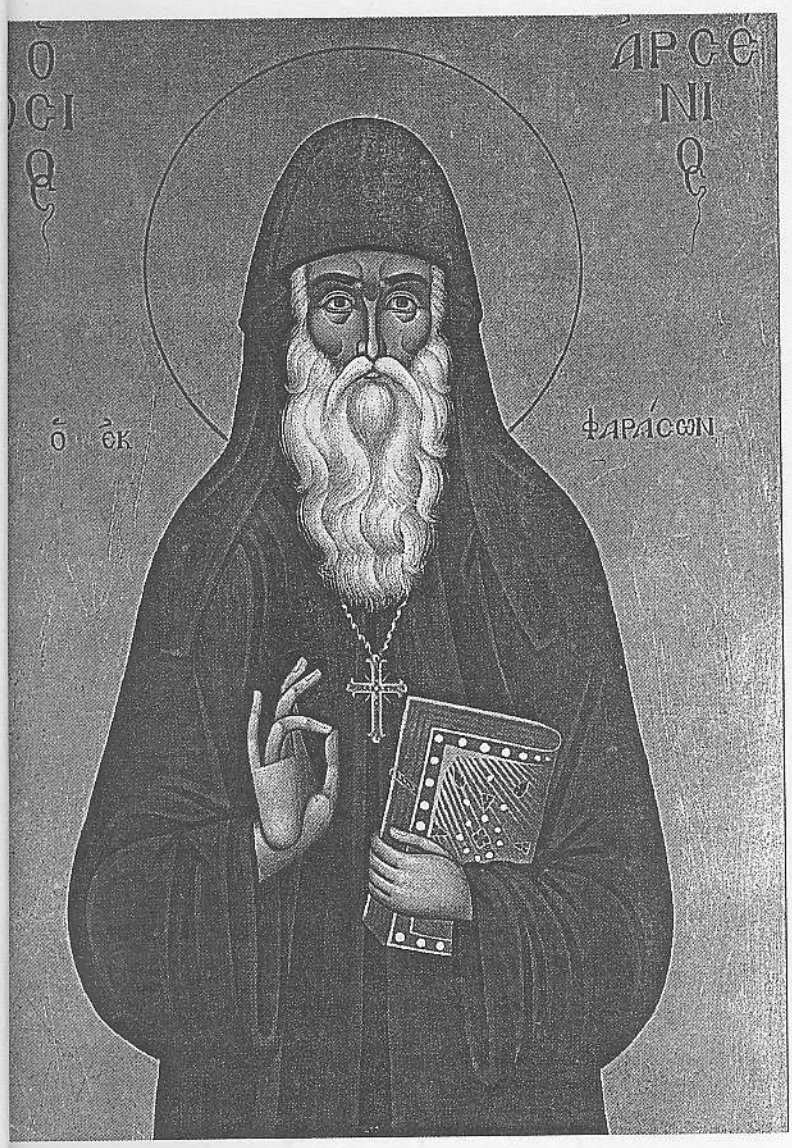
Μερικές μέρες πρίν πεθάνει, περάσαμε ὅλοι καί πήραμε τήν εὐχή του γιά τελευταία φορά. Πέθανε στίς 12 Ἰουλίου 1994 καί θάφτηκε στήν αὐλή τοῦ Ἡσυχαστηρίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, στή Σουρωτή τῆς Θεσσαλονίκης.

Ὁ τάφος του σήμερα εἶναι λαϊκό προσκύνημα. Ὅσες φορές κι ἄν πέρασα ἀπό κεῖ ὅλα αὐτά τά χρόνια, πάντοτε ὑπῆρχε κόσμος πού προσκυνοῦσε.

Καί μετά τό θάνατό του, ὁ γέροντας Παΐσιος ἐξακολουθεῖ νά θαυματουργεῖ τόσο στόν τάφο του, ὅσο καί ἀλλοῦ. Ἐλπίζω σύντομα νά βγοῦν τεκμηριωμένα τά περιστατικά πού συνέβησαν μετά τό θάνατό του, πρός δόξαν Θεοῦ καί ὠφέλεια τῶν δύσπιστων ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας, πού βρίσκονται σέ τόσο μεγάλη πνευματική ἀνάγκη καί δέν τό γνωρίζουν.

Τήν εὐχή του νά ἔχουμε, ὅλοι μας!

Θεσσαλονίκη 1999

...πού ἄφησε τόν π. Παΐσιο «καλόγερο στό πόδι του»

Κάποια φορά, ὁ π. Παΐσιος μοῦ διηγεῖτο πῶς τοῦ παρουσιάσθηκε ἡ Παναγία μας, μέρα μεσημέρι, καί τόν βοήθησε σέ μιά ἀνάγκη πού εἶχε. Συνομίλησαν μαζί γιά λίγα λεπτά.

— Πῶς αἰσθανθήκατε γέροντα; ρώτησα.

— Μεγάλη χαρά... ὅμως αἰσθανόμουν καί ντροπή... δυσκολεύομαι... Μητέρα τοῦ Θεοῦ εἶναι... μέ τόν Ἅγιο Ἰωακείμ καί τήν Ἁγία Ἄννα κινοῦμαι πιό ἄνετα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ - ΑΝΑΤΡΟΦΗ

Δεκέμβρης 1988

1. Ὁ γέροντας μοῦ διηγήθηκε τήν ἑξῆς ἱστορία:

«Μιά φορά εἶχε ἔρθει ἐδῶ ἕνας Ἑλληνοαμερικάνος γιατρός. Ὀρθόδοξος ἦταν, ἀλλά δέν εἶχε πολλά μέ τή θρησκεία... Οὔτε τή νηστεία τῆς Παρασκευῆς δέν κρατοῦσε... οὔτε πολύ πήγαινε στήν Ἐκκλησία. Ἔζησε μιά ἐμπειρία καί ἤθελε νά τή συζητήσει. Ἕνα βράδυ, ἐνῶ προσευχόταν στό διαμέρισμά του «ἄνοιξε ὁ οὐρανός». Ἕνα φῶς τόν ἔλουσε, καί χάθηκε τό ταβάνι καί οἱ σαράντα ὄροφοι ἀπό πάνω του. Βρισκόταν λουσμένος μέσα στό φῶς γιά πολλή ὥρα, δέν μποροῦσε νά ὑπολογίσει πόσο!

Θαύμασα! Γιατί ἔνοιωσα καί κατάλαβα ὅτι ἦταν «ἐκ Θεοῦ». Ἦταν πραγματικό... **Εἶδε τό «ἄκτιστο φῶς»***. Τί ἔκανε στή ζωή του; Πῶς ζοῦσε καί ἀξιώ-

---

* «ἄκτιστο φῶς», λέγεται ἄκτιστο, δηλαδή ἀδημιούργητο, χωρίς ἀρχή, δηλαδή θεϊκή ἐνέργεια, θεός. Ὑψηλότατη πνευμα-

θηκε τέτοια θεία πράγματα;

Ἦταν παντρεμένος, εἶχε γυναῖκα καί παιδιά. Τοῦ λέει ἡ γυναῖκα του· «Βαρέθηκα νά ἀσχολοῦμαι μέ τό σπίτι, θέλω νά πηγαίνω καμιά βόλτα». Ἐ! δέν δούλευε κιόλας, ἄρχισε νά γυρίζει μέ τίς φίλες της καί νά τόν τραβάει κάθε βράδυ ἔξω. Μετά ἀπό λίγο διάστημα, τοῦ λέει· «Θέλω νά βγαίνω μόνη μου μέ τίς φίλες μου». Τό δέχτηκε καί αὐτό γιά χάρη τῶν παιδιῶν του. Μετά, «Θέλω νά πάω μόνη μου διακοπές...». Τί νά κάνει; τῆς ἔδινε καί λεφτά καί τό αὐτοκίνητο.

Μετά ζήτησε νά τῆς νοικιάσει ἕνα διαμέρισμα νά ζεῖ μόνη της, κουβαλοῦσε καί τούς φίλους της ἐκεῖ. Τῆς μιλοῦσε, τή συμβούλευε, «βρέ τί θά νοιώθουν τά παιδιά μας;» Τίποτα αὐτή. Στό τέλος τοῦ πῆρε πολλά λεφτά καί ἔφυγε. Στεναχωριόταν!

Μετά ἀπό λίγα χρόνια ἔμαθε ὅτι εἶχε καταντήσει πόρνη στά μαγαζιά τοῦ Πειραιᾶ!

Στεναχωρέθηκε! Ἔκλαιγε! Σκεφτόταν νά πάει νά τή βρεῖ. Τί νά τῆς πεῖ ὅμως;...

Γονάτισε νά προσευχηθεῖ: «Θεέ μου... φώτισέ με, τί νά πῶ... τί νά κάνω... γιά νά σωθεῖ αὐτή ἡ ψυχή...». Βλέπεις τήν πονοῦσε. Ἤθελε «νά σωθεῖ αὐτή ἡ ψυχή». Οὔτε ἀντρικός ἐγωισμός, οὔτε μνησικακία, οὔτε περιφρόνηση... πονοῦσε γιά τήν κατάντια της. Ποθοῦσε τή σωτηρία της. Τότε ἄνοιξε ὁ Θεός τόν

τική ἐμπειρία, πού λίγοι ἀσκητές τή ζοῦν. Ποθητός στόχος τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς. Θεωρεῖται ἐμπειρία θέωσης. Μετέχει ἡ ἀνθρώπινη στή θεία ἐνέργεια. «...θείας φύσεως κοινωνοί...».

οὐρανό... τόν ἔλουσε μέ τό φῶς Του.

Βλέπεις;... Βλέπεις;... Αὐτός στήν Ἀμερική... σέ τί περιβάλλον ζοῦσε;... ἐνῶ πόσοι ζοῦμε μέσα στό Ἅγιον Ὄρος, μέσα στούς Ἁγίους, μέσα στή χάρη τῆς Παναγίας καί προκοπή δέν κάνουμε!

Δόξα τῷ Θεῷ! Δόξα τῷ Θεῷ!

2. Πρέπει κανείς τήν ἀρραβωνιαστικιά του νά τή βλέπει σάν ἀδελφή του καί νά εἶναι καί οἱ δύο πολύ προσεκτικοί καί νά ἐγκρατεύονται. Νά κάνουν τόν ἀγῶνα τους, γιά χάρη τοῦ Θεοῦ, γιά νά στεφανωθοῦν στό τέλος σάν φιλότιμοι ἀγωνιστές. Αὐτό συμβολίζουν τά στέφανα τῆς ἐκκλησίας. Ἔτσι κανείς ἔχει βοηθό του τή Θεία Χάρη.

Ὁ ἀρραβώνας νἄναι σύντομος, νά μήν τραβάει μακρυά.

3. — Γέροντα, πῶς πρέπει νά εἶναι τό ἀνδρόγυνο μεταξύ τους;

— Παντρέψου ἐσύ καί τά λέμε.

— Δέν κάνει ἀπό τώρα;

— Νά ἔχουν α)... β)... καί καλή φαγωμάρα μεταξύ τους.

(σ.γ. Δηλαδή νά προσπαθεῖ ὁ καθένας νά παίρνει μέ χαρά τά βάρη πάνω του, καί νά ξεκουράζει τόν ἄλλο. Νά κουβαλήσει αὐτός τά ψώνια, γιά νά ξεκουράσει τόν ἄλλο, νά κάνει τό χατήρι τοῦ ἄλλου γιά νά τόν ἱκανοποιήσει. Χαρά νά γίνεται ἡ ἀνάπαυση τοῦ ἄλλου).

4. — Γέροντα, διαβάζαμε παλιά, ὅτι ὁ ἔρωτας εἶναι καλό πρᾶγμα καί ὅσο περισσότερο κάνεις τόσο καλύτερα· ὅτι αὐτοί πού δέν κάνουν ἀποκτοῦν ψυχολογικά προβλήματα· ὅτι πρέπει κανείς, ὅταν εἶναι νέος, νά κάνει 2-3 φορές τήν ἡμέρα, γιά νά μπορεῖ στά γεράματα μετά 1 φορά.

— Τί εἶναι αὐτά, βρέ παιδί μου; Ποιός τά λέει; Πά, πά! Ἐδῶ ἦρθε ἕνας ξένος γιατρός, σέ παγκόσμια συμβούλια πηγαίνει κ.λ.π. καί ἔλεγε ὅτι ἡ ἐγκράτεια εἶναι τό καλύτερο γιά τόν ὀργανισμό. Τό σπέρμα εἶναι πολύ δυναμωτικό. Οἱ νέοι πού ἔχουν πολλές σχέσεις, τούς καταλαβαίνουμε μοῦ λέει, ἅμα σπάσουν κανένα κόκκαλο, δέν ἔχουν μεδούλι, σάν νερό ἔχει γίνει. Καί δῶ πού ἔρχονται τά παιδιά καί ἐγώ τούς καταλαβαίνω. Τά μάτια τους γίνονται ἔτσι.. (μοῦδειξε), ἡ μνήμη τους ἀδυνατίζει πολύ, χειρότερα ἀπό τούς γέρους γίνονται. Βλέπεις χαλάει καί τό μυαλό. Εἶναι ἅς ποῦμε σάν τυρί, γίνεται σάν γιαούρτι, μετά σάν ξυνόγαλο, μετά σάν γάλα, καί ἄν ἐπιμένουν ἀκόμα, σάν νερό.

— Αὐτή ἡ σαρκική ἐπιθυμία γέροντα, εἶναι φυσική ἐπιθυμία, πού πηγάζει ἀπό τή σάρκα, ὅπως ἡ πεῖνα, ἡ δίψα ἤ εἶναι πάθος; Ἡ κατάχρησή της εἶναι κακή, (ὅπως π.χ. ὄχι τό φαΐ, ἀλλά ἡ γαστριμαργία εἶναι κακή) ἤ αὐτή ἡ ἴδια ἡ ἐπιθυμία εἶναι κακή; Τήν εἶχαν οἱ πρωτόπλαστοι στόν παράδεισο;

— ΠΑΘΟΣ εἶναι! Ἀμή τί εἶναι;! ΠΑΘΟΣ... Πηγάζει ἀπό τό σαρκικό φρόνημα τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν κάποιος εἶναι πνευματικός ἄνθρωπος, δέν ἔχει τέτοιες ἐπιθυμίες. Ὄχι ἀπό ἀνικανότητα, ὅτι δέν μπορεῖ, ἀλλά λόγω τῆς πνευματικῆς του κατάστασης δέν ἐπιθυμεῖ.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν σαρκικό φρόνημα. Αὐτό κληρονομεῖται ἀπό τούς γονεῖς. Βλέπεις, ἄν κανένα παιδάκι ἔχει γεννηθεῖ ἀπό σαρκικούς γονεῖς, παιδί ἀκόμα καί ἔχει τέτοιες ἐπιθυμίες. Αὐτό ὅμως δέν εἶναι τίποτα. Γιατρεύεται. Εἶναι ἁπαλό σάν τήν τσουκνίδα, δέν ἔχει σκληρύνει ἀκόμη νά γίνει ἀγκάθι, καί φεύγει εὔκολα μ' ἕναν καλό πνευματικό, νάχει διάκριση ὅμως νά καταλαβαίνει τί εἶναι τί, γιατί στήν ἀρχή ὅλα τά φυτά, δύο φυλλαράκια ἔχουν.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἄλλος λιγότερο ἄλλος περισσότερο ἔχουν σαρκικό φρόνημα. Ἄλλος ἅς ποῦμε εἶναι 30% πνευματικός, ἄλλος 40 ἄλλος 60 τό περισσότερο πού συνάντησα εἶναι 75%. Μόνο ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα ἦταν τελείως πνευματικοί ἄνθρωποι καί γεννήθηκε μετά ἀπό προσευχή αὐτό τό ἀπαθέστατο πλασματάκι ἡ Παναγία. Αὐτό τό ἔζησα, ὅταν ἤμουν στό Σινᾶ.

— Σέ ὅραμα, γέροντα;

— .... (σιώπησε).

— Δηλαδή ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα γίναν μετά ἀπό ἄσκηση τελείως πνευματικοί ἤ ἔτσι ἦταν ἐξ ἀρχῆς;

— Ὁ Λογισμός μοῦ λέει ὅτι ἔτσι ἦταν ἐξ ἀρχῆς... Χωρίς τό φαγητό ὁ ἄνθρωπος πεθαίνει ἤ χωρίς νερό. Χωρίς τά σαρκικά δέν παθαίνει τίποτα. Μόνο ταλαιπωρεῖται ψυχικά, ὅπως ταλαιπωρεῖται καί ἀπό τά ἄλλα πάθη· τό θυμό, τόν ἐγωισμό, τήν κενοδοξία, τήν ἀνθρωπαρέσκεια. Μετά τό γάμο συγχωρεῖται μόνο γιά τήν τεκνογονία ἤ κατ' οἰκονομίαν.

5. Ὅταν ἤμουν ἀνύπανδρος συζητοῦσα τά θέματά

μου μέ τόν γέροντα καί μέ νουθετοῦσε σχετικά.

Ἔλεγε ὁ γέροντας:

«Καλό εἶναι ὁ ἄνθρωπος νά παντρεύεται σέ μικρή σχετικά ἡλικία. Τότε τό πρᾶγμα ἔρχεται πιό φυσιολογικά. Προσαρμόζεται φυσικά καί εὔκολα ὁ ἕνας στόν ἄλλο. Βλέπετε ζευγάρια πού παντρεύτηκαν σέ μικρή ἡλικία διατηροῦν μέχρι τά γεράματά τους μέσα στή σχέση τους μιά παιδική ἁπλότητα. Τό ἴδιο παρατηρεῖ κανείς καί σέ μοναχούς πού ἦρθαν μικροί στό Ἅγιον Ὄρος. Εἶναι σωστή ἡ παροιμία πού λέει: «Ἤ μικρός παντρέψου ἤ μικρός καλογερέψου».

Ὅταν μεγαλώσει ὁ ἄνθρωπος, ἀρχίζει καί δουλεύει πιό πολύ ἡ λογική καί ὅλα τά ἐξετάζει καί ὅλα τά μετράει, ἔχει παγιωθεῖ καί ὁ χαρακτήρας του... δύσκολα νά προσαρμοσθεῖ.

Ὅταν φτάσει κανείς στά τριάντα, γιά νά παντρευτεῖ, πρέπει... τριάντα νά τόν σπρώχνουν, ὅταν φτάσει στά σαράντα χρειάζεται... ἑξῆντα νά σπρώχνουν...

Δύσκολα νά τό πάρει ἀπόφαση νά μπεῖ στό ζυγό. Νά ἐσύ τώρα συνήθισες ρέμπελος. Καί κάνεις σάν τά ἄγρια ἄλογα πού πᾶνε νά τούς βάλουν χαλινάρι. Τινάζονται, κλωτσᾶνε, καί... τρέχουν μακριά.

(Γελώντας) Τήν προηγούμενη μέρα ἀπό τό γάμο σου ἤ τήν κουρά σου, ἄν ἔρθω καί σοῦ κλείσω τή μύτη.. θά σκάσεις, θά κάνεις μπούμ!! (Γέλια).

6. — Γέροντα, μιά γνωστή μου ἔχει σχέσεις μέ κάποιον καί σκέφτεται τό γάμο.

— Αὐτός τό σκέφτεται, τό θέλει;

— Ἔ!... Λίγο.

— Γιά νά παντρευτεῖ κανείς λίγο, πρέπει νά τό θέλει πολύ.

7. Τά ζευγάρια πού παντρεύονται πρέπει νἄχουν τόν ΙΔΙΟ πνευματικό. Νά συμφωνήσουν ἀπό τήν ἀρχή, γιά νά μήν ἔχουν ὕστερα προβλήματα. Βλέπετε ὁ πνευματικός πολύ βοηθάει. Βλέπει τίς ἀνωμαλίες καί τά ἐξογκώματα καί τῶν δύο καί τά «πελεκάει», ὥστε νά ταιριάξουν. Σάν δύο ξύλα πού πρέπει νά ἑνώσουν. Ἐγώ, ὅταν ἤμουν μαραγκός, πελεκοῦσα τά ξύλα ὥστε νά ταιριάξουν καλά. Νά κάθονται ἀπό μόνα τους. Ὕστερα ἔβαζα ἕνα καρφάκι καί δέν εἶχαν ἀνάγκη. Ἐνῶ ἄν δέν ταιριάζουν δέν ἐφάπτονται καλά τά ξύλα καί τά ζορίσεις νἄρθουν στήν θέση τους μέ καρφιά, κάποτε ἀπό τήν πίεση θά κλωτσήσουν.

Γι' αὐτό πρέπει ὁ «μαραγκός» νἄχει καί τά δύο ξύλα στά χέρια του. Γιά νά βλέπει τί δουλειά γίνεται στό ἕνα, γιά νά δουλέψει ἀντίστοιχα καί τό ἄλλο. Ἔτσι πρέπει νά εἶναι καί ὁ πνευματικός.

Πολύ βοηθάει ὁ πνευματικός. Πολλά ζευγάρια πού ταιριάζαν, πού παντρεύτηκαν ἀπό ἔρωτα, χώρισαν μετά, γιατί δέ βοηθήθηκαν ἀπό ἕναν καλό πνευματικό. Ἐνῶ ζευγάρια πού δέν ταίριαζαν, ἀλλά εἶχαν τόν ἴδιο πνευματικό, τά πῆγαν μιά χαρά.

8. Καί μέσα στό γάμο πρέπει κανείς νά συγκρατεῖ τόν ἑαυτό του καί νά μήν τόν ἀφήνει ἀχαλίνωτο στήν ἡδονή.

9. Ὅταν μείνει ἔγκυος ἡ γυναίκα, τότε τό ἄριστο εἶναι νά σταματήσουν τίς ἐπαφές ἀμέσως ἤ, ἄν δέν μποροῦν, νά τίς περιορίσουν πολύ. Ἀλλά ἀπό τόν ἕκτο μῆνα καί μετά τουλάχιστο πρέπει νά σταματήσουν νά ἔχουν ἐπαφές, γιατί ἐκτός ἀπό τόν κίνδυνο νά πάθει ζημιά τό παιδί (ἀποβολή κ.λπ.) γίνεται καί πνευματική ζημιά.

Βλέπεις τό ἔμβρυο ἀναγκαστικά συμμετέχει καί αὐτό στήν ἡδονή πού νοιώθει ἡ μάννα του καί ἀπό τήν κοιλιά ἀκόμη ἀποκτᾶ πάθος. Ὑπάρχουν βρέφη πού βυζαίνουν καί... πυρώνονται σαρκικά!! Ἐνῶ ὑπάρχουν παλικάρια, δεκαοκτώ-εἴκοσι χρονῶν, πού ἔχουν μιά ἀπάθεια, δέν ἐνοχλοῦνται ἀπό τό σῶμα τους. Ποῦ ὀφείλεται αὐτή ἡ διαφορά; Στήν πνευματική κατάσταση τῶν γονιῶν τους. Εἶναι ἡ πνευματική κληρονομιά. Βλέπεις οἱ γονεῖς δέν ἀφήνουν στά παιδιά τους κληρονομιά μόνον σπίτια, χωράφια, ἀλλά ἀφήνουν κληρονομιά καί τά πάθη τους ἤ τίς ἀρετές τους.

Ἀνάλογα ἄν εἶναι πλούσιος ἤ φτωχός κανείς, ἀφήνει πολλά ἤ λίγα.

Ἔτσι ὑπάρχουν παιδιά πού ἔχουν πλούσια πνευματική κληρονομιά ἀπό τούς γονεῖς. Παιδιά μέ πολλές ἀρετές. Αὐτά τά παιδιά, ἄν προσθέσουν καί τό δικό τους κόπο καί τό δικό τους ἀγῶνα, μποροῦν νά φτάσουν ψηλά πνευματικά, γιατί ἀπό ψηλά ξεκίνησαν κιόλας.

Γι' αὐτό ἡ Παναγία μας ἦταν τόσο καθαρή. Οὔτε κἄν ἁμαρτωλός λογισμός δέν τήν πλησίασε. Ἡ ρίζα της εἶναι Ἁγία. Ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα ἦταν Ἅγιοι καί ἡ σύλληψη ἀκόμα τῆς Παναγίας ἦταν χωρίς ἡδονή.

Ὁ Θεός ὅμως δέν εἶναι ἄδικος. Αὐτό πού μετράει εἶναι ἡ ἐργασία πού ἔκανε κανείς στόν ἑαυτό του. Ὁ ἀγώνας, ὁ προσωπικός κόπος πού κατέβαλε ὁ καθένας, γιά νά τηρήσει τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ, γιά νά εὐαρεστήσει τό Θεό, αὐτό μετράει ὁ Θεός καί ὄχι τό σημεῖο πού ξεκίνησε.

10. Ἡ γυναῖκα, ὅταν εἶναι ἔγκυος, πρέπει νά εἶναι ἤρεμη, νά διαβάζει τό Εὐαγγέλιο, νά προσεύχεται, νά λέει τήν εὐχή. Ἔτσι ἁγιάζεται καί τό παιδί. Ἀπό τώρα ἀρχίζει ἡ ἀνατροφή τοῦ παιδιοῦ. Νά προσέχεις νά μή στεναχωρεῖς τήν ἔγκυο γιά κανένα λόγο.

11. (Ὅταν περίμενε ἡ γυναῖκα μου παιδί).

– Κοίταξε νά μήν τή στεναχωρεῖς τώρα γιά τίποτα! Νά προσέχεις πολύ!! Νά τῆς πεῖς νά λέει τήν εὐχή καί νά ψάλλει. Θά βοηθήσει αὐτό πολύ τό παιδί! Ὄχι μόνο τώρα ἀλλά καί ἀργότερα.

12. Ὅταν γεννήθηκε τό παιδί μου, ἀκούγαμε ἀπό γιατρούς, φίλους, συγγενεῖς διάφορες **ἀπόψεις γιά τό θηλασμό.** Οἱ πιό πολλοί εἶχαν τή γνώμη, καί μᾶς πίεζαν, νά σταματήσει ὁ θηλασμός σέ λίγους μῆνες. Ὁ γέροντας εἶχε διαφορετική ἄποψη καί τήν ἐξέφραζε κιόλας ἔντονα. Ὅταν τόν ρώτησα σχετικά εἶπε: «Ὄχι, εὐλογημένε, νά θηλάσει τό παιδί!! Τό γάλα τῆς μάννας εἶναι τό καλύτερο. Εἶναι καί φάρμακο καί

δέν ἀρρωσταίνει τό παιδί. Στό χωριό μου τά θήλαζαν τά παιδιά μέχρι πέντε-ἕξι χρονῶν. Βλέπεις τά παιδιά δέ θηλάζουν μόνο γάλα, ἀλλά θηλάζουν καί ἀγάπη καί στοργή καί τρυφερότητα καί ἀσφάλεια, ἔτσι γίνονται καί ψυχικά δυνατά. Ἔτσι, ὅταν μεγάλωναν τά παιδιά, γινόντουσαν δυνατά καί πιάναν τούς Τσέτες μέ τόνα χέρι. Ὁ θηλασμός εἶναι πολλά πράγματα, δέν εἶναι μόνο τό γάλα.

Ὅσο θηλάζει ἡ γυναίκα, δύσκολα πιάνει παιδί. Εἶναι καί μία φυσική προστασία καί γιά τή μάννα νά μή μείνει ἀμέσως πάλι ἔγκυος. Ὁ θηλασμός εἶναι τό καλύτερο.

— Πόσο καιρό γέροντα νά θηλάζει;

— Ὅσο μπορεῖ περισσότερο. Τρία-τέσσαρα χρόνια.

* Ἡ γυναῖκα μου δούλευε καί κουραζόταν πολύ. Εἶχε ἀρρωστήσει καί εἶχε καταβληθεῖ ἀκόμα περισσότερο. Ὅλοι (γιατρός, μάννα, πεθερά, φίλοι) πίεζαν, συμβούλευαν νά σταματήσει ὁ θηλασμός. Ξαναπῆγα στό γέροντα καί τόν ξαναρώτησα καί γι' αὐτό τό θέμα.

Ὁ γέροντας κοντοστάθηκε λίγο, ζύγισε τήν κατάσταση καί εἶπε.

— Νά θηλάσει τουλάχιστο μέχρι νά κλείσει δύο χρόνια τό παιδί.

Τά δύο χρόνια ἦταν τό ἐλάχιστο ἀπαραίτητο ὅριο γιά τό γέροντα!

13. — Γέροντα, σήμερα πολλοί νέοι ἄνθρωποι δέν

θέλουν νά κάνουν παιδιά, γιατί σκέφτονται σέ τί εἴδους κόσμο θά φέρουν τό παιδί τους. Μόλυνση ἀπό τά χημικά, ἀπό τά πυρηνικά, ζωή γεμάτη ἄγχος, ἄγρια κοινωνία, πόλεμοι... Ἄν εἴμαστε κιόλας στόν καιρό τοῦ Ἀντιχρίστου, σκέφτομαι καί ἐγώ, μήπως δέν ἀξίζει κανείς νά παντρεύεται καί νά κάνει παιδιά.

— Ὄχι, Θανάση, δέν εἶναι ἔτσι!... Οἱ χριστιανοί στόν καιρό τῶν διωγμῶν δέν παντρεύονταν; δέν κάναν παιδιά; Καί παντρευόντουσαν καί παιδιά κάναν! Εἶχαν τήν ἐλπίδα τους στηριγμένη στό Χριστό... ὄχι στούς ἀνθρώπους.

Εἶναι ὀλιγοπιστία αὐτός ὁ λογισμός. Ὁ Θεός σέ μιά στιγμή μπορεῖ νά τά διορθώσει ὅλα. Νά σβήσει ὅλα τά στραβά. Κάνουν οἱ ἄνθρωποι σχέδια... ἔχει καί ὁ Θεός τά δικά Του.

Νἄξερες πόσες φορές τύλιξε ὁ διάβολος τή γῆ μέ τήν οὐρά του γιά νά τήν καταστρέψει... Δέν τόν ἀφήνει ὁ Θεός... τοῦ χαλάει τά σχέδια· καί τό κακό πού πάει νά κάνει ὁ διάβολος, ὁ Θεός τό ἀξιοποιεῖ καί βγάζει μεγάλο καλό. Μήν ἀνησυχεῖς!

— Γέροντα, μέχρι ποῦ φτάνει ἡ ὑποχρέωση πού ἔχει ἕνας γονιός γιά τά παιδιά του; Νά τά ἀφήσει κάτι, σκέφτεται. Πόσο κάτι; Ἕνα, δύο,... τρία σπίτια;

— Ἕνας γνωστός μου ἐργοστασιάρχης πού εἶχε πολλά χρήματα, πολυκατοικίες κ.λπ. τί ἔκανε; Τά σπούδασε τά παιδιά του, τελείωσαν πανεπιστήμιο, κάναν καί μεταπτυχιακά, καί τούς ἄφησε ἀπό ἕνα διαμέρισμα. Τά ὑπόλοιπα τά ἔδωσε στούς ἐργάτες του καί σ' ἄλλους πού ἦχαν ἀνάγκη.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα νά τούς δώσει κανείς καλή, χρι-

στιανική ἀνατροφή. Αὐτό εἶναι τό σπουδαιότερο ἐφόδιο γιά τή ζωή τους. Μετά νά τά σπουδάσει νά μάθουν λίγα γράμματα. Ἄν θέλουν νά προχωρήσουν πανεπιστήμιο, μεταπτυχιακά, νά τά βοηθήσει ἤ νά μάθουν μία τέχνη. Νά τά βοηθήσει δηλαδή νά βγάζουν τό ψωμί τους. Ε! μετά ἄν ἔχει τή δυνατότητα νά τούς ἀφήσει καί κάτι... κανένα οἰκόπεδο, κανένα σπίτι. Νἄχουν κι αὐτά μιά φωλιά!

Εἶναι καί μερικοί γονεῖς πού ἀδιαφοροῦν γιά τά παιδιά τους καί τά τρῶνε ὅλα... δέν ἀφήνουν τίποτα γιά τά παιδιά τους! Μερικοί μάλιστα ἀφήνουν μόνο χρέη!... Αὐτό εἶναι πολύ ἄσχημο.

Ὅταν ἦρθαν οἱ πρόσφυγες, τό 1924, ἀπό τή Μικρασία, ὁ πρόεδρος τοῦ χωριοῦ κοιτοῦσε νά τούς βολέψει ὅλους. Αὐτός νά πάρει αὐτό τό χωράφι, ὁ ἄλλος ἐκεῖνο τό κτῆμα κ.λ.π. Τόν ἑαυτό του τόν ἄφησε τελευταῖο... δέν τόν ὑπολόγισε.

Ὅταν μεγάλωσαν τά παιδιά του, τοῦ παραπονέθηκαν: — «Καλά ὅλους τούς βόλεψες... Ἐμᾶς δέ μᾶς σκέφτηκες;...» καί εἶχαν δίκιο τά παιδιά... Ἄλλο νἄναι κανείς μόνος του... Ἄν ἔχει κανείς οἰκογένεια, πρέπει νά σκέφτεται πρῶτα τήν οἰκογένειά του καί μετά τούς ἄλλους πού ἔχουν καί αὐτοί τούς δικούς τους νά τούς σκεφτοῦν.

14. Στήν κατοχή εἶχε μείνει στή γειτονιά ἕνα ὀρφανό. Κανείς δέν τό ἔπαιρνε σπίτι του. Σκεφτόντουσαν διάφορα πράγματα. Κατοχή εἶναι... τά βολεύω δύσκολα... πῶς θά τό ταΐσω... κ.λπ.

Ἕνας πολύτεκνος, εἶχε δέκα παιδιά, ἦταν καί φτωχός, μόλις τό εἶδε τό κακόμοιρο, τό λυπήθηκε!! Τό φώναξε σπίτι του καί τοῦχωσε κάτω ἀπό τίς κουβέρτες μαζί μέ τ' ἄλλα. — «Δέκα ἔχω... καί ἕνα αὐτό ἕνδεκα!!» σκέφτηκε «ἔχει ὁ Θεός»...

Γέλασε ὁ γέροντας χαρούμενος καί εὐτυχισμένος καί συνέχισε.

— Βλέπεις ὁ πολύτεκνος εἶχε πλούσια καρδιά... κι ἄς ἦταν φτωχός... γι' αὐτό εἶχε καί πλούσια τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

15. — Γέροντα, εἶναι μερικά ζευγάρια πού ἐνῶ θέλουν, δέν μποροῦν νά κάνουν παιδιά. Γιατί συμβαίνει αὐτό;

— Γιά νά βολεύεται καί κανένα ὀρφανό. Κάποιοι μόλις πῆραν ἕνα ὀρφανό... τούς ἔδωσε ὁ Θεός καί ἕνα δικό τους μετά!

16. Ὅταν γυρίζει κανείς ἀπό τή δουλειά καί εἶναι νευριασμένος ἤ ἀγχωμένος, καλύτερα εἶναι νά πάει μιά βόλτα σ' ἕνα πάρκο γιά εἴκοσι λεπτά καί νά γυρίσει στό σπίτι του ἤρεμος καί μέ χαμόγελο, καί ἄς πάει καθυστερημένος.

17. Σέ μιά ἀπό τίς τελευταῖες φορές πού εἶδα τό γέροντα μαζί μέ τή γυναῖκα μου συνέβησαν τά ἑξῆς:

Μόλις μπήκαμε στό δωμάτιο (ὁ γέροντας ἦταν ξα-

πλωμένος στό κρεβάτι ἐξ αἰτίας τῆς ἀρρώστιας του) ἄρχισε νά μᾶς πειράζει γελώντας.

— Βρέ καλῶς τους! Βρέ καλῶς τους!!... Μαλώνετε βρέ; Μαλώνετε;

— ...

— Θανάση, μαλώνετε μεταξύ σας;

— Ἔ! γέροντα... μαλώνουμε.

— (Γέλια) Βρέ νά μή μαλώνετε! Νά μαλώνετε μ' ὅλους τούς ἄλλους, μεταξύ σας νά μή μαλώνετε! Ἀκοῦς Θανάση... σοῦ δίνω εὐλογία νά μαλώνεις μέ ὅποιον θέλεις μέ τή γυναῖκα σου νά μή μαλώνεις.

Στράφηκε πρός τή γυναῖκα μου:

— Καί ἐσύ Ἀναστασία, σοῦ δίνω ΕΥΛΟΓΙΑ, ξέρεις τί πάει νά πεῖ ΕΥΛΟΓΙΑ!!! (γέλια) ναί, εὐλογία δίνω! νά μαλώνεις μέ ὅποιον θέλεις· μεταξύ σας νά μή μαλώνετε (γέλια).

Γελάσαμε καί ἐμεῖς μέ τούς παράξενους λόγους του. Ὅμως καταλάβαμε πολύ καλά ὅτι παρόλο πού γελοῦσε ὁ γέροντας... σοβαρολογοῦσε! Θεωροῦσε πολύ κακό νά καυγαδίζει μεταξύ του τό ζευγάρι. Τόσο μεγάλο κακό... ὥστε μᾶς ἔδινε ὄχι μόνο τήν ἄδεια, ἀλλά τήν εὐχή του, νά... κάνουμε ἕνα συγκριτικά πολύ μικρότερο κακό. Νά μαλώνουμε μέ ὅλους τούς ἄλλους!!! ἀρκεῖ νά ἀποφεύγουμε τό μεγάλο κακό πού εἶναι οἱ μεταξύ τῶν συζύγων καυγάδες!

20 Ἰανουαρίου 1990

18. Μιά φορά ἦρθε ἐδῶ ἕνας πολύ στεναχωρημένος. Δέν τά πήγαινε καλά μέ τή γυναῖκα του. Τόσο δέν ἤθελε νά δεῖ ὁ ἕνας τόν ἄλλο, πού οὔτε στό τραπέζι κάθονταν μαζί νά φᾶνε. Ἀφοῦ τά παιδάκια τους, εἶχαν τέσσερα, ἔψαχναν τίς τσέπες τους, μήπως ἔφερε τίποτα ἀπό ἔξω ἡ μάννα, γιά νά φᾶνε.

Δηλαδή πήγαιναν γιά χωρισμό. Πήγαινε αὐτός καί στούς πνευματικούς καί τοῦ ἔλεγαν: «Ὑπομονή, μεγάλο σταυρό σηκώνεις». Ἐμένα δέ μοῦ ἄρεσε αὐτό.

— Γιά βάστα, τοῦ λέω, ὅταν παντρευτήκατε, ἀγαπιόσασταν;

— Ναί! Πολύ! Τή λάτρευα περισσότερο καί ἀπό τό Θεό, μοῦ λέει.

(Ἄκου νά δεῖς! Περισσότερο ἀπό τό Θεό! Μοῦ ἔκανε ἄσχημη ἐντύπωση).

— Ἐγώ, μοῦ λέει, ὅταν ἦταν νά παντρευτῶ ζήτησα ἀπό τό Θεό νά εἶναι ὄμορφη, νά εἶναι πλούσια, νά εἶναι καί μορφωμένη. Πράγματι μοῦ τά ἔδωσε ὁ Θεός.

Ἔτσι μοῦ εἶπε! Καί ἦταν αὐτός ὅλη τήν ὥρα μέ τό sex! τόσο πολύ κόντευε νά χάσει τήν ψυχή του! Κινδύνευε! Πῆρε λοιπόν καί ὁ Θεός τή Χάρη Του ἀπό τή γυναῖκα του γιά νά τόν σώσει.

Τοῦ λέω:

— Τί μεγάλο σταυρό σηκώνεις κ.λ.π.; Ἐσύ εἶσαι φταίχτης! Γιά τά πάθη δουλεύεις καί γίνεται προσπάθεια νά διορθωθεῖς ἀπό τά πάθη σου!

19. Ἀκόμα καί μέσα στό γάμο πρέπει νά συγκρατεῖ κανείς τόν ἑαυτό του ἀπό τήν ἡδονή. Νά βάζει φρένο στή φιληδονία του!

20. Ἦταν κάποιος γνωστός τοῦ γέροντα πού πάλευε χρόνια νά γίνει μοναχός. Παράγγειλε μέ κάποιον φίλο του στό γέροντα νά προσευχηθεῖ, γιατί ἀρρώστησαν στήν οἰκογένειά του, καί στεναχωριόταν πολύ.

Ὁ γέροντας εἶπε:

— Ὅσο κάθεται στόν κόσμο, τόσο περισσότερο θά ἀρρωσταίνει ὁ πειρασμός τούς δικούς του, γιά νά τοῦ δίνει εὔλογες αἰτίες.

Βλέπει ὁ Διάβολος τήν καρδιά πού κάνει λίγο ἀπρόθυμα, ἄς ποῦμε, καί φέρνει περιστάσεις, γιά νά μήν ξεμπερδέψει ποτέ ὁ ἄνθρωπος ἀπό τόν κόσμο. Εἶχα καί ἐγώ μιά ἀδελφή ἀνύπαντρη, οἱ τρεῖς ἦταν παντρεμένες, καί δύο ἀδέλφια. Δούλεψα, τῆς ἔφτιαξα προῖκα γιά νά ἀναπαύσω τόν λογισμό μου καί μετά ἔφυγα γιά μοναχός. Τί νά περιμένω νά παντρευτεῖ; Καί ποῦ ξέρω ἐγώ, ἄν θέλει ἤ ἄν θά παντρευτεῖ;

Ἦταν κάποιος πού ἤθελε νά γίνει μοναχός. Τό καθυστεροῦσε! Ἄντε νά παντρέψω τήν ἀδελφή μου, ἔλεγε. Ἄντε νά τῆς κάνω προῖκα! Ἐ! πάντρεψε τήν ἀδελφή ὅμως δέν ἔφευγε. Ἄς φροντίσω λίγο τή μάνα μου, ἔλεγε. Καθυστεροῦσε... Ἐ! μετά χώρισε ἡ ἀδελφή του... ἄντε τώρα νά τῆς φτιάξω μεγαλύτερη προῖκα! Σέ τέτοιες περιπτώσεις ὅμως βοηθάει καί ὁ Θεός... τοῦ ἔρχεται μιά προῖκα, κληρονομιά ἀπό τήν Ἀμερική!! Ξαναπαντρεύεται ἡ ἀδελφή... πάλι καθυστεροῦσε, δέν ἔφευγε γιά μοναχός! Ξαναχωρίζει ἡ ἀδελφή!

Τέτοια τοῦ ἔφτιαχνε ὁ Διάβολος, γιά νά τόν κρατάει στόν κόσμο. Τελικά ἔγινε παπάς στόν κόσμο!

21. Ὁ π. Παΐσιος μοῦ εἶπε:

— ...Τό δίκαιο ἄνθρωπο, τόν πρᾶο, ὅλοι προσπαθοῦν νά τόν σπρώξουν στή χειρότερη θέση, νά τόν ἀδικήσουν, νά τόν βάλουν στόν πάτο, ἀλλά ὅσο οἱ ἄνθρωποι τόν σπρώχνουν πρός τά κάτω, τόσο ὁ Θεός τόν ἀνεβάζει, νά, σάν τό φελλό!! ὅσο τόν σπρώχνεις στόν πάτο, τόσο τό νερό τόν ἀνεβάζει πρός τά πάνω. Νά ἕνα ἀληθινό περιστατικό, μοῦ τό εἶπε ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος: «Πέθανε ὁ πατέρας καί πῆγαν τά ἀδέρφια νά χωρίσουν τά χωράφια. Ὅταν εἶδα τά μεγάλα μου ἀδέλφια νά φωνάζουν, ἕτοιμοι νά ἁρπαχτοῦν, ἐγώ, μικρότερος, τί νά πῶ, ὅ,τι μοῦ δώσουν, εἶπα. Μοῦ ἔδωσαν κάτι χωράφια ὅλο ἄμμο. Δέν καλλιεργοῦσες τίποτα. Δέν μποροῦσα νά ζήσω μέ αὐτά. Ἀναγκάσθηκα νά φύγω στή Γερμανία, γιά νά δουλέψω, νά ζήσω τήν οἰκογένειά μου. Ὅταν γύρισα μετά ἀπό πολλά χρόνια, τί βρῆκα; Ἀπό τή μιά καί τήν ἄλλη μεριά τοῦ χωραφιοῦ εἶχαν χτίσει δύο μεγάλα ξενοδοχεῖα. Καί τά δύο ζητοῦσαν νά ἀγοράσουν τό χωράφι. Ἔτσι ἡ τιμή ἀνέβηκε στά ὕψη. Πῆρα ἑκατοντάδες ἑκατομμύρια!! Εἶπα γέροντα νά δώσω τά μισά ἐλεημοσύνη καί ἦρθα νά μοῦ πεῖτε ποῦ νά τά δώσω». — «Δῶσε πρῶτα στά ἀδέλφια σου, γιά νά μήν τά κακοκαρδίσεις καί τά ὑπόλοιπα κάνε τα ὅ,τι θέλεις, ἔτσι τοῦ εἶπα Θανάση, γιά νά μήν ἔχουν μνησικακία μεταξύ τους.

22. Ὁ Διάβολος προσπαθεῖ νά τά καταστρέψει ὅλα σήμερα, γιά νά μή βρεῖ ἡ νέα γενιά καλή «μαγιά» γιά νά «ζυμωθεῖ».

23. Ὁ ταπεινός ἄνθρωπος εἶναι συνήθως πολυμαθής, ἐνῶ ὁ ἐγωιστής, ἐπειδή δέν ταπεινώνεται νά ρωτήσει, δέν ἔχει γνώσεις.

24. Πρέπει νά ἁπλοποιήσουμε τή ζωή μας. Ἡ πολυτέλεια κουράζει. Εἶναι μερικοί πού συνέχεια θέλουν νά ἀλλάζουν ἔπιπλα κ.λ.π. Τρέχουν μετά νά βγάλουν περισσότερα χρήματα καί ἔτσι γεμίζουν ἄγχος.

25. — Γέροντα, τό παιδί ἑνός γνωστοῦ μου κάνει συνέχεια σκανταλιές, φωνάζει, χτυπάει. Τί φταίει; τί νά κάνει;

— Κοίταξε, δέ φταῖνε τά παιδιά. Σήμερα τά ἔχουν κλεισμένα μέσα στά διαμερίσματα καί δέν ἔχουν χῶρο νά τρέξουν, νά παίξουν. Ζορίζονται τά παιδιά. Δέν μποροῦν νά κινηθοῦν, νά ἐκτονώσουν τή ζωηράδα τους. Τρελαίνονται, μετά χτυπᾶν τό κεφάλι τους στόν τοῖχο! Τά παιδιά, γιά νά μεγαλώσουν φυσιολογικά, θέλουν αὐλή!

— Δηλαδή γέροντα, τά παιδιά στά διαμερίσματα ἀποκτοῦν ψυχολογικά προβλήματα;

— Ἔμ, ἐάν ζορίζεται, πιέζεται. Πολύ καλύτερα νά ὑπάρχει μιά αὐλή! Αὐτό εἶναι τό φυσιολογικό.

Βλέπεις, ἄν πᾶς σέ κάποιο σπίτι πού ἔχει παιδιά καί τά βρεῖς ὅλα τακτοποιημένα, στήν ἐντέλεια, αὐτό δέν εἶναι καλό. Σημαίνει στρατιωτική πειθαρχία, ὑπάρχει φόβος μέσα στήν ψυχή τῶν παιδιῶν. Καλύτερα εἶναι νά ἀσχολεῖται ἡ μάννα μέ τήν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν, νά τούς μιλάει, νά τούς διαβάζει γιά τούς ἁγίους, γιά τό Χριστό, παρά νά ἀσχολεῖται μέ τήν τακτοποίηση καί τά ἄψυχα πράγματα.

26. Σήμερα τόν ζαλίζουν τόν ἄνθρωπο. Τά χτυπᾶνε τά καημένα τά παιδιά ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ μέ διάφορες θεωρίες, τά πιάνει μετά φόβος, ἄγχος καί ξεσπᾶνε στά ναρκωτικά καί στή διασκέδαση. Ἀλλά αὐτή ἡ κοσμική διασκέδαση προσθέτει ἄγχος.

Βλέπετε ἀπό αὐτή τή ζωή κανείς γεύεται σέ κάποιο βαθμό τήν κόλαση ἤ τόν παράδεισο, ἄν ζεῖ σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, μέ τήν Ἐκκλησία.

27. Παλιά τά παιδιά μέ τά ὄμορφα ποιηματάκια τά μάθαιναν ν' ἀγαπᾶν τήν πατρίδα:

Ἡ ὄμορφη πατρίδα μου
ξαπλώνει στό δροσερό γαλάζιο
μέ τ' ἀργυρά τά κύματα...

νά δεῖς πῶς τόλεγε. Ἔτσι γέμιζε τό παιδί.

Σήμερα δέν τούς δίνουν τέτοια, τ' ἀφήνουν ἄδεια τά παιδιά. Καί στό σπίτι οἱ γονεῖς, ὁ ἕνας ἀπό δῶ κοιτᾶ, ὁ ἄλλος ἀπό κεῖ, ποῦ νά βρεθεῖ ἀγάπη γιά τό παιδί. Μένουν ἄδεια τά παιδιά καί ὑποφέρουν. Νά ἕνα καημένο ποῦχει κάνει δέν ξέρω καί 'γώ πόσες ἀπόπειρες αὐτοκτονίας, ὅταν ἔρχεται πέφτει στά πόδια μου, τώρα τελείωσε, πῆρε πτυχίο καί εἶναι φαντάρος, μεγάλος εἶναι, μοῦ γράφει γράμματα. «Μπαμπακούλη μου γλυκέ...» γράφει. Τί νά σοῦ κάνει τό παιδί;

Πρῶτα νά φροντίζει κανείς νά γεμίζει τά παιδιά καί μετά τ' ἄλλα, τά γράμματα.

28. — Γέροντα, σήμερα τά πιέζουν πολύ τά παιδιά, τά φορτώνουν στά μαθήματα, νά μάθουν καί δύο ξένες γλῶσσες.

— Ἐνῶ ΑΡΧΑΙΑ νά μή μάθουν!

— Ναί,... ἔτσι εἶναι! Νά μάθουν καί Ἀγγλικά καί Γερμανικά; πῶς εἶναι τό σωστό;

— Ἔ, ἄς μάθει τό παιδί μία γλῶσσα, ὅμως χωρίς πίεση, ὅσο μπορεῖ, νά μάθει πέντε πράγματα.

29. — Γέροντα, σήμερα πῆραν βαθμούς τά παιδιά καί εἶναι στεναχωρημένα.

— Κοίτα νά δεῖς, σήμερα οἱ μεγάλοι θέλουν νά παίρνουν πολλά λεφτά μέ λίγη δουλειά, καί οἱ μικροί νά παίρνουν μεγάλους βαθμούς χωρίς διάβασμα, καί ἄν εἶναι δυνατόν νά μή φεύγουν ἀπό τήν καφετέρια ἤ τήν ξυλοτέξ —πῶς τό λένε— νά παίρνουν ἕνα τηλέφωνο νά ρωτᾶν τί βαθμό τούς ἔβαλαν (γέλια).

30. Χάρισε ὁ γέροντας ἕνα βιβλίο στά μεγάλα παιδιά τῆς Γ΄ Λυκείου, πού ἔλεγε γιά τήν ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας.

31. Σέ ἕναν καθηγητή εἶπε:

— Ὅταν ἀποκτήσεις δικά σου παιδιά θά τά καταλαβαίνεις καλύτερα τά παιδιά στό σχολεῖο.

Ὅταν κανείς τ' ἀγαπάει τά παιδιά, καί ὅταν τά μαλώνει μέ καλωσύνη, τό δέχονται τά παιδιά τό καταλαβαίνουν αὐτό! Οἱ καθηγητές ὅπως καί οἱ μπακάληδες ὅταν εἶναι νέοι, βάζουν, βγάζουν πολύ ἀπό τή ζυγαριά, ἐνῶ ὅταν ἀποκτήσουν πεῖρα, 2-3 σπυριά καί τή φέρνουν τή ζυγαριά στό ἴσο.

32. Νά μή δημιουργοῦνται ἀντιπάθειες στήν ψυχή τοῦ καθηγητῆ μέ τά παιδιά. Καί ὅταν σᾶς κάνουν τή ζωή δύσκολη, νά γνωρίζετε ὅτι φταῖτε. Δηλαδή τώρα ξεπληρώνετε αὐτά πού κάνατε ἄλλοτε.

33. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ἀγαπάει τούς γονεῖς του, νά τούς σέβεται. Σήμερα λένε «Ὄχι σεβασμό» αὐτό εἶναι κατεστημένο. Βρίσκονται καί μερικοί ἄλλοι πού δέ νοιάζονται γιά τά παιδιά καί τούς λένε ΝΑΙ σέ ὅ,τι ἄσχημο θέλουν, γιά νά χαίρονται τά παιδιά καί νά μαζεύουν ψήφους. Καί ἔτσι ἔχουν διαλύσει τά πάντα.

34. Σήμερα ἔχει γίνει ἕνα μεγάλο ἄλμα καί δέν καταλαβαίνουν οἱ γονεῖς τά παιδιά καί τά παιδιά τούς γονεῖς. Πρέπει νά μπεῖ κανείς στή θέση τοῦ ἄλλου καί μετά θά συνεννοηθοῦν.

Δέ φταῖνε τά καημένα τά παιδιά. Τά βομβαρδί-

ζουν ἀπό παντοῦ μέ θεωρίες, αὐτό τό ἄλλο, αὐτό εἶναι σωστό καί στό τέλος, ζαλίζονται, τά χάνουν...

Πρέπει νά τά δένουμε τά παιδιά, ἀλλά μαλακά. Νά ἐγώ τίς ντομάτες μου τίς ἔδεσα μέ κορδέλες. Ἄν τίς ἔδενα μέ σύρμα τί θά γινόταν; Δέ θά τραυματίζονταν;

Φταῖνε σήμερα καί πολλές Χριστιανικές οἰκογένειες. «Ἐγώ ἐντάξει, τάσφιξα τά παιδιά μου, ὄχι σάν τά παιδιά τοῦ κόσμου καί κοιμᾶμαι ἥσυχος». Δέν εἶναι ὅτι τάσφιξε, ἔστω καί παραπάνω ἀπό ἀδιακρισία, ἀλλά γιατί τόκανε. Ἄν τόκανε ἀπό φόβο γιά τήν ἁμαρτία, νά τά γλυτώσει ἀπό τήν κόλαση, ἀπό φόβο Θεοῦ, βοηθάει ὁ Θεός καί δέν παθαίνει τίποτα τό παιδί. Ἄν εἶναι ἀπό ἐγωισμό; Ἄν ὅμως γίνεται ἀπό νοοτροπία (Τό δικό μου τό παιδί δέν τόκανε αὐτό;;!!). Ἔ, τότε δέ βοηθάει ὁ Θεός... γιά νά διορθώσει τούς γονεῖς.

35. — Γέροντα, σκέφτομαι στό καινούργιο σπίτι πού θά χτίσω, στόν κάτω ὄροφο νά κάνω δύο διαμερισματάκια γιά τούς γονεῖς καί τά πεθερικά μου. Εἶναι καλά ἔτσι;

— Ναί, πολύ καλά!! Μπράβο, πού τό σκέφτηκες. Εἶναι μεγάλη εὐλογία ἀπό τό Θεό νά κοιτάει κανείς τούς γονεῖς του.

Κι ἄν δέ σοῦ φτάνουν τά λεφτά γιά τό σπίτι, θά βγάλω μιά «ἀπανταχοῦσα» καί θά γυρίσω γύρω-γύρω τό Ἅγιον Ὄρος γιά νά σοῦ φέρω. (Εἶχα λογισμό ὅτι δέ φτάνουν τά χρήματα, δέν εἶπα τίποτα, μόνος τό κατάλαβε).

36. Νά φυλᾶς τό χέρι τοῦ πατέρα σου καί τῆς μάνας σου... Ἀπό σεβασμό.

37. — Γέροντα τά παιδιά πρέπει νά τά δέρνουμε, ὅταν κάνουν ἀταξίες;

— Νά τά δέρνετε;... πολύ ἤ λίγο; (Γελάει). Κοιτάξτε νά δεῖτε καί ὁ φόβος εἶναι φρένο καί γλυτώνει τό παιδί ἀπό πολλά, ὅταν δέν καταλαβαίνει.

Ἄς ποῦμε ὅτι τό παιδί ἀνεβαίνει στήν καρέκλα ψηλά. Δέ νοιώθει τόν κίνδυνο. Ἅμα φάει ἕνα μπατσάκι ἀπό τή μαμά, μετά πάλι θά θέλει ν' ἀνέβει, θά κοιτάει δεξιά-ἀριστερά, νά δεῖ, «μέ βλέπουν;» κι ἄν δέν τό βλέπει κανείς, θά θυμᾶται τό μπάτσο ποῦφαγε καί θά μαζεύεται. Ἄσε νά μήν φάω κἄνα μπάτσο, θά λέει, καί ἔτσι ὁ φόβος γίνεται φρένο καί γλυτώνει τά μωρά ἀπό πολλά.

Ὅταν ὅμως ἀρχίζουν τά παιδιά καί καταλαβαίνουν πρέπει νά καθόμαστε μέ τό καλό καί μέ ὑπομονή νά τούς ἐξηγοῦμε αὐτά πού μποροῦν νά καταλάβουν.

38. Οἱ γονεῖς καμιά φορά κάνουν κακό στά παιδιά τους ἀπό τήν ὑπερβολική ἀγάπη πού τούς ἔχουν... Βλέπεις ἄν «ἐκτροχιασθεῖ» ἡ ἀγάπη, τότε κάνει κακό στό παιδί... Τό «πνίγει» μέ τήν πολλή ἀγάπη. Εἶναι ἀρρωστημένο πρᾶγμα.

Εὐτυχῶς μερικά παιδιά ἔχουν μέσα τους ἀνδρεία καί γλυτώνουν... ἄλλα ὅμως καταστρέφονται... Βλέπεις θέλει καί ἡ ἀγάπη ἕνα φρένο... ἕνα μέτρο... Ἐγώ

δέ θά γινόμουν καλός γονιός, μοῦ λέει ὁ λογισμός, γιατί δέ θά μποροῦσα νά ἐπιβληθῶ στόν ἑαυτό μου.

39. Οἱ γονεῖς νά προσέχουν στό σπίτι τί βιβλία ἔχουν, γιατί μπορεί νά πέσουν στά χέρια τῶν παιδιῶν καί νά πάθουν ζημιά. Στό σπίτι νἄχεις μόνο χριστιανικά βιβλία.

40. Καλό εἶναι ἡ οἰκογένεια νά ἔχει τόν ἴδιο πνευματικό. Ὁ ἄντρας, ἡ γυναῖκα, τά παιδιά, αὐτό βοηθάει πολύ.

41. Τά μικρά παιδιά, ὅταν διαβάζουν συναξάρια, πολύ ὠφελοῦνται. Ἐπειδή εἶναι ἁπλά, ἔχουν πολλή πίστη. Ἔτσι ἀποκτοῦν καλές συνήθειες. Ὅταν ἀρχίσει κανείς ἀπό μικρός τήν πνευματική ζωή, ἀπό τό δημοτικό ἀκόμα, αὐτός κάνει τήν πιό χαρούμενη ζωή. Γιατί μικρός ἔχει καί τήν ἀμεριμνησία. Ἀποκτάει καί καλές συνήθειες καί συνεχίζει ἔτσι. Ἐγώ μικρός πέρασα τά καλύτερά μου χρόνια, πέμπτη-ἕκτη δημοτικοῦ πετοῦσα. Μετά, ἄν μεγαλώσει λίγο μπαίνει ἡ καλή ἀνησυχία, τί θά γίνω, τί θά σπουδάσω κ.λ.π.

Μέχρι τό '40 πού ἄρχισε ὁ πόλεμος μέ τούς Ἰταλούς, ἤμουν 16 χρονῶν, τότε πέρασα τά καλύτερά μου χρόνια. Μετά ὁ πόλεμος τά χάλασε τά πράγματα. Εἴχαμε δυσκολίες.

42. Εἶναι μερικά παιδιά πού εἶναι πιό ἔξυπνα, πιό ὥριμα γιά τήν ἡλικία τους. Ἔχουν καί μιά παλικαριά μέσα τους. Αὐτά θέλουν νά κάνουν παρέα μέ μεγαλύτερα παιδιά, γιατί εἶναι πιό ὥριμα ἀπό τήν ἡλικία τους. Ἄν τώρα τύχει καί κάνουν παρέα μέ καλά παιδιά, ὠφελοῦνται. Ἄν ὅμως πέσουν σέ ἄτακτα παιδιά, πολύ βλάπτονται.

Τά μικρά παιδιά βλάπτονται περισσότερο ἀπό τά μεγαλύτερα παιδιά καί ἀπό ἀδιάκριτους μεγάλους. Γιατί ἔχουν μιά περιέργεια. Πᾶνε ν' ἀκούσουν τί λένε οἱ μεγάλοι καί ἀκοῦν ἄσχημα πράγματα καί βλάπτονται.

Καλύτερα νά κάνει κανείς παρέα μέ συνομηλίκους ἤ μέ μικρότερους, γιά νά μή βλάπτεται. Τούς μικρότερους, γιά νά νά τούς ὠφελήσει κιόλας.

Ἐγώ ἔκανα παρέα ὅλο μέ μικρότερους. Μετά, ὅταν μεγάλωναν λίγο, μέ παρατοῦσαν κι αὐτοί καί μέ κορόιδευαν. Τά ζόριζα καί 'γώ λίγο στίς νηστεῖες, φώναζαν καί οἱ μαννάδες τους, μήν πᾶτε μ' αὐτόν θά σᾶς χτικιάσει. Ὅταν ἦταν μικροί, χαίρονταν πού εἶχαν ἕνα μεγάλο μαζί τους.

Μετά τί νά κάνω. Ἄρχισα νά ὑποκρίνομαι. Ἔκανα παρέα μέ συνομηλίκους. Ἔκαναν λάστιχα αὐτοί, ἔκανα κι ἐγώ. Ρίχναν στό στόχο; ἔριχνα κι ἐγώ. Σκότωσα καί κάνα-δυό πουλάκια. Γιά βάστα λέω, τί γίνεται ἐδῶ; Ἐγώ τό μικρό μου τόν ἀδελφό τόν εἶχα δείρει, ὅταν σκότωσε ἕνα πουλάκι, τό πῆρα καί τό ἔθαψα, τώρα σκοτώνω ἐγώ; Τά παράτησα λοιπόν. Μετά ἔπαιρνα τά συναξάρια, τά βιβλία καί πήγαινα στό δάσος, διάβαζα, προσευχόμουν, ἀνέβαινα σέ κανέ-

να βράχο νά κάνω τό στυλίτη. Εἶχα φάει τό πρωί, ἦταν γεμάτο τό στομάχι. Ὅταν ἄρχισε νά μέ κόβει ἡ πεῖνα, εἶπα νά κατέβω πρίν ἐξαντληθῶ. Τό ἀνέβασμα εἶναι πιό εὔκολο ἀπό τό κατέβασμα, γιατί ὅταν κατεβαίνεις δέ βλέπεις.

Ὅταν εἶναι κανείς μικρός καί εἶναι λίγο ἠθικός, σεμνός, τόν κοροϊδεύουν οἱ ἄλλοι καί προσπαθοῦν νά τόν παρασύρουν.

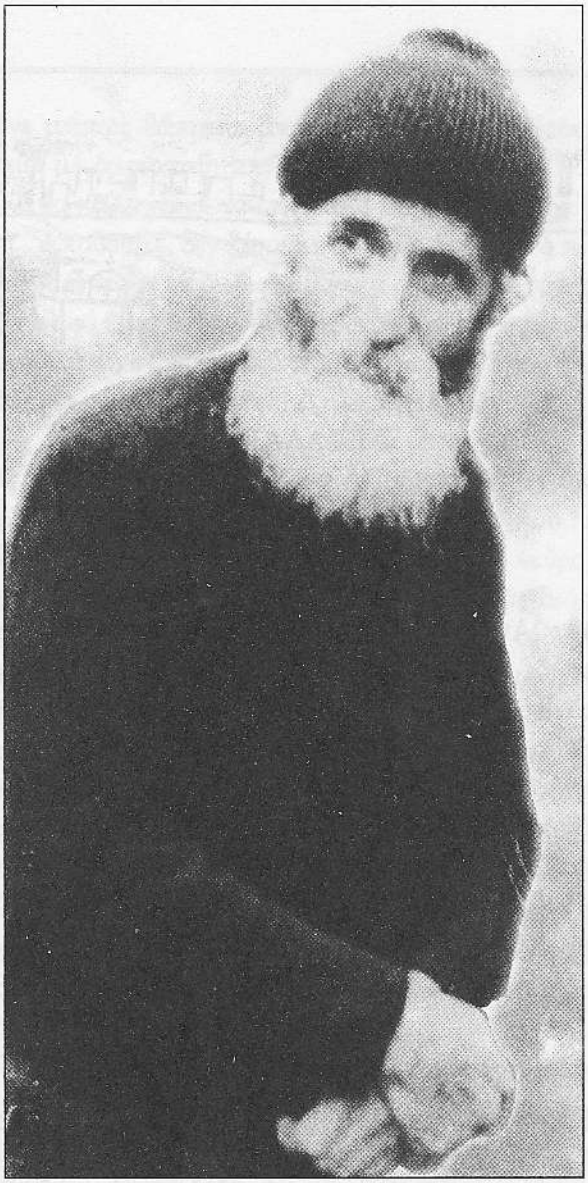
— Ποιοί, οἱ μικροί τά κάνουν αὐτά;

— Καί οἱ μικροί αὐτοί εἶναι πιό ἐπιτήδειοι. Πηγαίναν δύο σέ μιά πόλη, μέ τά καθαρά τους τά ροῦχα, γλύστρισε ὁ ἕνας καί ἔπεσε. Βρώμισε καί ἔγινε σάν γουρούνι, μέσα στή λάσπη.

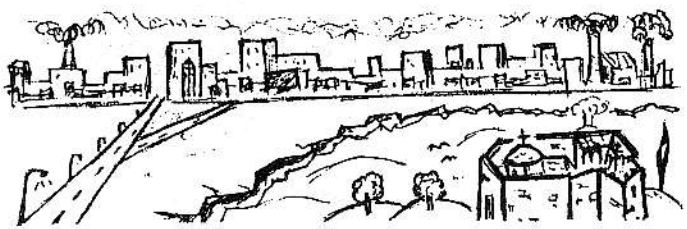
Ὁ ἄλλος δέν ἔνοιωθε ἄνετα νά εἶναι δίπλα σ' αὐτόν μέ τό καθαρό κοστούμι καί νά τόν κοιτοῦν ὅλοι. Γι' αὐτό μέ τρόπο ἔβαλε τρικλοποδιά στόν ἄλλο, ἔπεσε, λερώθηκε καί ἔτσι κινιόταν πιό ἄνετα δίπλα του. Ἐλέγχονται ἀπό κανένα ἠθικό παιδί καί προσπαθοῦν νά τό παρασύρουν, γιά νά μήν ἐλέγχονται.

43. Ὁ π. Παΐσιος μοῦ εἶπε:

— ...Ὅταν τό παιδί ἀπό μικρό γεμίσει μέ Χριστό, πηγαίνει στήν ἐκκλησία μέ τούς γονεῖς, κοινωνεῖ, ψάλλει, προσεύχεται, ἀργότερα ὅταν μεγαλώσει καί φύγει μακρυά ἀπό τούς γονεῖς καί βρεθεῖ ἀκόμα καί σέ ἄσχημο περιβάλλον δέν ἔχει ἀνάγκη. Εἶναι σάν τό ξύλο πού, ὅταν ἔχει ποτιστεῖ καλά μέ λινέλαιο, μετά δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό τή βροχή, ἐπειδή εἶναι ποτισμένο μέ τό λάδι, δέ δέχεται τά νερά, τά πετάει ἔξω.

«Τί νά σοῦ κάνει ὁ ἄνθρωπος στίς ἀρρώστιες... Θά κόψει, θά ράψει, θά δώσει φάρμακα πικρά, μέ ζάλες... Ἐνῶ ὁ Χριστός... ἔρχεται μέ ἕνα χάδι καί τά κάνει ὅλα καλά. ...Νά ζητᾶμε τήν βοήθεια τοῦ Χριστοῦ στίς ἀρρώστιες...».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ

44. Ἄν ξέραμε τί ὠφέλεια ἔχουμε ἀπό τίς ἀρρώστιες, δέ θά θέλαμε νά γίνουμε καλά, θά θέλαμε νά ὑπομείνουμε, γιά νά πάρουμε μία καλύτερη θέση στόν παράδεισο καί δέ θά παρακαλούσαμε νά κάνει προσευχή ὁ παπα-Στέφανος νά γίνουμε καλά (γέλια). Γιατί παπα-Στέφανε μοῦ τόκανες αὐτό; Ἀφοῦ ἤξερες παπα-Στέφανε; Γιατί μοῦ τόκανες αὐτό; Ἄς μοῦλεγες καλά-καλά καί ἄς μήν ἔκανες προσευχή. Γιατί παπα-Στέφανε; (Γελοῦσε).

12 Μαρτίου 1993

45. — Γέροντα τά ἀντιβιοτικά κάνουν ζημιά στόν ἄνθρωπο. Αὐτή τή φορά, ἀναγκαστήκαμε νά δώσουμε στήν κόρη μου (2 χρονῶν) ἀντιβίωση. Κάποιοι στό σχολεῖο τῆς γυναίκας μου πῆγαν στόν ὁμοιοπαθητικό καί μ' ἕνα χαπάκι μικρό τήν πέρασαν. Μᾶς

λένε μήπως θἄπρεπε ἀπό τήν ἀρχή ν' ἀρχίσουμε τό παιδί μέ ὁμοιοπαθητική.

Δύο καλογέρια τοῦ παπα-Σ. κάνουν ὁμοιοπαθητική. Ἀκούσαμε, δέν ξέρουμε ἄν εἶναι ἔτσι, ὅτι ὁ π. Πορφύριος εἶπε ὅτι τά ὁμοιοπαθητικά φάρμακα, τήν πρώτη δόση πού δίνουν, δέν τήν παρασκευάζουν στήν Ἑλλάδα ἀλλά τή φέρνουν ἀπό τήν Ὁλλανδία, ὅπου τή «διαβάζουν» σέ εἰδική τελετή. Δηλαδή μαγεῖες.

— Κοίταξε, γιά τό βελονισμό ὑπάρχουν δύο σχολές. Ἡ μία εἶναι καθαρῶς ΣΑΤΑΝΙΚΗ. Ἡ ἄλλη τί κάνει; Μέ πονάει τό δάχτυλο. Ξέρει αὐτός ποῦ περνᾶν τά νεῦρα, βάζει τή βελόνα, καταστρέφει τό νεῦρο, σταματάει ὁ πόνος. Ναί ἀλλά τόκανε καλά; διόρθωσε τήν αἰτία; Μετά θά ποῦμε μέ πονάει καί τό ἄλλο τό χέρι, θά τό νεκρώσει καί ἐκεῖνο τό νεῦρο, μετά τό ἄλλο, τό ἄλλο, τί θά γίνει στό τέλος;

Ἡ ὁμοιοπαθητική εἶναι μπλεγμένη. Ἔχουν μπλεχτεῖ πολλοί σ' αὐτή τήν ἱστορία, καί ἔχουν ἀνακατέψει πολλά. Θά πάρεις ἕνα φάρμακο, σοῦ λένε, στήν ἀρχή θά γίνεις χειρότερα, ἀλλά μετά θά σοῦ περάσει. Σέ πονάει ἄς ποῦμε τό μάγουλο. Σοῦ δίνει ὁ ἄλλος ἕνα δυνατό χαστούκι, πονάει περισσότερο, ὥστε ἡ προηγούμενη κατάσταση, σοῦ φαίνεται... ἀστεία καί τήν ὑπομένεις ἄνετα.

Μετά εἶναι κι ἄλλοι πού εἶναι ἄρρωστοι μόνο στό λογισμό. Πάει στό γιατρό. Φῦγε, δέν ἔχεις τίποτα. Ξαναπάει. Φῦγε δέν ἔχεις τίποτα. Πάει στόν ὁμοιοπαθητικό, αὐτός ξέρει ὅτι δέν ἔχει τίποτα, δέν τοῦ τό λέει, τοῦ δίνει ἐκεῖ μιά σκόνη γιά τό λογισμό, νά τοῦ περάσει. Ἔγινα καλά, λέει.

— Ἔ, κι αὐτό γέροντα εἶναι καλό, τοῦ διόρθωσε τό λογισμό.

— Βρέ παιδί μου, αὐτό εἶναι ἀπάτη! Τοῦ φουσκώνει καί τόν ἐγωισμό. Θά σκεφτεῖ μετά «Εἶδες; καλά ἔλεγα ἐγώ. Δέν ξέραν οἱ γιατροί».

Μετά εἶναι καί ἄλλοι πού δέν μποροῦν νά βολευτοῦν ἀλλοῦ καί πᾶνε στήν ὁμοιοπαθητική καί βρίσκουν... μιά ἀπασχόληση.

Εἶναι μπερδεμένο τό πρᾶγμα. Μπλέκονται διάφοροι, δέν μπορεῖ νά ἔχει κανείς ἐμπιστοσύνη.

Μετά τά ἀπορρίπτουν ὅλα τ' ἄλλα... αὐτό δέν εἶναι σωστό! Ἄν ὁ ἄλλος ἔχει πυρετό 40° C τί θά κάνεις; Ἀφοῦ τό φάρμακο τῆς ἰατρικῆς κάνει τή δουλειά του, ρίχνει τόν πυρετό.

Μοῦ κάνει ἐντύπωση μέ τόν Ἱπποκράτη, ποῦ βρῆκε τόσα πράγματα, τόσες παρατηρήσεις, τόσες θεραπεῖες. Αὐτό δέν ἦταν τυχαῖο,... εἶναι θεῖος φωτισμός. Ὁ ἄλλος ἀπό τή μούχλα ἔφτιαξε τήν πενικιλίνη. Ἕνα γεροντάκι στό μοναστήρι τόχε παρατηρήσει αὐτό καί μοῦπε νά τρώω μουχλιασμένο ψωμί, βοηθοῦσε, ἀλλά... πόσο ψωμί μπορεῖ νά φᾶς; Ἐνῶ ὁ ἄλλος ἔκανε τό φάρμακο ἀπό τή μούχλα καί ἔσωσε τόσους ἀνθρώπους. Δέν εἶναι γιά πέταμα αὐτό!

Ἐγώ θά παραδεχόμουν κάποιον βοτανολόγο, ἐπιστήμονα. Νά κάποιος ἔγραφε ἕνα βιβλίο 100 βότανα 1000 θεραπεῖες.

— Ὁ ΜΠΑΖΑΙΟΣ γέροντα!!

— Βλέπεις ἐκεῖ βότανα πού τά τσαλαπατᾶμε καί

* Ὁ γέροντας ὑποπτευόταν ὅτι ἔχει φυματίωση.

γιατρεύουν ἕνα σωρό περιπτώσεις.

Ἦρθε ἐδῶ κάποιος, δέ θέλω νά πῶ ὄνομα, γιατρός, ἔγραφε ἕνα βιβλίο, εἶναι καί εὐσεβής. Τοῦ λέω· «Ἡ μέντα βοηθάει πολύ στό ἄσθμα». «Δέν ξέρω», μοῦ λέει. «Βρέ, τοῦ λέω, ἐσύ γιατρός καί λές δέν ξέρω;»... Βλέπεις καί αὐτοί δέν πᾶνε μέ καλό σκοπό, πᾶνε νά τά κάνουν στήν ἄκρη τά βότανα, νά ὑπάρχουν μόνο τά φάρμακα. Ἐδῶ στίς τροφές βάζουν τόσα καί τόσα καί στά φάρμακα θά διστάσουν;

Ἄν ἦταν κάποιος ἐπιστήμονας βοτανολόγος θά τόν παραδεχόμουν. Βλέπεις οἱ γερμανοί βάλαν τή μέντα σέ φακελάκια τώρα καί τήν πουλᾶνε.

Ὑπάρχουν καί πολλοί ἀπατεῶνες. Ἄλλος, λέει, καταλαβαίνει ΟΛΕΣ τίς ἀρρώστιες ἀπό τά μάτια, καλά μερικά περιστατικά ἔχουν σχέση, ἀλλά πῶς θά καταλάβει τήν καρδιά ἀπό τό μάτι; Ἄλλος, λέει, ἀπό τό αὐτί γιατρεύει ὅλες τίς ἀρρώστιες. Βάζει κάτι βελόνες ἐκεῖ... χαζομάρες. Αὐτοί εἶναι ἀπατεῶνες. Θέλει διάκριση τό πρᾶγμα.

— Δηλαδή γέροντα νά μήν κάνουμε ὁμοιοπαθητικές στό παιδί;

— Ὄχι δέν εἶναι πρᾶγμα νά τοῦ ἔχεις ἐμπιστοσύνη.

— Ὁ π. Σ. πού ἔχει μερικά καλογέρια γιατρούς τά στέλνει νά μάθουν ὁμοιοπαθητική.

Ὁ γέροντας κούνησε τό κεφάλι καί δέ μίλησε.

— Ὁ ἴδιος ὁ π. Σ. ἔκανε θεραπεία μέ ὁμοιοπαθητική καί ἐνῶ ἦταν πολύ ἄσχημα, ἔγινε στό τέλος καλά.

Ὁ γέροντας κούνησε πικραμένος τό κεφάλι του ἀρνητικά καί στό τέλος ρώτησε.

— Ἀπό τί ἔγινε καλά ὁ π. Σ.; ἀπό τήν ὁμοιο-

παθητική; (ὑπονοώντας ἴσως ὅτι οἱ προσευχές τόν θεράπευσαν).

(ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΣΘΗΚΗ)

46. Μετά ἀπ' αὐτές τίς συμβουλές τοῦ γέροντα, ἀποφάσισα νά ἐρευνήσω βαθύτερα τό θέμα τῆς ὁμοιοπαθητικῆς καί τοῦ βελονισμοῦ. Νά μερικές ἀπό τίς διαπιστώσεις μου σέ συντομία.

Βελονισμός: Ἀναπτύχθηκε στήν Κίνα καί ἐπιβλήθηκε ὡς τρόπος θεραπείας μέ αὐτοκρατορικό διάταγμα. Εἶναι στενά συνδεδεμένος μέ τήν κοσμοθεωρία τῶν παλιῶν Κινέζων. Ἔτσι λοιπόν, πίστευαν ὅτι ἡ ἀρρώστια τοῦ σώματος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς δράσης ἑνός κακοῦ πνεύματος πάνω στό ἀνθρώπινο σῶμα. Ἔτσι π.χ. ἄν πονοῦσε τό στομάχι, αὐτό σήμαινε γιά τούς ἀρχαίους Κινέζους ὅτι ἕνας δαίμονας ἔχει φωλιάσει στό σημεῖο ἐκεῖνο. Γιά νά ἀναγκάσουν λοιπόν τό δαίμονα, πού προκαλοῦσε τήν ἀρρώστια, νά φύγει, βυθίζαν τίς βελόνες στά ἀντίστοιχα σημεῖα τῆς περιοχῆς, ἐνῶ κάναν καί διάφορα ξόρκια. Αὐτός θἄναι ὁ ἕνας κλάδος τοῦ βελονισμοῦ, πού ὁ γέροντας τόν χαρακτήρισε «καθαρῶς ΣΑΤΑΝΙΚΟΣ». Ἄραγε στίς μέρες μας δέν ὑπάρχουν ΣΑΤΑΝΙΣΤΕΣ; Ἄραγε κάποιοι ἀπ' αὐτούς δέ θά μποροῦσαν νά ἐξασκοῦν καί σήμερα αὐτό τόν «κλάδο» τοῦ βελονισμοῦ; Καί ἄν ὑπάρχουν τέτοια πονηρά καί κακόβουλα πρόσωπα, πού βάλαν μέσα στή ζωή τους, μέσα στήν ψυχή τους, τό Σατανᾶ, μήπως περιμένετε νά σᾶς τό ποῦν ἤ νά τό γράψουν κάτω ἀπό τήν «ἰατρική» τους ταμπέλα;

Ὁμοιοπαθητική: Πατέρας τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν Ἑλλάδα, αὐτῆς τῆς «ἐναλλακτικῆς ἰατρικῆς», εἶναι ἕνας ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ! Ὁ κ. Βυθούλκας. Θεωρεῖται «πατέρας» τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν Ἑλλάδα, ἀλλά ἔχει καί μεγάλο ὄνομα παγκοσμίως στούς Ὁμοιοπαθητικούς κύκλους.

Ὁ κ. Βυθούλκας ὑπῆρξε ὀπαδός καί συνεργάτης τοῦ Ἰνδοῦ γκουροῦ ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ. Τόν Κρισναμούρτι ἡ θεοσοφική Ἑταιρεία (Μασονικῆς προέλευσης) θέλησε νά τόν ἐπιβάλει σάν τό Χριστό τῆς Νέας Ἐποχῆς. (Γιά ἀρκετά χρόνια κυκλοφοροῦσε ἀνά τόν κόσμο παριστάνοντας τό «Χριστό» τῆς ἐποχῆς μας). Τά σχέδιά τους ἀπέτυχαν.

Σ' αὐτό τό περιβάλλον κινήθηκε ὁ κ. Γ. Βυθούλκας καί εἶναι φυσικό ἡ νοοτροπία του νά εἶναι ποτισμένη μέ ἀνατολικές δοξασίες περί Θεοῦ, κόσμου, ἀνθρώπου.

Γιά νά γίνει κανείς «ὁμοιοπαθητικός» στήν Ἑλλάδα, πρίν μερικά χρόνια, ὅταν ξεκινοῦσε αὐτή ἡ ἱστορία, ἀρκοῦσε νά μαθητεύσει γιά τρεῖς μέ ἕξι μῆνες δίπλα σέ κάποιον ὁμοιοπαθητικό, καί μετά μποροῦσε νά ἀνοίξει τό δικό του «μαγαζί».

Σήμερα τά πράγματα ἔχουν ἀλλάξει. Μετά ἀπό συγκρούσεις μέ τόν ἰατρικό κόσμο τῆς Ἑλλάδας, θεωρεῖται προϋπόθεση τό πτυχίο τῆς ἰατρικῆς, γιά νά ἀσχοληθεῖ κανείς στή συνέχεια μέ τήν ὁμοιοπαθητική.

Δέν ὑπάρχουν ὀργανωμένες σχολές ὁμοιοπαθητικῆς. Δέν ὑπάρχουν στατιστικά δεδομένα, γιά νά μπορέσουμε νά συγκρίνουμε τά ἀποτελέσματα τῆς δράσης τῶν ὁμοιοπαθητικῶν «φαρμάκων». Δέν ὑπάρχει ἔστω μιά στατιστική πού νά λέει ὅτι: ἀπό τούς

1000 γιά παράδειγμα ἀποδεδειγμένα ἀσθενεῖς πού ἀκολούθησαν ὁμοιοπαθητική θεραπευτική ἀγωγή... τόσοι γίναν καλά, τόσοι καλυτέρεψαν... τόσοι μεῖναν στάσιμοι καί... τόσοι χειροτέρεψαν. ΤΙΠΟΤΑ! κανένα στοιχεῖο!... καί τό ὡραῖο εἶναι ὅτι σοῦ λένε ὅτι «ἡ ὁμοιοπαθητική δέ δουλεύει στατιστικά»!

Στό παρελθόν καί ἐγώ ὁ ἴδιος εἶχα ἀκολουθήσει 2 φορές ὁμοιοπαθητική ἀγωγή καί ἡ γυναῖκα μου καί πολλοί φίλοι καί γνωστοί.

Στίς περισσότερες τῶν περιπτώσεων δέν ἔγινε τίποτα! Καμία βελτίωση! Σ' ἄλλες περιπτώσεις ἡ ἀσθένεια προχωροῦσε μέχρι πού ἔφτανε σ' ἕνα φρικτό σημεῖο καί ἀναγκαζόταν ὁ ἀσθενής, σέ πολύ προχωρημένο στάδιο, νά ζητήσει τή βοήθεια τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς.

Κάποιες φορές ὑπῆρξε «θεραπεία». Ὅπως στήν περίπτωσή μου μέ μιά ἐπιπεφυκίτιδα πού εἶχα στά μάτια. Γιατρεύθηκε αὐτή ἡ ἐλαφριά ἀσθένεια... Ἀλλά ὅταν μετά ἀπό κάποιο διάστημα μέ ξαναεξέτασε ἕνας ὀφθαλμίατρος, ἀπόρησε, γιατί τό ὑαλῶδες μέρος τῶν ματιῶν μου εἶχε πάθει ζημιά. Ἔμοιαζε σάν πολύ ἡλικιωμένου ἀνθρώπου. Σύμπτωση; Μπορεῖ! Ποιός μπορεῖ νάναι βέβαιος;

Κάποιο γνωστό ζευγάρι ἔκανε ὁμοιοπαθητική στά παιδιά του ἀπό πολύ μικρή ἡλικία. Τριῶν ἐτῶν ἴσως καί λιγότερο. Τά παιδιά τους δέν εἶχαν πάρει ποτέ ἀντιβίωση. Τίς γρίππες, τίς λοιμώξεις καί τούς ἰούς τούς περνοῦσαν ἄνετα, μ' ἕνα «μικρό» ὁμοιοπαθητικό χαπάκι.

Τί συνέβη ὅμως ἀργότερα;

Μετά ἀπό ἀρκετά χρόνια ὁμοιοπαθητικῆς τό ἕνα τους παιδί ἀρρώστησε πολύ σοβαρά. Ὅλα αὐτά τά χρόνια ὁ χαλκός καί τ' ἄλλα μέταλλα πού ἔπαιρνε τό παιδί του «βγῆκαν» μαζεμένα καί τοῦ προκάλεσαν αὐτή τή σοβαρότατη ἀσθένεια.

Ἔντρομοι οἱ γονεῖς κατέφυγαν στή βοήθεια τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς, φροντίζοντας νά ἐνημερώσουν τούς γνωστούς γιά τό πάθημα τους... ρίχνοντας πιά τό ἀνάθεμα στήν ὁμοιοπαθητική.

Πῶς μποροῦμε νά εἴμαστε βέβαιοι ὅτι μετά ἀπό χρόνια χρήση ὁμοιοπαθητικῶν φαρμάκων δέν μποροῦμε νά ἔχουμε σοβαρότατες παρενέργειες; Ἀφοῦ δέν ὑπάρχει ἡ μακροχρόνια, συσσωρευμένη ἐμπειρία, ποῦ στηρίζονται οἱ ὁμοιοπαθητικοί καί βεβαιώνουν τόν κόσμο: «ὅτι τά ὁμοιοπαθητικά φάρμακα δέν ἔχουν παρενέργειες»;

Ἀκόμα καί σέ ἐπίπεδο θεωρίας, σέ ἐπίπεδο ἀρχῶν, ὑπάρχουν ἀντιφάσεις. Δέν ξέρουν καλά-καλά καί οἱ ἴδιοι τί ἀκριβῶς πιστεύουν. Ἱδρυτής τῆς Ὁμοιοπαθητικῆς θεωρεῖται ὁ Σ. Χάνεμαν. Ἔγραφε ἕνα βιβλίο μέ τίτλο «Ὄργανο τῆς θεραπευτικῆς τέχνης», ὅπου ἐκτίθενται οἱ βασικές ἀρχές τῆς ὁμοιοπαθητικῆς.

Στό περιοδικό πού ἐκδίδει τό Κέντρο Ὁμοιοπαθητικῆς Ἰατρικῆς Ἀθηνῶν, μέ τίτλο «ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ» στό τεῦχος ὑπ. ἀριθ. 3 τοῦ 1992, ὁ ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ καί πατέρας τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν Ἑλλάδα **κ. Γ. Βυθούλκας, ἀναφερόμενος στό πάρα πάνω βιβλίο** γράφει:

«...1)Οἱ διαφορές πού ὑπάρχουν μεταξύ πέμπτης

ἔκδοσης τοῦ ""Οργάνου" ὅπου ὁ Χάνεμαν ζοῦσε ἀκόμη καί τῆς ἔκτης πού ἐκδόθηκε μετά τό θάνατό του καί ὅσο ἐμφανίζονται διαφορές, πού πιθανόν δέν ἀνήκουν στόν ἴδιο. 2) Πιθανές ἀντιφάσεις πού ὑπάρχουν μέσα στό ""Οργανο", ὅπως π.χ. στήν παράγραφο 18 ἀναφέρει "...ἐπομένως, ἔπεται χωρίς καμιά ἀμφιβολία ὅτι εἶναι τό σύνολο τῶν συμπτωμάτων σέ κάθε ἀτομική περίπτωση ἀσθένειας πού πρέπει νά γίνει ὁ μοναδικός δείκτης, ὁ μόνος ὁδηγός πού θά μᾶς κατευθύνει στήν ἐπιλογή τοῦ φαρμάκου...".

Ἐνῶ ὅμως εἶναι τόσο ἐμφαντικός γιά **τό σύνολο τῶν συμπτωμάτων**, στήν παράγραφο 153 ἀναφέρει: "...στήν προσπάθειά μας, νά ἀνακαλύψουμε τό ἐνδεικνυόμενο φάρμακο... αὐτό πού ἔχει τή μεγαλύτερη ὁμοιότητα πρός τά συμπτώματα πού θέλουμε νά θεραπεύσουμε... τά συμπτώματα ἐκεῖνα πού θά ἔπρεπε κατ' ἐξοχήν καί ἀποκλειστικά νά λάβουμε ὑπ' ὄψιν μας εἶναι **τά πιό ἐντυπωσιακά**, τά πιό περίεργα, τά πιό ἀσυνήθιστα καί μοναδικά —τά γενικά συμπτώματα— τά πιό ἀκαθόριστα συμπτώματα... δέ χρειάζεται νά ἀπασχολήσουν καί πολύ τήν προσοχή μας"...

..."Ἔχουμε λοιπόν ἐδῶ μιά πραγματική ἀντίφαση, καί ἄν ναί ποιά εἶναι;

Ὑπάρχουν ἄλλες τέτοιες ἀντιφάσεις μέσα στό ""Οργανο" πού θά ἔπρεπε νά συζητηθοῦν;» ἀναρωτιέται ὁ κ. Βυθούλκας...

47. Κάποιο παιδί ἦρθε νά ξαναπαρακαλέσει γιά τόν πατέρα του πού ἦταν ἄρρωστος μέ καρκίνο στό

νοσοκομεῖο. Κόντευε νά βάλει τά κλάματα. Ὁ γέροντας τόν στήριξε ψυχικά.

— Μήν κάνεις ἔτσι! Δέ χάθηκαν ὅλα. Τί ἔγινε! Γιά τό Θεό δέν εἶναι τίποτα δύσκολο. Μόνο πρέπει νά θέλει καί αὐτός νά βοηθηθεῖ. Πρέπει νά γυρίσει λίγο τό κουμπί· νά συγχρονισθεῖ στή συχνότητα. Νά τοῦ πεῖς νά ἐξομολογηθεῖ καί νά κοινωνήσει.

48. Κάποτε μοῦ φέραν ἕνα κοριτσάκι παράλυτο. Τό εἶχε χτυπήσει κεραυνός καί τοῦ εἶχε κάψει ὅλα τά νευρικά κύτταρα. Δέν μποροῦσε νά περπατήσει, νά μιλήσει, νά ἐξυπηρετηθεῖ.

Τό λυπήθηκα πολύ. Εἶναι μήπως δύσκολο γιά τό Χριστό νά φτιάξει τά κύτταρα ξανά; Τώρα ἔγινε κοτζάμ κοπέλα.

49. — Γέροντα, αὐτός ἔχει πίεση. Μήπως ξέρετε κανένα φάρμακο;

— Πίεση, γιά ἔλα δῶ νά σέ πιέσω! (Χαριτολογώντας τόν πιάνει ἀπό τό κεφάλι καί τόν πιέζει, ἐνῶ ὁ ἄνδρας κάθεται χαρούμενος καί εὐλαβικά καί δέχεται τά χέρια τοῦ γέροντα στό κεφάλι).

Ἡ πίεση εἶναι ἀπό τό ἄγχος, εὐλογημένε, συνεχίζει σοβαρά ὁ γέροντας. Ἐσύ νά λύνεις τά εὔκολα θέματα. Τά δύσκολα νά τά ἀφήνεις γιά τό Χριστό. Μήν προσπαθεῖς νά τά λύνεις ὅλα ἐσύ. Μετά νά πᾶς ἐδῶ στόν Ταλέα (μπακάλης στίς Καρυές) ν' ἀγοράσεις καλή ἀδιαφορία... Θά σοῦ δώσει καί βερεσέ αὐτός!! (γελάει).

50. Νά τρῶτε πολλά καρότα. Κάνουν καλό. Καθαρίζουν τό αἷμα.

51. Κάποτε εἶχα κολλήσει μία οὐρολοίμωξη. Μέσα σέ ἕνα χρόνο εἶχα πάρει πέντε φορές δυνατή ἀντιβίωση. Ἀπό ἕνα μῆνα τήν κάθε φορά... Δέ γινόταν τίποτα. Πῆγα νά ζητήσω τή συμβουλή του.

— Θά πάρεις ΚΡΙΘΑΡΙ καθαρό. Θά τό βράζεις μέχρι νά ἀνοίξει τό σπυρί του, καί θά πίνεις τό ζουμί μόνο.

— Πόσο θά πίνω;

— Πιές ὅσο θέλεις... Κακό δέν κάνει. Εἶναι καί δυναμωτικό. Καθαρίζει ὅλο τό σύστημα,... τά νεφρά, τήν κύστη. Πίνε ἀπό ἕνα νεροπότηρο, πρωί, μεσημέρι, βράδυ.

— Γιά πόσο καιρό γέροντα;

— Ἔ!... πιές γιά ἕνα μῆνα.

Πῆρα ἕνα μεγάλο θερμός, γύρω στό ἕνα λίτρο, τό γέμιζα βραστό νερό καί ἔριχνα μιά χούφτα κριθάρι μέσα πού τόχα ξεπλύνει ἀπό τίς σκόνες. Τό ἄφηνα ὅλο τό βράδυ. Τό πρωί τό στράγγιζα καί ἔπινα τό ζουμί.

Σέ δεκαπέντε μέρες εἶχα γίνει τελείως καλά καί δέ συνέχισα τή θεραπεία. Τό κριθάρι ἔκανε πολύ καλύτερη δουλειά ἀπό τά ἀντιβιοτικά καί χωρίς... παρενέργειες.

52. Μία ἀπό τίς τελευταῖες φορές πού τόν εἶδα, μετά τήν ἐγχείρηση ποῦχε κάνει γιά τόν καρκίνο καί τήν ἐπέμβαση στό συκώτι του, μόλις μέ εἶδε μοῦ εἶπε:

— Νά μή ζητᾶς! Νά μή ζητᾶς! Δέν μπορεῖς ν' ἀντέξεις τόν πόνο. Δέν ἀντέχεται, εἶναι φοβερός!

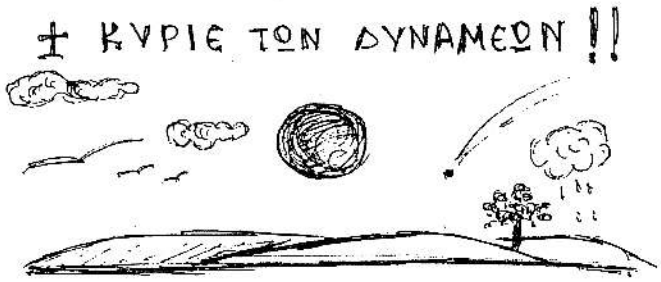
Χαμήλωσα ντροπιασμένος τό κεφάλι. Ζητοῦσα στήν προσευχή μου ἀπό τό Θεό νά μοῦ δώσει «λίγο» ἀπό τήν ἀρρώστια τοῦ γέροντα,... ὅσο μποροῦσα νά σηκώσω. Ντρεπόμουνα γιατί δέν εἶχα τήν... αὐτοθυσία νά ζητήσω νά μπῶ στή θέση του, ...ὅπως εἶχε κάνει στό παρελθόν ὁ γέροντας γιά μένα. Δέν τοῦ εἶχα πεῖ τίποτα... μοναχός του τό κατάλαβε.

Ὁ γέροντας συνέχισε:

— Παλιά δέ ζητοῦσα ἀπό τόν Χριστό νά μέ κάνει καλά. Ἐξ ἀρχῆς. Ἔρχεται ὁ Χριστός καί μέ ἕνα χάδι τά διορθώνει ὅλα... χωρίς πόνο, χωρίς παρενέργειες, τέλεια... Ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι... Καί τό καλό πού θά σοῦ κάνουν, τί καλό εἶναι;...

Παλιά ἔλεγα νά κάνουμε ὑπομονή, νά κάνουμε πρῶτα τά ἀνθρώπινα καί μετά νά ζητᾶμε τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Ὄχι ἔτσι. Πρέπει ἐξ ἀρχῆς νά ζητᾶμε τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ... Μ' ἕνα χάδι νά μᾶς κάνει καλά!

(Ἐδῶ ὁ γέροντας κάνει διάκριση καί μιλᾶ γιά δύο περιπτώσεις ἀνθρώπων. Στήν πρώτη περίπτωση εἶναι οἱ δυνατοί πνευματικά καί σωματικά ἄνθρωποι πού ἔχουν τήν δύναμη νά ὑπομένουν τόν πόνο τῆς ἀρρώστιας, συνήθως νέοι στήν ἡλικία· στή δεύτερη περίπτωση ἀνήκουν συνήθως ἡλικιωμένοι ἄνθρωποι πού δέν ἔχουν ἀντοχή στόν πόνο καί γι' αὐτούς συνιστᾶ ὁ γέροντας νά ζητοῦν ἐξ ἀρχῆς τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ὀκτώβρης 1988

53. Παλιά, ἄν κανείς μοναχός ἀσχολοῦνταν μέ τά πολιτικά τόν ἔκλειναν στόν πύργο. Σήμερα ἄν δέν ἀσχολεῖται κανείς, πρέπει νά τόν κλείνουν. Αὐτοί πᾶνε νά τά χαλάσουν ὅλα!!

Αὔγουστος 1988

54. Κάποιος οἰκολόγος εἶπε:

– Γέροντα, εἶναι ἐπικίνδυνα τά πράγματα, θά καταστρέψουν τήν γῆ!

– Πόσες φορές τύλιξε ὁ Διάβολος μέ τήν οὐρά του ὅλη τή γῆ! Δέν ἀφήνει ὁ Θεός. Τοῦ χαλάει τά σχέδια.

55. – Καλά γέροντα ὅλοι (οἱ πολιτικοί ἄρχοντες) Μασόνοι εἶναι! Τί θά γίνει;... Ποῦ νά βρεθεῖ κανένας καλός;

– Τώρα τό ζήτημα δέν εἶναι ποιός εἶναι ἤ δέν εἶναι· ἀλλά ποιός δέν τό πιστεύει τουλάχιστον, τόσο πολύ. Τώρα γιά νά γίνει κανείς πρωθυπουργός πρέπει νά εἶναι Μασόνος... Ἄς τούς δίνει ὁ Θεός μετάνοια, νά τούς πάρει... νά βγοῦν καινούργιοι... Μακαβαῖοι!!...

Παρασκευή 18 Μαρτίου 1989 (παλ. ἑορτ.)

56. Ἐπισκέφθηκα τό γέροντα μέ τόν πατέρα μου πού εἶναι δάσκαλος, καί ἄρχισε νά λέει ὅτι, πάει χάλασε ἡ παιδεία, χάθηκε ὁ σεβασμός καί ἡ αἴσθηση εὐθύνης.

Ὁ Γέροντας εἶπε:

- Παλιά στό σχολεῖο, τίς γιορτές Πάσχα, Χριστούγεννα, φιλούσαμε τό χέρι τοῦ δασκάλου ἀπό σεβασμό. Εἴχαμε ἐπιστοσύνη. Καί στό στρατό φιλούσαμε τό χέρι τοῦ Διοικητοῦ, ὅταν παίρναμε ἄδεια. Καί μᾶς ἔλεγε ὁ Διοικητής· «τά σέβη μου στούς γονεῖς σου».

- Ρωτάω: Τυπικά αὐτό ἤ τό ἐννοοῦσε;

- Τό ἔνοιωθε ὁ ἄνθρωπος· ἔνοιωθε εὐθύνη. Τώρα πού φύγαν ἀπό τούς γονεῖς τους, ἐγώ εἶμαι ὑπεύθυνος γι' αὐτά τά παιδιά. Ὑπῆρχε σεβασμός.

Καί στό χωριό καμιά φορά, πού ἤμασταν καθισμένοι ἔξω ἀπό τίς πόρτες καί περνοῦσε κανένας ἡλικιωμένος, ὅλοι σηκώνονταν ἄνδρες καί γυναῖκες· ὑπῆρχε σεβασμός· ἰδιαίτερα, ἄν ἦταν κανένας ἡλικιωμένος ἄνδρας. Σήμερα πονήρεψαν οἱ ἄνθρωποι, βλέπεις σήμερα ΟΛΑ σπρώχνουν τόν ἄνθρωπο πρός τό κακό. Μιά φορά στό λεωφορεῖο σηκώθηκα νά κάτσει κάποιος, ἦταν καί μικρότερος. Κουρασμένος ἀπό τή δουλειά

θά εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ἐμεῖς οἱ μοναχοί τό κάνουμε καί γιά ἄσκηση. Ἄρχιζε νά φωνάζει κάποιος: «Βρέ τόν πονηρό τόν καλόγερο, σηκώθηκε γιά νά κάτσει ὁ ξάδελφός του. Ἄστα αὐτά, δέν περνᾶνε». Τί νά τοῦ πεῖς;

Μιά ἄλλη φορά βλέπω μιά τσιγγάνα εἶχε 8-9 παιδιά. Προσπαθοῦσε νά μπεῖ στό λεοφωρεῖο. Τ' ἅρπαζε ὁ εἰσπράκτορας, τά πετοῦσε μέσα!! Μάννα εἶναι, δέν κάνει, εἶχε καί ἕνα μωρό στήν ἀγκαλιά. Σηκώθηκα νά τή βοηθήσω. Τί κι ἄν εἶναι τσιγγάνα; Ἄνθρωπος εἶναι. Κατά σάρκα ἀδελφή μου ἀπό τόν Ἀδάμ. Μπορεῖ νά μήν εἶναι Χριστιανή, γιά νά εἶναι καί πνευματική ἀδελφή μου, ἀλλά ἔχουμε τόν ἴδιο πατέρα, τόν Ἀδάμ, τό Θεό.

Ἄρχισε νά φωνάζει ὁ εἰσπράκτορας:

- Ὁ καλόγερος ἔβαλε καί τήν φίλη του μέσα.

Δέν ὑπάρχει σεβασμός, ἀγάπη πιά.

57. Ὅταν εἴχαμε ἔρθει ἀπό τήν Καππαδοκία, μέ τήν ἀνταλλαγή, ἦταν νά μᾶς δώσουν κάτι κτήματα στήν Ἡγουμενίτσα. Ἦταν κάτι τούρκικα χωριά αὐτά πού οἱ κάτοικοί τους θά πήγαιναν στήν Τουρκία. Περιμέναμε ἐμεῖς νά φύγουν.

Πάει ὁ πρόεδρός μας καί τοῦ λέει ὁ Τοῦρκος:

— Ἐσεῖς θά φύγετε ἐμεῖς θά κάτσουμε.

Βρέ, σκεφτόταν ὁ πρόεδρος, τί λόγος εἶναι αὐτός;

Τί εἶχε γίνει· εἶχαν πληρώσει δύο βουλευτές καί τούς εἶχαν γράψει Ἀλβανούς, Ἀρβανίτες. Ἔτσι αὐτοί μεῖναν καί ἐμεῖς πήγαμε πάνω στήν Κόνιτσα. Ὅταν τό μαθε αὐτό ὁ Κονδύλης, θύμωσε, χτύπησε τό

χέρι στό γραφεῖο, ἀλλά δέν μποροῦσε νά κάνει τίποτα, ἦταν τελειωμένο τό πρᾶγμα. Ἦταν καλός ὁ Κονδύλης, δίκαιος. Ὅταν ἦταν νά κάνουν ἀπόβαση, στόν πόλεμο μέ τούς Τούρκους, δέν κρατιόταν. Γυρνοῦσε πάνω στό καράβι καί φώναζε: «Βρέ παλικάρια, μία φορά θά πεθάνουμε, τί τώρα, τί ὕστερα. Ἥρωες, βρέ παιδιά».

Ἑκατό μέτρα πρίν φθάσει τό καράβι, ἔπεσε μέσα στή θάλασσα. Ναί, ναί, ἦταν πολύ θερμός ὁ καημένος. Καλός ἦταν.

Αὐτούς τούς Τουρκαλβανούς μετά τούς ἔδιωξε ὁ Ζέρβας. Ἔτσι ἀποκατέστησε ὁ Θεός τήν ἀδικία. Ἦταν βάρβαροι αὐτοί! ὁ Θεός νά σέ φυλάει. Πόσους καί πόσους δέν εἶχαν σκοτώσει!!! Κατέβαιναν οἱ καημένοι οἱ Ἕλληνες πάνω ἀπό τά βουνά, φορτωμένοι ἕνα τσουβάλι, σιτάρι συνήθως, μέ τά πόδια, γιά νά τό ἀνταλλάξουν μέ λάδι ἤ ἁλάτι· ἀπό αὐτό ζοῦσαν. Ἦταν δύσκολη ἡ ζωή τότε. Οἱ Τουρκαλβανοί τούς ἀγόραζαν τά πράγματα, μετά βγαῖναν ἔξω ἀπό τό χωριό καί τούς σκότωναν καί ἔπαιρναν πίσω τά χρήματα... Πόσους δέν εἶχαν σκοτώσει ἔτσι... Βάρβαροι... Ὑπέφερε ὁ κόσμος ἀπ' αὐτούς... Μετά μαζευόντουσαν 30-40 μαζί. «Ὅ,τι μᾶς βρεῖ, νά μᾶς βρεῖ ὅλους μαζί...». Ἦταν δύσκολο νά σκοτώσεις τόσους μαζί.

58. Σήμερα στόν κόσμο θέλουν νά δουλεύουν λίγο καί νά παίρνουν πολλά χρήματα. Αὐτό τό πνεῦμα ἔχει μπεῖ καί σέ πνευματικούς ἀνθρώπους. Θέλουν νά ἁγιάσουν χωρίς κόπο.

59. Ἦρθε ἐδῶ κάποιος, καθηγητής Πανεπιστημίου, καί μοῦ λέει ὅτι σκέφτονται στά σοβαρά νά καῖνε τά ὀστᾶ τῶν νεκρῶν, γιατί δέν ὑπάρχει χῶρος.

— Βρέ, τοῦ λέω, τί δέν ὑπάρχει χῶρος; Τόσα ρουμάνια ἔχει ἡ Θεσσαλονίκη!! Ὁλόκληρος Χορτιάτης! Γέμισε ἕνα νεκροταφεῖο, μετά 3-4 χρόνια, φτιάχνεις ἄλλο ἕνα πιό πέρα. Τί γέμισαν τά βουνά παντοῦ μέ πολυκατοικίες;

— Μοῦ λέει καί ἐξ ἀπόψεως ὑγιεινῆς! Τί ἐξ ἀπόψεως ὑγιεινῆς, πού ἔχετε βρωμίσει ὅλο τόν κόσμο, πού βρωμίσατε τή θάλασσα στή Θεσσαλονίκη καί ἀλλοῦ, ἐνῶ τά ὀστᾶ εἶναι πλυμένα, καθαρισμένα! Λίγο σεβασμό. Ἀλλά αὐτοί πᾶνε νά ἐξευτελίσουν τόν ἄνθρωπο, νά τόν κάνουν νά μήν ἀξίζει τίποτα. Νά τόν ξεκόψουν ἀπό τή ρίζα του, ἀπό τούς προγόνους του, ἀπό τήν παράδοσή του, νά τόν ἀφήσουν μόνο καί ἔρημο, νά καταστρέψουν τή μνήμη του, τή σύνδεσή του μέ τούς προηγούμενους, μέ τίς ἀξίες καί τή ζωή τῶν προγόνων, γιά νά τόν κάνουν μετά ὅ,τι θέλουν μέ διάφορες θεωρίες νά τόν τραβᾶν ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ. Πᾶνε νά σκορπίσουν τήν ἀθεία. Πέθανε; πάει χάθηκε ὁ ἄνθρωπος!

Νά μήν μπορεῖ νά πάει στό κοιμητήριο, νά φέρει στή μνήμη του τό νεκρό, νά ἀποδώσει κάποιο σεβασμό, κάποια τιμή, νά σκεφτεῖ σοβαρά πάνω στή ζωή, νά καταλάβει ὅτι εἴμαστε περαστικοί ἀπ' αὐτόν τόν κόσμο, ὅτι ἔχει ἀξία ἡ δικαιοσύνη καί ἡ τιμημένη ζωή. Αὐτοί θέλουν νά κρατοῦν τό νοῦ τοῦ ἀνθρώπου σ' αὐτή τή ζωή συνέχεια, χωμένο μέσα στήν ὕλη.

Μετά μέσα σ' αὐτά τά ὀστᾶ ὑπάρχουν καί τόσοι Ἅγιοι, πού δέν τούς γνωρίζουμε. Ὅταν εἶχα πάει ἕνα ταξίδι στό Σινᾶ, στήν Ραϊθώ, πῆγα στό νεκροταφεῖο τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καί βρῆκα τά ὀστᾶ ἑνός μικροῦ παιδιοῦ πού εἶχαν πολλή χάρη... ἦταν σάν Ἅγια λείψανα, εἶχε περάσει ἡ μπουλντόζα καί τά εἶχε ξεθάψει· μάζεψα ὅ,τι μπόρεσα. Μετά ἀπό τόσα χρόνια!!! Τί αἰσθάνθηκα τότε!!! Ἐνῶ ἄν δέν ὑπῆρχε τό κοιμητήριο; Τίποτα, θά ἦταν χαμένα.

Παλιά εἶχαν τόσο σεβασμό στούς νεκρούς, ἀφοῦ δέν ἔπαιρναν τίποτα ἀπό νεκρό. Μιά φορά στόν πόλεμο, μᾶς εἶπε ὁ ταγματάρχης: ὅποιος ἔχει παλιά παπούτσια, ἄμα θέλει μπορεῖ νά πάρει ἀπό τούς νεκρούς. Κανείς δέν πῆρε. Τώρα τούς καῖνε στή Δύση· καί θέλουν καί ἐδῶ νά κάνουν τέτοια.

60. Πολλά μᾶς ἔλεγε ὁ γέροντας γιά τόν πόλεμο καί τίς καταστάσεις του.

«Ὅσοι, λέει, δέν φυλοῦσαν τήν τιμή, σκοτωνόντουσαν. Εἴχαμε πάει τότε τή διλοχία μας νά ἀντικαταστήσουμε ἕνα τάγμα χωροφυλακῆς. Ἀλλά ἔπιασε μάχη καί θά τούς ἀντικαταστούσαμε μετά· ἦταν ἐκεῖ ἕνας χωροφύλακας, ἕνα κτῆνος!! ὁ Θεός νά μέ συγχωρέσει, πού τήν προηγουμένη εἶχε βιάσει μίαν ἔγκυο, τήν καημένη. Μόνο αὐτός σκοτώθηκε!!

Γίνεται μεγάλο ξεκαθάρισμα στόν πόλεμο. Ἐκεῖ φαίνονται πολλά. Ὁ καθένας ἀντιμετωπίζει τά πράγματα ἀνάλογα μέ τήν κατάστασή του. Ἄν κανείς ἔχει ἁγιότητα, μπορεῖ νά τόν καθηλώσει τόν ἄλλο, ἄν ὄχι... μπορεῖ νά πεῖ, ἐγώ δέ σκοτώνω, ἄς μέ σκοτώσουν.

Ἐγώ ὅταν ἤμουν ἀσυρματιστής, ἔτρεχα συνέχεια

νά πάρω τή θέση τοῦ ἄλλου. Καλύτερα λέω νά σκοτωθῶ, παρά νά πάθει κάτι ὁ ἄλλος καί νά μέ σκοτώνει ἡ συνείδησή μου ὅλη τή ζωή μου. Νήστευα κιόλας καί κουραζόμουν πολύ. Μέ εἶχε καταλάβει ὁ διοικητής καί μοῦ φώναζε. «Βρέ, ἐγώ προτιμῶ νά πᾶς ἐσύ, γιατί πιάνεις πουλιά στόν ἀέρα, ὅμως νά τρῶς, νά ξεκουράζεσαι, γιά ν' ἀποθηκεύεις δυνάμεις. Δέν ξέρεις πότε θά μᾶς καλέσουν». Ὑπῆρχε τότε ἀγάπη, πατρικό πνεῦμα, ἔνοιωθε ὁ ἄλλος ὑπεύθυνος.

61. Μιά φορά, εἶχε πέσει πολύ χιόνι καί εἶχαν μαζευτεῖ κάτι ἄνθρωποι, κυνηγημένοι ἀπό τά σπίτια τους σ' ἕνα ἀντίσκηνο. Ἦταν καί ἕνας ἀνθυπολοχαγός καί πήγαινε καί πείραζε ἕνα καημένο κορίτσι. Ἀναγκάστηκε τό κορίτσι νά φύγει ἀπό τή σκηνή, μέσα στά χιόνια καί τό κρύο, τήν ἀκολούθησε καί μία γριά γιά παρέα!!!

Ἐκεῖ κοντά ἦταν ἕνα παρεκκλησάκι τοῦ Τιμίου Προδρόμου, καί πήγαινα ἄναβα τά καντήλια. Ἐκείνη τήν ἡμέρα αἰσθάνθηκα ἔτσι κάτι νά μοῦ λέει νά πάω. Καί εἶχε χιόνι καί νερά μέχρι τή μέση. Πάω καί τί νά δῶ; καθισμένες ἀπ' ἔξω, στό κρύο, εἶχαν μελανιάσει. Ἐκείνη ἡ καημένη ἡ γριά ἔτρεμε. Εἶχα τά κλειδιά, ἄνοιξα, βολευτήκαμε. Τούς ἔδωσα ἀπό ἕνα γάντι, τή χλαίνη μου καί ἐγώ ξάπλωσα κατά μῆκος τῆς πόρτας. Κρύωσα, πάγωσα, ἔκανα ἐμετούς κ.λ.π.

Μετά μοῦ ἐξήγησε ἡ καημένη: «Εἶπα ἐγώ νά κάνω ὅ,τι μπορῶ καί ἀπό κεῖ καί πέρα ἔχει ὁ Θεός». Θαύμασα, δηλαδή προτίμησε τό θάνατο ἀπό τήν ἁμαρτία.

Ἐνῶ σήμερα βλέπεις οἱ γυναῖκες προκαλοῦν κιόλας!!!

Τί νά πεῖ κανείς!!!

Μετά πῆγε αὐτός ὁ Ἀνθυπολοχαγός καί εἶπε ὅτι ὁ Ἀρσένιος ἔσπασε τήν πόρτα ἀπό τήν ἐκκλησία. Καί εἶπε ὅτι ἔβαλα καί τά μουλάρια μέσα. (γέλια).

— Δέν πιστεύω, λέει ὁ διοικητής, νἄκανε τέτοιο πρᾶγμα, διότι μέ γνώριζε. Μετά μέ ρώτησε, ἐγώ δέν τοῦ εἶπα τί ἔκανε αὐτός ὁ ἀνθυπολοχαγός.

Ὅλους αὐτούς πού κάναν βιασμούς, ἀτιμίες, ἀδικίες, τούς κυνηγοῦσαν στόν πόλεμο οἱ σφαῖρες. Μετά ἀπό τή μάχη κοίταζες ποιοί λεῖπαν, τέτοιοι ἦταν πολλοί!

62. ...Θά χειροτερέψουν τά πράγματα ἀλλά μετά θά ξανάρθουν στή θέση τους...

63. ...Σήμερα ἀπ' ὅ,τι παρατηρῶ σκέφτονται οἱ περισσότεροι μέ τόν ἴδιο τρόπο, οἱ γέροι καί οἱ νέοι.

— Οἱ νέοι ὡρίμασαν ἤ οἱ γέροι παιδιαρίζουν;

— Οὔτε τόνα, οὔτε τάλλο. Τρελάθηκαν καί οἱ μέν καί οἱ δέ. Ἕνα 70% δέν εἶναι στά καλά του. Τό ὑπόλοιπο 30% εἶναι φυσιολογικό, οἱ νέοι σκέφτονται σάν νέοι καί οἱ γέροι σάν γέροι, ...ἔχει μείνει μαγιά.

64. Εἶπα στό Γέροντα:

— Πολλά παιδιά χάνοντα στήν Ἀθήνα. Τά παίρνουν διάφορες ὀργανώσεις. Ἐξαφανίζονται.

— Τί τά κάνουν; ρώτησε.

— Τά σκοτώνουν στό τέλος, εἶπα.

— Ναί, καί οἱ Ἑβραῖοι τό κάνουν, τά τρυπᾶνε μέ πολλά σουβλιά καί τούς πίνουν τό αἷμα.

14 Οκτωβρίου 1990 (στόν π. Χρυσόστομο)

65. Τώρα εἶναι γενικό τρελοκομεῖο!

66. ...Ὁ Θεός θά ἀξιοποιήσει ὅλα τ' ἄσχημα. Ναί, θά τά ἀξιοποιήσει.

67. Ἐγώ, ὅταν γίνονται ἀπεργίες, πονάω. Εἶναι σάν νά πάει κανείς καί νά δαγκάνει τό στῆθος τῆς μάννας νά πιεῖ αἷμα. Αὐτό εἶναι ἔγκλημα.

68. Σήμερα ὑπάρχει μία ἀδιαφορία. Κανείς δέν νοιάζεται, ὅλοι τῶχουν ρίξει στό χουζούρι. Κι ἄν κανείς ἐνδιαφέρεται, γιά τήν τσέπη του εἶναι, ὄχι γιά τό καλό.

69. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δέν ἀγαπάει τό Θεό, μετά δέν ἀγαπάει καί τούς γονεῖς του, οὔτε τή γειτονιά, οὔτε τό χωριό του, οὔτε τήν πατρίδα του, γιατί καί ἡ πατρίδα μιά μεγάλη οἰκογένεια εἶναι. Αὐτός ὁ ἄνθρωπος μετά εἶναι ΑΧΡΗΣΤΟΣ.

70. Ὁ ἄνθρωπος πρῶτα ἀγαπάει τό Θεό, τούς γο-

νεῖς, μετά τά ἀδέλφια, τόν γείτονα, τό φίλο, τό χωριό, τήν πατρίδα, πού εἶναι ἡ μεγάλη μας οἰκογένεια.

12 Ἰουνίου 1990

71. Τό Βυζάντιο γέννησε τό Ἅγιον Ὄρος. Σήμερα θά μποροῦσε τό Ἅγιον Ὄρος νά ξαναγεννήσει τό Βυζάντιο, ἀρκεῖ νά μή «ξεθωριάσουμε». Βλέπετε σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀπογοητευθεῖ ἀπό τά πάντα, καί ἀναζητοῦν κάτι πού νά ἀξίζει. Εἶναι πολύ εὔκολα. Ἀρκεῖ νά μή «ξεθωριάσουμε».

72. — Γέροντα, πάλι οἱ Τοῦρκοι ἀπειλοῦν!

— Ἄς ἀπειλοῦν. Ἐγώ κάνω προσευχή νά ἀπειλεῖ περισσότερο ὁ Ὀζάλ, γιά νά καταλάβουν οἱ Εὐρωπαῖοι μέ ποιόν ἔχουν νά κάνουν. Νά τοῦ λασκάρει μισή στροφή τή βίδα ὁ Χριστός, νά ὅπως τόν Γκορμπατσώφ τόν ἔσφιξε μία στροφή, ὅπως τόν Τσαουσέσκου.

Ἐγώ κάνω προσευχή καί ὁ Φλωράκης νά λέει καί ἄλλα περισσότερα, γιά νά καταλάβουν οἱ ἄνθρωποι, ποιός εἶναι καί τί θέλει.

Δεκέμβριος 1991

73. Εἴχαμε πάει μέ τούς δύο βορειοηπειρῶτες ἐργάτες τῆς Σχολῆς στό Γέροντα. Οἱ ἄνθρωποι ἦταν πολύ πονεμένοι, κουρασμένοι καί φοβισμένοι ἀπό τούς Ἀλβανούς, πού συγκροτοῦσαν συμμορίες καί λεηλατοῦσαν τά ἑλληνικά χωριά. Φοβόντουσαν καί γι'

αὐτή τή ζωή τους. Πολλοί χάνονταν. Τούς σκότωναν. Δέν εἶχαν ἐλπίδα ἀπό πουθενά.

Πολλά τούς εἶπε ὁ γέροντας, πού ἤξερε καλά τήν κατάσταση καί τήν περιοχή, μιά καί εἶχε μεγαλώσει στήν Κόνιτσα.

— Εἴχαμε μιά ἐλπίδα στήν Ἑλλάδα. Τώρα πού τάδαμε ἀπό κοντά τά πράγματα δέν πιστεύουμε, εἶπαν στό τέλος, σχεδόν ἀπελπισμένοι.

Μοῦριξε ἕνα βλέμμα ὁ Γέροντας, σάν νά σκεφτόταν ὅτι αὐτός θά τά βγάλει στή φόρα, ἀλλά πιεζόμενος ἀπό τήν ἀνάγκη εἶπε:

— **Μή φοβᾶστε. Ἐσᾶς θά σᾶς ἐλευθερώσουν κάτι παλαβοί· ἀπό μέσα καί ἀπό ἔξω. Παλαβοί μέ τήν καλή ἔννοια, δηλαδή παλικάρια. Αὐτοί δέ θά καταλαβαίνουν ἀπό πολιτικές καί θά μποῦν μέσα νά βοηθήσουν. Οἱ πολιτικοί θά τό χαροῦν καί αὐτοί κατά βάθος, ἀλλά αὐτοί δεσμεύονται καί δέν μποροῦν νά ἐνεργήσουν. Οἱ ἄλλοι θά τό δεχτοῦν. Ε! ἀφοῦ ἔγινε τώρα, ἔγινε θά ποῦν. Μή φοβᾶστε. Λειτουργοῦν καί οἱ πνευματικοί νόμοι.** Πόνος εἶναι αὐτός. Μιά οἰκογένεια εἴμαστε καί μᾶς χώρισαν. Σάν νά λένε αὐτά τά παιδιά νά πᾶνε χώρια ἀπό τούς ὑπόλοιπους. Πονάει αὐτό!!

Τόσες φορές τήν ἐλευθερώσαμε τή Βόρεια Ἤπειρο, τόσα αἵματα, τόσα κρυοπαγήματα. Δέ θά πᾶν χαμένα ὅλα αὐτά.

Καί τήν Κωνσταντινούπολη θά τήν πάρουμε. Θά μᾶς τήν δώσουν δηλαδή. Ὄχι ἀπό καλοσύνη ἤ ἀπό δικαιοσύνη. ΟΧΙ. Ἀλλά θά οἰκονομήσει ὁ Θεός νἄρθουν ἔτσι τά συμφέροντα τῶν μεγάλων, ὥστε νά τούς βολεύει νἄχουμε ἐμεῖς τήν Πόλη.

Καί τήν Καππαδοκία θά τήν πάρουμε».

Τόν κοίταξα μέ ἀπορία.

— Καί τήν Καππαδοκία γέροντα; ρώτησα.

— Ἔ!... Θά εἶναι τόσο χαλαρά τά πράγματα ἐκεῖ καί θά μπορεῖ νά πηγαίνει ὅποιος θέλει, ὁπότε θά εἶναι σάν νά τήν ἔχουμε.

Ὁ Χίτλερ καί ὁ Μουσολίνι σηκώνουν πάλι κεφάλι. Οἱ Ἀμερικάνοι σοῦ λέει, τί γίνεται ἐδῶ; Θά μᾶς βοηθήσουν οἱ Ἄγγλοι καί οἱ Ἀμερικάνοι.

— Καλά Γέροντα, οἱ Τοῦρκοι εἶναι δέκα ἑκατομμύρια στήν Πόλη... καί νά μᾶς τήν δώσουν, πῶς θά μπορέσουμε νά τούς ἐλέγξουμε;

— Θά τούς περάσουν ἀπέναντι, ἀπό τήν ἄλλη μεριά. Ὁ λογισμός μοῦ λέει (τό τόνισε τό «λογισμός») ὅτι θά τό κάνουν ἔτσι γιά τά νερά... Νά εἶναι διεθνῆ... **μετά θά πέσει καί χολέρα στήν Τουρκία καί θά γίνει μεγάλο κακό. Θά πεθάνουν πάρα πολλοί. Τό ἔχει πεῖ καί ὁ Ἅγιος Ἀρσένιος αὐτό.** Εἶχε γράψει ἕνα τετράδιο μέ προφητεῖες... σοῦ τό ἔχω δείξει;

— Ναί, γέροντα.

— ...μετά εἶναι καί τό ἕνα τρίτο πού θά γίνουν χριστιανοί.

3 Δεκεμβρίου 1991

74. - Γέροντα, ἔχω ἕνα λογισμό νά γίνω ἁγιογράφος καί νά παραιτηθῶ ἀπό καθηγητής, ἀφοῦ τά παιδιά δέν ἀκοῦν καί δέν μπορῶ νά τά ὠφελήσω.

— Νά κρατᾶς φρένο. Λίγο εἶναι κι αὐτό; Νἄχουν ἕνα φρένο. Γιά σκέψου νά πάει κανένας καί νά τούς

λέει, «μή διαβάζετε! Τί σᾶς χρειάζονται αὐτά»; Καί νά τούς δίνει καί λίγο χασισάκι, «νά, πάρτε λίγο νά δεῖτε τί καλό εἶναι»; Θά σοῦ ἄρεσε αὐτό;

- Ὄχι γέροντα.
- Ἔ! νά κρατᾶμε λίγο φρένο.

75. Βλέπω καί αὐτή ἡ κυβέρνηση δέν τά πάει καί τόσο καλά, ἐνῶ ξεκίνησε μέ καλές προθέσεις. Τούς ξέφυγαν τά πράγματα.

Κάθε τέσσερα χρόνια στήν Ἑλλάδα γίνεται ἕνα μεγάλο τρελοκομεῖο. Φεύγει ἡ μία κυβέρνηση, διώχνει ὅσους ὑπαλλήλους θέλει καί παίρνει τούς δικούς της· καί νά μήν εἶναι ἄξιος τόν βάζει στό πόστο, ἀρκεῖ νά εἶναι δικός του. Ναί, ὅμως ἔτσι δέν ὠφελοῦν. Δέ δουλεύει καλά τό κράτος.

Μετά ὁ ἄλλος πού εἶναι οἰκογενειάρχης καί τόν ἔστειλε μακριά, γεμίζει πάθος καί ὅπου σταθεῖ λέει, πολεμάει νά ρίξει τήν κυβέρνηση, γιά νά γυρίσει στή θέση του.

Γεμίζει, λοιπόν, ὁ κόσμος ἐμπάθειες καί τό κράτος δέ δουλεύει καλά. Κάθε τέσσερα χρόνια αὐτή ἡ δουλειά γίνεται.

Ἐνῶ, ὅταν ἦταν ὁ βασιλιάς, εἶχε τό στρατό καί τήν ἀστυνομία, καί δέν μποροῦσε κανείς νά διώχνει τούς ὑπαλλήλους. Ἐνῶ τώρα τούς ξεπαστρεύουν γιά νά βάλουν δικούς τους. Ὄχι ὅτι μιλάω ὑπέρ. Ἀλλά αὐτό ἦταν ἕνα καλό.

Τώρα πολεμᾶνε ὅλοι νά πάρουν τήν ἀρχή. Ὁ Καραμανλῆς ἔδιωξε τό βασιλιά καί μπῆκε στή θέση του.

Ὁ Παπανδρέου ἤθελε νά κάνει τόν γιό του πρωθυπουργό, νά γίνει αὐτός Πρόεδρος. Ὅλοι γι' αὐτό πολεμᾶνε. Δέν ὑπάρχει κανένα ἰδανικό.

76. Μᾶς ἔφερε ὁ γέροντας ἕνα τετράδιο πού εἶχε γραμμένες κάτι προφητεῖες τοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Χατζηεφεντῆ. Ἐκεῖ μέσα ὁ Ἅγιος προφήτευε τά γεγονότα τοῦ 1923 καί ἔλεγε ὅτι θά ξαναγυρίσουν ἐκεῖ στήν πατρίδα πάλι οἱ Ἕλληνες.

— **Ὁ Γέροντας εἶπε ὅτι ἐκτός πού θά κάνουν κράτος οἱ Κοῦρδοι καί οἱ Ἀρμένιοι, θά πέσει καί χολέρα στήν Τουρκία καί θά ἀποδεκατισθοῦν ἀπό τήν ἀρρώστια οἱ Τοῦρκοι.**

77 «Σήμερα κοιτᾶνε νά φᾶνε τή θέση τοῦ ἄλλου. Ὅμως πρέπει νά μπαίνουμε στήν θέση τοῦ ἄλλου. Ἔτσι τόν καταλαβαίνουμε καλύτερα καί ὑπάρχει περισσότερη εἰρήνη.

Σήμερα ὅλοι μιλοῦν γιά εἰρήνη καί φτιάχνουν βόμβες!!

Πρέπει κανείς νά εἰρηνεύσει πρῶτα μέ τό Θεό καί μετά νά εἰρηνεύσει μέσα καί μετά μέ τόν ἄλλο κόσμο.

...Γιά νά πληθύνει τό καλό, γιά νά ἐπικρατήσει τό καλό μέ καλό τρόπο.

5 Νοεμβρίου 1992

78. — Γέροντα, αἰσθάνομαι μέσα μου μία ἀντίδρα-

ση πρός τήν κοινωνία, εἶναι ἄδικη καί θέλω νά φύγω, νά πάω σ' ἕνα χωριό νἄχω ὅσο τό δυνατόν λιγότερες σχέσεις.

— Σήμερα ἔχει παραγίνει τό κακό, ἡ ἀδικία πλήθυνε πολύ. Πώ, πώ, πώ... (Στεναχωριόταν πολύ ὁ γέροντας καί ξεφυσοῦσε, δέν μποροῦσε νά μιλήσει ἀπό τή στενοχώρια). Παλιά, ἄν ὑπῆρχε κανένα σάπιο μέσα στό καλάθι, μύριζε καί τσπαιρνε χαμπάρι ὁ μανάβης καί τό πετοῦσε. Μπορεῖ νά χαλοῦσε καί τό διπλανό του, τό πολύ-πολύ. Σήμερα ὅλο τό καλάθι εἶναι σάπιο. Σήμερα ὁ ἄλλος προδίνει τό χωριό του γιά ἕνα μπουκάλι τσίπουρο. Σήμερα ἔχουν φτηνύνει οἱ ἄνθρωποι. Τά ὑλικά ἀκρίβυναν ἀλλά φτήνυναν οἱ ἄνθρωποι.

Δέ γίνεται νά φύγει κανείς. Πρέπει νά πληθύνει τό καλό μέ καλό τρόπο.

Νά δεῖς στό τέλος θά ἀναγκαστοῦν οἱ ἄνθρωποι νά φέρουν τό βασιλιά. Γιά νά ὑπάρχει διαιτητής.

79. — Γέροντα, ὅταν γίνεται μιά ἀδικία, δέν πρέπει νά ἀντιδροῦμε, νά τό λέμε;

— Δέν ἀκοῦν. Ἐδῶ ὁ ἄλλος εἶναι πολύ ὄμορφος (πνευματικά, ἀπό ἀρετή) καί πάλι δέν τόν ἀκοῦν. Ἄν κάποιος εἶναι καί λίγο ἄσχημος δέν τόν ἀκοῦν καθόλου.

Σεπτέμβριος 1993

80. Καθισμένοι στούς κορμούς τῶν κομμένων δένδρων, στήν αὐλή τοῦ γέροντα, μιά ὁμάδα λογικῶν

ἀνθρώπων περίμεναν, ν' ἀκούσουν λόγο. Ὁ γέροντας εἶπε:

— Παλιά οἱ ἄνθρωποι ὄργωναν μέ τά βόδια. Μ' ἕνα ἤ δύο βόδια ζοῦσε ὁλόκληρη οἰκογένεια. Ὅταν λοιπόν τό βόδι γερνοῦσε, οἱ ἄνθρωποι δέν τσφαζαν. Ἀπό τούς κόπους του φάγαμε ψωμί σκεφτόντουσαν, τό ἀγαποῦσαν καί δέν τούς ἔκανε καρδιά νά τό σκοτώσουν, παρά μόνο τό ἄφηναν ἥσυχο στή γωνιά καί τό περιποιόντουσαν. Δηλαδή τά γεροκομοῦσαν. Σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἄλλαξαν πολύ. Οὔτε τούς γονεῖς τους δέ θέλουν νά κοιτάξουν στά γερατειά. Κοιτᾶνε νά πάρουνε τίς περιουσίες τους καί μετά τούς βάζουν στά γηροκομεῖα. Καί ἐκεῖ ὁ καημένος ὁ γέρος μαραζώνει μόνος του. Δέν μπορεῖ νά χαρεῖ οὔτε τά ἐγγονάκια του οὔτε τά παιδιά του. Ἀλλά καί οἱ νοσοκόμες εἶναι σκληρόκαρδες. Κοιτᾶνε τό ρολόϊ. Ἐγώ, σοῦ λέει, τάδε ὥρα περνάω ἀπό τούς θαλάμους, καί ὁ γέρος βρέχτηκε, λερώθηκε, χρειάζεται τήν πάπια, πρέπει ὁ καημένος νά ὑποφέρει μέχρι νἄρθει ἐκείνη ἡ ὥρα.

* Παλιά οἱ ἄνθρωποι δούλευαν μέ τά ζῶα. Ἄν ἦταν κουρασμένο τό ζῶο, δέν τό φόρτωνε πολύ, κοίταζε νά τό ξεκουράσει, νά τό ποτίσει, νά τό ταΐσει, ἄν χτυποῦσε τό πόδι στεναχωριόταν ὁ ἄνθρωπος, τό λυπόταν τό καημένο τό ζῶο καί κοίταζε νά τό κάνει καλά. Αὐτά τά πράγματα καλλιεργοῦσαν τήν καρδιά, τήν ἔκαναν πιό τρυφερή. Σήμερα; Τράκαρε τό αὐτοκίνητο; Χάλασε τό τρακτέρ; Τό πᾶνε στό γκαράζ, τό βάζουν στό ὀξυγόνο καί κολλᾶνε τό μέταλλο καί πάει τελείω-

σε, δέ στεναχωριέται κανένας. Αὐτά τά πράγματα κάνουν τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου σκληρή, σιδερένια. Δέ λέω νά γυρίσουμε στά βόδια!! Ἀλλά λέω πῶς σκληραίνει ἡ καρδιά τῶν ἀνθρώπων σήμερα.

* Παλιά οἱ ἄνθρωποι δέν εἶχαν ψυγεῖα. Ἔτσι, ἄν ὑπῆρχε κάτι πού περίσσευε, κοίταζε κανείς νά τό δώσει στό γείτονα, γιά νά μή χαλάσει. Ἐξ ἀνάγκης, θά ἔλεγε κανείς, μάθαινε ὁ κόσμος νά μοιράζεται, νά δίνει, νά σκέφτεται τό γείτονα. Σήμερα, ἄν περισσέψει κάτι, τό βάζει στό ψυγεῖο. Αὐτό θά τό φάω αὔριο, τό ἄλλο μεθαύριο καί σκέφτεται μόνο τόν ἑαυτό του. Κινεῖται δηλαδή ἐγωιστικά. Αὐξάνει ὁ ἐγωισμός.

81. Συζητώντας γιά τό πρόβλημα τῶν μουσουλμάνων τῆς Θράκης.

— Ἦρθε ἐδῶ ἕνας χαμένος ἄνθρωπος, ἦταν δάσκαλος καί εἶχε ἔρθει μέ 10-15 παιδιά.

Εἶχαν πέσει κάτι ψίχουλα στήν αὐλή καί εἶχαν μαζευτεῖ δύο εἰδῶν μυρμήγκια καί τά μάζευαν.

Τόν ἀκούω μιά στιγμή νά λέει στά παιδάκια: «Τά βλέπετε αὐτά τά μεγάλα τά μυρμήγκια πού εἶναι δυνατά; Αὐτά εἶναι οἱ Τοῦρκοι, ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμαστε σάν ἐκεῖνα τά μικρά τά κίτρινα». Βρέ χαμένε ἄνθρωπε, τί λές στά παιδιά; Δέν εἶναι ἔτσι παιδιά, τά μικρά τά μυρμήγκια νικᾶν τά μεγάλα, τά πιάνουν ἀπό τίς κεραῖες, τά σφίγγουν καί πάρτα κάτω τά μεγάλα. Ἐγώ ξέρω, τόχω παρακολουθήσει.

— Γέροντα, εἶναι κοινό μυστικό ὅτι οἱ μουσουλμάνοι εἶναι πλειοψηφία στή Θράκη.

Θυμωμένος καί αὐστηρός:

— Τί εἶναι αὐτά πού λές! Ἐγώ ξέρω καλά τί γίνεται. Δέν εἶναι ἔτσι. Ἄν εἶναι νά λές τέτοια πράγματα νά μή μιλᾶς καθόλου. ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΤΣΙ.

Αὐτά τά πράγματα τά λέν οἱ χοτζᾶδες. Αὐτοί παίρνουν ἀπό δύο μεριές μισθό καί ἀπό τό ὑπουργεῖο ἐξωτερικῶν τῆς Τουρκίας καί ἀπό τήν Ἑλλάδα.

Μιά φορά εἶχαν πάει δύο πατέρες σ' ἕνα χωριό ψηλά στά βουνά τῆς Θράκης. Τούς εἶδε ἀπό μακριά ὁ Χότζας καί ἄρχισε νά τρέχει νά τούς προλάβει, πρίν μποῦν στό χωριό. — «Τί γυρεύουν οἱ παπάδες στό χωριό;» ἄρχισε νά φωνάζει. Πιάσαν τήν κουβέντα καί τό πήγαινε συνέχεια ΕΜΕΙΣ καί ΕΣΕΙΣ καί ξανά ΕΜΕΙΣ καί ΕΣΕΙΣ. (Συνέχεια στήν ἀντίθεση).

Ρωτάει ἕνας πατέρας: — «Ἀπό ποῦ πῆρε τό ὄνομα "ΜΟΝΑΧΟΙ" τό χωριό»; Ἕνας γέρος ἀπάντησε: — «Παλιά εἶχε πέσει μιά ἐπιδημία στό χωριό καί πέθαιναν πολλοί. Μιά μέρα ἦρθαν ἑπτά μοναχοί στό χωριό καί σταμάτησε ἀπότομα τό κακό. ἀπό τότε βγάλαμε τό χωριό "ΜΟΝΑΧΟΙ"». — «Πάψε, μήν λές τέτοια πράγματα», ἄρχισε νά τσιρίζει ὁ χότζας. — «Ἐμεῖς, λένε οἱ πατέρες, ἀπό τό ὄνομα παρακινηθήκαμε καί ἤρθαμε νά δοῦμε μήπως ὑπάρχει κανένα μοναστήρι ἐδῶ».

82. Οἱ Τοῦρκοι ἔχουν κάνει πολλά καί ἔχουν τά κόλυβα στό ζωνάρι τους.

83. ...Ἡ ΕΟΚ εἶναι τό κράτος τοῦ Ἰσραήλ... Λίγα εἶναι τά ψωμιά της...

84. ...Μιά φορά σκανδαλισμένος μέ ἕναν πνευματικό πού ἤθελε νά ἐπιβάλει τίς πολιτικές του πεποιθήσεις σ' ἕνα πνευματικοπαίδι του, πῆγα νά ρωτήσω σχετικά τό γέροντα.

— Γιά μένα χέρι πού δέν κάνει τό σταυρό, εἴτε «δεξιό» εἴτε «ἀριστερό»,... τό ΙΔΙΟ εἶναι. Δέν ἔχουν καμία διαφορά.

85. ...Νά κοιτᾶτε νά μαθαίνετε ποιοί εἶναι τίμιοι ἄνθρωποι, δίκαιοι καί αὐτούς νά ψηφίζετε. Σήμερα ἔχουμε ἀνάγκη ὄχι ἀπό ἔξυπνους ἀλλά ἀπό τίμιους ἀνθρώπους.

86. Ἐγώ, ἄν οἱ κομμουνιστές δέν ἦταν ἄθεοι, ἄν δέν κυνηγοῦσαν τόν Χριστό, θά συμφωνοῦσα μαζί τους. Καλό εἶναι τά χωράφια, τά ἐργοστάσια νά ἀνήκουν σέ ὅλους... Ὄχι κάποιος νά πεινάει καί κάποιος νά πετάει.

Ἄν τά ὑλικά πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εὐαγγέλιο, στό τέλος θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι.

87. — Οἱ πόντιοι καί οἱ μικρασιάτες χάσαν τίς περιουσίες τους τό 1922 καί βρέθηκαν φτωχοί στήν

Ἑλλάδα νά δουλεύουν γιά ἄλλους. Πολλοί ἀπ' αὐτούς ἦταν μορφωμένοι, μέ γνωριμίες, καί γνώριζαν πῶς κινεῖται τό ἐμπόριο καί ἡ πολιτική... Τώρα σοῦ λέει «πρέπει νά ἔρθουμε ἐμεῖς στά πράγματα» (σ.γ. στήν ἐξουσία) γιά νά ξαναποκτήσουμε τίς περιουσίες μας... Πῆγαν λοιπόν καί γράφτηκαν στό κομμουνιστικό κόμμα. Ὅπως ἦταν καί γραμματιζούμενοι πῆραν ἐκεῖ μέσα θέσεις... μέ τήν ἐλπίδα ὅτι θά γυρίσουν τά πράγματα καί θά βρεθοῦν αὐτοί ἀπό πάνω.

Βρίσκαν τίποτα ἀθώους καί τούς φουσκώναν τά μυαλά καί τούς ἔβαζαν αὐτούς νά τρέχουν καί νά κάνουν τά ἄσχημα πράγματα. Βρίσκαν γιά παράδειγμα ἕναν ἀγροφύλακα καί τοῦ λέγαν· «Ἐσύ θά εἶσαι ὁ ἀγροτικός ὑπεύθυνος τοῦ νομοῦ».

Βρέ... ἔλεγε ὁ ἄλλος, ἔγινα σπουδαῖος! Φούσκωνε ἔτσι ὁ ἐγωισμός του καί ἄρχιζε νά τρέχει γι' αὐτούς.

Μετά, ὅταν εἶδαν ὅτι ἔχασαν τό ἀντάρτικο... γύρισαν μέ τούς ἄλλους... κάναν καί καμία ψευτοδήλωση καί πιάσαν θέσεις καί στίς ὑπηρεσίες καί στά ὑπουργεῖα καί δίναν μετά διαταγές νά κυνηγοῦν τούς ἁπλούς ἀνθρώπους.

Ἦταν ἕνας κομμουνιστής ἐκεῖ στήν Κόνιτσα μέ οἰκογένεια καί παιδιά. Ἁπλός, καλός ἄνθρωπος, βρῆκε μιά δουλειά... πάει ἡ ἀστυνομία τόν διώχνει. Βρίσκει ἄλλη... «τά χαρτιά σου δέν εἶναι ἐντάξει» τοῦ λένε, τόν διώχνουν πάλι. Αὐτή ἡ δουλειά γινόταν.

Πάω, βρίσκω τόν ἀστυνόμο, τόν γνώριζα... «Βρέ, τοῦ λέω, τί θά κάνει αὐτός ὁ ἄνθρωπος; Τόν ἀναγκάζουμε ἤ νά κλέψει ἤ νά σκοτώσει». — «Ἔχω διατα-

γές, μοῦ λέει, ἀπό ψηλά». — «Βρέ, νά τίς βράσω τίς διαταγές σου, τοῦ λέω,... αὐτόν τόν καημένο βρήκατε νά κυνηγήσετε; Βρέ, αὐτοί πού σοῦ δίνουν τίς διαταγές τώρα, αὐτοί ἦταν τά στελέχη, αὐτοί ἦταν οἱ ὑπεύθυνοι καί τώρα κάνουν τούς σοῦπερ-ἐθνικόφρονες».

Τούς γνώριζα προσωπικά πολλούς ἀπ' αὐτούς. Ἔ, μετά τόν ἄφησαν ἥσυχο τόν ἄνθρωπο.

Μετά πάλι, πολλοί ἀπό τούς παλιούς κουμμουνιστές μπῆκαν στό ΠΑΣΟΚ γιά νά πάρουν θέσεις, καί ἐπιδοτήσεις.

Ἕνας πρώην καπετάνιος, ὁ Θεός νά σέ φυλάει ἀπ' αὐτόν, ἦταν ἐγκληματική φύση... δέν ἦταν ὅλοι ἔτσι, ἀλλά αὐτός εἰδικά ἦταν αἱμοβόρος. Εἶχε κάνει πολλά... Μιά φορά μπῆκε μέ τήν ὁμάδα του σ' ἕνα χωριό. Τοῦ φέραν μπροστά του ἕναν ἀντίθετο. «Σφάξτε τον» διατάζει. Εἶδε ὅτι δίσταζαν. Ὁρμάει, τόν πιάνει ἀπό τά μαλλιά καί τόν σφάζει μπροστά τους σάν κριάρι.

— Πά! πά! Ἀλήθεια γέροντα;

— Ἀλήθεια! Καί νά δεῖς μετά τί ἔκανε! Ζήτησε ψωμί, καθάρισε τό μαχαίρι ἀπό τά αἵματα πάνω στό ψωμί καί... τό ἔφαγε!!

— Μοῦρθε ἀναγούλα. Πά! πά!

— Ἔ!... αὐτός μετά ἔγινε «Δεξιός»... τώρα εἶναι μέ τό ΠΑΣΟΚ... Πῆρε μιά ἐπιδότηση καί ἔκανε ἕνα ἐργοστάσιο στά Γιάννενα... Ἀκόμα ζεῖ... καί ἔχει καί καλή ὑγεία! Βλέπεις ὁ Θεός τοῦ δίνει χρόνια γιά νά μήν ἔχει δικαιολογία. Νά μήν ἔχει νά πεῖ «ἄν μέ ἄφηνες νά ζήσω ἀκόμα λίγο θά... μετανοοῦσα» καί ρίξει τό βάρος στό Θεό... Ἔχει καί τά μυαλά του τετρακόσια... ὁ Θεός νά τόν λυπηθεῖ, γιατί δέν εἶναι σέ καθόλου καλή κατάσταση.

Λυχνάρι πού τρεμοπαίζει, δέ θά τό σβήσω καί τσ κισμένο καλάμι δέ θά τό κόψω, λέει ὁ Θεός στ Ἁγία Γραφή*!! Γιά νά μήν τούς δώσει δικαιολογί Γιατί θά γυρίσουν καί θά ποῦν στό Θεό, ἐν ἡμέρᾳ κρ σεως, «ἐσύ φταῖς πού ἔσβησα!! Ἐσύ φταῖς πού μ' ἔκ ψες... ἐγώ θά ἴσιωνα ἀπό μόνος μου».

Βλέπεις, ἀλίμονο σ' αὐτούς πού ἔχουν πολλή ὑπ ρηφάνεια καί δέν πέφτουν καμιά φορά σ' αὐτή ζωή, γιά νά ταπεινωθοῦν. Μετά πέφτουν μιά καί κ λή ἀπό τήν ἄλλη μεριά τοῦ τοίχου... πέφτουν κατε θεῖαν στήν κόλαση, ὅταν πεθάνουν... Ὅταν ἡ ἀνθρ πινη ὑπερηφάνεια ξεπεράσει κάποια ὅρια, γίνεται μ τά δαιμονική ὑπερηφάνεια. Αὐτοί οἱ ἄνθρωποι με δέν πέφτουν σ' αὐτή τή ζωή, ὅλα τά βολεύουν, κ ἔτσι δέν ταπεινώνονται... Πέφτουν στήν κόλαση κατε θεῖαν!! Τό κατάλαβες αὐτό;

— Ναί, γέροντα, τό κατάλαβα.

88. ...Μιά φορά εἶχαν ἔρθει ἔξω ἀπό τό χωριό μ οἱ ἀντάρτες. Ἔξω στό κρύο... πεινασμένοι... τούς πήθηκα. Πῆρα ἕνα ψωμί καί πῆγα νά τούς τό δώσ Ἄσχετο, ἄν κυνηγοῦσαν στά βουνά τόν ἀδερφό μ Ἐγώ τό καθῆκον μου τό ἔκανα.

— Πῶς σᾶς δέχτηκαν γέροντα;

— Παραλίγο νά ἔβρισκα τόν μπελά μου. Δέν στευαν ὅτι βγῆκα νά τούς δώσω νά φᾶνε!

---

* Βλπ. Ματθ. ιβ΄ στιχ. 20.

89. ...Μιά ἄλλη φορά κατέλαβαν τό χωριό μας οἱ ἀντάρτες. Μᾶς μάζεψαν σ' ἕνα σπίτι, στριμωχτά, σάν σαρδέλες. Ξαπλώναμε πάνω στίς πέτρες καί τά πόδια τοῦ ἑνός στό κεφάλι τοῦ ἄλλου... γιά νἄχουμε χῶρο. Τήν ἄλλη μέρα μᾶς περνᾶν ἀπό «Δικαστήριο». Ἐμένα θέλαν νά μοῦ κάνουν κακό, ἀλλά δέν εὕρισκαν αἰτία. Φωνές, φοβέρες... Στό τέλος ἕνας συγχωριανός μου, πού ἔκανε τό δικαστή, μοῦ λέει ἄγρια:

— Γιατί ὁ ἀδελφός σου εἶναι μέ τό Ζέρβα;

— Δέ μοῦ λές, τοῦ λέω, εἶναι μεγαλύτερος ἤ μικρότερός μου ὁ ἀδελφός μου;

— Μεγαλύτερος, ἀπαντάει.

— Ἔ! ἀφοῦ εἶναι μεγαλύτερος θά δίνει λογαριασμό σέ μένα τί κάνει;

Δέν ἔβρισκε τί νά πεῖ, ἔδωσε διαταγή νά μέ κλείσουν σ' ἕνα δωμάτιο μόνο μου. Τί τούς ἔβαλε ὁ διάβολος νά κάνουν. Ἐπειδή αὐτός ὁ συγχωριανός γνώριζε ὅτι ἐγώ εἶμαι τῆς ἐκκλησίας, στέλνουν τό βράδυ μέσα στό δωμάτιο δύο ἀντάρτισσες, σχεδόν γυμνές... Τἄχασα.

— «Παναγιά μου βοήθα με» φώναξα. Ἀμέσως ἔνοιωσα τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

— Δηλαδή γέροντα τί ἔγινε;

— Νά, τίς ἔβλεπα ἀπαθῶς. Σάν νά μήν ἦταν γυμνές... μέ ἀγνότητα. Ὅπως, ἄς ποῦμε ἔβλεπε ὁ Ἀδάμ τήν Εὔα στόν Παράδεισο, πρίν ἀπό τήν πτώση. Ἀθῶα, φυσικά... χωρίς πονηρία σαρκική.

— Καί μετά, τί ἔγινε;

— Ἔ! μετά τίς μίλησα μέ τό καλό... «Κοπέλες, ἐσεῖς νά κάνετε τέτοια πράγματα... δέν ντρέπεστε».

Στό τέλος ντράπηκαν... ντύθηκαν καί βγῆκαν ἔξω κλαίγοντας!! Βοήθησε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ!!

(σ. τοῦ γράφοντος: Ὁ γέροντας θἄταν τότε γύρω στά εἴκοσι).

90. ...Στό χωριό μας οἱ ἀντάρτες εἶχαν πειράξει μερικές οἰκογένειες. Ὅταν μετά ἦρθε ὁ στρατός, τότε μερικοί γύρεψαν ἐκδίκηση.

Πῆγαν καί πιάσανε τά σπίτια τῶν ἀριστερῶν, τούς δικούς τους, μέ κακό σκοπό. Μπῆκα στή μέση. «Τί; τόν Μωσαϊκό νόμο θά ἐφαρμόσουμε; Ὀφθαλμόν ἀντί ὀφθαλμοῦ; Χριστιανοί δέν εἴμαστε;». Κόντεψα νά πάθω καί ἐγώ ζημιά!! Βλέπεις εἶχαν μεγάλο πόνο! Ἄλλος εἶχε χάσει γυναῖκα, παιδί, ἀδελφό... εἶχαν μεγάλο πόνο οἱ ἄνθρωποι.

91. Κάποια φορά μοῦ μήνυσε ὁ γέροντας νά κατέβω στό κελλί του. Πῆγα χαρούμενος πού θά τόν ἔβλεπα. Εἶχε κέφια, μέ κέρασε, καί ἔκανε πολλά ἀστεῖα. Μετά μοῦ εἶπε τό λόγο πού μέ φώναξε.

— Πάρε αὐτό τό γράμμα νά τό πᾶς στό μοναστήρι, στή Σουρωτή, μοῦδωσε τό γράμμα,... περίμενε νά φέρω καί... γραμματόσημο!

Γέλασα! Τό πῆρα γιά ἀστεῖο! Ἀφοῦ θά τό πήγαινα ἐγώ προσωπικά, τί χρειαζόταν τό γραμματόσημο; Γέλασε καί ὁ γέροντας καί συνέχισε τά ἀστεῖα. Ἔφερε τό γραμματόσημο καί τό κόλλησε ἠχηρά πάνω στό γράμμα, ἐνῶ συνέχισε νά λέει διάφορες ἔξυπνες

παρατηρήσεις πού μέ ἔκαναν νά σκάω στό γέλια.

Ἀφοῦ γελάσαμε καί χαρήκαμε, ὁ γέροντας σοβαρεύτηκε καί μοῦ εἶπε:

— Σοβαρά τό ἔβαλα τό γραμματόσημο.

Τόν κοίταξα μέ ἀπορία καί συνέχισε.

— Ναί, σοβαρά... γιά νά μήν ἀδικήσω!

— Ποιόν ν' ἀδικήσετε γέροντα;

— Τό κράτος! Κανονικά ἔπρεπε νά τό στείλω μέ τό ταχυδρομεῖο, νά πληρώσω καί νά πάρει τό κράτος τό φόρο. Τώρα ἔτσι χωρίς γραμματόσημο, θά ἔκλεβα τό φόρο ἀπό τό κράτος!

— Μά γέροντα.. ἐδῶ οἱ ἄλλοι κλέβουν τά πεντοχίλιαρα μέ τά πάμπερς! Ἐσεῖς γιά ἕνα γραμματόσημο σκᾶτε;

— Δέν ἔχει σημασία... Ἐπειδή ὁ ἄλλος εἶναι κλέφτης, νά γίνω καί ἐγώ;... Δηλαδή, ἐπειδή ὁ ἄλλος εἶναι φονιάς, νά σκοτώσω; Δέν πάει ἔτσι τό πρᾶμα.

— Μά, γέροντα, ἐδῶ ὅλοι κοιτᾶνε νά κλέψουν τό κράτος, τά χρήματα πού μαζεύουν ἀπό τούς φόρους... Ἔρχονται οἱ πλούσιοι, δῆθεν ὅτι θά κάνουν κάποιο ἐργοστάσιο ἤ ἄλλη δουλειά, παίρνουν «ἐπιδότηση» ἀπό τό κράτος, δηλαδή τά χρήματα πού μαζεύονται ἀπό τούς φόρους, καί μετά μέ διάφορους τρόπους τά «τρῶνε».

Βγάζουν μετά τά χρήματα στίς τράπεζες τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀγοράζουν διαμερίσματα στή Γενεύη, στό Παρίσι... Αὐτό κάνουν οἱ πλούσιοι, οἱ πολιτικοί... ὅλοι πού προσπαθοῦν νά πάρουν κάποιο ἀξίωμα... Γιατί νά πληρώνουμε φόρους; Γιά νά τά κλέβουν αὐτοί;

— Αὐτοί πού κάνουν αὐτά τά πράγματα εἶναι οἱ

χειρότεροι Ἕλληνες. Γι' αὐτό προσεύχομαι «νά ἔρθει ἕνας ἀέρας». Νά τούς σηκώσει ὅλους αὐτούς, πολιτικούς κ.λ.π. καί νά ἔρθουν ἄλλοι στά πράγματα... πιό τίμιοι. Ἐντάξει, νά κάνει καί ὁ πολιτικός μιά βίλλα, δέ βαριέσαι... ἄς κάνει!.. ΑΛΛΑ νά ἐνδιαφερθεῖ καί γιά τόν τόπο, γιά τήν ΠΑΤΡΙΔΑ... νά κάνει κάτι γιά τό γενικό καλό...

Οἱ σημερινοί μόνο γιά τό συμφέρον τους νοιάζονται... Ἀδιαφοροῦν τελείως γιά τό γενικό καλό, γιά τήν Πατρίδα, γιά τό Κράτος!

Πά! Πά! Πά! Κατάντια!

Παλιά ὑπῆρχε καί φιλότιμο. Προσπαθοῦσε ὁ ἄλλος πού ἔπαιρνε ἕνα ἀξίωμα, νά κάνει κάτι! Μέ ψήφισαν, σοῦ λέει, μέ ἐμπιστεύθηκαν! Πολλοί μάλιστα ἔβαζαν καί ἀπό τήν τσέπη τους, γιά νά γίνει κάτι καλό στό χωριό ἤ στήν Πατρίδα... στό κράτος. Ἡ Πατρίδα εἶναι σάν μεγάλη μάννα. Σκεπάζει μέ τίς φτεροῦγες της ὅλους τούς Ἕλληνες, νά μποροῦν νά δουλεύουν, νά ζοῦν ἥσυχα, νά λατρεύουν τό Θεό τους! Γιά σκέψου νᾶταν ἐδῶ οἱ Τοῦρκοι; Νά πηγαίνεις τό πρωί στή δουλειά, στό χωράφι καί νά μήν ξέρεις, ἄν θά γυρίσεις ζωντανός! Νά δουλεύεις καί νἄρχονται μέ τό ζόρι νά πάρουν τούς κόπους σου... ἤ τή γυναῖκα ἤ τό παιδί σου. Τά περάσαμε αὐτά ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες.

Ἐνῶ τώρα ὑπάρχει τό Ἑλληνικό κράτος καί σκεπάζει τόν καθένα μέ τίς φτεροῦγες του καί αἰσθάνεται ἀσφάλεια.

Αὐτό τό κράτος ὅλοι τό πολεμᾶνε!! Βάλθηκαν νά τό καταστρέψουν!!... Ὁ καθένας μέ τόν τρόπο του...

ἄλλος νά μήν πληρώσει φόρο... ἄλλος νά μήν κάνει καλά τή δουλειά του, τήν ὑπηρεσία του, νά μή δουλεύει καλά ἡ κρατική μηχανή, νά πάει πίσω τό ἐμπόριο, ἡ οἰκονομία, ὅλα! Θέλουν νά καταστρέψουν τό Ἑλληνικό κράτος! Μασόνοι αὐτοί πού εἶπες ἐσύ καί ἄλλοι πολλοί.

Ἄν δέν τό στηρίξουμε καί ἐμεῖς αὐτό τό κράτος, ποιός θά τό στηρίξει;

— Καλά, γέροντα... ἐμεῖς νά πληρώνουμε τούς φόρους, γιά νά τούς «φᾶνε» οἱ ἄλλοι;

— Ἐμεῖς νά κάνουμε τό σωστό. Νά κάνουμε τό καθῆκον μας... ἀπό κεῖ καί πέρα ἄλλος ἔχει τήν εὐθύνη.

92. Μιά κάποια ἄλλη φορά, κάποιος θεῖος μου, ἀπό τήν Ἀμερική βρῆκε τρόπο νά μοῦ φέρει ἕνα ἀκριβό αὐτοκίνητο σέ χαμηλή τιμή. Ἦταν δελεαστικό! Εἴτε τό κρατοῦσα γιά προσωπική χρήση εἴτε τό μεταπουλοῦσα ἀργότερα, γιά νά κερδίσω εὔκολα μερικά ἑκατομμύρια. Πῆγα, ρώτησα τό γέροντα.

— Εἶναι νόμιμο αὐτό; ρώτησε.

— Ἔ, Γέροντα, θά ἀλλάξουμε τά ὀνόματα, ἀλλά κανείς δέ θά ζημιωθεῖ οὔτε κανείς θά τό μάθει.

— Ὄχι... Ἐμένα δέ μ' ἀρέσει αὐτό! Δέ μέ ἀναπαύει. Κοροϊδεύεις τό κράτος καί τούς νόμους! Ἐμένα μ' ἀρέσει νά γίνονται ὅλα νόμιμα. Νά πληρώσω καί τό φόρο νά μήν ἔχω καί τό ἄγχος καί τήν ἀγωνία! Ἄλλος λέει ἔκτισε σ' ἕνα οἰκόπεδο αὐθαίρετα ἤ «ἡμιπαράνομα» καί τοὔρθε πιό φτηνά. Ἐγώ δέ θέλω τέτοιο σπίτι! ...Νά γίνονται ὅλα σωστά.

93. Ἀπό τά γράμματα πού μοῦ στέλνουν ἤ καρκίνος θἄναι ἤ ψυχολογικά προβλήματα ἤ διαλυμένη οἰκογένεια. Αὐτά τά τρία.

94. Θἄρθει καιρός, θά μέ θυμηθεῖς, πού κι αὐτοί ἀκόμη πού δέν πιστεύουν ἤ πιστεύουν λίγο θά ἀλλάξουν γνώμη καί θά παραδεχτοῦν ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι καλό πρᾶγμα καί βοηθάει τόν ἄνθρωπο, τήν κοινωνία.

95. Μιά φορά, τόν εἶχε ἐπισκεφθεῖ μιά παρέα φίλων. Ὁ γέροντας ρώτησε τόν ἕνα ἀπό αὐτούς:

— Ἐσύ ποῦ δουλεύεις;

— Μηχανικός στήν ἀεροπορία.

— Τόν τάδε τόν γνωρίζεις;

— Ὄχι γέροντα... εἴμαστε πολλοί ἐκεῖ.

— Νά γνωριστεῖτε. Σ' αὐτούς τούς δύσκολους καιρούς εἶναι καλό νά γνωρίζεστε μεταξύ σας, γιά νά βοηθιέστε. Κάτι φερ' εἰπεῖν μπορεῖ νά τύχει καί νά φοβᾶσαι νά τό πεῖς στόν ἄλλο, πού εἶναι ἕτοιμος νά βοηθήσει καί ἐσύ νά μήν τό γνωρίζεις.

Σήμερα οἱ ἄνθρωποι ζοῦν στήν ἴδια πολυκατοικία καί δέ γνωρίζονται μεταξύ τους.

Παλιά ἤθελε κάποιος νά πάει κάπου, τό ἔλεγε... ἤ ἄλλος πού ἦταν μέ τό κάρο ρωτοῦσε. Ποῦ πᾶς; Ἀπό ποῦ ἔρχεσαι; Εἶχαν τήν καλή περιέργεια, γιά νά βοηθήσουν! Ἀνέβα πάνω ἤ ἄν μπορεῖς νά περιμένεις, σέ δύο ὧρες φεύγω μέ τά ζῶα ἤ αὔριο νά φύγουμε, ἔλα ἀπό τό σπίτι νά κοιμηθεῖς... Ἔτσι γνωριζόντουσαν

μεταξύ τους οἱ ἄνθρωποι καί εἶχαν γνωστούς ἀπό χωριό σέ χωριό καί βοηθιόντουσαν σέ ὅλα τά ζητήματα.

Ὑπῆρχε παλιά ἡ «γειτονιά» πού βοηθοῦσε τά πρόσωπα. Ἦταν στήριγμα. Σήμερα, ἀδέρφια ζοῦσαν στήν ἴδια πολυκατοικία καί δέν γνωριζόντουσαν μεταξύ τους γιά τρία χρόνια!

Ἄλλο οἱ καλόγεροι πού φεύγουμε ἀπό τούς γνωστούς καί τούς συγγενεῖς, γιά νά μποῦμε στή μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, νά ἀγαπᾶμε ὅλους τούς ἀνθρώπους.

Ἐσεῖς οἱ λαϊκοί πρέπει νά ἔχετε σχέσεις μεταξύ σας καί μέ τούς συγγενεῖς, γιά νά βοηθιέστε.

96. Τώρα πού πᾶμε γιά ἐθνική συμφιλίωση, τί γνώμη ἔχετε;

— Τό νά ξεχάσουμε τά παλιά εἶναι καλό. Τό νά δικαιώσουν ὅμως τούς κομμουνιστές ὄχι!... Ἀλλοιῶς αὐτός πού πολέμησε γιά τό Κράτος δέν ἔκανε καλά; Εἶναι χαζομάρα δηλαδή νά κάνει κανείς ὑπακοή στό κράτος;... Νά τό ξεχάσουμε ΝΑΙ.

97. Ἐκεῖ στό σταθμό τῆς Θεσσαλονίκης νά δεῖτε πόσα παιδιά τ᾽ ὄχουν κάνει σπίτι τους. Ὀρφανά, μόνα τους τά καημένα, νά τά πλησιάσει κανείς, νά τά βοηθήσει.

(Ἕνας ἡλικιωμένος δάσκαλος):

— Γέροντα, ἄν εἶναι κανείς μεγάλης ἡλικίας, πονηρεύονται, σοῦ λέει τί θέλει ἀπό μένα, δέ γίνεται νά τά πλησιάσεις.

— Ὄχι, ὄχι. Ἐδῶ τά ζῶα βρίσκουν οἱ ἄνθρωποι τρόπο νά τά πλησιάζουν μ᾽ ἕνα κομμάτι ψωμί. Ἅμα ἔχει κανείς ἀγάπη καταλαβαίνουν. Ὄχι νά πάει κανείς «νά τούς δείξει ἀγάπη» ἀπό καθῆκον, αὐτό εἶναι τυπικό, ἀλλά νά τά πονέσει κανείς πραγματικά, νά τ᾽ ἀγαπήσει. Τά καημένα εἶναι τόσο στερημένα ἀπό ἀγάπη, οὔτε ἀπό μητέρα, οὔτε ἀπό πατέρα. Ὅση ἀγάπη καί νά τούς δώσει κανείς, δέ χορταίνουν. Σάν τήν θάλασσα τόσα ποτάμια γλυκό νερό πέφτουν μέσα, αὐτή πάλι ἁλμυρή εἶναι.

Σ᾽ ἕνα δωματιάκι πού χωρᾶμε τρεῖς, ἔντεκα καθόντουσαν. Τή φτώχεια δέν τήν πλησιάζει κανείς.

Μερικές «Χριστιανικές κινήσεις» ἔχουν τούς δικούς τους, ἔχουν κάνει καταλόγους, αὐτούς κανείς δέν τούς δείχνει ἐνδιαφέρον. Ἔρχονται σέ ἀπόγνωση τά παιδιά. Μετά τούς πλησιάζουν διάφοροι ἐπιτήδειοι, τά κουρδίζουν καί τά χρησιμοποιοῦν. Τά βάζουν ἐκεῖ νά ὁρμᾶνε.

Σοῦ λένε καί αὐτά, ἀντί νά αὐτοκτονήσω γιατί τό σκέπτονται, καλύτερα ἐδῶ.

Νά κάνει κανείς ἕνα σύλλογο, ἕνα ταμεῖο νά τά βοηθήσει, ὅσο μπορεῖ.

Σέ πόσους τ᾽ ὄχω πεῖ. Κανείς δέν κάνει τίποτα. Βλέπεις οἱ σημερινοί ἄνθρωποι κάνουν γιά παρελάσεις ὄχι γιά μάχη. Ποῦ νά κάνει κανείς μάχη μέ τό κακό!

Πρέπει κανείς νά τά πονέσει τά καημένα. Νά τ᾽ ἀγαπήσει. Ἄν δέν τά πονέσει, καλύτερα νά μήν κάνει τίποτα. Καί ξέρετε τί εὐγένεια, τί ἀρχοντιά ἔχουν!

Ἦρθε ἐδῶ ἕνα τό καημένο, τοὔπα νά πάει στήν κοινότητα σέ κάποιον δικό μου νά τοῦ βγάλει μιά «ἀπανταχοῦσα» (ἔγγραφο γιά γενναία ἐλεημοσύνη ἐκ μέρους τῶν μοναχῶν· Πιστοποιεῖ τό γνήσιο τῆς ἀνάγκης τοῦ φέροντος). Μέ τή μεγάλη σφραγίδα! Βούρκωσε, ὄχι αὐτό πάτερ! Σέ κανένα μοναστήρι νά δουλέψω.

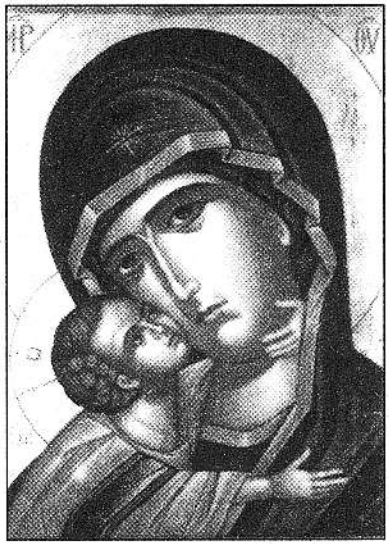
— Δούλευε, γιά νά τελειώσει νυκτερινό.

98. Παλιά, ἄν ἦταν κανείς εὐλαβής κοσμικός ἤ παπάς ἤ μοναχός ἀκόμα περισσότερον, πού ἀσχολεῖτο μέ τά κοσμικά, τόν εἶχαν γιά κλείσιμο στόν πύργο (ἐννοεῖ χαριτολογώντας τή φυλακή, ὅτι ἐξέπεσε, ὅτι τοὔστριψε, ὅτι δέν ἁρμόζει στούς χριστιανούς).

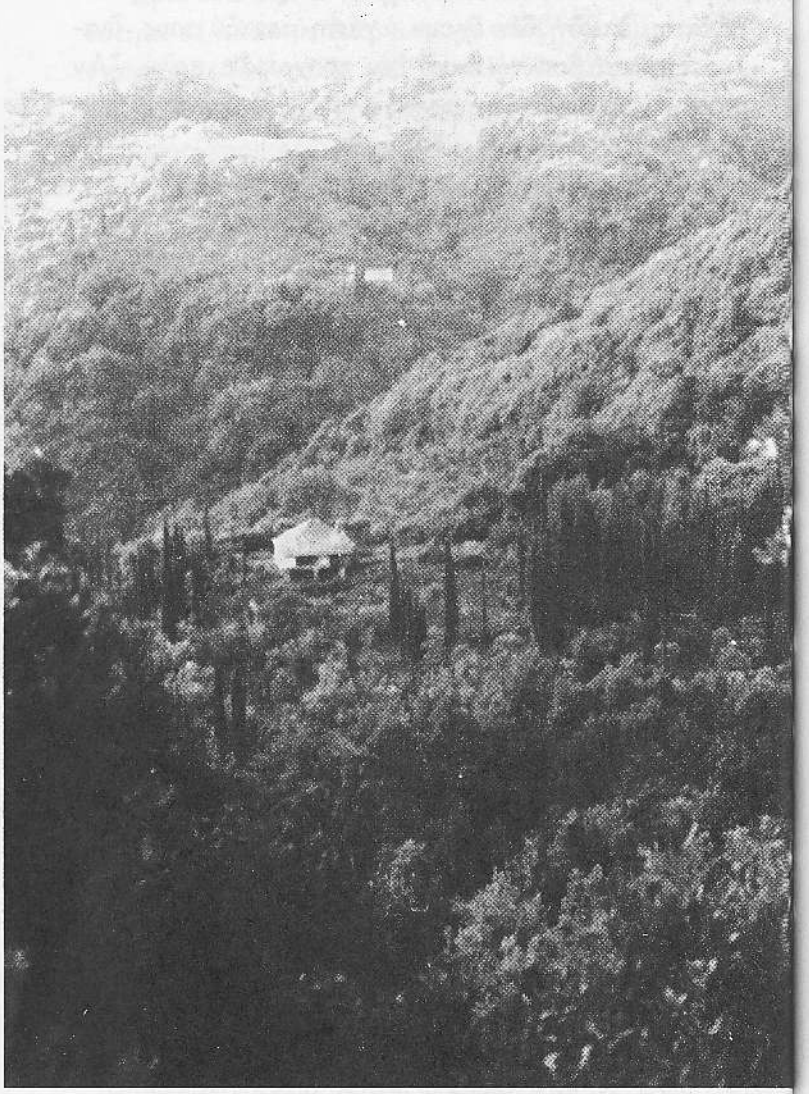
Σήμερα, ἄν δέν ἀσχολεῖται κανείς, εἶναι γιά κλείσιμο στόν πύργο, γιατί αὐτοί πᾶνε νά τά χαλάσουν ὅλα. Βλέπεις ὁ ἀπόστολος ἔλεγε στούς Χριστιανούς νά μήν ἀσχολοῦνται, νά ξεχωρίζουν ἀπό τόν κόσμο, γιατί ὅλος ὁ κόσμος ἦταν εἰδωλολατρικός, ἀνῆκε σ' αὐτούς, κάναν ὅπως θέλανε. Μετά τό Μέγα Κωνσταντῖνο ὅμως ἄλλαξαν τά πράγματα. Ἔγινε Χριστιανικός ὁ κόσμος. Ναοί, ἱδρύματα, ἐλεύθερη ἡ ἐκκλησία. Ἔχουμε εὐθύνη. Εἶναι δικά μας αὐτά. Αὐτοί τώρα πᾶνε νά τά χαλάσουν ὅλα.

99. Βλέπεις τά ζῶα δέν μποροῦν νά κάνουν μεγάλο κακό, γιατί δέν τούς κόβει! Ἄν τούς ἔκοβε... Ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος, πού φεύγει μακριά ἀπό τό Θεό, κάνει μεγάλο κακό. Σάν τό δικό μας, πού πῆγε καί ἔμαθε

λογιστικά καί κάνει τώρα φροντιστήριο στό διάβολο. Βλέπεις, ἐπειδή δέν ἔχουν ἀγάπη μεταξύ τους, διαλύονται, καί ἔτσι τό κακό δέν προχωράει πολύ. Ἄν οἱ κακοί εἶχαν ἀγάπη μεταξύ τους... θά κάναν μεγάλο κακό.

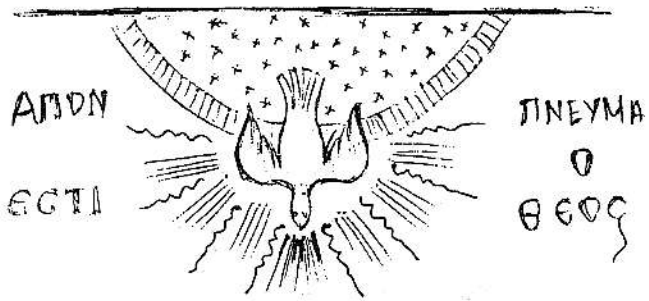
«Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου
εἰς σέ ἀνατίθημι...»

ΤΟ ΚΕΛΛΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ.

«καί μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν,
καί ἔλαμψε τό πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος,
τά δέ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκά ὡς τό φῶς».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ

Δεκέμβρης 1988

100. — Γέροντα, διαβάζουμε στό συναξάρι, τί τραβοῦσαν οἱ μάρτυρες καί ἀπορῶ πῶς ἄντεχαν. Τί συνέβαινε; Τούς ἔδινε ὁ Θεός τή Χάρη Του καί δέν νοιῶθαν τόν πόνο ἤ κάτι ἄλλο συνέβαινε;

Τραβήχτηκε λίγο πίσω, γιά νά μέ κοιτάξει καλά-καλά, μ' ἕναν τρόπο πού τόν γνώριζα πιά καλά. Μέ βυθομετροῦσε πνευματικά μέ τήν πνευματική ὅραση πού διέθετε καί ἄρχισε νά λέει.

— Ἡ ἀγάπη ποῦχαν στό Χριστό τούς ἔδινε τή δύναμη. Οἱ μάρτυρες ἀγαποῦσαν πολύ τό Χριστό, μέ ἀγάπη πού καίει, καί αὐτή τούς ἔκανε νά μή νοιώθουν πόνο. Νά μιά φορά εἶχε πιάσει φωτιά ἕνα σπίτι καί ἦταν μέσα τά παιδάκια. Ὁρμάει ἡ μάννα μές στίς φλόγες καί δέν ἄκουγε τίποτα. Γύρισε μέ τά παιδιά στήν ἀγκαλιά. Ἦταν καμένη, στό πρόσωπο, στά μαλλιά, στά χέρια, παντοῦ. Ὅμως δέν ἔνοιωθε τίποτα, οὔτε λογάριαζε τόν πόνο μπροστά στά παιδιά της. Μετά, πού πέρασε ἡ στιγμή, ἄρχισε νά νοιώθει πόνο. Ναί, ἔτσι.

Ἐμεῖς μιά φορά, ἤμασταν στό χωριό. Ἔρχονται οἱ Γερμανοί, εἰδοποιοῦν, ὅλο τό χωριό ἀνέβηκε στό βουνό. Ἐμένα οἱ ἀδελφοί μου ἦταν κάτω στόν κάμπο. Ποιός θά τούς εἰδοποιήσει; Ἐκείνους τούς ἔχασες πού τούς ἔχασες, τουλάχιστο νά σοῦ μείνει αὐτός, λένε στή μάννα μου. Ἄν εἶναι νά τούς σκοτώσουν, ἄς σκοτώσουν καί μένα λέω, καί δίνω μία καί ἀρχίζω τήν τρεχάλα, ἔπεσα σ' ἕνα χωράφι, φρεσκοργωμένο, βούλιαξα μέχρι τό γόνατο. Ποῦ τώρα νά ψάχνεις γιά τά παπούτσια! Συνεχίζω ξυπόλυτος, τρεχάλα, οὔτε ἀγκάθια οὔτε πέτρες λογάριαζα. Καρφωνόντουσαν τ' ἀγκάθια στό πόδι μου καί οὔτε τά λογάριαζα. Ἔτριβα τά πόδια στό χῶμα γιά νά σπᾶνε νά μή σέρνονται τά κλαριά ἀνάμεσα στά πόδια καί συνέχιζα τό τρέξιμο. Μετά μάλιστα ἦταν τό ποτάμι, ὅλο πέτρες, καί ὅπως ἔτρεχα ἔμπαιναν τ' ἀγκάθια μέσα μέ δύναμη, ποιός τά λογάριαζε; Ἔφτασα τ' ἀδέρφια μου.

— Οἱ Γερμανοί! ποῦναι οἱ Γερμανοί; Νάτοι κιόλας μέ τά τουφέκια. Ἄρχισα καί γώ νά τραβῶ τά καλάμια, κάτι νά κάνω, ὅτι δουλεύω καί γώ δηλαδή. Δέν μέ πείραξαν. Φῦγαν.

Ἔτσι ἡ ἀγάπη ἔδινε δύναμη στούς μάρτυρες. Εἶχαν μεγάλη ἀγάπη στό Χριστό.

— Καλά, Γέροντα, νά πεῖ κανείς ὅτι μετανόησε κάποιος ἄνθρωπος, πῆγε στό Ἅγιον Ὄρος νά ποῦμε, κάθισε 10-20 χρόνια, ἀπόκτησε κατάσταση, ἀγάπησε τό Χριστό, ὅμως ἐδῶ βλέπουμε περιπτώσεις πού

εἰδωλολάτρες πού παρακολουθοῦσαν τόν ἀγῶνα κάποιου μάρτυρα, γιά μιά στιγμή μπαῖναν στό μαρτύριο και αὐτοί. Ἀκόμη καί οἱ ἴδιοι οἱ δήμιοι καμιά φορά. Ἐδῶ τί γίνεται;

— Ἔ! Αὐτοί ἦταν ἄνθρωποι καλῆς προαίρεσης πού δέ βοηθήθηκαν καθόλου στή ζωή τους καί ὁ Θεός ὅ,τι τούς χρωστοῦσε τούς τό ἔδινε ὅλο μαζί καί ἔτσι σέ μιά στιγμή παῖρναν τήν καλή στροφή. 180º! Μετάνοια βαθειά, πραγματική.

— Ἔτσι γρήγορα; σέ λίγα λεπτά μέσα; πῶς γίνεται;

— Ναί, ναί. Νά ὅπως ὁ ληστής στό Σταυρό.

* Ἦταν κάποιος ἐκεῖ στήν Ἰβήρων, ὅταν διαβάζαμε τό συναξάρι, φούσκωνε, ξεφούσκωνε, ἀναστέναζε δυνατά.

«— Ἄχ! μοῦ λέει, δέ μέ νοιώθεις, νἄταν αὐτή ἡ στέρνα γεμάτη φλόγες νά πέσω μέσα γιά τό Χριστό». Τόλεγε ὁ γέροντας καί χτυποῦσε γελώντας τά γόνατα.

— Γιά ἔλα ἐδῶ νά δοκιμάσουμε τοῦ λέω. Παίρνω τό κερί, νά σέ κάψω λίγο, ὄχι στό πόδι, γιά νά μήν ἔρχεσαι στήν ἀκολουθία, οὔτε στό χέρι, γιά νά σέ διακονῶ μετά ἐγώ, λίγο στό πλευρό.

— Ἄ! πονάει φώναξε.

— Ἔ, τί, τοῦ λέω, τό μαρτύριο δέν πονάει; Μᾶς τόλεγε ὁ Γέροντας μέ πολλές χειρονομίες καί γέλια.

Κάποιος ἄλλος εἶχε διαβάσει ὅτι ἡ προσευχή πρέπει νά γίνεται μέ δάκρυα. Ἐγώ προσεύχομαι μέ δάκρυα, μοῦ λέει. Βρέ νά πάρει εὐχή, τί λέει τοῦτος,

λέω ἀπό μέσα μου. Νά, μοῦ λέει, θέλεις νά σοῦ δείξω; Ἄρχισε νά ρουθουνίζει, νά φυσάει, νά ξεφυσάει τή μύτη του. Περίμενε, περίμενε, δέν μοὔρθαν ἀκόμα. Δώστου ρουθούνισμα. Νά, νά τώρα μοὔρχονται, τόν βλέπω γιά μιά στιγμή, πέφτει κάτω πλημμύρα στά δάκρυα, ἄρχισε νά προσεύχεται. Βρέ νά πάρει εὐχή τί πάθαμε μ' αὐτόν τό Νιόνιο.

Ὕστερα σοῦ λέει ὁ ἄλλος δέν ἔχω δάκρυα. Πέτρα, πέτρα εἶναι ἡ καρδιά μου καί στενοχωρεῖται καί στενάζει. Καλά ἔλεγε ὁ παπα-Τύχων ὅτι αὐτά εἶναι τά δάκρυα τῆς καρδιᾶς τά κρυφά.

Ὅπως ὁ χρυσός εἶναι ἀπό 9 ἕως 24 καράτια, ἔτσι καί τά δάκρυα δέν ἔχουν ὅλα τήν ἴδια ἀξία.

4 Ἰανουαρίου 1989

101. Τόσα χρόνια πέρασαν καί ὁ διάβολος δέ μετανόησε!

Χειρότερος γίνεται. Προσπαθεῖ τώρα νά πάρει ὅλον τόν κόσμο μέ τό μέρος του. Σοῦ λέει ὁ Θεός εἶναι εὔσπλαγχνος. Θά λυπηθεῖ στό τέλος τόν κόσμο Του καί ἔτσι θά μέ πάρει καί μένα τό σχέδιο! Ὅταν ἤμουν στό κελί τοῦ παπα-Τύχωνα, λυπήθηκα τό Διάβολο. Ἄγγελος ἦταν καί ποῦ κατήντησε τό πλάσμα τοῦ Θεοῦ, σκεφτόμουν. Μέ πῆραν τά δάκρυα καί ἔπεσα στή γῆ καί προσευχόμουν γι' αὐτόν. Καί ὅπως εἶχα τό κεφάλι μου στό χῶμα, κάνω ἔτσι στό πλάι· καί τόν βλέπω δίπλα μου, φανερά δηλαδή, νά μέ μουντζώνει. Ἕνα ἄγριο κεφάλι, μέ κάτι ρουθούνια, μέ κάτι σουβλερά δόντια, φωτιές πετοῦσαν τά μάτια

καί τό στόμα, καί μέ μούντζωνε, ἐγώ προσευχόμουν γι' αὐτόν καί αὐτός μέ μούντζωνε. Αὐτό τό ἐπέτρεψε ὁ Θεός, γιά νά καταλάβω τήν κακία του, δηλαδή ὅτι δέ μετανοεῖ.

Καί ὁ Ἰούδας τό ἴδιο ἔκανε. Ἤξερε ὅτι ὁ Χριστός θά ἐλευθερώσει τούς πεθαμένους ἀπό τόν Ἅδη. Σοῦ λέει, θά πάω καί γώ πρίν, νά μέ πάρει καί μένα μαζί Του.

— Δηλαδή, γέροντα, καί αὐτός τή σωτηρία του γύρευε;

— Εἶναι τρόπος αὐτός, βρέ παιδί μου; Ἀντί νά πάει νά ζητήσει συγνώμη ἀπό τό Χριστό, πάλι πονηρά πήγαινε. Καί νά δεῖς ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ λύγισε τή συκιά καί ἀκούμπησαν τά πόδια, γιά νά μήν ἀκουμπᾶνε κάτω καί τιναζόταν. Ὅλα αὐτά γιά νά μήν πάει νά πεῖ ἕνα συγχώρεσε. Πά-πά-πά, ναί βρέ παιδί μου...

— Νά τώρα πού μιλᾶμε μαζί, δέχεσαι μιά ἐπίδραση πνευματική ἄς ποῦμε, ἔτσι καί ὅταν εἶναι κοντά ὁ διάβολος σέ ἐπηρεάζει ἄσχημα. Κουβέντες μέ τό Διάβολο θ' ἀνοίγουμε; Μιά μπουκιά θά σέ κάνει ὁ Διάβολος. Νά μήν εἶσαι χαλαρός καί τόν ἀφήνεις νά μπαίνει στόν νοῦ σου, νά τόν διώχνεις, ἐσύ χρησιμοποιεῖς τό 30% ἀπό τό νοῦ σου, νά τόν χρησιμοποιήσεις ὅλον. Νά μήν εἶσαι χαλαρός, νά τό πάρεις στά σοβαρά τό πρᾶγμα. Ὅταν ἔφυγαν οἱ Ἰταλοί, ἄφησαν πίσω τους λοφίσκους ἀπό χειροβομβίδες, πυρομαχικά, μπαρούτι. Πῆγε ὁ κόσμος, πῆρε τίς σκηνές, γιατί τᾶχαν μέσα σέ σκηνές. Ἦταν κάτι χειροβομβίδες ἐμπρηστικές, μέ χρώματα, σάν παιχνίδια. Πήγαιναν

οἱ γυναῖκες τίς βάζαν στίς ποδιές, τίς παῖρναν. Σκοτώθηκε πολύς κόσμος τότε· πολλά παιδάκια. Ἔβλεπες, 3 χρονῶν παιδάκι, τοῦλεγες ΜΗ αὐτό! κακό, ΜΠΟΥΜ θά σέ τινάξει καί ἄκουγε. Δέν τό πείραζε. Ἐσύ δέν καταλαβαίνεις; Παιχνίδια μέ τό διάβολο θά κάνουμε;... Πειράματα;...

26 Ἰανουαρίου 1989

102. Στούς σημερινούς ἀνθρώπους ὅ,τι θέλεις βρίσκεις, μόνο καλούς λογισμούς δέ βρίσκεις. Ὅσο πάει καί σπανίζουν.

— Παλιά δέν ἦταν ἔτσι γέροντα;

— Ὄχι. Παλιά οἱ ἄνθρωποι εἶχαν ἁπλότητα. Στό χωριό μιλοῦσες σέ ἀνθρώπους 18-20 χρονῶν καί κοκκίνιζαν τά παλικάρια. Ἦταν ἁπλοί οἱ ἄνθρωποι, ἀφοῦ νά φαντασθεῖτε, ὅταν πρωτόρθε τό λεωφορεῖο στό χωριό, στρῶσαν κουβέρτες νά περάσει, κόβαν τίς τρυφερές κορυφές ἀπό τά καλαμπόκια καί τοῦ τά φέρναν. Κάναν μεγάλη χαρά.

— Καλά, γέροντα, ἤρθαν νά τό ταΐσουν;

— Ναί, ναί! Ἀκόμα λίγο παραπάνω ἁπλότητα νᾶχαν καί... θά τὄτρωγε τό αὐτοκίνητο.

103. Στήν ἀρχή οἱ λογισμοί εἶναι ἀνάκατοι, καλοί καί κακοί. Ἄλλος ἔχει 70% κακούς, ἄλλος ἔχει 20%. Μετά προσπαθεῖ κανείς καί βάζει καλούς λογισμούς καί ἔχει ὅλο καλούς λογισμούς. Καί αὐτό σαρκικό εἶναι. Μετά δημιουργεῖται ἕνα κενό στό νοῦ. Δέν

ἔχει λογισμούς, τίποτα! Οὔτε καλούς οὔτε κακούς καί μετά ἔρχεται ὁ θεῖος φωτισμός. Τότε δέν ἔχει ἀνάγκη κανείς τή λογική, γιά νά καταλαβαίνει τούς ἀνθρώπους, ἀλλά βλέπει τί ἔχουν στήν καρδιά τους μέ θεϊκό τρόπο.

Παλιά, ὅταν ἤμουν στό ἄλλο τό κελλί (παπα-Τύχωνα) ἦρθε ἕνας καί ἦταν ἀριστοῦχος θεολόγος, καί μοῦ ἔλεγε νά τόν πάρω ὑποτακτικό. Ὄχι τοῦ λέω δέν παίρνω ὑποτακτικό, ἐπέμενε... βρέ δέν παίρνω ὑποτακτικό... ἐπέμενε. Στό τέλος τοῦ λέω. Νά σοῦ πῶ κάτι; τοῦ λέω.

– Τί;

– Καί νἄπαιρνα ὑποτακτικό, ἐσένα δέ σἔπαιρνα! Γιατί μοῦ λέει; Γιατί βάζεις ὅλο κακούς λογισμούς! Ἔτσι θά βλέπεις τά πάθη μου, κανένα στραβό, νά θά λές, θά κατακρίνεις καί δέ θά ὠφελεῖσαι, ἀλλά καί ἀπό τίς ἀρετές μου, γιατί σάν καλόγερος τόσα χρόνια, μπορεῖ νἄχω ἀποκτήσει καμιά ἀρετή, οὔτε ἀπό αὐτές θά ὠφελεῖσαι γιατί θά τίς παίρνεις ἀνάποδα. Τί νά σοῦ κάνω 'γώ μετά. Δέν μπορεῖς νά ὠφεληθεῖς. Πῆγε μετά ἔγινε ἀλλοῦ καλόγερος. Τούς τάραξε μετά ὅλους, ὅ,τι στραβό εἶχαν ἤ νόμιζε ὅτι εἶχαν τούς τό χτυποῦσε. Εἶχε καί δυνατή πέννα, συνέχεια ἔγραφε, δέν ἄφηνε κανένα ἥσυχο. Ἔστειλα μιά φορά κάποιον νά τοῦ πεῖ: Καλά δέ βάζεις στό νοῦ σου ὅτι μπορεῖ, ὑπάρχει πιθανότητα, νά μήν εἶναι ἔτσι τά πράγματα; Μπορεῖ νά πέφτεις ἔξω! Τί ἀπαντάει!

Δέν πειράζει, λέει, τούς ταπεινώνω ὅλους! μ' αὐτόν τόν τρόπο. Πώ, πώ!! Μετά ἀπ' αὐτό ἔστειλα νά τοῦ ποῦν. Τότε ὁ Διοκλητιανός (Ρωμαῖος Αὐτοκράτορας

πού κίνησε διωγμούς κατά τῶν Χριστιανῶν) εἶναι μεγαλύτερος Ἅγιος ἀπό σένα· ὄχι μόνο τούς ταπείνωνε, ἀλλά καί τούς ἔσφαζε καί τούς ἔστελνε μάρτυρες στόν Παράδεισο!!! Χαμένα πράγματα...

Νά δεῖς πῶς τό πάει ὁ Διάβολος. Στήν ἀρχή σέ βάζει νά κρίνεις τούς ἀνθρώπους, μετά τό γέροντά σου, μετά τούς νεώτερους Ἁγίους. Π.χ. ὁ Ἅγιος Νικόδημος οὔτε θαύματα ἔκανε οὔτε μυρόβλυσε, τί Ἅγιος ἦτανε; Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος εἶπε αὐτό, καί κάποιος γράφει ἕνα περιστατικό ἔτσι, καί δουλεύει ὁ λογισμός, μετά τούς παλαιούς Ἁγίους καί στό τέλος ἀρχίζει κανείς νά κρίνει καί τό Θεό!

– Ἔλα, βρέ γέροντα! Πώ, πώ!

– Ναί, ναί ἦρθε κάποιος ἐδῶ καί μοὔλεγε «κατά τή γνώμη μου, αὐτό ὁ Θεός δέν τὄκανε καλό».

(Γελάσαμε πολύ...)

– Ναί, μέχρι ἐκεῖ φτάνει κανείς.

– Καλά αὐτό εἶναι ἀνοησία, χαζομάρα, δέν τό καταλάβαινε;

104. Ὅταν βλέπει κανείς κάτι, νά μήν κρίνει. Καλά μέ τήν πράξη δέ συμφωνῶ, ἀλλά δέν ξέρω πῶς τό ἔκανε ὁ ἄλλος, τί ἐλαφρυντικά ἔχει, πῶς μπορεῖ νά παραξηγήθηκε ἡ ὑπόθεση. Δέν μποροῦμε νά γνωρίζουμε.

* Ἦρθε μιά φορά κάποιος, τόν ἔβαλα μέσα στό κελλί. Περίμενε μιά στιγμή νά τελειώσω κάτι ἀπό τό ψαλτήρι πού διαβάζω στήν ἐκκλησία καί θἄρθω.

Ὄχι, θἄρθω καί γώ στήν ἐκκλησία. Τί νά τοῦ πεῖς τώρα, τί νά τόν κάνεις; Ἄντε ἔλα καί σύ! Ἤρθε, κάθισε ἀπέναντί μου σ' ἕνα στασίδι καί κοίταζε. Καμιά φορά, ἐκεῖ πού διάβαζα θυμόμουν κανένα περιστατικό καί ἀναστέναζα. Ἀκούω ἀπό ἔξω φωνάζουν. Σκύβω λίγο δίπλα ἀπό τό παράθυρο, βλέπω ὁ παπα-Ἀρσένιος. Τοὔχα πεῖ νἄρθει. Αὐτός ἦρθε στήν ὥρα του, ἐγώ καθυστέρησα. Τοῦ κάνω λίγο ἔτσι μέ τό χέρι δίπλα ἀπό τό παράθυρο νόημα. Περίμενε, σ' ἄκουσα.

Ὅταν τελείωσα, τί μοῦ λέει; Ὅπως σέ παρατήρησα, μοῦ λέει, ἤσουν νευριασμένος, γιατί συνέχεια ξεφυσοῦσες καί μετά μούντζωσες κάποιον!

Τί νά τοῦ πεῖς μετά αὐτουνοῦ;! Ἀντί νά σκεφτεῖ καλόγερος εἶναι πῶς θά μουντζώνει!

* Μιά φορά ἤμουν ἔξω στήν αὐλή καί προσευχόμουν καί μέ πῆραν τά κλάματα. Στό κελλί τοῦ παπα-Τύχωνα.

Ἀκούω κάποιος μέ φωνάζει. Εἶχε περάσει τό κάγκελο καί εἶχε μπεῖ μέσα στήν αὐλή. Μόλις τόν εἶδα, τρέχω νά μπῶ στό σπίτι, νά σκουπιστῶ μέ καμιά χαρτοπετσέτα νά μήν μέ ἰδεῖ ἔτσι.

— Δέν τό περίμενα αὐτό ἀπό σᾶς!, νά τρῶτε ψάρια τέτοια μέρα πού εἶναι! Ἄρχισε νά φωνάζει. Ἦταν καί ἐπίσημος θεολόγος. Ξεπέσατε τελείως στά μάτια μου!

* Ἔτσι νά πιάσει κανείς τόν ἑαυτό του σέ μερικά περιστατικά καί ὅταν βάζει στραβό λογισμό νά τοῦ λέει. Ἔλα δῶ, τότε δέν εἶχες βάλει αὐτό στό νοῦ σου καί ἀποδείχθηκε ἄλλο; Τήν ἄλλη φορά πάλι τό ἴδιο;

Ἔτσι νά προσπαθεῖ νά βάζει κανείς πάντοτε καλό λογισμό. Στόν κόσμο κανείς τήν παθαίνει μιά, τήν παθαίνει δυό καί μετά ἀπό ἄμυνα κανείς ἀρχίζει νά πονηρεύεται. Ἐδῶ ὅμως πού τό περιβάλλον εἶναι διαφορετικό, δέν ὑπάρχει λόγος. Νά βάζετε καλούς λογισμούς. Μιά φορά ἕνας ληστής ἔλεγε νά ληστέψει ἕνα μοναστήρι. Τόν βλέπει πάνω στόν τοῖχο μιά μοναχή. — Πῶ, πῶ, λέει, κλείσαμε τόν Ἀββᾶ ἔξω. Ἄρχισε νά χτυπάει τίς καμπάνες. Τρέξτε ἀδελφές!! ὁ Ἀββᾶς!!, τόν κλείσαμε ἔξω. Τρέχουν ἐκεῖ ὅλες νά τόν ὑποδεχθοῦν, μέ λαμπάδες καί τιμές, τἄχασε αὐτός. Νά τοῦ πλένουν καί τά πόδια. Παίρνουν καί τή λεκάνη μέ τό νερό, πού ἔπλυνε ὁ Ἀββᾶς τά πόδια του, τό πᾶνε στήν ἄρρωστη, ἔγινε καλά κιόλας.

Τάχασε ὁ ληστής. «Καί γώ ἦρθα νά κάνω κακό». Στό τέλος ἐξομολογήθηκε.

— Καλά γέροντα, ἔχει τόση δύναμη ὁ καλός λογισμός;

— Ναί, ναί, ἀλλάζει καί τούς ἄλλους. Ὠφελεῖται καί ὁ ἄλλος.

105. Ἄν ὁ ἄνθρωπος ἀγαπάει τό Θεό, μετά ἀγαπάει καί τό σπίτι του, καί τό γείτονά του, καί τό γείτονα στό σύνορο καί τόν πάρα πέρα γείτονα. Ἄν δέν ἀγαπάει τό Θεό, δέν ἀγαπάει οὔτε τό γείτονα οὔτε κανένα. Μετά ἀρχίζει ὁ ἄνθρωπος νά κινεῖται ἀπό συμφέρον. Θά κάνω σχέσεις μ' αὐτόν, γιά νά μέ βοηθήσει στήν τάδε περίπτωση, θά κάνω σχέσεις μέ τό δεῖνα, γιά νά ὠφεληθῶ σέ τοῦτο καί στό ἄλλο.

106. – Ἔκανε ἕνας ὀργανωσιακός θεολόγος διάλεξη στήν Κόνιτσα γιά τόν Ἀντίχριστο. Ἔλεγε τά δικά του. Ἦταν ἐκεῖ ἕνας γνωστός μου θεολόγος. «Ὁ πατήρ Παΐσιος ἄλλα λέει», τοῦ εἶπε. «Ὄχι, τώρα ἄλλαξε καί αὐτός γνώμη», τοῦ ἀπαντάει ὁ ὀργανωσιακός καί ἔφυγε (σ.μ. ψέματα!). Τί νά πῶ! Ἀπορῶ καί 'γώ σέ τί Θεό πιστεύουν αὐτοί οἱ ἄνθρωποι!! ! Ἦρθε ἐδῶ αὐτός ὁ γνωστός μου, νά μέ ρωτήσει.

107. Ἐκεῖ, στά χωριά (στήν Ἤπειρο), κόβαν ξύλα καί κατέβαιναν στήν πόλη νά τά πουλήσουν. Ἦταν ἕνα παλικάρι γύρω στά 20, γεροδεμένο, κόκκινο ἀπό τόν ἀέρα τοῦ βουνοῦ. Κατέβηκε στήν Κόνιτσα νά τά πουλήσει. Γύριζε στούς δρόμους καί ἔψαχνε. Τόν βλέπει μία ἐκεῖ, τόν λιμπίστηκε. Εἶχε ἐξελιχθεῖ σέ πόρνη, τί στρατός, τί τό ἕνα, τί τό ἄλλο! «Ἔλα, τοῦ λέει, ἐγώ θά τά πάρω». Τόν βάζει μέσα καί τοῦ ρίχνεται! Θυμώνει καί αὐτός, τῆς δίνει μιά, τήν πετάει πέρα. Μετά τόν κατηγόρησε ἡ χαμένη στούς Ἰταλούς, ὅτι τῆς ἔκλεψε τά κοσμήματα. Τόν πιάνουν οἱ Ἰταλοί, γιά νά τήν εὐχαριστήσουν, γιατί πηγαῖναν καί αὐτοί ἐκεῖ, καί ἀρχίζουν νά τόν χτυποῦν μέ τόν ὑποκόπανο ἀπό τά ὅπλα στό κεφάλι. Πρήστηκε τό κεφάλι τοῦ καημένου. Τόν βαροῦσαν ὧρες! Ποῦ τάχεις; Μετά γιά νά βρεῖ διέξοδο τό καημένο, νά σταματήσουν νά τόν βαροῦν, «Νά κάτω ἀπό τήν πέτρα τάκρυψα, θά σᾶς δείξω, καί τούς πάει κοντά στό ποτάμι καί ἐκεῖ σέ μιά στροφή, κοντά στή γέφυρα, δίνει μία, πέφτει στό νερό. Πνίγηκε. Βρῆκαν μετά οἱ δικοί του τό σῶμα του πιό κάτω. Τόν

ἔθαψαν ἔξω ἀπό τό κοιμητήρι. Καί ἡ ἐκκλησία καλά ἔκανε καί τόν ἔθαψε ἀπ' ἔξω, ἀλλά καί ὁ Χριστός καλά θά κάνει νά τόν βάλει στόν Παράδεισο. **Ἔτσι γιά νά βάζει φρένο ἡ Ἐκκλησία, πού πᾶνε ἄλλοι καί αὐτοκτονοῦν γιά χαμένα πράματα.**

108. Ἔχουν χαλαρώσει μερικές βίδες καί θέλουν σφίξιμο (γέλια).

— Ποῦ εἶμαι χαλαρός γέροντα;

— Στό λογισμό, βρέ Νιόνιο, ἔρχεται ὁ λογισμός καί ἐσύ ἀνοίγεις τήν πόρτα λίγο. Γιά νά δῶ τόν κλέφτη, λές, μετά πιάνεις κουβέντα μαζί του, τόν βάζεις μέσα καί μετά σέ κλέβει.

Ἀντί νά τόν διώξεις, μόλις ἔρθει, ἐσύ κάθεσαι καί κάνεις ὁλόκληρη διατριβή μαζί του (σ.μέ τό λογισμό).

— Ἄν θέλει κανείς νά κόψει μιά ἁλυσίδα, πιάνει καί βαράει μέ τό καλέμι. Τίς πνευματικές ἁλυσίδες πῶς τίς κόβουν;

— Βαρᾶς καί σύ, λίγο ὅμως, ἔτσι ὅμως σφίγγουν περισσότερο οἱ κρίκοι ἀντί νά κοποῦν.

— Πῶς βαράει κανείς γέροντα;

— Πῶς βαράει!! Θά μέ σκάσεις ἐσύ. Ὅταν ἤμουν στό Σινᾶ, στόχω πεῖ αὐτό;

— Ὄχι γέροντα.

— Ἐκεῖ στήν Ἁγία Ἐπιστήμη, δέν ἔχει μιά ἀπότομη χαράδρα ἀπό τή μιά μεριά; Πρός τό μοναστήρι, καί ἀπέναντι ἔχει ἕνα μεγάλο βράχο, σάν τοῖχο. Εἶχα λοιπόν ἕνα ξυπνητήρι, ἦταν χαλασμένο, ἔπρεπε νά τό κουνάω γιά νά πάρει μπρός. Ἐγώ καί ὅταν

ἤμουνα στόν κόσμο δέν εἶχα ποτέ λογισμό γιά παντρειά. Ἐκεῖ πού τό κουνοῦσα ἔρχεται λοιπόν ὁ διάβολος καί μοῦ λέει.

«Ἄν παντρευόσουν, θά κουνοῦσες τώρα κανένα παιδί»!

Πιάνω, λοιπόν, καί ἐγώ καί τό ἀμολάω μ' ὅλη μου τή δύναμη ἀπέναντι στόν βράχο. Ὅταν ρίχναμε πέτρες μέ τά παιδιά στό χωριό τά περνοῦσα ὅλα. Ἔχω δύναμη στά χέρια.

Πάει, λοιπόν, τό ξυπνητήρι καί ἴσα πού ἀκούμπησε στό βράχο καί σιγά-σιγά κατεβαίνει στή χαράδρα καί κάθεται ὄρθιο (σ.μ. θἄχει 20 μέτρα βάθος, καί ἔχει μόνο βράχια τό μέρος). Τίκ-τάκ, τίκ-τάκ, δούλευε. Βρέ τό διάβολο. Πάω καί 'γώ, λοιπόν, καί παίρνω μιά μεγάλη πέτρα καί τό κοπανάω ἀπό πάνω.

Κυριακή τῆς Τυρινῆς 27 Φεβρουαρίου 1989

109. Ἦρθε κάποιος καί μέ ρωτοῦσε γιά ἕνα θέμα. Τοῦ εἶπα.

— Γνώμη εἶναι ἤ ἀπό θεῖο φωτισμό; μοῦ λέει.

— Ὁ λογισμός μου μοῦ λέει ἔτσι. Τοῦ ἀπαντάω.

Μετά ἀπό καιρό ἦρθε πάλι. Δέν ἔκανε ὅ,τι εἴπαμε καί τώρα μοὔκανε παράπονα.

— Δέ μοῦ εἶπες, μοῦ λέει, ὅτι ἦταν ἐκ Θεοῦ.

— Βρέ χαμένε, πρέπει νά τἄχω χάσει τελείως γιά νά σοῦ πῶ, νά τώρα, μέ φώτισε ὁ Θεός.

Ἄκου... Ἀντί νά σκεφτεῖ· μεγαλύτερός μου εἶναι, δέν ἔχει κανένα συμφέρον· ἔχει πεῖρα· ἔχει καί μιά εὐλάβεια τοῦ Θεοῦ, νά τόν ἀκούσω, κάθεται καί ρωτᾶ χαμένα πράγματα.

110. — Γέροντα, τώρα στήν Εὐρώπη ἔχει πολύ διάδοση ὁ Μουσουλμανισμός.

Χαρίτων: Ναί, Γέροντα καί στήν Ἀμερική ἔχουν μεγάλη δραστηριότητα, κτίζουν τζαμί καί τά λοιπά.

— Κοιτάξτε, τώρα ἔχει γίνει τῆς μόδας ἡ ἁμαρτία. Ἀλλά οἱ ἄνθρωποι, γιά νά μήν τούς ἐλέγχει ἡ συνείδηση, βρῆκαν μιά κατάλληλη θρησκεία. Θέλεις, λέει, νἄχεις 40 γυναῖκες, ἐπιτρέπεται. Τίς βάζεις μετά νά δουλεύουν, ἔχεις ἐργοστάσιο. Ἐντάξει. Καί μετά στόν Παράδεισο θἄχεις ἑπτά καί θἄχεις μιά λίμνη μέ γιαούρτι, ἕνα βουνό πιλάφι, ἕνα ποτάμι μέλι, νά τίς ταΐζεις μέ τό φτυάρι. Μετά ὅ,τι ἁμαρτία καί νά κάνεις, ἅμα σέ πλύνουν μέ ζεστό νερό, ὅταν πεθάνεις, καθαρίζεσαι! Ἐντάξει, βολικό κι αὐτό. Τί ἄλλο θέλουμε;

Ἀλλά νά δεῖτε, οὔτε ἐδῶ θ' ἀναπαυθοῦν οἱ ἄνθρωποι. Στήν ἁμαρτία δέν ὑπάρχει ἀνάπαυση.

Σέκερ: Στή Σαουδική Ἀραβία, ἀπαγόρεψαν τά ἀεροπλάνα νά περνοῦν πάνω ἀπό τή Μέκκα, γιατί ἡ σκιά τους σχηματίζει σταυρό!

— Κάποιος μέ ρώτησε πῶς βρέθηκε ὁ βράχος στή Μέκκα. Τόν ἔρριξε ὁ Θεός τοῦ λέω, γιά νά χτυπήσει τό Μωχάμεντ, ἀλλά τήν τελευταία στιγμή παραμέρισε λίγο. Δέν ἀξίζει τόν κόπο, εἶπε! (γέλια).

111. Ἦρθε κάποιος πού ἀσχολοῦνταν μέ τά πνεύματα. Καί ἡ μάννα του, βλέπετε, ἦταν μπλεγμένη μέ αὐτά. Ἀφοῦ γύρισε μέ τά Ἰνδουιστικά, τό ἕνα καί τό ἄλλο, πῆγε στήν Χ.Ο.Ε., νά γνωρίσει τό Χριστό.

Ἐκεῖ τούς μαθαίνουν ἀπ' ὅλα, καί διαλογισμό μέ τίς ὧρες, καί τό ἕνα καί τό ἄλλο. Κουρελοῦ!

— Βρέ χαμένε, τοῦ λέω, πᾶνε νά ἐξομολογηθεῖς, νά ξαλαφρώσεις, νά ξεζαλιστεῖς.

— Γίνονται, λέει, παράξενα πράγματα σέ μᾶς. Ἐμφανίζεται καί ὁ Χριστός!!

— Τούς κοροϊδεύει ὁ Διάβολος καί πίσω ἀπ' ὅλα αὐτά μετά σοῦ λένε, ἕνα κράτος, μία θρησκεία.

— Τό ἴδιο λένε καί οἱ Ἰεχωβάδες, γέροντα.

— Βλέπετε πίσω ἀπ' ὅλους αὐτούς εἶναι οἱ Σιωνιστές, καί γυρεύουν νά χαλαρώσουν τά πράγματα, νά ὑπάρχει μιά ἀδιαφορία, γιά νά βάλουν μετά τό δικό τους! Καί αὐτή ἡ ἀδιαφορία περνάει καί σέ ἀνθρώπους θρησκευόμενους. Ἦρθε ἐδῶ κάποιος ἀπό τή Γερμανία, μέ τό γαμπρό του. Πάντρεψε ἐκεῖ τήν κόρη του. Τοῦ λέω, τί πιστεύει ὁ γαμπρός σου; Μιά στιγμή, λέει καί γυρίζει ἐκεῖ μπροστά μου καί τόν ρωτάει.

Φαντασθεῖτε δέν ἤξερε τί πιστεύει ὁ γαμπρός του, μέ ποιόν πάντρεψε τήν κόρη του. Τέτοια ἀδιαφορία!!! Πά-πά. Τώρα γύρευε νά μάθει!!...

— Προτεστάντ, μοῦ λέει. Τόν βάζω ἕνα ξεσκόνισμα, ἐκεῖ μπροστά του. Χαμένοι εἶναι αὐτοί καί τό δόγμα τους.

Αὐτή τήν ἀδιαφορία πᾶνε νά περάσουνε στόν κόσμο. Ἀπό τή μιά τούς λένε δέν ὑπάρχει Θεός, ἀπό τήν ἄλλη τούς βάζουν ν' ἀσχολοῦνται μέ μέντιουμ, γιόγκα. Ἀπό τήν μιά· πέρα ἀπό τό καλό καί τό κακό, δέν ὑπάρχει διάβολος, ἀπό τήν ἄλλη καλοῦνε τό διάβολο, μέ τά πνεύματα καί ἄλλες τέχνες.

Ἔτσι μέ τήν ἀδιαφορία πᾶνε νά χαλαρώσουν τά πράγματα, νά διαλύσουν τήν ὀρθοδοξία. Οἱ Σιωνιστές εἶναι πίσω ἀπ' αὐτούς. Σ' ὅλο τόν κόσμο. Καί στήν Ἰνδία τά ἴδια τούς κάνουνε. Πίσω ἀπ' αὐτά εἶναι οἱ Σιωνιστές. Μία θρησκεία, ἕνα κράτος.

Κυριακή τῆς Ὀρθοδοξίας, 6 Μαρτίου 1989 (Π.Η.)

112. — Γέροντα μοῦ συμβαίνει ἀρκετές φορές ἤ ὅταν προσεύχομαι ἤ ὅταν κάθομαι ἔτσι. Ἄν συμβεῖ κάτι δυνατό σέ κάποιο πρόσωπο πού ἀγαπάω, ἔχουμε ἔτσι στενή σχέση, τό νοιώθω· καταλαβαίνω δηλαδή τί νοιώθει· τήν ψυχική του κατάσταση. Τί εἶναι αὐτό; ἐκ τοῦ πονηροῦ;

— Κοίτα νά τό ποῦμε τώρα καί αὐτό. Μόνο θέλει προσοχή. Εὔκολα μπερδεύει κανείς. Μπαίνει καμιά φορά ὁ Διάβολος καί κάνει κακό. Γίνεται αὐτό, συμβαίνει, ἐπικοινωνοῦν οἱ ψυχές, ὅταν εἶναι γιά καλά, γιά πνευματικά θέματα, ὅμως μπερδεύεται καί ὁ Διάβολος καί θέλει διάκριση. Π.χ. βάζει σέ κάποιον λογισμό νά πάει στό τάδε μέρος, βάζει καί στήν κοπέλα, τήν τάδε ὥρα στό τάδε μέρος πάλι τούς φέρνει νά συναντηθοῦν, γιά νά τούς βάλει σέ λογισμούς καί νά τούς ρίξει στήν ἁμαρτία.

Κατάλαβες; Ὅλα πάει νά τά χαλάσει ὁ Διάβολος, νά τά διαστρέψει· γι' αὐτό πρέπει νά προσέχουμε, ἄν εἶναι κάτι πνευματικό ἤ ὄχι.

113. Σέ κάποιον μοναχό πού ἐπηρεαζόταν ἀπό ζηλωτές **σχετικά μέ τό θέμα τοῦ μνημοσύνου τοῦ πα-**

τριάρχου Δημητρίου:

— Κάτσε νά δεῖς. Ὁ Ἅγιος Ταράσιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἦταν Ἅγιος;

— Ἦταν, ἀλλά καί ὁ ἄλλος πού τοῦ ἔκοψε τό μνημόσυνο Ἅγιος ἦταν καί αὐτός.

— Κάτσε νά δεῖς. Ὡραῖα, ἦταν Ἅγιος. Μπορεῖ αὐτός νά ἔβλεπε κάτι χειρότερο, ὁπότε γιά νά τό ἀποφύγει νά ἔκανε αὐτή τήν ἐνέργεια, καί μπορεῖ νά μήν μποροῦσε οὔτε τούς λόγους νά ἀναφέρει. Οὔτε τούς λόγους, γιατί ἀπό κεῖ θά ἔβγαινε ἄλλο κακό. Ὅταν βλέπω κάποιον πού εἶναι εὐλαβής, πιστός, ἔχει καλή ζωή, ἔ τότε ρέ παιδί μου, ἄς ἔχω καί λίγη ἐμπιστοσύνη, δέν ξέρω τή δυσκολία του. Νά βάζουμε καί κανένα καλό λογισμό.

114. — Ἐγώ τώρα δέν ὁρίζω τόν ἑαυτό μου. Δέν μπορῶ νά βάλω πρόγραμμα. Ἔχω γίνει πρόγραμμα τῶν ἀνθρώπων.

115. Παλιά ὁ γέροντας γιά νά μοῦ τονώσει τό ἀγωνιστικό φρόνημα μοῦ 'χε πεῖ:

— Ὅταν ἤμουν στρατιώτης, ἔπαθα κρυοπαγήματα. Τά κρέατα ξεφλουδίζονταν σάν χαρτόνι.Πῆγα στό νοσοκομεῖο. Θά μοῦ κόψουν, δέ θά μοῦ κόψουν τά πόδια; Λέει ὁ γιατρός μέχρι τήν ἄνοιξη θά τ' ἀφήσουμε, ἄν κρατήσουν, σώθηκες. Ἀπό τότε, ὅμως μοῦ 'μεινε ἕνας δυνατός πόνος, κάτω στήν πατοῦσα. Ἀφοῦ στίς ἀγρυπνίες ὑπέφερα, ἄλλαζα συνέχεια πόδι. Πατοῦσα

μιά στά πλάγια, μιά στίς φτέρνες. Πάντως αὐτός πού μοῦ 'φερε αὐτές τίς παντόφλες (εἶχαν χοντρό μαλακό πάτο ἀπό λάστιχο) πολύ μέ ἀνακούφισε.

Θαύμασα τό γέροντα, γιατί ποτέ δέν καθόταν στή Λειτουργία ἀπ' ὅ,τι καί γώ θυμᾶμαι. Ἐνῶ ἐμεῖς, πού δέν ἔχουμε κανένα πρόβλημα, δέν ἔχουμε ὑπομονή... στήν λίγη κούραση πρός χάριν τοῦ Θεοῦ καί καθόμαστε.

Ἀλλά καί ὅτι ἀπό τά νιάτα του ἔκανε ὑπομονή πόσα χρόνια; τριάντα-τριανταπέντε; μέχρι πού τοὔφερε κάποιος τίς παντόφλες!

116. Ὁ Γέροντας εὐλαβεῖτο τόν π. Ἡρωδίωνα. Τόν γέροντα ἐρημίτη (85 ἐτῶν) πού ζοῦσε σ' ἕνα ἐρειπωμένο κελλί στήν Καφάλα καί τά τελευταῖα χρόνια ἔγινε γνωστός. (Ὁ π. Ἡρωδίωνας κάνει τό σαλό καί πολλοί τόν ἔχουν γιά τέτοιο). Ἔστειλε τά καλογέρια του νά φτιάξουν τή στέγη τῆς καλύβας πού σχεδόν ἔλειπε καί ἔμπαινε ἀπό πολλές μεριές βροχή, χιόνι, ἀέρας.

Ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ π. Ἡρωδίωνας ἀποφάσισε νά ἀνάψει τζάκι, γιατί ὅλα τά χρόνια τά περνοῦσε χωρίς φωτιά, γέλασε καί εἶπε:

— Μπά, πῶς τὄπαθε; (σ.γ. καί ἔκανε συγκατάβαση). Χαιρόταν καί θαύμαζε τό ἀγωνιστικό του πνεῦμα.

— Πῆγε, γέροντα, καί ὁ πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὄρους νά τόν δεῖ (τόν π. Ἡρωδίωνα).

— Θά τόν βολέψει καί αὐτόν, εἶπε γελώντας ὁ γέροντας.

Πράγματι, ὅπως μοῦ διηγήθηκε ὁ π. Χαρίτων ἀργότερα, στή συνάντηση, ὁ γερο-Ἡρωδίωνας τόν τρέλανε τόν ἄνθρωπο στίς παλαβομάρες.

117. Μιά εἰκόνα τόση δά μπορεῖ νά τή δουλεύει κανείς μία μέρα, μπορεῖ μία ἑβδομάδα, μπορεῖ καί ἕνα μῆνα, μπορεῖ καί δέκα χρόνια. Τήν ἴδια εἰκόνα.

Ἔτσι μπορεῖ στό ξύλο νά σκαλίσει κανείς ἕνα περιστέρι, ἄν τό κοιτάξει κανείς μέ τό μικροσκόπιο νά φαίνεται σαύρα!

(Σ.Τ. ὁ γέροντας μέ δίδασκε μέ αὐτή τή μεταφορά γιά τήν καθαρότητα τῆς ψυχῆς, τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ· ἔτσι μπορεῖ κανείς νά δουλεύει πάνω στήν ψυχή του, μέ περισσότερη ἤ λιγότερη ἐπιμέλεια, σέ μεγαλύτερο ἤ μικρότερο βάθος).

25 Μαρτίου 1989 (π. ἑορτ.) ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ
Ἀγρυπνία στοῦ παπα-Παΐσιου

118. Βρῆκα τό γέροντα νά συζητεῖ μέ τρία παιδιά τῆς Ἀθωνιάδας. Ὁ ἕνας, ὁ Ἀρσένιος, νεοφώτιστος ἀπό μουσουλμάνος γύρω στά 13-14. Βαφτίστηκε ὅλη ἡ οἰκογένεια.

— Ἔχουν Χάρη οἱ νεοφώτιστοι, καί τήν κρατοῦν, δέν τή χάνουν εὔκολα...

...Ἐδῶ πάνω στό Κουτλουμούσι ἦταν ὁ πάτερ Χαράλαμπος, μεγάλος στήν ἡλικία, ἀλλά οἱ ὑπόλοιποι ἦταν γεροντάκια καί ἔτσι εἶχε ἀναλάβει ὅλα τά διακονήματα, καί στήν ἐκκλησία, ἔψαλλε καί, ὅταν ἔφευγε ὁ κανονάρχης νά πάει στόν ἄλλο χορό, ἄρχιζε τήν εὐχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με» ὅ,τι προλάβει ἐνδιάμεσα. Δέν ἀρρώσταινε σχεδόν ποτέ. Μιά φορά ὅμως τόν ἔπιασε μιά γρίππη καί τόν ἔριξε στό κρεβάτι, σέ ἀφασία, δέν καταλάβαινε. Ἦρθε γιατρός, τόν ἐξέτασε καί φεύγοντας λέει στούς ἄλλους: «Μήν ἀπομακρύνεσθε καί πολύ, γιατί ὅπου νάναι τελειώνει». Βγάζει τό κεφάλι ἀπό τίς κουβέρτες ὁ π. Χαράλαμπος: «Τί λές, λέει, δέν κατάλαβες καλά, ἄν δέν ἔρθει τό Πάσχα νά πῶ Χριστός Ἀνέστη, νά φάω κόκκινο αὐγό, δέν πεθαίνω ἐγώ». (Γέλια ὁ γέροντας). Καί πράγματι ἦρθε τό Πάσχα, ἔφαγε τό αὐγό καί μετά πέθανε. Αὐτή ἡ συνοδεία, πού εἶναι τώρα, βρῆκε τίς μηλιές πού εἶχε φυτέψει ὁ π. Χαράλαμπος.

— Αὐτό καλό γέροντα ἔ; Εἶναι σημεῖο καλό αὐτό;

— Βέβαια καλό, θέλει ρώτημα; Ἐδῶ ἀπέναντι ἦταν ὁ π. Γεώργιος, ἐγγονός τοῦ Χατζηγιώργη, ὅταν σκόρπισε ἡ συνοδεία, ἦρθαν μερικοί ἀπό δῶ μεριά. Αὐτόν, πάει μιά φορά ὁ γιατρός καί τοῦ λέει ὅτι θά πεθάνει.

«Τί λές, τοῦ λέει, ἐγώ δέν πεθαίνω τώρα, θά πεθάνω μετά τόσα χρόνια. Ἀφοῦ ὁ γέροντάς μου μοῦ εἶπε ὅτι θά πεθάνω 80 χρονῶν, ἄρα ἔχω ἀκόμα τόσα χρόνια νά ζήσω». Πράγματι αὐτουνοῦ ὁ γέροντάς του τοῦ εἶχε πεῖ πότε θά πεθάνει καί πέθανε τότε, τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τόν εἶδε μάλιστα καί τόν Ἅγιο. Σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἔχουν πιό πολύ λογική, ἡ λογική χαλάει τήν πίστη ἀπό τή ρίζα.

— Γιατί τό λέτε αὐτό γέροντα; Γιατί χαρίζετε τή λογική στούς ἀθέους; καί αὐτήν ὁ Θεός μᾶς τήν ἔδωσε!

— Δέν κατάλαβες τί θέλω νά πῶ. Οἱ γυναῖκες ἔχουν πιό πολλή καρδιά καί ἀγαπᾶν τό Θεό μέ τήν καρδιά, γι' αὐτό κάνουν καί πιό πολλή προκοπή. Νά, ὅταν σταυρῶσαν τό Χριστό, οἱ Ἀπόστολοι, ἔντεκα παλικάρια, κλείστηκαν στό σπίτι, βάλαν καί τό σύρτη γιά τό φόβο τῶν Ἰουδαίων. Ἐνῶ οἱ γυναῖκες τρεῖς ἦταν· σοῦ λένε: πᾶμε ν' ἀλείψουμε τόν Κύριο;... πᾶμε!! Νά τούς πεῖ κανείς, στρατιῶτες γύριζαν στούς δρόμους, οἱ φαρισαῖοι ἀγριεμένοι, νύχτα εἶναι, μπά οὔτε τά σκέφτηκαν αὐτά, ὅπως οἱ Ἀπόστολοι πού λέγαν· κάτσε νά δοῦμε τί γίνεται, μόνο ποῦ καί ποῦ τίς περνοῦσε κανένας λογισμός· ποιός θά μᾶς κυλήσει τήν πέτρα; γιατί εἶχαν δεῖ ὅτι ἦταν μεγάλη, καί πηγαῖναν.

— Αὐτό εἶναι καλό γέροντα;

— Ἄμ τί εἶναι; καλό!

Καί πῆγαν ἐκεῖ καί εἶδαν τούς Ἀγγέλους καί τόν Ἀναστημένο Κύριο. Καί πῆγαν πίσω στούς Ἀποστόλους καί δέν τίς ἀκούγανε, τήν τέταρτη φορά τούς λένε· — Κλέψαν τόν Κύριο! καί τότε σηκώθηκε ὁ Πέτρος (ἔπ τί γίνεται ἐδῶ, σοῦ λέει) καί ἔτρεξε μαζί μέ τόν Ἰωάννη.

119. Οἱ Γερμανοί ἔχουν λογική, φτιάχνουν βίδες καί ἀεροπλάνα, νά πᾶνε στό φεγγάρι, ἐνῶ ἡ πίστη εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, χρειάζεται μιά ἁπλότητα. Νά λέγαν ἐκεῖ στόν πάτερ Πέτρο, στά Κατουνάκια, γέρος

καί πολύ ἄρρωστος ὅτι θά πεθάνει. «Μπά, λέει, ἐγώ θά πεθάνω τοῦ Ἁγίου Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτη». Καί πράγματι πῆγαν οἱ πατέρες, κάναν καί ἀγρυπνία κιόλας, εἶχε γίνει καλά ἐν τῷ μεταξύ, καί τούς διακονοῦσε, τούς κερνοῦσε, καί ἐκεῖ πού σήκωναν τά ποτήρια νά τοῦ εὐχηθοῦν εἶχε βάλει τό κεφάλι κάτω, τόν πῆρε ὁ ὕπνος εἶπανε, ἄς τόν ἀφήσουμε νά ἀναπαυθεῖ, αὐτός ἐν τῷ μεταξύ εἶχε τελειώσει.

— Γέροντα, θέλω νά μοῦ ἐξηγήσεις αὐτά πού λέει τό Εὐαγγέλιο ἄν σέ σκανδαλίζει βγάλε τό μάτι σου καί κόψε τό δεξί σου χέρι.

— Αὐτά τά ἔχουν ἐξηγήσει οἱ Ἅγιοι Πατέρες, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἐμένα μοῦ λέει ὁ λογισμός ὄχι νά τό βγάλεις τό μάτι, ἀλλά γιά νά δεῖξει πόσο βαρύ εἶναι τό πρᾶγμα νά μήν τό παίρνουμε ἐλαφρά· τή σοβαρότητα τῆς πράξης.

— Τό ἄλλο, ἄν σοῦ ζητήσει τό παλτό δῶσε καί τό πουκάμισο ἄν...

— Δῶσε σύ τό παλτό καί βλέπουμε (Γέλια).

— Ναί, καλά, ἀλλά ποιό εἶναι τό νόημα; νά μήν ἀντιστεκόμαστε στό κακό; καί ἀπό τήν ἄλλη μεριά πᾶμε στόν πόλεμο; Καί ἄν ἔρθει κάποιος νά βαρέσει τά παιδιά σου; νά κάνει κακό στήν οἰκογένειά σου;

— Καλά, γιά τόν πόλεμο μόνο ὁ ἀμυντικός, καί αὐτός δέν ἀρέσει στό Θεό ἀλλά συγχωρεῖται· τώρα αὐτοί πῶς τά μπερδεύουν εἶναι ἄλλο ζήτημα, πῶς τό παρουσιάζουν κ.λ.π. Ὅσο γιά τό ἄλλο ὁ καθένας τά ἀντιμετωπίζει σύμφωνα μέ τήν κατάστασή του τά πράγματα καί θά σπρώξει καί θά χτυπήσει... ἄλλος πάλι πού ἔχει περισσότερη πίστη τ' ἀφήνει τά πράγ-

ματα στό Θεό.

— Ἔτσι ἄν ἔχεις πίστη καί ἀφεθεῖς στό Θεό, εἶναι καλό;

— Ναί, πῶς βοηθάει ὁ Θεός!!

— Καλά, ἄν ἔχει κανείς οἰκογένεια... ἀλλά ἄν εἶναι κανείς μόνος, θίγεται μόνο αὐτός; τότε πῶς τό ἀντιμετωπίζει;... ἐκεῖ φαίνεται τό πρᾶγμα!

120. — Πιάνει ἡ βασκανία, τό «μάτι» γέροντα;

— Ναί, πῶς!! ἄν ἔχει κανείς ζήλια πολλή καί κακία, τότε μπορεῖ νά κάνει κακό. Νά, εἶχε φτιάξει ὁ πατέρας μου ἕνα χειρόμυλο, τότε πού ἤμασταν στήν Ἡγουμενίτσα, νομίζαμε ὅτι θά κάτσουμε ἐκεῖ. Ἦρθε κάποιος, «Βρέ, τοῦ λέει, σάν χυτό τόν ἔχεις», δέν πρόλαβε νά τό πεῖ, κράκ-κράκ ἄρχισε νά ραΐζει ἡ πέτρα. Ντράπηκε μετά ὁ καημένος. Μετά τόδεσε ὁ πατέρας μου μέ δύο στεφάνια.

Καί οἱ κατάρες πιάνουν, ἰδιαίτερα ἄν αὐτός ἔχει ἀδικηθεῖ καί ὑπάρχει πόνος. Πῆγε κάποιος ἔμπορος, μοῦ τάλεγε καί δέν ντρεπόταν, ἐκεῖ πρός τίς Πρέσπες, ἕνα χωριό, ν' ἀγοράσει φασόλια. Ἦταν δύο ἀδελφές, ὀρφανές, καί ἡ μία ἦταν ἀφελής πολύ καί τήν ξεγέλασε καί τῆς πῆρε τά φασόλια στή μισή τιμή. Ἔρχεται ἡ ἄλλη, αὐτός τά εἶχε ἤδη φορτωμένα καί ἔφευγε. «Καλά, τοῦ λέει, τό Θεό δέν τόν φοβᾶσαι, εἴμαστε δύο ὀρφανές, πῶς θά τά βγάλουμε πέρα! Νά τσακιστεῖς ἀπό δῶ!».

Πῆγε καί λίγο μετά στό δρόμο ἔπεσε μέ τό ἀμάξι, 200 χιλιάδες ζημιά, καί εἶχαν ἀξία τότε τά χρήματα,

κόντεψε καί αὐτός νά πάθει ζημιά.

— Στή γειτονιά μου ἦταν 3 γυναῖκες, ἡ μία ὀρφανή, ἡ ἄλλη φτωχή, τή βοηθοῦσαν οἱ συγγενεῖς ἀπό τόν Καναδᾶ, ἡ τρίτη πλούσια. Καί ἦταν καί μιά ἡλικιωμένη, χήρα. Εἶχε ἕνα μουλάρι πολύ ζόρικο, γιατί δέν εἶχαν πετύχει καλά τόν εὐνουχισμό καί μετά αὐτά γίνονται χειρότερα, προσπαθοῦσε ἡ καημένη νά τό κάνει κουμάντο, ἔκοβε καί τά σχοινιά. Παιδεύτηκε πολύ καί βρῆκε ἕνα γερό καινούργιο σχοινί. Ποῦ νά βρεῖς σχοινί στήν κατοχή. Πᾶνε αὐτές κόβουν τό σχοινί καί ἔφυγε τό ζῶο. Ἔψαχνε νά τό βρεῖ ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ. Παιδεύτηκε πολύ ἀλλά τό βρῆκε. «Αὐτή πού τό πῆρε, πάνω σ' αὐτά νά τήν πᾶνε εἶπε.

Καί πάει αὐτή ἡ πλούσια στό σπίτι τοῦ ἀδελφοῦ της, εἶχε αὐτός μιά καραμπίνα ἀπό αὐτές πού ἀφῆσαν οἱ Ἰταλοί ὅταν φύγαν, νόμιζε πώς ἦταν ἄδεια, καί τήν παίρνει στό λαιμό, τήν ξάπλωσε κάτω. Μέ τί νά τή μεταφέρουν τώρα; μέ τή σκάλα. Σχοινιά τώρα νά τή δέσουν. Σχοινιά! Σχοινιά! ἔφερε ἡ μία τό ἄλλο κομμάτι, ἡ ἄλλη τό ἄλλο τή δέσανε μέ τά 3 κομμάτια. Μετά μάθαμε γιά τήν κατάρα πού εἶχε κάνει ἡ ἄλλη καί ἔπιασε σ' αὐτήν γιατί οἱ ἄλλες δυό εἶχαν δικαιολογητικό, ἐνῶ αὐτή δέν εἶχε. Ζητοῦσε μετά καθρέπτη νά δεῖ, ἀλλά δέν τῆς δίναν. Τί νά δεῖ, τῆς εἶχε φάει ὅλο τό λαιμό. Πέθανε τελικά, ὅμως μέ τήν ταλαιπωρία πού τράβηξε ξεχρέωσε πολλά. Καί αὐτό ἀπό ἀγάπη τό ἐπέτρεψε ὁ Θεός. Δέ γνωρίζουμε πῶς θά κρίνει.

— Ὅμα εἶναι ἔτσι γέροντα, θά πιάνουν καί οἱ εὐχές!

– Βέβαια, ὅταν βγαίνουν ἀπό τήν καρδιά. Κάνεις ἕνα καλό, καί λέει ὁ ἄλλος «Θεός σχωρέσει». Βοηθάει αὐτό. Γι' αὐτό μπορεῖ κανείς νά κάνει κάτι στ' ὄνομα τοῦ τάδε καί αὐτό τόν βοηθάει.

Ὅπως μέ τόν Ἰακώβ πού τόν εὐλόγησε ὁ Ἰσαάκ ἀπό τήν καρδιά του, γιατί εὐχαριστήθηκε μέ τό κατσικάκι. Ὁ Ἰσαάκ ἤθελε νά εὐλογήσει τόν Ἠσαῦ, γιατί τοῦ πήγαινε κυνήγι πού ἦταν γέρος, ἔκρινε δηλαδή ἀνθρώπινα, ὅμως ὁ Ἠσαῦ ἦταν θερμόαιμος, πυρωνόταν, πού λέει καί στό μεγάλο κανόνα, ὁ Ἰακώβ ἦταν πιό καλός καί ἐπειδή βοηθοῦσε τή μητέρα του αὐτή τόν ἀγαποῦσε περισσότερο καί τή φώτισε ὁ Θεός νά κάνει αὐτό πού ἔκαμε, γιατί ὁ Θεός δέν μποροῦσε νά εὐλογήσει κάτι πού δέν εἶναι καθαρό, γιατί θά αὐξανόταν μετά μιά στραβή ρίζα. Καί τά οἰκονόμησε ἔτσι τά πράγματα, ὥστε νά εὐχαριστηθεῖ ὁ Ἰσαάκ καί νά εὐλογήσει ἀπό τήν καρδιά του.

121. Αὐτός Ἅγιος, καί ὁ ἄλλος Ἅγιος καί ὅλοι Ἅγιοι εἶναι. Τούς λένε μερικοί, γιατί βάζουν καλό λογισμό. Ὅμως δέν εἶναι ἔτσι. Πρέπει νά διακρίνει κανείς τό χρυσό ἀπό τό μπακίρι, καί ὁ χρυσός ὅπως μοῦλεγε κάποιος εἶναι ἀπό ἐννέα ἕως εἴκοσι τέσσαρα καράτια. Γιατί μετά, ἄν κάνει κάποιος κάτι πού δέν εἶναι καλό, μπορεῖ νά πεῖ ὁ ἄλλος, «Ἔ, ἀφοῦ τό κάνει αὐτό ὁ Ἅγιος, καλό θᾶναι». Ὄχι ἔτσι, ἀλλά πρέπει νά λέει ὅτι ἐγώ εἶμαι χειρότερος, γιατί αὐτός ἄν εἶχε βοηθηθεῖ θά 'κανε θαύματα τώρα! Μέ κατάλαβες; Αὐτός, ἄν εἶχε βοηθηθεῖ, θά 'κανε θαύματα τώρα.

ΠΑΣΧΑ 1989

122. ...Ἀπ' ὅ,τι ἔχω παρατηρήσει τό κακό κρατᾶ μέχρι (3) τρεῖς γενιές, ὄχι πάρα πάνω. Γιά νά μείνει λίγο προζύμι, νά ζυμωθεῖ ἡ κοινωνία. Νά ὅπως στή Ρωσία σήμερα. Δέν ἔχουν περάσει ἀκόμα τρεῖς γενεές καί ἄρχισε ἤδη ἡ ἐπιστροφή στήν παράδοση, ἀκόμα ζοῦν οἱ παπποῦδες καί τά ἐγγόνια μαθαίνουν τήν παράδοση ἀπό τούς παπποῦδες, ὑπάρχει δηλαδή ζύμη. Καί οἱ Ἑβραῖοι στή Βαβυλῶνα, στήν αἰχμαλωσία, τρεῖς γενεές καί ἐκεῖ! Καί σέ πολλές ἄλλες περιπτώσεις. Σέ κάθε κατάσταση, δέν παρασύρονται ὅλοι. Ὁ Θεός διατηρεῖ μία ζύμη. Στή Ρωσία βλέπεις ἄρχισαν τώρα νά τούς ἐπιτρέπουν πολλά πράγματα, σέ σχέση μέ τή θρησκεία. Σάπισαν τά δίχτυα δέν μποροῦν πιά νά κουμαντάρουν τό λαό.

...Τότε στήν ἐπανάσταση πετοῦσαν τά εὐαγγέλια στή θάλασσα κατά χιλιάδες, δέν ἐπιτρεπόταν νά ἔχει κανείς πνευματικά βιβλία. Οὔτε στίς βιβλιοθῆκες!! Μέ τό Χριστό τά βάζεις; Ἀλλά πίσω ἀπ' ὅλα αὐτά εἶναι οἱ Σιωνιστές. Τώρα ἄρχισε νά τό καταλαβαίνει ὁ κόσμος. Βλέπεις ὁ Διάβολος δέν μπορεῖ νά κρυφτεῖ τελείως. Καί ἀπό διάφορα περιστατικά τό καταλαβαίνουν οἱ ἄνθρωποι. Τί δουλειά ἔχουμε ἐμεῖς μέ τό TEL-AVIV; Ἐδῶ εἶναι Ρωσία καί ἀρχίζουν νά ζητοῦν τήν παράδοσή τους πίσω.

123. Τά χρόνια μας εἶναι πολύ δύσκολα καί ἔρχονται μεγάλες δυσκολίες...

124. ...Ἦρθε ἐδῶ ἕνας Ρῶσσος, 26-27 χρονῶν. Ἡ μάννα του ἄπιστη. Αὐτός εἶχε μιά θέρμη, ἄλλο πρᾶγμα. Ἤθελε νά μάθη ἑλληνικά, νά μελετήσει πνευματικά βιβλία. Δέ βοηθήθηκε καθόλου ὁ καημένος, ἀπό πουθενά, καί ὅμως βρῆκε τό Χριστό. Ἔκλαιγε καί μοῦλεγε τί τραβοῦν· μετά τόν ἔπιανε ἡ θέρμη τόν πήγαινε λίγο παραπέρα. Νά φύγουν αὐτοί, νά γυρίσει ὁ Τσάρος, ὑπάρχουν ἀπόγονοί του στήν Ἱσπανία! (Γέλια). Ἤθελε νά κάνει μιά βιβλιοθήκη νἄχει καί ἄλλα βιβλία, νἄχει καί πνευματικά, νά πηγαίνουν νά διαβάζουν ἐκεῖ ὅποιος θέλει, γιατί στό σπίτι δέν ἐπιτρέπουν.

125. – Κάποιος ἱερομόναχος, σέ κάποιο μοναστήρι στόν κόσμο, διηγεῖτο τόν τρόπο πού φανερώθηκε ὁ Χριστός στόν ἴδιο καί σέ 5-6 ἄλλους. Ρωτώντας τό γέροντα γιά τό ἄν ἦταν μία πραγματική φανέρωση τοῦ Χριστοῦ, μοῦ εἶπε πώς «ἐπειδή ἀπό μικρός ἀφιερώθηκε στήν ἐκκλησία, δικαιοῦτο κάποια ἀνταπόδοση».

126. – ...Στό στρατό, ὅταν ἔκανε κρύο, μᾶς ἔβαζαν νά κάνουμε σημειωτόν καί νά τραγουδᾶμε, αὐτό ἦταν γιά «συντήρηση» γιά νά μήν πάθουμε κρυοπαγήματα ἴσα-ἴσα. Ἔτσι καί ἡ προσευχή, πού δέ γίνεται μέ τήν καρδιά, εἶναι γιά μᾶς μόνο, γιά τό λογισμό μας, δέν πάει πάρα-πέρα.

– Κάνουμε προσευχή γέροντα καί ὁ νοῦς μας φεύγει ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ, γιατί;

– Γιατί εἶναι προσευχή χωρίς πόνο! Γιά νά προ-

σευχηθοῦμε μέ τήν καρδιά, πρέπει νά πονέσουμε. Ὅπως, ὅταν χτυπήσουμε τό χέρι ἤ κάπου ἀλλοῦ, μαζεύεται ὁ νοῦς μας στό σημεῖο πού πονᾶμε, ἔτσι γιά νά μαζευτεῖ ὁ νοῦς στήν καρδιά, πρέπει νά πονέσει ἡ καρδιά.

– Πῶς μποροῦμε νά διατηρούμαστε σ' αὐτήν τήν κατάσταση, ὅταν δέν ἔχουμε κάποιο πρόβλημα, κάποιο πόνο;

– Νά κάνουμε τόν πόνο τοῦ ἄλλου δικό μας!! Πρέπει ν' ἀγαπήσουμε τόν ἄλλο, νά τόν πονέσουμε, γιά νά μπορέσουμε νά προσευχηθοῦμε γι' αὐτόν. Νά βγοῦμε σιγά-σιγά ἀπό τόν ἑαυτό μας καί ν' ἀρχίσουμε ν' ἀγαπᾶμε, νά πονᾶμε καί τούς ἄλλους ἀνθρώπους, τήν οἰκογένειά μας πρῶτα καί ὕστερα τή μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

127. Ὅσο πιό πολύ πονάει κανείς, τόσο μεγαλύτερη θεία παρηγοριά δέχεται, γιατί ἀλλοιῶς δέν εἶναι δυνατόν ν' ἀντέξει τόν πόνο, ἰδιαίτερα ὅταν πονάει κανείς γιά τούς ἄλλους, ὁ Θεός τόν παρηγορεῖ.

128. ...Γιά μᾶς τούς Χριστιανούς δέν πρέπει νά ὑπάρχει πόνος οὔτε πίκρα, ἄν ἀκουμπήσουμε τήν πίκρα μας στό Χριστό γίνεται σιρόπι.

129. – Πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζουμε τήν ἀδικία;

– Ὁ καθένας τήν ἀντιμετωπίζει ἀνάλογα μέ τήν

πνευματική του κατάσταση.

— ...Μέχρι ποῦ πρέπει νά ὑποχωρήσω καί ν' ἀφήσω τόν ἄλλο νά μέ ἀδικήσει; Ξέρω ὅτι θέλει νά μοῦ πάρει κάτι συγκεκριμένο.

— Καλά εὐαγγέλιο δέ διαβάζεις; Δέν εἶπε αὐτός πού θά σέ ἀγγαρέψει 1 μίλι νά πᾶς δύο; Δέν εἶπε: γι' αὐτόν πού θά σέ παρακαλέσει, ἀλλά γι' αὐτόν πού θά σέ ἀγγαρέψει. Ἄν σοῦ πάρει τό χιτῶνα, νά δώσεις καί τό πουκάμισο; Μή θέλουμε νά κάνουμε δικό μας Εὐαγγέλιο.

— Ἄν θέλει ὁ ἄλλος νά μέ κλέψει;

— Κανονικά πρέπει νά νοιώσει κανείς καί ἐνοχή, πού δέν κατάλαβε τήν ἀνάγκη τοῦ ἄλλου, γιά νά τοῦ δώσει αὐτό πού χρειάζεται, ἀλλά τόν ὁδήγησε στήν κλεψιά, ἔπρεπε νά τό εἶχε σκεφθεῖ νωρίτερα. Εἴμαστε σαρκικά ἀδελφοί ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καί ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί εἴμαστε καί σαρκικοί καί πνευματικοί ἀδελφοί. Εἶναι καλό νά ἀδικῶ τόν ἀδελφό μου; Νά ἔχω ἐγώ 3-4 διαμερίσματα καί ἐξοχικό καί ὁ ἄλλος νά μήν ἔχει τίποτα; εἶναι δίκαιο αὐτό; εἶναι σωστό; Δέ θἄπρεπε νά τοῦ δώσω; Ἄν τά πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εὐαγγέλιο, μετά θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι, μετά ὁ καλός ὁ Θεός θά ξαναφέρει βέβαια πάλι τό Εὐαγγέλιο.

130. — Ἄν ὁ ἄλλος εἶναι ἀπατεώνας, δέν εἶναι καλός ἄνθρωπος, τεμπέλης καί λοιπά, πρέπει νά τοῦ δώσω ἐλεημοσύνη;

— Γιατί ἐμεῖς ἀξίζουμε ὅλα αὐτά τά δῶρα καί τίς ἐλεημοσύνες πού μᾶς δίνει ὁ Θεός; Ἤ ἀρέσουμε ἐμεῖς στό Θεό; Ὅμως ὁ Θεός παρόλα αὐτά μᾶς δίνει. Πρέπει νά μᾶς ἀρέσει, λοιπόν, κάποιος γιά νά τόν βοηθήσουμε; Τί λέει ὁ ψαλμός· «οὐ κατά τάς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδέ κατά τάς ἁμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν».

131. ...Οἱ τσιγγούνηδες ἄνθρωποι εἶναι «κουμπαράδες». Μαζεύουν γιά νά τά βροῦν ἄλλοι. Χάνουν ἔτσι ἀπό τήν ἀνοησία τους τό μισθό τῆς ἐλεημοσύνης, πού θά μποροῦσαν νά βοηθήσουν κάποιον δυστυχῆ.

132. — Γέροντα, δέν ξέρω γιατί, ἀλλά χωρίς κανένα ἰδιαίτερο λόγο εὐλαβοῦμαι τήν Ἁγία Παρασκευή.

— Ἐγώ τήν Ἁγία Βαρβάρα. Ὅταν ἤταν νά πάω φαντάρος, προσευχήθηκα στήν Ἁγία νά μέ βοηθήσει νά μή σκοτώσω ἄνθρωπο στόν πόλεμο. Καί πράγματι μέ βάλαν στίς διαβιβάσεις. Ἤταν σπάνια θέση καί ὅλοι μέ ρωτοῦσαν τί μέσον εἶχα καί πῆρα αὐτή τή θέση καί ὅταν τούς ἔλεγα ὅτι δέν εἶχα κανένα μέσον, δέ μέ πίστευαν. Μετά τούς ἔλεγα: «Ναί, ἔχω ἕνα μέσον». «Ποιόν;» ρωτοῦσαν. «Τό Θεό» ἔλεγα. (γέλασε).

133. Ὁ γέροντας, ὁ Ἀποστόλης καί ὁ Σταῦρος, οἱ δύο νεοφώτιστοι πρώην Μουσουλμάνοι καί ἐγώ, πήγαμε σ' ἕνα μουσουλμάνικο χωριό, μέ τό αὐτοκίνητό μου, νά ἐπισκεφθοῦμε κάποια γνωστή τοῦ Σταύρου

πού ἦταν «ἄρρωστη».

Ἡ πρώτη κουβέντα πού εἶπε ἡ γυναῖκα στό γέροντα ἦταν «ἔχω δαιμόνια ἐγώ».

Μέσα στό δωμάτιο ἔμεινε ὁ γέροντας, ἡ γυναῖκα καί ὁ Ἀποστόλης, ἐγώ ἔπαιζα μέ τά παιδιά ἔξω ἀπό τήν πόρτα, οἱ ἄλλοι εἶχαν πάει νά ψάξουν κάποιους ἄλλους, γιά νἄρθουν νά δοῦν τό γέροντα.

Μετά ἀπό λίγο (20 λεπτά περίπου) βγῆκε ἔξω ἡ γυναῖκα νά φέρει τούς καφέδες, φανερά ἀλλαγμένη, ἦρθαν καί οἱ ὑπόλοιποι καί σέ μιά εὐκαιρία ὁ Ἀποστόλης μέ ρώτησε ἄν κατάλαβα τίποτα, ἄν ἔνοιωσα καμιά μυρωδιά.

— Ὄχι, ἀπάντησα, τί ἔγινε;

— Ἐκεῖ πού τήν σταύρωνε ὁ γέροντας, ἄρχισε νά βγάζει μιά βρῶμα ἡ γυναίκα ἀπό τό στόμα, ὁ γέροντας πισωπάτησε καί εἶπε: «Βλέπεις, Ἀποστόλη, βλέπεις;». Ἐγώ ἔνοιωθα μιά ἀνυπόφορη μυρουδιά. Ξαφνικά ἡ γυναῖκα ἄρχισε νά λέει, «Ὄχι μή φεύγεις», τότε φώναξε ὁ γέροντας: «Πές της νά τόν διώξει». Καί ἐγώ τούρκικα τῆς μετέφρασα: «Διῶξτο, καλή μου, διῶξτο». Καί ἡ γυναῖκα ἄρχισε νά λέει: «Φῦγε σατανά, φῦγε». Τό εἶπε ἕξι-ἑπτά φορές περίπου. Μετά ἠρέμησε, ἡσύχασε καί εἶπε: «Τώρα εἶμαι καλά, ἔφυγε τό σφίξιμο, τό βάρος πού πλάκωνε τήν ψυχή μου».

Φίλησε τό χέρι τοῦ γέροντα μέ εὐγνωμοσύνη. Ὅταν φεύγαμε, τοῦ εὐχόταν καλό ταξίδι.

— Μή φοβᾶσαι. Ὁ Χριστός καί ἡ Παναγία θά σέ βοηθᾶνε. Τήν ἄλλη φορά θά μᾶς φτιάξεις ἐσύ τούς καφέδες, τῆς εἶπε ὁ γέροντας.

Ὁ γέροντας πιά χάρηκε «γιά πρώτη φορά σ' ὅλο τό

ταξίδι τώρα ἔγινε τό ἔργο τοῦ Θεοῦ ἀθόρυβα» εἶπε!!

Σέ μιά ἄλλη εὐκαιρία ρώτησα τόν Ἀποστόλη πῶς ἔγινε καί δαιμονίστηκε ἡ γυναῖκα.

— Αὐτή, μοῦ λέει, ἦταν φανατική Μουσουλμάνα. Πήγαινε καί καθάριζε τόν τεκέ. Τό μοναστήρι τό τούρκικο θά λέγαμε. Ἐκεῖ πού μαζεύονταν οἱ δερβίσηδες. Μιά φορά τῆς παρουσιάστηκε ὁ δαίμονας, ὅταν ἦταν μόνη της στόν τεκέ, καί τήν ἔβαλε νά σκάβει ἐδῶ καί ἐκεῖ γιά νά βρεῖ χρήματα.

— Στόν ὕπνο της τόν εἶδε σέ ὅραμα;

— Ὄχι στόν ξύπνιο της. Μιλοῦσε μαζί της ὅπως μιλᾶμε ἐμεῖς τώρα. Ἔσκαψε ὅλο τό πάτωμα σέ διάφορα σημεῖα, ἀλλά δέ βρῆκε τίποτα.

— Πρέπει νά μοῦ δώσεις τό παιδί σου, τῆς λέει, ἄν θέλεις νά βρεῖς χρήματα.

— Ὄχι, δέ στό δίνω, τοῦ ἀπαντάει.

— Ἐ! τότε δέ θά τά βρεῖς.

— Ἄς μήν τά βρῶ, τό παιδί μου δέ σοῦ τό δίνω.

— Θά σοῦ κάνω κακό, τῆς λέει.

Πράγματι, ἀργότερα ἀρρώστησε τό παιδί της. Τό ἔπιασε αὐτός καί τό ἔσφιξε στά γεννητικά ὄργανα καί ἀπόκτησε μιά πληγή τό παιδί καί τό πῆγαν στό νοσοκομεῖο. Ἐκεῖ τῆς ξαναπαρουσιάσθηκε αὐτός πάλι μέ ἀνθρώπινη μορφή καί πάλι προσπάθησε νά τήν κάνει νά τοῦ παραδώσει τό παιδί της. Αὐτή ἀρνιόταν.

Τότε τήν ἔσφιξε στό μαστό καί ἔνοιωσε ἕνα βάρος, ἕνα σφίξιμο στήν καρδιά, πού ἁπλώθηκε σ' ὅλο της τό σῶμα.

Ἀπό τότε δέν μποροῦσε νά κάνει τίποτα. Ἀπόφευγε νά βγαίνει ἔξω, γιατί μάλωνε μέ τούς ἀνθρώπους.

Ἕνα χρόνο τώρα εἶναι κλεισμένη στό σπίτι καί περίμενε πότε νἄρθει ὁ γέροντας, πού τῆς ἔλεγε ὁ Σταῦρος.

134. Ἐνῶ γυρίζαμε στόν κάμπο μέ τά Μουσουλμάνικα χωριά.

— Ἀπορῶ γέροντα... τόσα χρόνια καί δέν μπορέσαμε νά τούς ἀφομοιώσουμε αὐτούς τούς Μουσουλμάνους, νά τούς κάνουμε Χριστιανούς;!! Ἔχουμε καί τό κράτος μέ τό μέρος μας...

— Χριστιανοί εἶναι αὐτοί; ἀπάντησε πικραμένος ὁ γέροντας, ἤ νερόβραστοι; Οἱ πρῶτοι χριστιανοί ἄλλαξαν, «ζύμωσαν» ὅλο τόν ἀρχαῖο κόσμο. Ἐμεῖς οἱ σημερινοί εἴμαστε... ξεθωριασμένοι, νερόβραστοι.

135. Εἶπε ὁ γέροντας:

— Ὅλοι θά πεθάνουμε μιά μέρα. ....Τό θέμα εἶναι νἄχουμε κανέναν «καλό» θάνατο... Νά ὠφελήσουμε... Νά μαρτυρήσουμε... νἄχουμε μισθό καί ἀπό τό Θεό.

10 Ὀκτωβρίου 1990
(ἀγρυπνία στόν παπα-Ἰσαάκ)

136. — Γέροντα, εἶναι μερικοί ἄνθρωποι πού, ἐνῶ ἔχουν ἀκούσει πολλά γιά τό Χριστό, δέ λένε ν' ἀλλάξουν. Δέ γυρίζουν! Τί συμβαίνει μ' αὐτούς;

— Αὐτοί εἶναι πολύ γυρισμένοι ἀπό τήν ἄλλη μεριά καί θέλει πολλή προσευχή, γιά νά γυρίσουν ἀπό τήν

καλή μεριά. Ἐάν ἕνας ἄνθρωπος εἶναι καλός, πονετικός μήν τόν φοβᾶσαι. Ἄν π.χ. πίνει ἤ παίζει χαρτιά καί ἔχει ἄλλα πάθη καί δέν πιστεύει, ἀλλά ὅταν δεῖ ἕνα φτωχό, λυπᾶται, ταράζεται, θέλει νά βοηθήσει, αὐτόν μήν τόν φοβᾶσαι, θά τόν βοηθήσει ὁ Χριστός. Ἀλλά ἄν κάποιος εἶναι σκληρός καί παρ' ὅλο ποῦχει πολλά ἐπιμένει καί σκληραίνει... αὐτός δέν πάει καλά!!

Νά, ἦταν μιά γυναῖκα στήν Αὐστρία, πολύ πλούσια. Ξόδεψε ὅλη τήν περιουσία της στούς φτωχούς. Δίνε ἀπό δῶ, δίνε ἀπό κεῖ, στό τέλος ἔμεινε χωρίς τίποτα. Φρόντισαν ἐκεῖ κάτι γνωστοί της καί τή βάλαν σ' ἕνα ἀριστοκρατικό γηροκομεῖο. Πήγαινε ἐκεῖ κάποιος γνωστός μου καί τῆς ἔλεγε γιά τό Χριστό. Αὐτή δέν πίστευε. «Σέ παρακαλῶ, ἄς ἀλλάξουμε κουβέντα», τοὔλεγε. Στό τέλος μιά φορά τῆς παρουσιάστηκε ὁ ἴδιος ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ. Ὄχι σέ ὅραμα, ἀλλά φανερά. Μετά κλάματα αὐτή καί μετάνοια.

— Πού μοὔλεγες ἐσύ καί 'γώ δέν πίστευα, ἔλεγε στό γνωστό μου.

— Ὅταν ἐρχόταν καί μοὔλεγε νά κάνω προσευχή γι' αὐτήν, ὄχι, τοὔλεγα, δέν κάνω γιατί αὐτή δικαιοῦται τή θεία βοήθεια.

— Μέχρι ἐκεῖ καταδέχεται ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ νά ἔρθει ὁ **ἴδιος!**

137. — Ἐ! νά κάνουμε ὑπομονή στίς ἀρρώστιες καί στίς δοκιμασίες, γιά νά πάρουμε κανένα ἐφάπαξ, καμία μειωμένη σύνταξη. Γιατί τίποτα ἀπ' ὅ,τι συμβαίνει δέν παραχωρεῖ ὁ Θεός νά συμβεῖ, ἄν δέ βγεῖ ἀπ'

αὐτό κάτι καλό. Πολλές φορές ἐπιτρέπει νά συμβεῖ κάτι σέ κάποιον, ὥστε νά ἀναγκαστοῦμε ἐμεῖς νά τόν βοηθήσουμε καί νά μᾶς γλυτώσει ἀπό κάτι κακό.

Ὅταν ἤμουν στό Στόμιο, εἶχα κατέβει στήν Κόνιτσα καί γύριζα φορτωμένος βαρειά. Ἦταν ἐκεῖ μιά ἀνηφόρα ἀπότομη μέ στενό μονοπάτι. Ἔτρεξα ἐγώ νά προλάβω, γιατί πήγαινε νά δύσει ὁ ἥλιος καί δέν ἤθελα νά χάσω τά πνευματικά μου καθήκοντα. Στά μισά βλέπω κάποιον μέ δύο μουλάρια φορτωμένα ξύλα. Τόνα εἶχε πέσει ἀπό τή μία μεριά τἄλλο ἀπό τήν ἄλλη. Κινδύνευε κι' ὅλας. Φυσικά ἔπρεπε νά τόν βοηθήσω. Τόν βοήθησα, λοιπόν, πήγαμε καί τά ξύλα πιό πάνω. Χάρηκε ὁ ἄνθρωπος. Χίλια εὐχαριστῶ μοῦπε. Χάρηκα καί 'γώ πού τόν βοήθησα. Χασομέρησα κανένα 20λεπτο. Ἔτρεχα, λοιπόν, νά προλάβω. «Μ' ἔσωσες, μ' ἔσωσες», μοῦ φώναζε ἀπό μακριά. Μόλις ἔφτασα στήν κορυφή, τί βλέπω: ἔγινε μιά κατολίσθηση πιό κάτω στό μονοπάτι εἴκοσι λεπτά δρόμο. Ξεκόλλησαν τά βράχια καί φεῦγαν σάν σφενδόνα, παῖρναν καί τά δέντρα μαζί τους. Δηλαδή, ἄν δέν εἶχα σταματήσει, θά χανόμουν, καί οἰκονόμησε ὁ Θεός, νά πέσουν τοῦ ἄλλου τά μουλάρια, γιά νά σωθῶ ἐγώ· μοῦλεγε καί χίλια εὐχαριστῶ!

Γύρισα ἀπό τήν κορυφή καί τοῦ φώναζα, «Μ' ἔσωσες! Μ' ἔσωσες! εὐχαριστῶ».

— Σᾶς ἄκουσε, γέροντα;

— Ὄχι, ἀλλά ἐγώ τό καθῆκον μου τό 'κανα.

138. — Διαβάζουμε, γέροντα, ἐκεῖ στή Λαύρα τοῦ

Κιέβου, στή Ρωσσία, γινόντουσαν πολλά. Τοῦλεγε ὁ ἄλλος τοῦ πεθαμένου «Σήκω ἀπό δῶ, πήγαινε ἐκεῖ», σηκωνόταν, πήγαινε. Τοῦλεγε «Μήν πεθαίνεις σήμερα... αὔριο», δέν πέθαινε! Τί συνέβαινε, τί πρᾶγμα ἦταν;

— Ἦταν πολλά πράγματα. Ὑπῆρχε πολύ φιλότιμο, μεγάλη ἁπλότητα, καί ταπείνωση. Σοῦ λέει, τί εἶναι γιά τό Θεό νά τόν πάρει αὔριο, ἀφοῦ εἶναι παντοδύναμος, ἀφοῦ σήμερα δέν ἀδειάζω. Μεγάλη ἁπλότητα. Δέ γινόντουσαν μέ τή λογική πού καταστρέφει τήν πίστη. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἔτρεχε μέ ἁπλότητα πάνω στά κύματα· μόλις μπῆκε ἡ λογική ἄρχισε νά βουλιάζει.

139. Μετά τή μεγάλη φωτιά τοῦ καλοκαιριοῦ στό Ἅγιον Ὄρος, εἶχα πάει νά δῶ τό γέροντα. Ἦταν «θυμωμένος» καί φώναζε.

«Σκαμπίλι ἀπό τήν Παναγία ἦταν. Ἄρχισε τήν πρώτη μέρα τῆς νηστείας καί τελείωσε τήν τελευταία (μέ τό παλιό ἑορτολόγιο πού γιορτάζει τό Ὄρος). Λέγανε ὅτι θά σβήσει πιό μπροστά, γιατί δέ φυσοῦσε καί ὅμως ἔσβησε τήν τελευταία μέρα κι ἄς εἶχε ἀέρα.

Λές καί τήν ὁδηγοῦσε ἕνα χέρι, πήγαινε γύρω-γύρω ἀπό 'κεῖ πού δέν τήν περιμένανε καί παρέκαμπτε τίς ζῶνες ἀσφαλείας.

Κάηκαν τά δάση! Κάηκε τό κοσμικό φρόνημα;

— Ἕνα μοναστήρι ζητοῦσε ἐνίσχυση.

— Αὐτοί πάλι δέν κατάλαβαν τίποτα πνευματικό. Μιά κοσμική ἐξυπνάδα ἔχουν. (Θύμωσε). Γίνονται αἰτία νά βλασφημεῖται τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Παντοῦ

ἔβρεχε, σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα!! Μόνο στό Ἅγιον Ὄρος δέν ἔβρεχε!! Γιά νά λέει ὁ κόσμος ποῦ εἶναι ἡ Παναγία τους; Γιατί δέν τούς βοηθάει; Ποῦ νά γνωρίζει ὁ κόσμος ὅτι αὐτό εἶναι χαστούκι τῆς Παναγίας; Εἶναι μερικοί ἄνθρωποι πού συμφωνοῦν μέ τήν ὀργή τοῦ Θεοῦ καί δέν κάνουν οὔτε ἕνα κομποσχοίνι γιά τή φωτιά (ἐννοοῦσε τόν ἑαυτό του).

— Γέροντα, φοβᾶμαι, πῶς τά λέτε ἔτσι!

— Τί θά μοῦ κάνουν πόλεμο καί οἱ καλόγεροι;

— Ναί, γέροντα!

— Ἔμ, ἄς μοῦ κάνουν... Ἐγώ ἀπό ἀγάπη τά λέω.

Ξέρεις τί εἶπε ὁ π. Ἡρωδίωνας, ὅταν τοῦ εἶπαν νά κάνει προσευχή γιά τή φωτιά;

— Τί εἶπε;

— Ὄχι προσευχή γιά τή φωτιά. Πολύ πράσινο, πολύ καλαμπαλίκι οἱ καλόγεροι. Λίγο πράσινο, ὄχι καλαμπαλίκι(= ἀργολογία).

ΣΧΕΔΙΟ ΑΛΩΣΕΩΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

140. Αὐτοί τόχουν σχέδιο νά κάνουν δρόμους, νἄρχονται τουρίστες, θά κουράζονται οἱ καλόγεροι ἀπ' τή φιλοξενία, μετά θά ποῦν «Νά σᾶς κάνουμε κανένα ξενοδοχεῖο, γιά νά μήν κουράζεστε καί σεῖς». «Ναί, θά ποῦν, σωστά». Μετά θά δώσουν χρῆμα γιά συντήρηση τῶν ναῶν. Μετά θά ποῦν «Κοίτα δέν κάνει νά καῖς κεριά καί λιβάνι· τόσα χρήματα δώσαμε γιά συντήρηση. Διάλεξε ποῦ θές στήν περιοχή τοῦ μοναστηριοῦ νά σᾶς κτίσουμε μιά ἐκκλησία». Μετά θά βάλουν κανένα φύ-

λακα μέ γένεια καί ράσα νἄχει τή γυναῖκα του στήν Οὐρανούπολη... θά μᾶς κάνουν Μουσεῖο...

ΔΕ ΛΕΩ ὅτι θά τό ἐπιτρέψει αὐτό ἡ Παναγία, ἀλλά αὐτό εἶναι τό σχέδιό τους. Καί εἶναι καί μερικοί πού τό θέλουν κιόλας... καλόγεροι, ἀκοῦς!... Τόν τελευταῖο λόγο τόν ἔχει ἡ Παναγία. **Ἂν δέ συνέλθουν, θά φᾶνε κι ἄλλο χαστούκι.**

141. Ἤμασταν κάμποσοι μαζεμένοι στήν αὐλή. Μερικοί μορφωμένοι «Χριστιανοί» πού δέν εἶχαν ὅμως μόρφωση εὐσεβείας. Ἦρθε καί ἕνας ἁπλός ἄνθρωπος ἀπό τήν Αὐστραλία νά τόν ρωτήσει γιά τόν Ἀντίχριστο (θέμα πού οἱ μορφωμένοι τό περιγελοῦσαν).

— Γέροντα, κατά πότε ἔρχεται ὁ Ἀντίχριστος, κατά τό 2000 μ.Χ.;

— Ἐσύ ἄν θές μέτρα ἀπό τώρα τό δύο χιλιάδες.

20 Δεκεμβρίου 1990

142. Ὅσο περισσότερο ζεῖ κανείς τήν κοσμική ζωή, τόσο περισσότερο ἄγχος κερδίζει. Μόνο κοντά στό Χριστό κανείς ξεκουράζεται, γιατί ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος γιά τό Θεό, ἐκεῖ εἶναι τό φυσικό του, νά βρίσκεται μέ τό Θεό.

143. Πρέπει ν' ἀγαπήσουμε τόν κόπο, νά μήν κοιτᾶμε τά εὔκολα.

1 Φεβρουαρίου 1991.

144. Ὁ γέροντας μιλοῦσε γιά ἕνα γέροντα μοναχό πολύ ἀδύναμο σωματικά ἀλλά πολύ δυνατό πνευματικά. Μοῦ τόν παρουσίαζε γιά παράδειγμα:

— Αὐτός ὁ καλόγερος εἶχε πολλή αὐταπάρνηση. Ἐκεῖ κοντά στόν παπα-Ξενοφῶν, πιό μέσα (σ.γ. στό βάθος τῆς περιοχῆς Καψάλας) ζοῦσε σέ μιά καλύβα πού εἶχε φτιάξει μέ τενεκέδες. Τότε ἐγώ ἤμουν μέ τόν παπα-Τύχωνα στό κελλί (σ.γ. στήν ἱ. μονή Σταυρονικήτα κοντά) καί τοὔλεγα νά τόν πάρω νά τόν κοιτάξω ἤ νά πῶ σ' ἄλλους νά τόν φροντίσουν. Δέν ἤθελε!

20 Φεβρουαρίου 1990

145. Ὅταν εἶχα πάει στόν γέροντα κάτι λαστιχένιες μπότες γιά τά χιόνια, μοῦ εἶπε χαριτολογώντας:

— Ἐγώ νά τίς φορῶ καί νά περπατῶ στά χιόνια καί ἐσύ νά περπατᾶς στούς οὐρανούς...

Ξυπόλυτος!! Καλά εἶναι! Δέν εἶναι καλά ἔτσι;

Ὦ Ἀγάπη! Ἔτσι κάνει αὐτός... ὑποφέρει, νηστεύει, κουράζεται, πονᾶ, πολεμᾶ, ἀγρυπνεῖ, ὑπομένει τίς ἀρρώστιες, τίς πίκρες, τίς θλίψεις, τίς βαρύτατες λύπες, γιά νά μᾶς στείλει ἐμᾶς τούς ἄχρηστους στόν Παράδεισο!

146. Ὅταν σ' ἀδικοῦν ἤ σέ κοροϊδεύουν προσωπικά, δέν πρέπει ν' ἀντιδρᾶς γιά τόν ἑαυτό σου. Δέν πάει νά μαλώνει κανείς γιά τόν ἑαυτό του. Πρέπει οἱ

ἄλλοι νά τόν ὑπερασπίζονται. Γιά τό δίκιο, ὄχι γιά προσωπικούς λόγους.

147. — Γέροντα, αὐτό τό καλοκαίρι ἔμπλεξα μέ πολλές μέριμνες, ἔτρεχα γιά κανένα οἰκόπεδο νά ἐξασφαλίσω τά παιδιά, ὅμως τά πνευματικά πῆγαν πίσω καί δέ μ' ἄρεσε αὐτό, πῶς εἶναι σωστό νά ἐνεργοῦμε;

— Νά κάνει κανείς τά πνευματικά του, καί νά δείχνει καί ἕνα ἐνδιαφέρον γιά τ' ἄλλα, ἀλλά ν' ἀφήνει μέ ἐμπιστοσύνη καί στό Θεό νά ἐνεργήσει.

Νά ἐγώ, ὅταν ἤμουν στό μοναστήρι θαύμασα μ' ἕναν καλόγερο. Ἦταν ὑπεύθυνος γιά τό συνοδικό, νά ἑτοιμάσει, νά πᾶνε οἱ πατέρες μετά τή λειτουργία. Αὐτός ἔπαιρνε τό ἀντίδωρο καί μετά πήγαινε νά ἑτοιμάσει καί ὅλα πήγαιναν ἐν τάξει. Καί δέν ἦταν τόσο σβέλτος σάν ἐμένα, ἐνῶ ἐγώ πήγαινα πρίν καί δέν τά κατάφερνα. Τόν ρώτησα μιά μέρα:

— Βρέ, πάτερ, πῶς τά καταφέρνεις καί 'γώ δέν μπορῶ;

— Τό ἀφήνω τό πρᾶγμα στό Χριστό, μοῦ λέει.

Ἐνῶ ἐγώ πού προσπαθοῦσα μόνος μου, μιά μοῦ χυνόταν ὁ καφές, μιά μοῦ σβῆναν τά ξύλα...

Κατάλαβες, ν' ἀφήνουμε καί τό Θεό νά δουλεύει, μή θέλουμε νά τά κάνουμε ὅλα μόνοι μας.

17 Ἀπριλίου 1992

148. Ἐμεῖς δέν ἔχουμε δικαιώματα. Οἱ κοσμικοί ἔχουν πολλά δικαιώματα, καί νά ποῦν ψέματα καί

νά κλέψουν καί νά σκοτώσουν.

Ὅσο πιό πολύ πνευματικός ἄνθρωπος εἶναι κάποιος, τόσο λιγότερα δικαιώματα ἔχει σ' αὐτόν τόν κόσμο. Μπορεῖ κανείς νά μήν ἔχει καί καθόλου δικαιώματα.

Ἐμεῖς τά δικαιώματά μας τᾶχουμε πάνω, καί ἔδειξε μέ τό κεφάλι τόν οὐρανό. Μᾶς τά φυλάει ὁ Χριστός.

10 Σεπτεμβρίου 1992

149. Τόν ρωτοῦσε κάποιος πού κοινωνοῦσε συχνά, γύρω ἀπό τή συχνή Θεία Μετάληψη.

— Σέ ἕνα μικρό παιδάκι πού γεννήθηκε δαιμονισμένο, λένε οἱ πατέρες, συχνή Θεία Μετάληψη καί ἐξορκισμούς, γιά νά φύγει ὁ Διάβολος· καί φεύγει γιατί τό παιδί δέν ἔφταιξε, δέν ἔχει δικαιώματα πάνω του. Ἐπίσης ἔχω δεῖ πολλά παιδάκια νά γίνονται καλά ἀπό λευχαιμία καί ἄλλες ἀρρώστιες ἀπό τή συχνή Θεία Μετάληψη. Ἐδῶ ἀνθρώπινο αἷμα παίρνει κανείς καί δυναμώνει... ποῦ νά πάρει καί θεϊκό.

Γιά τούς μεγάλους ὅμως δέν εἶναι ἔτσι. Ἐξαρτᾶται πῶς κοινωνάει κανείς, πόσο κόπο κάνει γι' αὐτό. Ἕνας πού κοινωνάει συχνά, δέ σημαίνει ὅτι θά ἁγιάσει κιόλας. Ἂν ἦταν ἔτσι, θ' ἁγιάζουν ὅλοι οἱ παπάδες πού καταλύουν ὁλόκληρο Ἅγιο ποτήρι. Πόσο κρατάει κανείς τή Χάρη πάνω του; Μήν τή χάνουμε ἀμέσως μετά;... Παίζει ρόλο ἡ προετοιμασία.

150. — Γέροντα σήμερα ὑπάρχουν τόσοι πολλοί ἄνθρωποι, δισεκατομμύρια πού δέ γνωρίζουν τό Χριστό καί τόσο λίγοι αὐτοί πού τόν γνωρίζουν, τί θά γίνει;

— Θά γίνουν πράγματα, πού θά συγκλονιστοῦν τά ἔθνη. Δέ θά εἶναι ἡ Δευτέρα Παρουσία ἀλλά θεία ἐπέμβαση. Θά ψάχνουν οἱ ἄνθρωποι νά βροῦν κάποιον νά τούς μιλήσει γιά τό Χριστό. Θά σέ τραβᾶν ἀπό τό χέρι. Ἔλα δῶ, κάτσε νά μοῦ πεῖς γιά τό Χριστό.

151. — Ναί, γέροντα, κάθονται καί ἀσχολοῦνται μέ τόν Ἀντίχριστο καί τό χάραγμα καί δέν ἀσχολοῦνται μέ τό Χριστό.

— Ὄχι νά φοβόμαστε καί νά ἀγχωνόμαστε μ' αὐτό, ἀλλά νά εἴμαστε ἐνημερωμένοι. Μήν τυχόν καί βρεθοῦμε σφραγισμένοι, χωρίς νά τό καταλάβουμε, καί δέ γίνεται τίποτα μετά.

152. Τή μεγαλύτερη χαρά τήν παίρνει κανείς μέ τή θυσία. Βλέπεις τόν ἄλλο νά δουλεύει. «Κάτσε νά ξεκουραστεῖς λίγο, λέει, καί μπαίνει αὐτός στή δουλειά καί στόν κόπο. Αὐτός μέν ξεκουράζεται ἀνθρωπίνως ἀλλά ὁ ἄλλος ἀπολαμβάνει θεϊκή ξεκούραση.

Ἔχεις κάτι νά φᾶς καί δέν τό τρῶς. Μιά μπανάνα ἄς ποῦμε, τή στερεῖσαι καί τή δίνεις στόν ἄλλο. Αὐτός μέν χαίρεται, ἀπολαμβάνει φυσικά τόν καρπό, ὁ ἄλλος δέ παρηγορεῖται ἀπό τό Θεό μέ ἀνώτερη, θεϊκή παρηγοριά.

Τή μεγαλύτερη χαρά ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά τήν πάρει μέ τή θυσία.

153. — Γέροντα, στήν Πάτρα πρίν ἀπό 2 μῆνες ἔκανε σεισμό! Δυνατό σεισμό, ραγίσαν καί οἱ ἐκκλησίες!

— Σᾶς κούνησε γερά δηλαδή! σᾶς ξύπνησε ὅμως;

— Μᾶς ξύπνησε, μᾶς ξύπνησε γέροντα!

— Ὅμως πάλι θά κοιμηθεῖτε.

— Ναί, ναί, γέροντα.

— Καί δῶ βλέπει κανείς τήν εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ. Γυρίζει τό κουμπί μέχρι τό πέντε, δέν τό γυρίζει πάρα πάνω, θά μποροῦσε νά πάει μέχρι τό δώδεκα καί δέ θά ἔμενε τίποτα ὄρθιο. Γυρίζει τό κουμπί, μέχρι ἐκεῖ πού θά ὠφελήσει.

Ὁ Θεός θά μποροῦσε νά κάνει ὅλους τούς ἀνθρώπους μέσα σέ τρία λεπτά νά μετανοήσουν, ἄν γύριζε ἄς ποῦμε τό κουμπί καί ἔκανε σεισμό σ' ὅλη τή γῆ. Ἀμέσως θά φώναζαν ὅλοι «ἥμαρτον, ἥμαρτον» καί θά κάναν προσευχές καί τάματα. Μετά ἀπό μία βδομάδα ὅμως... θά τρέχαν πάλι στά μπουζούκια.

154. Γέροντα, τί θά γίνει, ὅταν μᾶς ἀδικοῦν;

— Αὐτός πού σέ ἀδικεῖ εἶναι εὐεργέτης σου. Πρέπει νά τοῦ στέλνεις δῶρα, νά τόν ἀγαπᾶς σάν εὐεργέτη. Ἄσε πού πολλές φορές <u>νομίζουμε</u> ὅτι μᾶς ἀδικοῦν. Σ' ἕναν ἄνθρωπο πού σοῦ κάνει καλό, σ' αὐτόν εἶσαι ὑποχρεωμένος καί στήν ἄλλη ζωή ἀλλά καί σ' αὐτή τή ζωή. Ἐνῶ κάποιος πού σέ ἀδικεῖ, αὐτός σέ εὐεργετεῖ. Σοῦ κάνει κατάθεση στό θεϊκό ταμιευτήριο. Αὐτό θά βρεῖς μπροστά σου στήν ἄλλη ζωή.

— Κι ἄν μᾶς ἀδικεῖ συνέχεια;

— Ἔ! συνέχεια σοῦ κάνει καταθέσεις πού θά τίς εὕρεις μπροστά σου στήν ἄλλη ζωή. Σ' αὐτόν πρέπει νά στέλνεις πολλά δῶρα.

155. Μιά φορά ὅταν ἤμουν περίπου 15 χρονῶν, ἦρθε ἕνας συγχωριανός... ἦταν καί συγγενής καί μοῦ λέει:

— Αὐτά τά παραμύθια γιά τό Χριστό καί τήν Παναγία σᾶς τά λέγαμε, ὅταν ἤσασταν μικρότεροι γιά νά κάθεστε ἥσυχα. Τώρα πού μεγάλωσες δέν πρέπει νά τά πιστεύεις... Ἦταν κομμουνιστής, βλέπεις.

...Ἔνοιωσα τή γῆ νά φεύγει κάτω ἀπό τά πόδια μου. Κλονίσθηκα. Ἔτρεξα στήν Ἐκκλησία... Ἄρχισα νά κλαίω καί νά παρακαλάω τό Χριστό... «Ἄν ὑπάρχεις, θέλω νά μοῦ φανερωθεῖς τώρα!!» ἔλεγα. Τίποτα! Πάλι κλάματα, πάλι παρακάλια. Τίποτα... Ἀπόκαμα!!

Πέφτει τό μάτι μου πάνω στόν Ἐσταυρωμένο. Μόλις τόν εἶδα σκέφτηκα: «Ἄν ὁ Χριστός σταυρώθηκε γιά μένα ἕ, τότε καί ἐγώ θά πεθάνω γι' Αὐτόν».

Τότε χάθηκε τό ταβάνι, τῆς ἐκκλησίας, ἄνοιξε ὁ οὐρανός καί ἔβλεπα... ἔβλεπα!! Ἔτσι στεριώθηκα γιά τά καλά στήν πίστη.

— Γέροντα, εἴδατε τό Χριστό;

— Ἔ!

(σ. γράφοντος: Θαυμάζω τήν προαίρεση καί τό φιλότιμο τοῦ γέροντα νά ἀπαντήσει στή σταυρική θυσία... μέ τήν ὁλοπρόθυμη θυσία τῆς ζωῆς του. Τέτοια μεγαλοψυχία καί τέτοια προαίρεση πού γέννησε ἡ ἐλεύθερη βούληση τοῦ γέροντα... ὁ Θεός δέν τήν ἄφησε χωρίς ἀπάντηση).

156. Μιά φορά ἔμαθα ὅτι ἕνας παιδικός μου φίλος, πού εἶχα χρόνια νά τόν δῶ, εἶχε προσβληθεῖ ἀπό λευχαιμία. Πῆγα νά τό πῶ στό γέροντα νά τόν κάνει καλά.

— Τί θές, νά κάνουμε καλά τό σῶμα ἤ τήν ψυχή, μέ ρώτησε.

— ...καί τά δύο, γέροντα!

Γέλασε!

— Καλά, θέλεις νά τό πάρουμε μισό-μισό;.. Νά πάρεις ἐσύ τό 50% τοῦ καρκίνου καί τά ὑπόλοιπα ἐγώ.

— ... (Δηλαδή νά πάθω ἐγώ καρκίνο, στή θέση τοῦ φίλου μου; σκέφτηκα).

— Θέλεις; ξαναρώτησε ὁ γέροντας.

— ...

Φοβόμουν, δέν ἔλεγα τίποτα.

— Καλά... Συμφωνεῖς νά πάρω ἐγώ τό 99% καί ἐσύ τό 1%; ξαναρώτησε.

— Ναί, γέροντα συμφωνῶ, ἀπάντησα ἀμέσως καθώς μοῦ φάνηκε εὔκολο αὐτό.

— Ἐντάξει, γέλασε χαρούμενα, τά συμφωνήσαμε! εἶπε.

— ... (Σιωπή). Ἀλήθεια γέροντα, θά πάρετε τόν καρκίνο πάνω σας τώρα; ξαναρώτησα.

— Κοίτα νά δεῖς... γιά νά ἀκούσει ὁ Θεός μιά προσευχή καί νά κάνει καλά κάποιον, πρέπει νά προσευχόμαστε μέ τέτοια διάθεση. «Θεέ μου... κάνε ἐκεῖνον καλά καί δῶσε σέ ἐμένα τήν ἀρρώστια» ἤ ἄν εἶναι κάποιος παράλυτος νά ἔχουμε τή διάθεση νά ποῦμε «Θεέ μου, πάρε ἀπό μένα τή μισή δύναμη ἀπό τά πόδια μου καί δῶσε την σέ ἐκεῖνον». Κατάλαβες; Ἡ προσευχή νά γίνεται μέ κόπο... μέ αὐτοθυσία... Ὁ καλός Θεός, βλέποντας τήν ἀδυναμία μας νά σηκώσουμε τήν ἀρρώστια, καί ἐκεῖνον τόν κάνει καλά καί σέ μᾶς δέ δίνει τήν ἀρρώστια... Ἀλλά γιά νά εἰσακουσθεῖ μιά προσευχή, πρέπει νά γίνεται μέ τέτοια διάθεση... Καμιά φορά βέβαια μπορεῖ στ' ἀλήθεια νά μᾶς δώσει ὁ Θεός καμιά ἀρρώστια πού μποροῦμε νά σηκώσουμε.

13 Ὀκτωβρίου 1989

157. Ἦταν τρεῖς ἄνθρωποι καί τοῦ ζήτησαν λόγο. Ζήτησε νά μάθει τή δουλειά τους. Τεχνικοί τοῦ ΟΤΕ. Ἀμέσως τούς ἔφερε ἕνα παράδειγμα ἀπό τή δουλειά τους.

— Δέ μοῦ λέτε, ἄν εἶναι σκουριασμένα τά καλώδια κάνουν δουλειά;

— Ὄχι, κάνουν βραχυκύκλωμα, ἔχουν πολλά παράσιτα.

— Ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος, ἄν δέ διατηρεῖται καθαρός, γεμίζει παράσιτα (ἀπό τήν ἁμαρτία καθαρός, ἡ ἁμαρτία φέρνει τά παράσιτα).

Νά δοξολογοῦμε τό Θεό πάντοτε. Νά μήν γκρινιάζουμε, ἡ γκρίνια φέρνει γκρίνια. Ἦταν ἕνας ἐκεῖ στό χωριό εἶχε 5 παιδιά ὁ καημένος καί εἶχε ἕνα μόνο χωράφι. Ὅλο «Δόξα τῷ Θεῷ» ἦταν. Τοῦ ἦρθαν μιά φορά ἀνάποδα τά πράγματα καί ἄργησε νά μαζέψει τά στάχυα. Ἐν τῷ μεταξύ τά σκόρπισε ὁ ἀέρας. Ὅταν τά μάζευε τόν ρωτοῦσαν: «Πῶς τά πᾶς;» «Δόξα τῷ Θεῷ. Δώδεκα ὀκάδες τό δεμάτι βγάζει». Γέλασε. Μετά νά δεῖτε πῶς τά οἰκονόμησε ὁ Θεός. Τοῦ ἦρθε μιά κληρονομιά ἀπό κάποιον συγγενῆ πού οὔτε ἤξερε ὅτι ὑπάρχει, καί τά βόλεψε τά παιδιά του, τά σπούδασε, τά πάντρεψε.

Ἦταν καί ἕνας Τοῦρκος στό χωριό, εἶχε πολλά κοπάδια, ποτιστικά χωράφια, ἀλλά ὅλο γκρίνιαζε, ὅποτε τόν ἔβλεπες ἦταν συννεφιασμένος.

— «Πῶς τά πᾶς;» τόν ρωτοῦσαν.

— «Πῶς νά τά πάω; Τό ἕνα φταίει, τό ἄλλο φταίει, οἱ γελάδες δέ γεννᾶνε».

Καί νά δεῖτε πού τοῦ πήγαιναν ἀνάποδα.

— Γιατί συμβαίνει αὐτό, γέροντα;

— Μέ τήν γκρίνια κανείς κάνει τόπο στό διάβολο, ἐνῶ μέ τή δοξολογία τόν διώχνει. Γι' αὐτό νά δοξολογεῖ κανείς τό Θεό. Εἶναι μεγάλο πρᾶγμα.

158. Νά λέμε πάντοτε, ἄν θέλει ὁ Θεός, νά μήν τήν πάθουμε σάν τό Χότζα. Λέει στή γυναῖκα του:

— «Αὔριο θά πάω στό ἀμπέλι», ἦταν κάπως μακριά.

— «Ἄν θέλει ὁ Θεός, Χότζα μου».

— «Βρέ, θέλει δέ θέλει, ἐγώ θά πάω».

Ξεκινάει κανένα τέταρτο δρόμο, πιάνει βροχή. Μούσκεμα. Ποῦ νά πάει ἔτσι; Γυρίζει πίσω. Χτυπάει τήν πόρτα:

— «Ποιός εἶναι;» ρωτάει ἡ γυναῖκα του.

— «Ἄν θέλει ὁ Θεός, ἐγώ εἶμαι, ὁ Χότζας».

159. Μέ τό θάνατο πεθαίνει ἡ ἁμαρτία. Γι' αὐτό εἶπε ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο: «Νά πεθάνεις». Ἀλλοιῶς θά ἦταν ἡ ἁμαρτία ἀθάνατη.

160. Καί τήν κόλαση ὁ Θεός ἀπό ἀγάπη τήν ἐπέτρεψε. Νά πάει ὁ ἁμαρτωλός μέ τούς ὁμοιούς τους νά παρηγοριέται. Γιατί αὐτούς καί στόν Παράδεισο νά τούς ἔβαζε ὁ Θεός, πάλι θά ὑπέφεραν.

Φαντάσου νά εἶναι κάποιος πού δέν ἀγαπάει τό Χριστό σέ μιά ἀτέλειωτη Θεία Λειτουργία!! Θά βαριόταν, θά ἔπληττε, θά δυσανασχετοῦσε!! Ἤ νά πάρεις κάποιον γύφτο καί νά τόν βάλεις σ' ἕνα πανέμορφο βασιλικό παλάτι. Θά τοῦ εἶναι ὅλα ἄγνωστα, δέ θά ξέρει πῶς νά τό χρησιμοποιήσει, δέ θά μπορεῖ νά κινηθεῖ, θά μπερδεύεται, θά αἰσθάνεται ἄβολα, θά στεναχωριέται, δέ θά μπορεῖ νά συνεννοεῖται μέ τούς παλατιανούς... δέ θά εὐχαριστεῖται... μᾶλλον θά ὑποφέρει.

161. Ἦταν στήν Ἁγία Ἄννα ὁ παπα-Μηνᾶς. Ἅγιος ἄνθρωπος!! Δέν ἔτρωγε ποτέ λάδι!! Εἶχε πο-

λύ μεγάλη ἄσκηση... Ὄχι πώς ἦταν ἅγιος, ἐπειδή εἶχε ἄσκηση, εἶχε καί ἄλλα πράγματα.

Σ' αὐτόν λοιπόν μιά φορά πού εἶχε πανηγύρι τοῦ κελλιοῦ του, πάει ἕνας ψαρᾶς καί τοῦ λέει:

— Παπα-Μηνᾶ, φρέσκα ψάρια γιά τήν πανήγυρη.

— Καλά, τοῦ ἀπαντάει, χθές ἦταν Κυριακή πότε τά ψάρεψες;

— Ναί, τήν Κυριακή τά ψάρεψα.

— Βρέ, τοῦ λέει, αὐτά εἶναι ἀφορισμένα!! Θέλεις νά δεῖς πού εἶναι ἀφορισμένα;

Πιάνει ἕνα ψάρι καί τό πετάει σέ μιά γάτα. Ἔστριψε ἀηδιασμένη τό κεφάλι ἡ γάτα καί ἔφυγε!!

162. — Γέροντα, αὐτή ἡ ἀστάθεια πού ἔχουν σήμερα οἱ ἄνθρωποι ποῦ ὀφείλεται καί πῶς ἀντιμετωπίζεται;

— Τί εἴδους ἀστάθεια;

— Νά, ἀλλάζουν γρήγορα ροῦχα, ἰδέες, ἀπόψεις, ἀποφάσεις. Σήμερα, λένε, θά κάνω αὐτό, αὔριο ἀλλάζουν γνώμη. Ἀκόμη καί ἡ ἐσωτερική τους κατάσταση ἀλλάζει γρήγορα καί εὔκολα.

— Σήμερα εἶναι ζαλισμένοι οἱ ἄνθρωποι καί δέν παρακολουθοῦν τόν ἑαυτό τους νά δοῦν τίς συνέπειες, ξεχνᾶνε εὔκολα.

Νά, σ' αὐτούς πού θέλουν νά γίνουν μοναχοί, πού γυρνᾶν καί ξαναγυρνᾶν στά ἴδια μέρη, τούς λέω: «Κάντε μιά βόλτα γύρω στό Ἅγιον Ὄρος καί σημειῶστε τά ὑπέρ καί τά κατά καί νά μήν τό πετάξετε αὐτό. Νά τό ἔχετε καί μετά πού θά γίνετε μοναχοί.

Γιατί τί κάνει ὁ διάβολος; Ὅταν παρουσιασθεῖ καμία δυσκολία, τούς θυμίζει τά καλά ἀπό τό ἕνα μέρος, μόνο τά καλά, καί δέ θυμοῦνται τίς δυσκολίες... γιά νά τούς πείσει νά φύγουν.

— Καί ὅταν κανείς θυμᾶται, γνωρίζει ὅτι κάνει λάθος καί τό ἐπαναλαμβάνει;

— Τότε νά θυμᾶται τί τοῦ κόστισε αὐτό τό λάθος! Ἔτσι μπαίνει ἕνα «φρένο».

— Γέροντα, ὅταν κανείς ἀπό ἀμέλεια καί ὀκνηρία ἔρθει σέ μιά κατάσταση ὅπου βαριέται, δέν ἔχει ὄρεξη γιά πνευματικά... νοιώθει ἀκόμα καί μιά σκληρότητα μέσα του, πῶς πρέπει νά ἐνεργεῖ;

— Νά... γιά παράδειγμα: Ἐγώ καμιά φορά βαριέμαι νά ἑτοιμάσω φαγητό ἤ μοῦ εἶναι πικρό καί δέ θέλω νά τό φάω. Ναί, ἀλλά αὐτό μοῦ δημιουργεῖ μιά ἐξάντληση! Σταμάτα, λέω· τί θά γίνει ἐδῶ; ποῦ πάει τό πρᾶγμα;... Σηκώνομαι καί τό τρώω. Πικρό-ξεπικρό φᾶτο τώρα, σάν φάρμακο. Τό κάνω αὐτό καί χαίρομαι. Πρέπει νά βιάζει κανείς τόν ἑαυτό του, ἀλλά νά τοῦ προξενεῖ χαρά αὐτό... Ἀλλοιῶς θά κάνει ἐμετό!! Ἐνῶ, ἄν σκέφτεται ὅτι αὐτό εἶναι πικρό, ἀλλά εἶναι φάρμακο καί θά μέ γιατρέψει, θά μοῦ κάνει καλό στήν ὑγεία, βιάζεται νά τό κάνει ἀλλά νοιώθει καί χαρά. Ἔτσι εἶναι καί μέ τήν προσευχή... μέ τά πνευματικά. Πρέπει κανείς νά βιάζει τόν ἑαυτό του, ἀλλά νά τό κάνει μέ χαρά!! Νά τοῦ προξενεῖ χαρά αὐτό.

163. Σ' αὐτά τά παιδιά πού ἔχουν μπλέξει μέ τή γιόγκα καί τή μαγεία, πρέπει νά τούς τό λέει κανείς

ξεκάθαρα, ἀπό τήν ἀρχή ὅτι εἶναι διαβολικά αὐτά ἤ νά τούς τό λέει σιγά-σιγά;

— Νά τούς τό λέει κανείς, ἀλλά μέ καλοσύνη.

164. Ὁ ἄνθρωπος πού ἀπομακρύνεται ἀπό τό Θεό ὑποφέρει καί πιό πολύ ἀπ' ὅλους ὑποφέρει ὁ Σατανᾶς.

165. Γιατί σήμερα ἡ ζωή μικρή κόλαση εἶναι; Ἄν σᾶς λέγαν νά ζήσετε γιά πάντα ἔτσι, μικρή κόλαση εἶναι;

166. Ρώτησα τό γέροντα:

— Πολλές φορές, γέροντα, ἀκούω ἀνθρώπους τό ΙΔΙΟ κομμάτι τοῦ Εὐαγγελίου νά τό ἑρμηνεύουν μέ διαφορετικό τρόπο. Πῶς θά ξέρουμε ποιά εἶναι ἡ σωστή ἑρμηνεία; Ὑπάρχει κάποιο μέτρο, κάποιο κριτήριο γιά νά κρίνουμε;

— Οἱ Ἅγιοι ἑρμηνεύουν τό Εὐαγγέλιο μέ τή ζωή τους. Οἱ βίοι τῶν Ἁγίων μᾶς λένε τί νά κάνουμε σέ κάθε περίσταση.

167. Πῆγα νά ἐπισκεφθῶ τό γέροντα μαζί μέ κάποιο γνωστό μου. Ἦρθε ὁ γέροντας νά μᾶς ἀνοίξει τήν αὐλόπορτα. Ἔσερνε τό πόδι του ἀπό τόν πόνο. Ὅταν παρατήρησε ὅτι τόν κοιτούσαμε ἀνήσυχοι καί

στεναχωρημένοι, ἀνασκουμπώθηκε, κυριάρχησε στόν πόνο, καί περπάτησε, ὅσο μποροῦσε πιό σταθερά χωρίς νά φαίνεται πολύ.

— Ἄρρωστος εἶσαι γέροντα; ρώτησα.

— Ἐ!... Νά βγάλω καί ἐγώ κανένα φράγκο... Πνευματικό! διευκρίνισε!!

Μᾶς δέχτηκε ξαπλωτός γιατί δέν μποροῦσε ἀπό τόν πόνο νά εἶναι ὄρθιος!! Δέ δεχόταν βοήθεια, καί ἄς πονοῦσε... οὔτε παρέλειπε τίποτα ἀπό τή διακονία μας... ΟΛΑ τά ἔκανε μόνος του... ὅποτε χρειαζόταν σηκωνόταν μέχρι τήν πόρτα, γιά νά δεχθεῖ ἤ νά ξεπροβοδίσει τόν κόσμο. Τόν πόνο τόν περιφρονοῦσε!!! Ἀργότερα ἔμαθα ἀπό κάποιο καλογέρι του ὅτι οὔτε καί ἀπό αὐτούς δεχόταν τίποτα!! «Οὔτε φαγητό οὔτε τίποτα! Κουτσοβολεύεται μόνος του. Προσεύχεται στό Θεό ὄχι νά τοῦ πάρει τήν ἀρρώστια ἤ τόν πόνο, ἀλλά νά τοῦ δίνει δύναμη νά οἰκονομεῖται μόνος του».

Σ' αὐτή τή συνάντηση ὁ π. Παΐσιος μοῦ εἶπε:

— ...Ἔξυπνος ἄνθρωπος εἶναι ὁ καθαρισμένος ἀπό τά πάθη του ἄνθρωπος...

...Μετά τά τριάντα του, ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νά ἀγαπάει τά πάθη του...

* Ἦταν ἐκεῖ καί κάποιος νέος 25 χρονῶν, σπουδαγμένος ἀπό τή Γερμανία πού ἔλεγε ὅτι εἶναι μπερδεμένος... ὅτι δέν πιστεύει σέ τίποτα, οὔτε στόν ἑαυτό, ὅτι ἔχει ψυχολογικά προβλήματα, ὅτι δέν ξέρει τί νά κάνει.

Ὁ π. Παΐσιος τοῦ εἶπε:

— Νά βρεῖς μιά δουλειά, βρέ παιδί!! Κάτι πού νά

σοῦ ἀρέσει. Δέ λέω νά εἶσαι ἐρωτευμένος, νά σοῦ ἀρέσει ὅμως. Κάποια δουλειά πρέπει νά κάνεις, ἔτσι δέν εἶναι; Γιά νά ζεῖς. Βέβαια μπορεῖ νά ἔχεις περιουσία καί νά ζεῖς, ὅμως αὐτό δέν ἔχει ἀξία. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά δουλεύει, γιά νά τρώει!

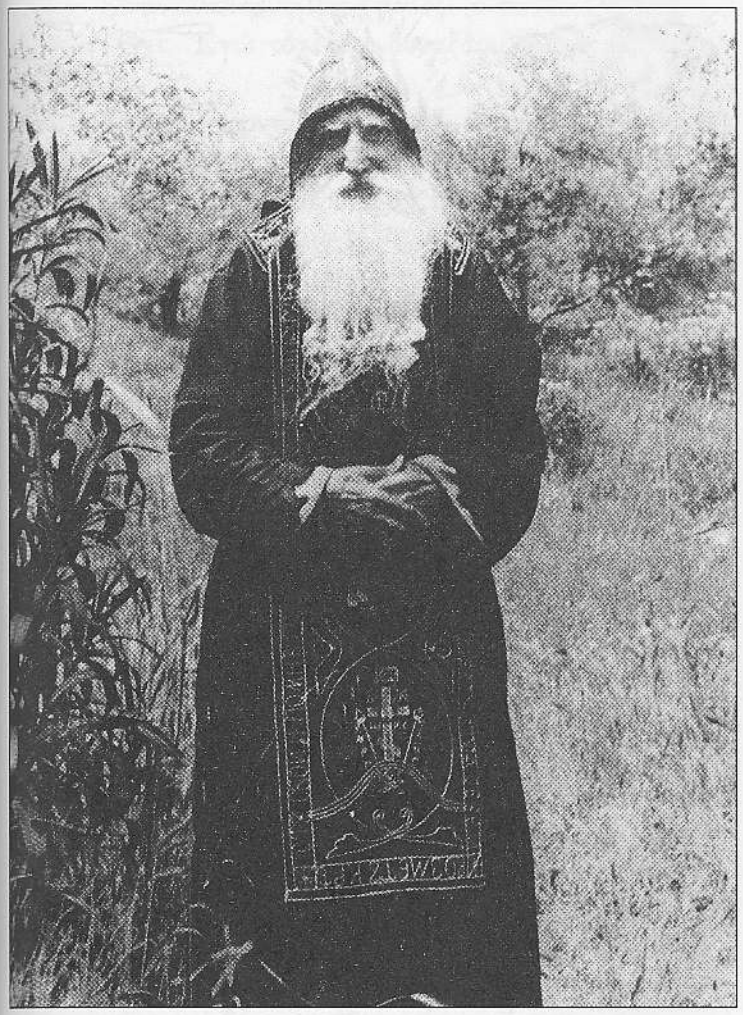
Νά πᾶς νά ἐξομολογηθεῖς, βρέ παιδί, νά ἔρθει ἡ θεία παρηγοριά στήν ψυχή σου, γιατί ἀλλοιῶς ἡ ἐνοχή θά σέ βασανίζει. Ὁ ἄνθρωπος μόνο κοντά στό Χριστό βρίσκει τή χαρά. Νά πᾶς νά βρεῖς ἕναν πνευματικό νά σέ βάλει σέ μιά τάξη. Νά τόν ἀκοῦς, νά κάνεις ὑπακοή, ἐκεῖ εἶναι ἡ πραγματική ἐλευθερία.

Τό σοφώτερο πρᾶγμα πού θά σκεφτῶ, ἡ πιό σοφή λύση πού θά βρῶ εἶναι ἡ πιό μεγάλη βλακεία!! Γιατί ἔχει τόν ἐγωισμό μέσα της, ἐνῶ ἡ ταπείνωση εἶναι σοφία.

Ὁ ἄνθρωπος πού ἀκούει τό λογισμό του, ἄν εἶναι μοναχός πλανιέται, ἄν εἶναι κοσμικός τρελαίνεται. Εἶδες καλόγερο πλανεμένο; λένε οἱ πατέρες, πίστεψε στό λογισμό του.

Νά ρωτᾶς, βρέ παιδί. Νά ἀκοῦς τόν πνευματικό σου!!

Ο ΠΑΤΗΡ ΤΥΧΩΝ
ΠΟΥ ΕΚΑΝΕ ΜΕΓΑΛΟΣΧΗΜΟ
ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΠΑΪΣΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΦΟΡΑ

Δεκέμβρης 1988

168. Συνάντησα τό γέροντα κοντά στό κελλί του. Φυσοῦσε πολύ δυνατός ἀέρας (9-10 μποφώρ). Τό Ἅγιον Ὄρος περίμενε τήν ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου τῆς Πορτογαλίας Σοάρες πού θά συνοδευόταν ἀπό τόν Ἕλληνα Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας.

— Νά φυσάει νά μήν ἔρθει κανείς. Νά τούς πάρει ὁ ἀέρας καί νά τούς σηκώσει ὅλους. ΟΛΟΥΣ!! Τέτοιοι πού εἶναι. Νά ἀναστήσει ὁ Θεός Μακκαβαίους...

Μετά μοῦδειξε πρός τήν Ἀνατολή.

— Βλέπεις μιά τρύπα; Ἀνοίγει!

(Κατάλαβα ὅτι περίμενε κάποιες πολιτικές ἐξελίξεις νά συμβοῦν...).

169. — Γέροντα, τόν γνωρίζατε τόν παπα-Τύχωνα;

— Ἄν τόν γνώριζα; Πῶς!... αὐτός μ' ἔκανε μεγαλόσχημο!!

— Εἶναι ἀνακηρυγμένος ἅγιος; (ὁ παπα-Τύχων).

— Ὄχι. Ἐγώ τόχω τό συναξάρι ἕτοιμο, ἄς περιμένει.

— Γιά τό γέροντα Ἰωσήφ τόν ἡσυχαστή, λένε καί γράφουνε πολλά.

— Τώρα ἔχει σειρά ὁ Χατζηγιώργης. Αὐτός εἶχε πολύ...!

170 — Γέροντα, τί συμβαίνει μέ τούς ὁμοφυλόφιλους; Μερικοί γιατροί λένε ὅτι γεννιοῦνται ἔτσι, ὅτι εἶναι δηλαδή θέμα χρωμοσωμάτων, θέμα τῆς φύσης, ἄρα εἶναι ἀδύνατο αὐτοί οἱ ἄνθρωποι νά ἀλλάξουν καί ἐπομένως ἄδικα τούς ταλαιπωροῦν, καί ὅτι δέν ἔχουν εὐθύνη αὐτοί.

— Πά! Πά! Ὄχι, βρέ παιδί μου, δέν εἶναι ἔτσι. Εἶναι ἕνα πάθος καί αὐτό ὅπως καί τά ἄλλα πάθη.

— Δηλαδή, μπορεῖ νά διορθωθεῖ ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος;

— Πῶς δέν μπορεῖ! Μπορεῖ!... Ἄν θέλει καί προσπαθήσει μπορεῖ νά κόψει τήν κακιά συνήθεια... Πολύ βοηθάει νά ἔχει κανείς ἕναν πραγματικό καί καλό φίλο.

— Πῶς γίνεται κανείς ὁμοφυλόφιλος; Φταίει ἡ οἰκογένεια;

— Ἄν εἶναι μικρό παιδάκι πιό ἀδύνατο, πιό συνεσταλμένο καί δέν προσέξουν τίς παρέες του, τότε κανένας ἀλήτης μπορεῖ νά τό στριμώξει μέ τό ζόρι... ἔλκεται καί αὐτό μετά ἀπό τήν ἡδονή καί σιγά-σιγά συνηθίζει.

171. — Γέροντα, θέλω νά κάνω μιά ὁμιλία γιά τή ρόκ μουσική καί τά ὑποσυνείδητα σατανιστικά μηνύματα πού περιέχει.

— Τί ὑποσυνείδητα; Ἐδῶ καί φανερά τά λένε καί βρίζουν τό Χριστό. Νά τήν κάνεις... Ὅπως ἔγινε σήμερα τό πρᾶγμα, μόνο ἐκκλησιαστική μουσική εἶναι νά ἀκούει κανείς.

172. Κάποτε σέ μιά ἐπίσκεψή μου στό κελλί του ὁ γέροντας μοῦ πρόσφερε ἕνα μῆλο μαζί μέ ἕνα πιάτο καί μαχαίρι.

Πῆρα τό μῆλο, τό σκούπισα στήν μπλούζα μου καί ἄρχισα νά τό τρώω μέ τή φλούδα. Μόλις τό ἀντιλήφθηκε ὁ γέροντας, μέ μάλωσε.

— Ἔ! Γέροντα, μικροί ὅταν μπαίναμε σέ κανένα περιβόλι, ἔτσι τρώγαμε τά μῆλα.

— Ἄλλο τότε!!... Τότε δέν ὑπῆρχε μόλυνση. Σήμερα εἶναι τά πυρηνικά, εἶναι καί τά χημικά. Νά ἐδῶ πιό πάνω εἶναι μιά ἄγρια μηλιά. Ἔχει μῆλα... ἀγνά. Ἔχουν καί κανένα σκουληκάκι, ἀλλά αὐτό δέν πειράζει.

Βλέπεις τοῦ ἀνθρώπου δέν τοῦ ἄρεσαν ὅπως τάχε καμωμένα ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ καί πῆγε νά τά «διορθώσει». Νά μήν ἔχουν σκουλήκια τά μῆλα, σοῦ λέει. Δώστου λοιπόν τά ραντίσματα... Ναί, ἀλλά αὐτά εἶναι δηλητήρια... καί τώρα τρῶμε ὡραῖα στό μάτι μῆλα, ἀλλά ἔχουν δηλητήριο... γι' αὐτό ἔχουμε τούς καρκίνους... Ἐνῶ τό σκουληκάκι τό καθάριζες μέ τό μαχαίρι καί ἦταν ὅλα ἐντάξει... Χώρια πού καταστρέφουν μέ τά ψεκάσματα καί τά χρήσιμα ἔντομα, ζωύφια, πουλιά κ.λπ. ...Τώρα τό κατάλαβαν καί γυρνᾶν πάλι πίσω... πάλι καλά.

Ἄμ τό ἄλλο μέ τίς ἀγελάδες...! Δώστου ὁρμόνες νά βγάζουν περισσότερο γάλα οἱ ἀγελάδες... Βγάζουν μετά πολύ γάλα, δέν μποροῦν νά τό καταναλώσουν,... πέφτει ἡ τιμή, φωνάζουν... ἀπεργίες, κακό, τό χύνουν στούς δρόμους... Στό τέλος πίνουμε γάλα... ὁρμονοῦχο. Γιατί, εὐλογημένοι, δέν ἀκολουθεῖτε τή σειρά τοῦ Θεοῦ; Θά πίναμε καλό, ἁγνό γάλα. Τί νά τό κάνεις τό περισσότερο; Πάει ὁ ἄνθρωπος νά διορθώσει τό Θεό... Χαζομάρα του.

Φτιάχνει καί αὐτούς τούς τενεκέδες τούς δορυφόρους, νά γυρνᾶν γύρω ἀπό τή γῆ καί φουσκώνει... αἰσθάνεται σπουδαῖος!! Αὐτό εἶναι τό ζητούμενο;

Τό ζήτημα εἶναι νά ἁγιάσουμε! Νά γίνουμε ἐπίγειοι ἄγγελοι καί νά πηγαίνουμε μέ τίς «πνευματικές μας φτεροῦγες» ὄχι μόνο ἀπό τό ἕνα μέρος στό ἄλλο, ἀλλά καί στόν πραγματικό οὐρανό, τόν Παράδεισο... (Γελάει).

Βλέπεις δέ χρειάζονται καί πολλά καύσιμα. Μ' ἕνα κομμάτι παξιμάδι ἀνεβαίνει ὁ ἄνθρωπος μέχρι τόν Παράδεισο... ἐνῶ γιά ν' ἀνέβει ὁ πύραυλος μέχρι τό φεγγάρι θέλει τόνους καύσιμα.

173. Ὅταν ἡ τρύπα τοῦ ὄζοντος βρισκόταν πάνω ἀπό τήν Ἑλλάδα καί γινόταν πολύς λόγος γι' αὐτό, μέ εἶχε ἁρπάξει λίγο στό πρόσωπο ὁ ἥλιος. Ἐπισκέφτηκα τό γέροντα:

— Τί ἔχεις καί κοκκίνησε τό πρόσωπό σου;

— Ἡ τρύπα τοῦ ὄζοντος γέροντα... Βλέπετε τά «κατάφερε» ὁ ἄνθρωπος μέ τόν «πολιτισμό» του νά καταστρέψει καί τόν ἀέρα.

— (Χαμογέλασε καί κούνησε μέ ἐπιδοκιμασία τό κεφάλι του). Στίς πόλεις ὁ ἀέρας βρωμάει καυσαέρια, τό νερό μολυσμένο, τά τρόφιμα γεμάτα χημικά, συντηρικά, στριμωγμένοι ὁ ἕνας πάνω στόν ἄλλο... Ὅλα αὐτά γίναν γιά νά κάνουν τή ζωή τοῦ ἀνθρώπου... καλύτερη! Γέμισαν οἱ ἄνθρωποι μέ ἄγχος. Πολιτισμός σοῦ λέει... ἀνέσεις...

Κούνησε τό κεφάλι.

Πρέπει νά φροντίζουμε νά ἁπλοποιοῦμε ὅσο δυνατό περισσότερο τή ζωή μας. Οἱ πολλές «ἀνέσεις» δυσκολεύουν τή ζωή μας χειρότερα. Λίγα πράγματα... Ἀλλοιῶς, θά περάσουμε τή ζωή μας φροντίζοντας ντουβάρια καί... πράγματα.

174. Ἄν ὁ ἄνθρωπος ἀγαπήσει τό Θεό, ἀγαπάει καί τόν πλησίον καί μετά παθαίνει ὑπερχείλιση ἡ καρδιά καί ἀγαπάει τά ζῶα, τήν κτίση ὅλη.

175. Βλέπεις τά ζῶα ἔχουν διαίσθηση καί καταλαβαίνουν ποιός τά πλησιάζει μέ ἀγάπη καί ποιός νά τά σκοτώσει. Ὁ ἄνθρωπος τόχασε αὐτό. Καί ἄν τά πλησιάζει κανείς μέ ἀγάπη, δέν τόν πειράζουνε.

— Ἀκόμα καί τά ἄγρια ζῶα Γέροντα;

— Ναί, ναί, (μέ ἔμφαση).

— Κι ἄν εἶναι νηστικά;

— Καί νηστικά νἄναι, δέν τόν πειράζουνε (μιλοῦσε μέ τή βεβαιότητα τῆς προσωπικῆς του ἐμπειρίας).

Ἐκτός ἀπό τό σκύλο. Αὐτός πῆρε ἀπό τόν ἄνθρωπο. Ἀπέκτησε ἀστυνομική καχυποψία. Εἴτε γιατρός εἶναι πού πάει νά δεῖ τό ἀφεντικό του, εἴτε παπάς πού πάει τή νύκτα νά τόν μεταλάβει, αὐτός σκέφτεται· εἶναι νύκτα, εἶναι ξένος· ἄρα τί θέλει; δώστου γαυγίζει.

Παλιά καί τά σαρκοβόρα ζῶα δέν τρώγανε ζωντανά. Τά φόφια τρώγανε. Γιά νά καθαρίζει ὁ τόπος. Νά μήν ὑπάρχουν ἀρρώστιες. Βλέπεις ὁ Θεός τἄκανε ὅλα μέ σοφία. Καί ὁ ἀετός γιατί ἔχει μάτι γερό καί μυρουδιά γερή; Γυρνοῦσε ἀπό πάνω. Ἔκοβε βόλτες σάν ἑλικόπτερο καί ξετρύπωνε τά φόφια καί καθάριζε τόν τόπο. Δέν πειράζαν ζωντανό.

Μετά τήν ΠΤΩΣΗ (τοῦ Ἀδάμ σμ.) χάλασε καί αὐτωνῶν ὁ λογισμός. Γιατί νά μή φάω σοῦ λέει τό ζωντανό; Βλέπεις, πλησιάζει ὁ λύκος τό κοπάδι καί ἕνα τόσο δά σκυλάκι, σάν γατάκι, κούφ, κούφ κάνει, καί τό βάζει στά πόδια ὁ λύκος, γιατί ἔχει ἐνοχή.

176. Βλέπεις ἀκόμα καί τό φίδι, πού εἶναι κρῦο πρᾶγμα, δέν τό περίμενα. Ὅλο τό χειμῶνα, κουλουριασμένο κάτω ἀπό μία πέτρα καί μόλις βγεῖ λίγο ὁ ἥλιος βγαίνει καί αὐτό νά ζεσταθεῖ, καί πάει ὁ ἄλλος νά τοῦ σπάσει τό κεφάλι. Θά σοῦ ἄρεζε ἐσένα νά σοῦ κάνουν αὐτό τό πρᾶγμα; Τοὔδειξα ἀγάπη καί ἄρχισε νά μέ πλησιάζει (τόν κοιτάω μέ ἀπορία). Ναί, ναί βρέ, ἀλήθεια. Εἶδες! Δέν τό περίμενα.

177. Μαζεύονται οἱ λύκοι τό χειμῶνα σέ καμιά ρεματιά, νηστικοί! Οὐρλιάζουν καί σηκώνουν ψηλά τό κεφάλι. Οὐρλιάζουν! Πεινασμένα τά καημένα. Μετά βλέπεις σκορπίζουν. Ἄλλος ἀπό δῶ, ἄλλος ἀπό κεῖ τρέχει. Τά πληροφορεῖ βλέπεις ὁ Θεός ποῦ ὑπάρχει κανένα ψόφιο, κανένα πλακωμένο. Προνοεῖ. «Πάντα πρός Σέ προσδοκῶσι δοῦναι τήν τροφήν αὐτῶν εἰς εὔκαιρον».

178. Γέροντα, ὑπάρχουν Χριστιανοί πού ἔχουν 4-5 σπίτια, καί ἄλλοι ἄνθρωποι δέν ἔχουν ποῦ νά μείνουν; Ἐπιτρέπεται αὐτό; Νά εἶναι κάποιος, χριστιανός ὑποτίθεται, τόσο πλούσιος, ὅταν ὑπάρχει γύρω του τόση φτώχεια; Δέν εἶναι αὐτό ἁμαρτία; Πόσα ὑλικά ἀγαθά ἐπιτρέπεται νά κατέχουμε;

Γνωρίζω ἐκεῖ στήν Ἀθῆνα ἕναν ἄνθρωπο μεροκαματιάρη, πολύ φτωχό. Εἶχε καί 8 παιδάκια. Ζοῦσαν ὅλοι μαζί σέ ἕνα δωμάτιο... παράγκα δηλαδή... «Καλά βρέ χωρᾶτε ἐκεῖ μέσα ὅλοι;» τόν ρωτάω. — «Ὅταν εἴμαστε ὄρθιοι γέροντα χωρᾶμε, τό πρόβλημα εἶναι, ὅταν ξαπλώνουμε... δέ χωρᾶμε ὅλοι μαζί, γι' αὐτό πότε ξαπλώνει ὁ ἕνας πότε ὁ ἄλλος».

Γύριζε ὁ καημένος ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ, γιά νά φτιάξει καμιά χαλασμένη σόμπα... νά βρεῖ κάποιο μεροκάματο... προσπαθοῦσε νά ζήσει τήν οἰκογένεια. Ἐνῶ βρισκόταν σ' αὐτή τήν κατάσταση, ξέρεις τί τόν ἀπασχολοῦσε; Βουρκωμένος μοῦ λέει: «Στεναχωριέμαι, γέροντα, γιατί δέν κάνω καί καμία ἐλεημοσύνη... ἡ γυναῖκα μου ξενοπλένει καί βρίσκει εὐκαιρίες... καμιά γριούλα, κλπ. πού δέν ἔχουν καί τούς πλένει κανένα ροῦχο τζάμπα... αὐτή κάνει ἐλεημοσύνες, ἐνῶ ἐγώ τίποτα...».

Εἶδες... αὐτός στεναχωριόταν πού δέν ἔχει νά κάνει ἐλεημοσύνη, ἐνῶ ἄλλοι πού ἔχουν... οὔτε τούς περνάει ἀπό τό μυαλό.

Ἦταν καί ἕνας γνωστός μου πλούσιος. Εἶχε ἐργοστάσιο καί πολλούς ἐργάτες... Ἤθελε νά βοηθήσει... Ἔδωσε αὔξηση γενναία στούς ἐργάτες, ἀλλά ἄρχισαν νά τόν πιέζουν οἱ ἄλλοι ἐργοστασιάρχες... Ἦρθε ἐδῶ καί μέ ρώτησε «Τί νά κάνω;».

Κοίταξε, τοῦ λέω. Θά τούς δίνεις τόν ΙΔΙΟ μισθό πού δίνουν καί οἱ ἄλλοι. Ἐσύ ὅμως θά κοιτάζεις ποιός εἶναι ἄρρωστος; Νά πληρώσεις τούς γιατρούς, τά φάρμακα, τό νοσοκομεῖο. Ποιά κοπέλα εἶναι νά παντρευτεῖ καί δέν ἔχουν; Νά τῆς κάνεις τήν προῖκα, πλυντήρια, κουζίνες, κ.λ.π.... Ἔτσι νά παρακολουθεῖς τίς ἀνάγκες τους καί νά τούς βοηθᾶς... Γέλασε χαρούμενος ὁ γέροντας.

— Καί τούς βοηθοῦσε γέροντα; ρώτησα

— Ναί, ναί, τούς βοηθοῦσε.

— ...καί στά παιδιά του γέροντα τί ἔδωσε;

— Κοίταξε, τά παιδιά μου, λέει, θά τά σπουδάσω, ὅσα θέλουν νά σπουδάσουν... τά ἔστειλε καί στό ἐξωτερικό γιά μεταπτυχιακό... καί μετά τούς ἔδωσε ἀπό ἕνα διαμέρισμα, ἕνα σπίτι... αὐτό ἦταν. Ὅλα τά ἄλλα τά ξαναέδινε πίσω στούς ἐργάτες του... Καλά δέν ἔκανε;

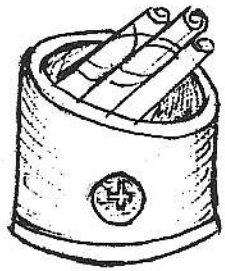
— Ναί, γέροντα, πολύ καλά, εἶπα θαυμάζοντας τήν ἀρετή αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

— Βλέπεις... ἡ Χριστιανική ἀγάπη νικάει τό νόμο... ὄχι ὅτι θά πᾶμε κόντρα στούς νόμους, ἀλλά ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη, εἶναι ἄχρηστοι οἱ νόμοι.

— Ναί, γέροντα, ἀλλά δέν κάνουν ὅλοι ἔτσι... πόσοι ἔχουν τέτοια αἰσθήματα; Ἐδῶ οἱ ἄλλοι δέ νοιάζονται... ὄχι νά βοηθήσουν, ἀλλά ἀντίθετα καί νά τόν πεθάνουν τόν ἄλλο... νά μήν ξοδευτοῦν νά βάλουν ἕνα κάγκελο καί ἄς γίνονται ἀτυχήματα καί σκοτώνονται οἱ ἄνθρωποι, ἐνῶ δουλεύουν... καί ἄν τραυματισθεῖ κανένας νά ποῦν καί ψέματα, γιά νά μήν τοῦ πληρώσουν τήν ἀσφάλεια...

Κουνοῦσε στεναχωρημένος τό κεφάλι ὁ γέροντας καί εἶπε:

— Ἄν τά πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εὐαγγέλιο, θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι... Βέβαια ὁ καλός Θεός θά ξαναφέρει πάλι μετά τό Εὐαγγέλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΠΡΟΣΘΗΚΗ Γ΄ ΕΚΔΟΣΗΣ

179. Ξέρεις, οἱ δάσκαλοι, οἱ καθηγητές κ.λπ. κινδυνεύουν νά παραμελήσουν τά παιδιά τους. Πάει, ἄς ποῦμε, ἡ δασκάλα, ὁ δάσκαλος στό σχολεῖο καί ἔχει τόσα παιδιά νά φροντίσει, τά χαϊδεύει, τά φιλάει, τά συμβουλεύει καί ξοδεύει σχεδόν ὅλη τήν ἀγάπη πού ἔχει μέσα του· ἔτσι ἱκανοποιεῖται κατά κάποιο τρόπο, σάν μάννα ἤ σάν πατέρας. Μετά γυρίζει σπίτι κουρασμένος, ξαπλώνει καί στόν καναπέ, παίρνει καί τήν ἐφημερίδα. Ἔρχεται τό δικό του τό παιδάκι, πλησιάζει νά μιλήσει, νά πάρει κανένα χάδι, «ἄσε με τώρα, εἶμαι κουρασμένος» ἀκούει ἤ κανένα ἀδιάφορο χάδι, ἐνῶ διαβάζει τήν ἐφημερίδα. Ἔτσι τό καημένο τό παιδί μένει «νηστικό», δέ χορταίνει ἀγάπη.

Οἱ δικαστικοί πάλι ἔχουν ἄλλο... Ἔκανε τό παιδάκι τους καμιά ζημιά, καμιά ἀταξία... «ἔλα ἐδῶ» λένε αὐστηρά, τί εἶναι αὐτό πού ἔκανες; δέν ξέρεις ὅτι ἀπαγορεύεται; γιατί τό ἔκανες; στήνουν δηλαδή ὁλόκληρο δικαστήριο...

Οἱ στρατιωτικοί πάλι εἶναι πιό ἀπότομοι. Ἐπειδή ἔχουν νά κάνουν ὅλη τήν ὥρα μέ στραβόξυλα, στό στρατό, πού δέν ἀκοῦν μέ τό καλό, ἔτσι φέρονται ἀπότο-

μα καί στά μικρά παιδιά τους, καί τούς κολλᾶνε καί κανένα χαστούκι. Δέν εἶναι ὅμως καλό αὐτό.

Καί ἐσύ νά τό προσέξεις αὐτό, ὅταν κάνεις οἰκογένεια. Νά δίνεις προσοχή στά παιδιά σου, νά τούς μιλᾶς, νά ἀσχολεῖσαι μαζί τους.

180. ...αὐτοί πού αὐτοκτονοῦν πᾶνε νά ξεφύγουν ἀπό τό μεγάλο ψυχικό πόνο πού νοιώθουν. Πέφτουν ὅμως σέ πολύ μεγαλύτερο βάσανο, στά χέρια τοῦ διαβόλου πού τούς βασανίζει ἀνελέητα. Βλέπεις ἔχουν ὑπερηφάνεια. Ἀντί νά κάτσουν νά σκεφτοῦν, μήπως ἔχω φταίξει σέ τίποτα, νά ἐξετάσουν νά δοῦν τόν ἑαυτό τους τί λάθη ἔκαναν, νά πᾶνε νά μετανοήσουν, νά ἀλλάξουν τακτική, νά πᾶνε νά ἐξομολογηθοῦν, καί ἔτσι νά ἀνακουφιστοῦν καί νά γλυτώσουν ἀπό τόν πόνο, αὐτοί λόγω ὑπερηφάνειας, δέ θέλουν νά ταπεινωθοῦν, ὅλα τά στραβά, ὅλα τά λάθη τά βλέπουν στούς ἄλλους καί τόν ἑαυτό τους τόν βγάζουν λάδι... Εἶναι μεγάλη ἁμαρτία ἡ αὐτοκτονία. Περιφρονοῦν τό δῶρο τοῦ Θεοῦ, τή ζωή πού τούς δόθηκε...

Εἶναι σάν νά δίνεις σέ κάποιον ἕνα δῶρο καί αὐτός νά σοῦ τό πετάει πίσω στά μοῦτρα... Μήπως μπορεῖς νά προσθέσεις μία μέρα στή ζωή σου; ...πῶς τήν καταστρέφεις μετά;

181. ...οἱ Τοῦρκοι εἶναι βάρβαρος λαός... Πά, πά. Ὅταν σφάζαν τούς Ἀρμένιους, γιά τρεῖς μέρες, μύριζε ὁλόκληρη ἡ πόλη σάν σφαγεῖο... Οἱ Ἕλληνες ἦταν

κλεισμένοι στά σπίτια τους, δέν τολμοῦσε νά βγεῖ κανείς στό δρόμο, φωνάζανε, σκοτώνανε..., τρεῖς ὁλόκληρες μέρες.

— Ποιοί γέροντα; Ὁ Τούρκικος στρατός;

— (μέ ἔμφαση) Ὄχι μόνο ὁ στρατός ἀλλά καί ὁ κόσμος, οἱ Τοῦρκοι καί οἱ γέροι ἀκόμα. Βλέπεις ὁ ἄλλος πήγαινε καί ἔσφαζε τό γείτονά του, πού εἶχαν ζήσει τόσα χρόνια δίπλα-δίπλα... Βάρβαρος λαός... ἔχουν κάνει πολλά... γι' αὐτό θά πληρώσουν, θά λειτουργήσουν οἱ πνευματικοί νόμοι, ἔχουν τά κόλυβά τους στό ζωνάρι.

182. ...Οἱ κοντοί ἄνθρωποι συνήθως εἶναι θυμώδεις. Ἔχουν ψυχική δύναμη, ἔχουν μιά ὁρμή... Νά γιά παράδειγμα ὁ π. Ν. ὅταν θυμώνει, ἄν μποροῦσε, θά μᾶς πετοῦσε ὅλους στή θάλασσα, (γέλια) τέτοια ὁρμή ἔχει μέσα του.

Αὐτό ξέρεις εἶναι ἐκ Θεοῦ. Τούς δίνει αὐτή τήν ψυχική δύναμη, γιά νά μποροῦν νά τά βγάλουν πέρα στή ζωή, ἐνῶ ἀντίθετα οἱ ψηλοί, οἱ σωματώδεις ἔχουν μιά φυσική πραότητα μέσα τους... Δέν ἀνάβουν εὔκολα· καί αὐτό ἐκ Θεοῦ εἶναι... γιατί ἄν ἦταν ἄγριοι καί ἀπότομοι, ποιός θά τολμοῦσε νά τούς πλησιάσει; Ἔτσι μεγάλοι καί σωματώδεις πού εἶναι καί τώρα τούς φοβοῦνται, ποῦ νά θυμώσουν κιόλας;

183. ...Οἱ Γάλλοι ἄν τούς πεῖς κάτι ἀμέσως τό δέχονται... ΝΑΙ, ΝΑΙ, σοῦ λένε... Βρέ!! Θαύμαζα, τί καλή προαίρεση ἔχουν!!! ἀμέσως κατάλαβαν καί δέχτηκαν

τό Χριστό. Τί συμβαίνει ὅμως... μετά ἀπό λίγο τό ξέχασαν, καί δέχτηκαν κάτι καινούργιο καί ἀργότερα βρῆκαν κάτι ἄλλο πάλι... ὅλο ἀλλάζουν... Εὔκολα τό δέχονται, εὔκολα τό ξεχνοῦν... Οἱ Γερμανοί πάλι εἶναι πολύ κλειστοί... Θά σέ σκάσουν μέχρι νά δεχτοῦν κάτι, μέχρι νά καταλάβουν... ἀλλά ἄν δεχτοῦν τό μήνυμα, τό κρατᾶν, δέν τό ἀφήνουν μετά... Αὐτό εἶναι τό Γερμανικό μυαλό.

184. ...Εἶχα γνωρίσει κάποτε ἕναν ἄνθρωπο πολύ καλό καί εὐαίσθητο. Ἀφοῦ νά φαντασθεῖς οὔτε στό μοναστήρι δέν ἐρχόταν νά φιλοξενηθεῖ γιά νά μή δώσει βάρος στούς μοναχούς... Ἤμουν τότε ἀρχοντάρης στή σκήτη τῶν Ἰβήρων, βγαίνω μιά στιγμή στό μπαλκόνι τό μεσημέρι, βλέπω κάποιον κάτω νά ξαπλώνει πάνω στίς πέτρες... Βρέ, λέω, τί κάνει αὐτός ἐκεῖ; ἀνησύχησα. Πῆγα καί τόν βρῆκα.

— Τί κάνεις ἐδῶ εὐλογημένε; Γιατί δέν ἔρχεσαι στό μοναστήρι νά φιλοξενηθεῖς;

— Ὄχι, ὄχι, καλά εἶμαι ἐδῶ, μή στεναχωριέσαι.

Τόν βίαζα νά ἔρθει καί αὐτός δέν ἤθελε. Μοῦ λέει «Ὅλη νύχτα οἱ πατέρες κάνουν ἀγρυπνία... κουράζονται, νηστεύουν... πᾶνε νά ξεκουραστοῦν λιγάκι τό μεσημέρι, νά πάω ἐγώ νά τούς ἀνησυχήσω; Δέν πάει!»

Εἶδες καλούς λογισμούς πού ἔκανε; αὐτό δείχνει ψυχική καί πνευματική ὑγεία... ἐνῶ ἄλλοι ἔρχονται μέ ἀπαίτηση νά τούς ὑπηρετήσεις καί μετά ὅλο κακούς λογισμούς κάνουν... νά σέ κατηγορήσουν κιόλας. Τέλος πάντων. Τελικά τόν ἔπεισα, τόν πῆρα στό μοναστήρι, γνωριστήκαμε καί γίναμε φίλοι.

Ἄκου νά δεῖς τί ἔκανε αὐτός ὁ ἄνθρωπος. Αὐτός ἀπό μικρός ἔμεινε ὀρφανός, δέ γνώρισε γονεῖς, μεγάλωσε σέ ὀρφανοτροφεῖο. Ὅταν μεγάλωσε, δούλευε ἀχθοφόρος στό λιμάνι, στή Θεσσαλονίκη.

Παντρεύτηκε καί χάρηκε πολύ. Γιατί βρῆκε τήν οἰκογένεια πού τοῦ ἔλειπε. Τά πεθερικά του τά εἶχε σάν τούς γονεῖς του. Πιάσαν ἕνα σπίτι κοντά στά πεθερικά καί τά ἀγαποῦσε πολύ. Ἀφοῦ νά φαντασθεῖς, ὅταν σχολοῦσε ἀπό τή δουλειά, πρῶτα πήγαινε ἀπό τά πεθερικά του, νά τά χαιρετήσει, νά δεῖ ἄν χρειάζονται τίποτα, καί μετά πήγαινε σπίτι νά δεῖ τή γυναῖκα του.

Ἦταν καί πολύ εὐλαβής. Ἔλεγε καί τήν εὐχή. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με». Κουβαλοῦσε καί προσευχόταν.

Τόν στεναχωροῦσε τό θέμα ὅτι τά πεθερικά του δέν πίστευαν. Ὁ πεθερός του μάλιστα βλασφημοῦσε καί αὐτό τόν πίκραινε πολύ... Παρακαλοῦσε λοιπόν τό Θεό νά μήν τούς πάρει ἀπ' αὐτή τή ζωή πρίν μετανοήσουν... Μέ παρακάλεσε καί μένα νά κάνω προσευχή γι' αὐτό τό θέμα.

Μιά φορά λοιπόν ἀρρώστησε ὁ πεθερός του καί τόν πῆγαν στό νοσοκομεῖο: Στό ΑΧΕΠΑ. Ἦταν μέρες ἐκεῖ. Μιά μέρα λοιπόν μετά τή δουλειά πῆγε στό νοσοκομεῖο κατευθεῖαν, χωρίς νά περάσει ἀπό τό σπίτι. Ψάχνει γιά τόν πεθερό του, δέν τόν βρίσκει στό δωμάτιο... Ψάχνει ρωτάει... «ποιός, αὐτός; πέθανε,... τόν ἔχουν κάτω στά ψυγεῖα, ἐκεῖ πού φυλᾶν τούς νεκρούς» τοῦ λένε.

Τοῦ ἦρθε σάν νά τόν χτύπησε κεραυνός. «Γιατί, Θεέ μου, τόν πῆρες ἀφοῦ δέν ἦταν ἕτοιμος; ἀφοῦ δέν πρόλα-

βε νά μετανοήσει; γιατί, Θεέ μου;».

Ἄρχισε νά προσεύχεται μέ πόνο, βαθειά. «Τί εἶναι γιά τό Θεό νά τόν φέρει πίσω; Τίποτα» σκέφτηκε καί ἄρχισε νά παρακαλεῖ τό Θεό.

Κατεβαίνει κάτω, ψάχνει τό νεκροτομεῖο, τόν βρίσκει παγωμένο, νεκρό. Τόν πιάνει ἀπό τό χέρι. «Ἔλα, πᾶμε, τοῦ λέει, πᾶμε σπίτι». Ζωντάνεψε ὁ νεκρός, σηκώθηκε καί τόν ἀκολούθησε.

— Ἀλήθεια, γέροντα, ἔγινε αὐτό; τόν ρώτησα ἐμβρόντητος.

— Ἀλήθεια, βρέ, ἀλήθεια.

— Καί ζεῖ αὐτός ὁ ἄνθρωπος ἀκόμα;

— Ὄχι, ἔχει πεθάνει τώρα... ἔζησε μερικά χρόνια ἀκόμα, μετανόησε, καλοσύνεψε... ἔγινε ἀρνάκι, καί τόν πῆρε ὁ Χριστός στόν Παράδεισο...

Ἤμουν κατάπληκτος.

— Γίνονται στίς μέρες μας τέτοια πράγματα;... ρώτησα μέ θαυμασμό.

— Εἶδες... καί ἦταν λαϊκός. Εἶχε ὅμως πολύ ἁπλότητα!!! καί βαθειά πίστη. Δέ λέει ὁ Χριστός, «ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ ἅ ἐγώ ποιῶ καί μείζονα τούτων ποιήσει»; γιατί νά μᾶς φαίνεται παράξενο; Ὁ Χριστός δέν ἀνέστησε νεκρούς; Τό Λάζαρο, τό γιό τῆς χήρας, τήν κόρη τοῦ Ἰαείρου! Οἱ Ἀπόστολοι δέν ἀνασταῖναν νεκρούς;... Στούς βίους τῶν Ἁγίων δέ διαβάζουμε τόσα καί τόσα;

Γιατί μᾶς φαίνεται παράξενο;

185. ...Ὅταν πήγαινα μέ τό ἀεροπλάνο στήν Αὐστραλία, ἔρχεται ἡ κοπέλα ἐκεῖ καί μᾶς πρόσφερε καραμέλες. Πῆρα μία - θένκ γιου (εὐχαριστῶ) - μοῦ λέει.

Δηλαδή εὐχαριστῶ πού δέχτηκες τήν καραμέλα πού σοῦ πρόσφερα.

«Βρέ, λέω, αὐτοί ξεπέρασαν καί τόν Ἅγιο Ἰσαάκ σέ εὐαισθησία καί λεπτότητα!»

Μετά, προχωροῦσα μιά μέρα στό δρόμο, βλέπω κόσμο μαζεμένο, πάω νά δῶ... τί εἶχε γίνει· ἕνα σκυλάκι τό καημένο,τό εἶχε χτυπήσει ἕνα αὐτοκίνητο καί μαζεύτηκε κόσμος γύρω, νά βοηθήσουν, ἄλλος νά πάρει τηλέφωνο, ἄλλος κάτι ἄλλο. Πολύ εὐαισθησία καί ἐνδιαφέρον. Θαύμασα.

Μετά ἀπό μερικές μέρες, πάλι περπατοῦσα στό δρόμο, βλέπω ἕναν ἄνθρωπο πεσμένο στό πεζοδρόμιο νά βογγάει. Μεροκαματιάρης, δούλευε, ἔπεσε ἀπό τή σκάλα καί πρέπει νά εἶχε σπάσει τή μέση του... Κανένας δέν ἐνδιαφερόταν... Περαστικοί, ρίχναν μιά ματιά ἀδιάφορα καί φεῦγαν. Θά ἔρθει λέει τό ἄμπιουλανς (ἀσθενοφόρο) νά τόν πάρει. Σοῦ λέει, δέν εἶμαι ἐγώ ὑπεύθυνος, θά φροντίσει τό κράτος... Ἄσε μήν μπλέξω καί μέ τραβᾶν στά δικαστήρια γιά μάρτυρα.

Πῆγα νά σκάσω. Πά, πά,!!... τέτοια ἀδιαφορία γιά τό συνάνθρωπο... Τί πολιτισμό καί εὐγένεια μοῦ λένε μετά; Βλέπεις οἱ Εὐρωπαῖοι ἔχουν μόνο μία ἐξωτερική εὐγένεια, καί αὐτή ἐξ ἀνάγκης γιά νά μή σκοτώνονται μεταξύ τους... Κρῦες καρδιές... ἐνῶ οἱ Ἕλληνες ἔχουν φιλότιμο, καί ἄς μήν ἔχουμε εὐγένεια.

Καί νά δεῖς τί κάνουν μετά!! Πίνουν μπῦρες τά Σαββατοκύριακα, μεθᾶνε, ἀνεβαίνουν μετά στά τζιπάκια μέ τίς καραμπίνες, βγαίνουν στήν ἔρημο γιά κυνήγι... Νά σκοτώσουν κανέναν ἀμπορίτζιναλ (ἰθαγενεῖς τῆς

Αὐστραλίας πού ζοῦν σέ φυλές στήν ἔρημο, κάτι σάν τούς Ἰνδιάνους τῆς Ἀμερικῆς).

— Μά, γέροντα, τούς ἀνθρώπους σκοτώνουν; ρώτησα μέ ἀποτροπιασμό.

— Πά, πά!! Ναί, βρέ παιδί μου!! Μετά σοῦ λένε «πολιτισμένοι λαοί». Τί νά πεῖ κανείς;... Αὐτός εἶναι ὁ πολιτισμός τους, χωρίς τό Θεό.

186. Ἦταν ἕνας παπάς, ἐκεῖ στήν Αὐστραλία, καί κατάλαβα ὅτι δέν εἶχε φτιάξει «χωνευτήρι» στήν ἐκκλησία του. Μόνο εἶχε ἕνα νιπτήρα πού ὁδηγοῦσε τά ἀπόνερα στό δρόμο. Ἔπλενε τά καντήλια καί τά ἄλλα σκεύη τῆς ἐκκλησίας καί τά νερά ἔβγαιναν ἔξω στό δρόμο... Τόν μάλωσα... ὄχι ἔτσι, βρέ παιδί μου, εἶναι ντροπή, εἶναι ἀσέβεια, εἶναι ἁμαρτία.

Νά ἀδιαφοροῦμε γιά τά ἅγια... νά πατιοῦνται στό δρόμο!!... Πά, πά, πά!!!

Ἀπό κάτι τέτοια «μικρά» φαίνεται ἡ εὐλάβεια... Θά πλύνω τήν καντήλα τοῦ σπιτιοῦ μου; Δέ θά πετάξω τά νερά στό νεροχύτη, μαζί μέ τίς βρωμιές. Θά φροντίσω νά κάνω τό σωστό· νά τά μαζέψω κάπου, νά τά ρίξω μετά στό χωνευτήρι μιᾶς ἐκκλησίας, στή θάλασσα. Δέ θά ἀδιαφορήσω. Ἀπό κάτι τέτοιες «μικρές» καί «ἀσήμαντες» λεπτομέρειες ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾶ τή Θεία Χάρη, σάν δῶρο ἀπό τό Θεό.

187. Κάποια φορά πού συζητούσαμε, ἀπόρησα μέ τά πολλά δεινά πού τράβηξαν οἱ Ἀλβανοί, κάτω ἀπό τήν

πιό σκληρή δικτατορία καί τρομοκρατία τοῦ κομμουνιστή Ἐμβέρ χότζα. Μοῦλεγαν κάτι γνωστοί Βορειοηπειρῶτες ὅτι ὁ ἕνας στούς τρεῖς ἦταν χαφιές τοῦ καθεστῶτος. Φοβόντουσαν οἱ ἄνθρωποι ὄχι μόνο τούς συγγενεῖς ἀλλά καί τά παιδιά τους, γιατί εἶχαν πολλά παραδείγματα πού τά ἀναθρεμμένα μέ τήν κομματική νοοτροπία παιδιά «κάρφωσαν» τούς γονεῖς τους καί τούς ἔστειλαν φυλακή γιά πολλά χρόνια. Δέν ὑπῆρχε ἐμπιστοσύνη· ἀκόμα καί οἱ πιό στενές ἀνθρώπινες σχέσεις εἶχαν δηλητηριασθεῖ, εἶχαν καταρρεύσει... Ἡ ἀπαξία τοῦ ἀνθρώπου σέ ὅλη τήν τρομερή κατάντια τῶν προσώπων.

— Πώ, πώ, γέροντα, τί τράβηξε αὐτός ὁ λαός!!!

— Βλέπεις, μοῦ λέει, λειτούργησαν οἱ πνευματικοί νόμοι. Αὐτοί σάν λαός ἀρνήθηκαν τό Χριστό. Τούς ἔταζε τότε ὁ Χότζας καί οἱ κομμουνιστές ὅτι, ἄν πᾶνε μέ τό μέρος του, θά γίνουν πλούσιοι καί θά περνοῦν ἄνετα...

Καί αὐτοί τούς ἀκολούθησαν, ἄν καί γνώριζαν ὅτι εἶναι ἐχθροί τοῦ Χριστοῦ. Ἀρνήθηκαν δηλαδή τό Χριστό γιά τά ὑλικά πράγματα... Ἔ καί ὁ Χριστός τούς ἄφησε στά χέρια αὐτουνοῦ πού διάλεξαν... Ὁ Χότζας ἔστησε μετά τέτοια τρομοκρατία πού φοβόντουσαν νά ἀναπνέουν ἀκόμα... δαιμονική πονηρία... Τούς ἔβαζε μετά νά δουλεύουν γιά ἕνα κομμάτι ψωμί, γιά νά περνοῦν καλά αὐτός καί οἱ δικοί του.

Πῆγε καί ἔκλεψε ὅλα τά ἀρχαῖα ἀπ' τά μοναστήρια καί τίς ἐκκλησίες καί τά πουλοῦσε στό ἐξωτερικό καί μάζευε χρήματα... Πόσες παλιές, βυζαντινές εἰκόνες δέν πούλησε;... καί ἱερά σκεύη καί ἄλλα... Ἡ κόρη του τώ-

ρα ζεῖ στή Σουηδία στή βίλλα μαζί μέ πόσους ὑπηρέτες καί γιατρούς.

188. Μιά φορά εἶχαν πάει κάτι νεαροί, φοιτητές καί λίγο μεγαλύτεροι μέ χίππικη νοοτροπία (φρικιά) καί ἔλεγαν στό γέροντα ὅτι, ἐπειδή ἡ κοινωνία ἦταν ἄδικη καί δέ συμφωνοῦσαν μέ τούς θεσμούς καί τούς νόμους της, εἶχαν ἀποφασίσει μιά ὁμάδα νά πᾶνε σέ ἕνα ἐγκαταλελειμμένο χωριό, νά φτιάξουν ἐκεῖ μιά «ἰδανική κοινωνία».

— Βρέ, παιδιά, δέ γίνεται αὐτό... τούς ἔλεγε.

Ἐπέμεναν...

— Κάτσε νά δεῖς... δέ θά χρειαστεῖτε μπακάλη ἐκεῖ; Κάποιος λοιπόν πρέπει νά γίνει μπακάλης, νά κάνει τόν ἔμπορο. Δέ θά ὑπάρχουν κάποιοι ἀλῆτες ἤ ἀπό ἔξω ἤ μέσα ἀπό σᾶς τούς ἴδιους πού θά πειράζουν τούς πιό ἀδύνατους; Τί θά γίνει; Πρέπει νά βρεῖτε ἕνα δυνατό παλικάρι νά τούς βάζει στή θέση τους, νά τούς περιορίζει... Νά λοιπόν καί ὁ ἀστυνόμος ἤ ὁ ἀξιωματικός.

Τό κακό βρίσκεται μέσα στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου, στά πάθη του. Ἐμεῖς (οἱ χριστιανοί) χτυπᾶμε τό κακό στή ρίζα του. Χτυπᾶμε τά πάθη μας.

Ἄν ὁ ἄνθρωπος ἔχει καθαρισθεῖ ἀπό τά πάθη του (ἀπό τήν κακία πού ἔχει μέσα του) καί ἔχει γεμίσει μέ καλοσύνη καί ἀγάπη τήν καρδιά του, τότε ξεπερνᾶ καί τόν πιό ἄδικο νόμο, καί γίνεται παρηγοριά καί ἀνακούφιση γιά τούς γύρω του. Ἐνῶ ἄν εἶναι ἀνάποδος, θά ψάξει, θά βρεῖ τρόπο, ὅ,τι νόμο καί νά βάλεις, νά ἀδικήσει, νά κάνει τό κακό... Οἱ νόμοι εἶναι ἕνα φρένο γιά τήν κακία.

189. Τή χρονιά πού εἴχαμε στήν Ἑλλάδα λειψυδρία, καί ἡ Ἀθήνα ἀντιμετώπιζε μεγάλο πρόβλημα μέ τό νερό, συζητοῦσαν τότε γιά διάφορες λύσεις.

Σέ μιά συνάντησή μας ὁ γέροντας μοῦ εἶπε:

— Λένε ὅτι καθαρίζουν τά νερά μέ τό «βιολογικό καθαρισμό» καί μπορεῖς νά τό πιεῖς μετά.

— Ναί, γέροντα, ἔτσι λένε. Ὅλα τά ἀπόβλητα τά μαζεύουν καί τά καθαρίζουν τελείως, ὥστε τό νερό νά πίνεται.

— Τό πιστεύεις αὐτό, γίνεται;

— Ξέρω 'γώ γέροντα; Ἔτσι λένε, ποιός μπορεῖ νά εἶναι σίγουρος, ἄν δέν τούς ξέφυγε κάτι;

— Νά πίνει κανείς τά νερά πού βγαίνουν ἀπό τήν τουαλέτα, νά δίνεις στόν κόσμο νά πιεῖ τέτοιο νερό... ἔκανε μιά ἔκφραση ἀηδίας... Ὄχι, βρέ παιδί μου, δέν εἶναι καλό αὐτό... Καλύτερα νά βγάζουν τό ἁλάτι ἀπό τό θαλασσινό νερό καί νά φτιάχνουν ἀπό κεῖ πόσιμο νερό.

190. Στά παιδιά πρέπει νά προσέχουμε πολύ τί τούς λέμε. Γιατί ἔχουν μιά ἁπλότητα καί τά πιστεύουν. Εἶναι καί πολλά πού ἔχουν μεγάλο φιλότιμο καί παίρνουν τά λόγια τῶν γονιῶν τους κατά γράμμα.

Νά στό χωριό μας ἦταν ἕνα κοριτσάκι τοῦ Δημοτικοῦ πού μέ τό παιχνίδι ξεχάστηκε καί τῆς λύθηκε ἡ κατσίκα πού φύλαγε. Πῆγε σπίτι χωρίς τήν κατσίκα.

Πάνω στά νεῦρα του ὁ γονιός της τῆς λέει:

— Πάνε νά τήν βρεῖς. Ἄν δέν τή βρεῖς, καλύτερα νά κρεμαστεῖς παρά νά γυρίσεις πίσω!!

Ἔφυγε τό καημένο νά πάει νά ψάξει... Πέρασαν

ὧρες, ἄργησε νά γυρίσει καί βγῆκαν νά ψάχνουν τό παιδί τώρα.

Τό βρῆκαν πνιγμένο στή ρίζα ἑνός δένδρου!!!... Τί εἶχε γίνει. Ἔφαξε τό καημένο καί δέν μπόρεσε νά βρεῖ τήν κατσίκα. Σοῦ λέει, ὁ πατέρας μοῦ εἶπε· ἄν δέν τή βρῶ νά πάω νά κρεμαστῶ. Ἔδεσε τό σχοινί τῆς κατσίκας στό λαιμό του καί γύριζε γύρω-γύρω ἀπό τό δένδρο μέχρι πού πνίγηκε... Βλέπεις πῆρε τά λόγια τοῦ πατέρα κατά γράμμα... ἀπό τό πολύ φιλότιμο πού εἶχε...

191. Εἶναι μερικοί γονεῖς πού, ἄν μάθουν ὅτι τό παιδί τους θά γεννηθεῖ μογγολάκι, πᾶνε καί τό σκοτώνουν. Κάνουν ἔκτρωση. Λές καί δέν εἶναι ἄνθρωπος ἤ δέν ἔχει ψυχή... Λές καί δέν μπορεῖ νά κερδίσει τόν Παράδεισο... Καί ξέρεις τί καλοσύνη ἔχουν τά καημένα. Νά ἕνα πού γνωρίζω κάνει καί καλή προσευχή... κάνει καί πολλές μετάνοιες... μούσκεμα στόν ἱδρῶτα γίνεται... τέτοιο φιλότιμο ἔχει.

(Θυμήθηκε κάτι καί χαμογέλασε).

Μετά, ὅταν πεινάσει, τρίβει τήν κοιλίτσα του μέ τό χέρι καί λέει στήν εἰκόνα τῆς Παναγίας:

— «Παναγίτσα τώρα πάω φάω, καί μετά πάλι ἔρθω προσευχή».

Γέλασε χαρούμενος ὁ γέροντας.

— Μέ κομποσχοίνι, γέροντα, κάνει προσευχή;

— Ναί, καί μέ τό κομποσχοίνι... Μετά ξέρεις τί καλοσύνη ἔχει;... Νά μιά φορά τό κορόιδευαν κάτι παιδιά στή γειτονιά καί ἔπιασαν νά τό σκουντᾶνε... σχεδόν τό

δέρναν τό καημένο. Τό βλέπει ὁ πατέρας... ὁρμάει... πιάνει ἕνα παλιόπαιδο καί πάνω στό θυμό του ἦταν ἕτοιμος νά τό δείρει.

Μπαίνει στή μέση τό Μογγολάκι πιάνει τά χέρια τοῦ πατέρα νά τόν ἐμποδίσει, τόν κοιτᾶ στά μάτια καί τοῦ λέει:

— «ΧΡΙΣΤΟΥΛΗΣ, ΧΡΙΣΤΟΥΛΗΣ» (δηλαδή ἤθελε νά πεῖ ὅτι δέ μᾶς λέει ἔτσι ὁ Χριστός)... Τόν πῆραν μετά τά δάκρυα τόν πατέρα...

Εἶδες ἀγάπη πού εἶχε!!!

Δηλαδή οἱ ἄλλοι... οἱ «ἔξυπνοι», πού κάνουν ἕνα σωρό κακίες εἶναι καλύτεροι;... Αὐτό τό παιδάκι, λοιπόν, ἔπρεπε νά τό σκοτώσουμε;...

— Ὄχι, γέροντα, ἀλλά... νά εἶναι δύσκολα γιά τούς γονεῖς.

— ΑΥΤΟΣ θά βάλει καί τούς γονεῖς του στόν ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ... μέ τήν ὑπομονή, πού θά κάνουν ἐξ αἰτίας του οἱ γονεῖς, θά μποῦν στόν Παράδεισο.

192. Μετά τά τριάντα ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νά ἀγαπάει τά πάθη του!!!

193. Κάποτε ὁ γέροντας μοῦ διηγήθηκε τήν ἑξῆς χαριτωμένη ἱστορία.

Μιά φορά ἕνας ἄνθρωπος σηκώθηκε πολύ πρωί, σκοτάδι ἀκόμα, νά πάει στή δουλειά του. Στό δρόμο τόν συνάντησε ἕνας χαρτοπαίκτης καί σκέφτηκε «ποῦ νά πηγαίνει τέτοια ὥρα; Θά πηγαίνει μᾶλλον νά παί-

ξει κανένα χαρτί σέ κανένα κρυφό μέρος».

Λίγο πιό κάτω τόν συνάντησε ἕνας Χριστιανός καί σκέφτηκε μέσα του «εἶδες σηκώθηκε πρωί-πρωί, γιά νά πάει σέ καμιά ἥσυχη ἐκκλησία νά προσευχηθεῖ, πρίν πάει στή δουλειά του».

Πιό κάτω τόν συνάντησε ἕνας κλέφτης καί σκέφτηκε «Κάπου πάει νά κλέψει τώρα πού εἶναι βράδυ καί κοιμοῦνται οἱ ἄνθρωποι».

Γέλασε ὁ γέροντας...

Εἶδες ὁ καθένας κρίνει τά πράγματα ἀνάλογα μέ τήν πνευματική του κατάσταση. Ἂν ὁ ἄλλος ἔχει χαλασμένο λογισμό, καί ἡ «μηχανή» του εἶναι χαλασμένη, καί «χρυσάφι» νά βάλεις μέσα... αὐτός θά τό κάνει «χρυσές σφαῖρες» γιά νά σκοτώνει.

... (σιωπή)

Πά! Πά! Ἡ πιό μεγάλη ἀρρώστια στόν ἄνθρωπο εἶναι ὁ χαλασμένος λογισμός του... Μεγάλη ἀρρώστια ὁ λογισμός!!!...

194. Μιά φορά συζητούσαμε μέ ἕνα φίλο γιά τούς πολιτικούς πού μᾶς κυβερνοῦν καί μοῦ εἶπε:

— Ἐμένα μοῦ ἀρέσει αὐτός ὁ πολιτικός, γιατί εἶναι πονηρός, καί θά μπορεῖ νά «τουμπάρει» τούς Τούρκους καί νά βοηθήσει τήν Ἑλλάδα.

- Βρέ, τοῦ λέω, ὁ πονηρός ἄνθρωπος δέν ἐνδιαφέρεται γιά τήν πατρίδα, γιά τό κοινό καλό· αὐτός θά κάνει πονηριές, γιά νά κλέβει τό κράτος καί νά περνάει αὐτός καλά. Ὁ Πρωθυπουργός θά ἔπρεπε νά εἶναι Ἅγιος!

— Ἐ! τόν Ἅγιο ὅλοι τόν «ρίχνουνε», καί ἔτσι θά χάνει καί ἡ Ἑλλάδα.

— Βρέ, οἱ Ἅγιοι δέν εἶναι χαζοί, τό ἀντίθετο μάλιστα... ἔχουν πολλή διάκριση, καταλαβαίνουν τούς ἀνθρώπους ἀπό χιλιόμετρα μακριά, προβλέπουν τίς κακοτοπιές καί τίς ἀποφεύγουν καί ἔτσι ὠφελοῦν τό σύνολο, τήν Πατρίδα.

.....

Εἴπαμε καί ἄλλα πολλά, ἀλλά δέ συμφωνήσαμε. Ἔμεινε ὁ καθένας στίς ἀπόψεις του. Ἐμένα ὅμως μοῦ δημιουργήθηκε κάποιος «δισταγμός» μέσα μου.

Μετά ἀπό ἕνα μῆνα περίπου πῆγα νά δῶ τό γέροντα. Συζητήσαμε διάφορα πού μέ ἀπασχολοῦσαν καί ἑτοιμαζόμουν νά φύγω. Τότε ὁ π. Παΐσιος ἔτσι «ξεκάρφωτα» χωρίς καμία σύνδεση μέ τίς προηγούμενες συζητήσεις μου, γυρνᾶ καί μοῦ λέει χαμογελώντας.

— Ὁ «ἀρχηγός» τῆς Ἑλλάδας πρέπει νά εἶναι Ἅγιος.

Γύρισα καί τόν κοίταξα μέ ἀπορία καί θαυμασμό, γιατί ἦρθε στή μνήμη μου ἡ διαφωνία μέ τό φίλο μου.

Ὁ γέροντας χαμογελώντας συνέχισε.

— ...γιατί τόν πονηρό ἄνθρωπο τόν καταλαβαίνει ἤ ἕνας ἄλλος πονηρός ἤ ἕνας Ἅγιος. ...Ἔτσι ἕνας Ἅγιος, μέ καλό τρόπο, χωρίς νά κάνει κακό, φυλάγεται καί γλιτώνει καί ἐμᾶς ὅλους ἀπό τίς παγίδες... Ἔτσι, καλό εἶναι νά θέλουμε ἀπό τούς ἄρχοντές μας νά εἶναι ἅγιοι... ὄχι πονηροί, ἀλλά ἅγιοι... αὐτό εἶναι πολύ καλό.

Ἀποφθέγματα τοῦ Γέροντα Παϊσίου

1. ...Ἔξυπνος ἄνθρωπος εἶναι ὁ καθαρισμένος ἀπό τά πάθη του ἄνθρωπος...

2. Προσπαθῆστε νά κόψετε τά πάθη καί τά ἐλαττώματά σας, ἀπό τά ὁποῖα εἶναι γεμάτη ἡ καρδιά μας. Ὅλα τά θηρία τοῦ κόσμου εἶναι μέσα σ' αὐτήν. Νά προσπαθοῦμε κάθε μέρα νά καθαρίζουμε τήν καρδιά μας ἀπ' αὐτά.

3. ...Ἡ καρδιά καθαρίζει μέ δάκρυα καί ἀναστεναγμούς. Ἕνας ἀναστεναγμός μέ πόνο ψυχῆς ἰσοδυναμεῖ μέ δύο κουβάδες δάκρυα...

4. ...Ὁ Θεός παρακολουθεῖ τήν καρδιά μας καί ἐλέγχει τό περιεχόμενό της. Νά ἐξετάζουμε συνεχῶς τόν ἑαυτό μας, νά μετανοοῦμε γιά τό παρελθόν καί νά φοβόμαστε τίς ἀδυναμίες μας. Νά μή χάνουμε ὅμως τήν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μας.

5. ...Νά ἀγωνιζόμαστε μέ ὅλες μας τίς δυνάμεις γιά νά κερδίσουμε τόν Παράδεισο. Εἶναι πολύ στενή ἡ πύλη καί μήν ἀκοῦτε αὐτούς πού σᾶς λένε ὅτι ὅλοι θά σωθοῦμε. Αὐτό εἶναι παγίδα τοῦ σατανᾶ γιά νά μήν ἀγωνιζόμαστε...

6. Ρίξτε τό μεγαλύτερο βάρος τοῦ ἀγῶνα σας στήν Προσευχή, γιατί αὐτή μᾶς κρατεῖ σέ ἐπαφή μέ τό Θεό καί ἡ ἐπαφή αὐτή πρέπει νά εἶναι συνεχής.

7. ...ἡ προσευχή εἶναι τό ὀξυγόνο τῆς ψυχῆς...

8. ...ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς βοηθάει πολύ στήν προσευχή. Θερμαίνει τήν ψυχή καί μεταφέρει τόν προσευχόμενο σ' ἕναν πνευματικό χῶρο.

9. ...ὅταν ἡ προσευχή ἀτονεῖ, προδίδει πνευματική ξηρασία καί χλιαρότητα. Ἐναντίον αὐτῶν νά χρησιμοποιοῦμε σύντομες προσευχές καί κυρίως τήν εὐχή τοῦ Ἰησοῦ.

10. Ἐκεῖνος πού ἀγωνίζεται πολύ καιρό καί δέν βλέπει πνευματική πρόοδο, ἔχει ὑπερηφάνεια καί ἐγωισμό. Πνευματική πρόοδος ὑπάρχει ἐκεῖ πού ὑπάρχει πολλή ταπείνωση...

11. ...Ἡ πνευματική μας πρόοδος ἐξαρτᾶται ἀπό ἐμᾶς. Τό ἴδιο καί ἡ σωτηρία μας. Κανείς ἄλλος ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά μᾶς σώσει.

12. Ὅταν κρίνουμε τά σφάλματα τῶν ἄλλων, τότε ἡ ψυχική μας ὅραση δέν ἔχει καθαρίσει.

13. Ποτέ νά μήν κατακρίνουμε. Ὅταν βλέπουμε κάποιον νά πέφτει στήν ἁμαρτία, νά κλαῖμε καί νά παρακαλοῦμε τό Θεό νά τόν συγχωρέσει...

14. ...ὅταν μᾶς κυριεύει ὁ ἐγωισμός, μικρό θέμα μεγάλος καυγάς...

15. ...Ὅλοι μας μικροί καί μεγάλοι ἔχουμε πολύ ἐγωισμό καί δέ δεχόμαστε ὑπόδειξη καί παρατήρηση. Ὅλα τά γνωρίζουμε, εἴμεθα ὅλοι σοφοί.

16. Ἐκεῖνος πού βοηθεῖ τόν πλησίον του, λαμβάνει βοήθεια ἀπό τό Θεό. Ἐκεῖνος πού κατηγορεῖ τόν συνάνθρωπό του μέ φθόνο καί κακία, ἔχει κατήγορό του τό Θεό.

17. Ποιός ἐνδιαφέρεται σήμερον γιά τόν ἄλλο; κανείς. Ὅλοι γιά τόν ἑαυτό μας, γιά τόν ἄλλο τίποτα, γι' αὐτό θά δώσουμε λόγο. Γιατί ὁ Θεός πού εἶναι ὅλος ἀγάπη δέ θά μᾶς συγχωρέσει αὐτή τήν ἀδιαφορία μας, γιά τόν πλησίον μας.

18. Ὁ Πανάγαθος Θεός, ὁ στοργικός Πατέρας μας, μᾶς δίνει πλούσια τά ἀγαθά Του νά τά μοιραζόμαστε μ' ἐκείνους πού ἔχουν ἀνάγκη, ἀλλά ἐμεῖς τά κρατᾶμε ὅλα

γιά τόν ἑαυτό μας. Αὐτό δέ θά μᾶς τό συγχωρέσει ὁ Θεός. Θά δώσουμε λόγο γιά τήν ἀπονιά καί τήν σκληροκαρδία μας.

19. Ὁ Θεός ἐπιτρέπει στόν ἄνθρωπο διάφορες δοκιμασίες, ἀσθένειες, ζημίες καί ἄλλα, καί ἀπό τούς γύρω μας ἀνθρώπους συκοφαντίες, ὕβρεις, ἀδικίες· κι ἐμεῖς πρέπει νά τά δεχόμαστε μέ ὑπομονή, χωρίς στενοχώρια, σάν εὐλογία. Ὅταν κάποιος μᾶς ἀδικεῖ, πρέπει νά χαιρόμαστε καί νά θεωροῦμε αὐτόν πού μᾶς ἀδίκησε μεγάλον εὐεργέτη, διότι γίνεται αἰτία ἀποταμιεύσεώς μας στήν ἄλλη ζωή.

20. ...ὁ Θεός μᾶς δίνει πολλές εὐκαιρίες γιά νά κερδίσουμε τόν Παράδεισο, ἀλλ' ἐμεῖς τίς εὐκαιρίες δέν τίς δεχόμαστε ὅλες, τίς διώχνουμε.

21. Μήν ἔχουμε ἐμπιστοσύνη στόν ἑαυτό μας. Ἡ αὐτοπεποίθηση εἶναι μέγα ἐμπόδιο στή Θεία Χάρη. Ἐμπιστοσύνη ἀπόλυτη νά ἔχουμε μόνο στό Θεό. Ὅταν ἐμεῖς ἀναθέτουμε τά πάντα σ' Αὐτόν, ὁ Θεός ὑποχρεώνεται νά μᾶς βοηθήσει...

22. ...Δῶστε ἐξ ὁλοκλήρου τήν καρδιά σας στό Θεό, ὄχι στόν κόσμο. Ἐκεῖνος πού ἔχει δώσει τήν καρδιά του στόν κόσμο, εἶναι ἐχθρός τοῦ Θεοῦ...

23. ...ὁ ἄνθρωπος πού κινεῖται ἀπό τό συμφέρον του μόνο, εἶναι ἄχρηστος ἄνθρωπος.

24. ...Νά ζεῖτε σέ διαρκῆ δοξολογία καί εὐχαριστία πρός τό Θεό, διότι ἡ μεγαλύτερη ἁμαρτία εἶναι ἡ ἀχαριστία καί ὁ χειρότερος ἁμαρτωλός ὁ ἀχάριστος.

25. ...ὁ χρόνος μᾶς ἐδόθη ἀπό τό Θεό, γιά νά κάνουμε καλή χρήση αὐτοῦ, ἀγωνιζόμενοι συνεχῶς γιά τή σωτηρία τῆς ψυχῆς μας...

«ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ»

Ἄν ἀνατρέξει κανείς στή σύγχρονη ἱστορία, θά διαπιστώσει ὅτι οἱ βόρειοι γείτονές μας πάντοτε ἐποφθαλμιοῦσαν τήν ἁρπαγή τῆς Μακεδονίας, γιά νά ἀποκτήσουν διέξοδο στό Αἰγαῖο πέλαγος καί τή Μεσόγειο θάλασσα γενικότερα.

Ὀργάνωσαν λοιπόν, ἐδῶ καί δεκαετίες, μία προσπάθεια ἀλλοίωσης τῆς ἱστορίας, γιά νά ἀποκτήσουν μέ τόν τρόπο αὐτό «δικαιώματα» πάνω στή Μακεδονία. Γιά τό σκοπό αὐτό «πέρασαν» πολλά ἀλλοιωμένα κείμενα σέ ἐγκυκλοπαίδειες, καί ἄλλα συγγράμματα τοῦ ἐξωτερικοῦ σέ καιρούς ἀνυποψίαστους.

Στίς μέρες μας, ἐπειδή τά συμφέροντα τῶν σημερινῶν ἰσχυρῶν συμπίπτουν μέ αὐτές τίς ἐπιδιώξεις, ξέσπασε μία ἀνοιχτή ἀμφισβήτηση τῆς Ἑλληνικότητας τῆς Μακεδονίας. Λένε, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, ὅτι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἦταν δικός τους, Σλάβος δηλαδή, καί ἄρα ἡ Μακεδονία ἀνήκει σ' αὐτούς καί ὄχι στούς Ἕλληνες. Αἰχμή τοῦ δόρατος αὐτοῦ εἶναι τό κρατίδιο τῶν Σκοπίων, πού θέλει νά κάνει πρωτεύουσά του τή Θεσσαλονίκη καί πού ἐδῶ καί κάποιες δεκαετίες, ἀκόμα καί σήμερα διδάσκει στά σχολεῖα του αὐτήν τή διαστρεβλωμένη «ἱστορία», φανατίζοντας ἔτσι τούς ὑπηκόους του.

Βέβαια ὁποιοσδήποτε μορφωμένος ἄνθρωπος ξέρει τήν ἀλήθεια. Οἱ Σλάβοι ἐμφανίστηκαν στά βαλκάνια ἐπί Βυζαντίου. Δηλαδή πολλούς αἰῶνες (περίπου 1.000 χρόνια μετά τό Μέγα Ἀλέξανδρο. Ἡ γλῶσσα πού μιλοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Μακεδόνες εἶναι ἡ Ἑλληνική, ὅπως μαρτυροῦν οἱ δεκάδες ἐπιγραφές καί τά ἀρχαῖα μνημεῖα. Ἡ θρησκεία καί ὁ πολιτισμός τους ἦταν ὁλόι-

δια μέ τῶν ὑπόλοιπων Ἑλλήνων.

Τήν ἑλληνική γλῶσσα καί τόν Ἑλληνικό πολιτισμό διέδωσε ἐξ ἄλλου ὁ Ἀλέξανδρος στίς χῶρες τῆς Ἀνατολῆς, μέχρι τή μακρινή Ἰνδία, μέχρι τήν Αἴγυπτο.

Οἱ Μακεδόνες ἦταν Ἕλληνες καί αὐτό πίστευαν γιά τόν ἑαυτό τους. Ἀλλά καί οἱ ἄλλοι λαοί (Πέρσες, Ἑβραῖοι, Αἰγύπτιοι κ.λ.π.) δέν τούς ξεχώριζαν ἀπό τούς Ἕλληνες. Ὀνόμαζαν τό Μέγα Ἀλέξανδρο «βασιλέα τῶν Ἑλλήνων». Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν ἦρθε νά πρωτοκηρύξει τό χριστιανισμό, στούς Φιλίππους, στή Θεσσαλονίκη, στή Βέροια στά ἑλληνικά κήρυξε καί στά ἑλληνικά ἔγραψε τίς δύο «πρός Θεσσαλονικεῖς» ἐπιστολές του, καί τήν «πρός Φιλιππησίους».

Ἀλλά πάντοτε ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού προτιμοῦν τά συμφέροντά τους ἀπό τήν ἀλήθεια, πού προτιμοῦν νά ὑπηρετοῦν τούς πλούσιους καί τούς ἰσχυρούς (πού κρύβονται πίσω ἀπό τούς Σκοπιανούς) παρά νά ὑπερασπίζονται τούς ἀδικημένους. Ἔτσι προσπαθοῦν νά κλέψουν πρῶτα τήν ἱστορία μας, γιά νά διεκδικήσουν ἀργότερα καί τά χώματα τῆς πατρίδας μας.

Ὁ γέροντας Παΐσιος ἀντέδρασε σέ αὐτήν τήν κατάσταση. Μιλοῦσε σέ ἀνθρώπους καί προσπαθοῦσε νά ξυπνήσει τίς κοιμισμένες συνειδήσεις. Στήριζε ἠθικά ὅσους προσπαθοῦσαν νά ἀντιδράσουν. Εἶχε κρεμάσει στόν τοῖχο του, στό ἀρχονταρίκι του, ἕνα κορνιζαρισμένο πίνακα πού εἶχε διάφορα ἀποσπάσματα ἀπό τήν Ἁγία Γραφή (τόσο ἀπό τήν Παλαιά ὅσο καί ἀπό τήν Καινή Διαθήκη) πού ἀποδείκνυαν τήν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας.

Αὐτά τά κείμενα, ὄχι μόνο ἔχουν γραφτεῖ πάνω ἀπό δύο χιλιάδες χρόνια πρίν ξεσπάσει τό σκάνδαλο, ἀλλά οἱ συγγραφεῖς ἦταν Ἑβραῖοι, δέν ἦταν Ἕλληνες. Καί πάνω ἀπό ὅλα φυσικά, αὐτά τά κείμενα γράφτηκαν ἀπό

προφῆτες· εἶναι δηλαδή ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΑ καί ὁ Θεός δέν ψεύδεται ὅπως οἱ ἄνθρωποι.

Ἔλεγε ὁ γέροντας «Ἡ καλύτερη ἀπόδειξη γιά τήν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή». Μάλιστα, ὅταν κάποιος ἔγραφε ἕνα βιβλίο γιά αὐτό τό θέμα (μέ πολλές ἀρχαιολογικές ἀποδείξεις), καί τοῦ τό ἔδειξε, χάρηκε καί τοῦ συνέθεσε ἕνα ποίημα, γιά νά τό βάλει στήν ἀρχή τοῦ βιβλίου μέ τό ὄνομά του. Εἶπε μάλιστα ὅτι τό βιβλίο αὐτό θά πρέπει νά μοιραστεῖ στά σχολεῖα.

Καί σ' αὐτή τήν περίπτωση καί σέ ἄλλες, ὁ γέροντας μέ τό παράδειγμά του καί τά λόγια του μᾶς ἔδειχνε ὅτι πρέπει πάντοτε νά ἀγωνιζόμαστε καί νά ὑπερασπίζουμε τήν ἀλήθεια καί τό δίκαιο.

Στή συνέχεια παραθέτουμε μερικά ἀπό τά χωρία πού εἶχε ὁ γέροντας κρεμασμένα στόν τοῖχο του.

Ὁ Θεός ἀποκαλύπτει στόν προφήτη Δανιήλ τή μελλοντική καταστροφή τῶν βασιλείων τῶν Μήδων καί τῶν Περσῶν ἀπό τό βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Μέγα Ἀλέξανδρο. Κοίτα τό βιβλίο τοῦ προφήτη Δανιήλ. Κεφάλαιον Η στίχοι 1-22. Ὅταν ὁ **Ἄγγελος** ἐξήγησε τήν ὅραση στόν προφήτη εἶπε ὅτι τό κριάρι συμβολίζει τό βασιλέα τῶν Μήδων καί Περσῶν καί «ὁ τράγος τῶν αἰγῶν (Μ. Ἀλέξανδρος) **βασιλεύς Ἑλλήνων**». κεφ. Η΄ στ. 21.

Στό ἴδιο θέμα, ἀκόμα πιό ξεκάθαρα ἀναφέρεται ἄλλο βιβλίο τῆς Π. Διαθήκης τό ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α΄. Στό κεφάλαιο Α στίχοι 1-10. Λέει τούς βασιλεῖς μέ τό ὄνομά τους «καί ἐγένετο μετά τό πατάξαι **Ἀλέξανδρον τόν Φιλίππου τόν Μακεδόνα,** ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς γῆς Χεττειείμ, καί ἐπάταξε τόν Δαρεῖον βασιλέα Περσῶν καί Μήδων καί **ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ πρότερος ἐπί τήν Ἑλλάδα**» (Μακκαβαίων Α κεφ. 1 στίχ. 1).

Μετά τόν θάνατο τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, τό τεράστιο κράτος του μοιράσθηκε σέ τέσσερα κομμάτια ἀπό τούς διαδόχους του, ὅπως εἶχε προφητεύσει ὁ Δανιήλ. Σέ ἕνα ἀπό αὐτά βασίλευσε ὁ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανής (Δυναστεία Σελευκιδῶν) πού προσπάθησε νά ἐπιβάλει στούς Ἰουδαίους τόν Ἑλληνικό τρόπο ζωῆς καί νά ἀντικαταστήσει τή λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ μέ τήν πλάνη τῶν δώδεκα «θεῶν» τοῦ Ὀλύμπου, πού πίστευαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Ἐναντίον αὐτοῦ ἐπαναστάτησαν οἱ Μακκαβαῖοι.

Λέει λοιπόν «καί ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν ρίζα ἁμαρτωλός Ἀντίοχος Ἐπιφανής, υἱός Ἀντιόχου βασιλέως, ὃς ἦν ὅμηρος ἐν τῇ Ρώμῃ, καί ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει ἑκατοστῷ καί τριακοστῷ καί ἑβδόμῳ **βασιλείας Ἑλλήνων**» (Μακκαβαίων Α΄, κεφ. 1 στίχ. 10).

Ὑπάρχουν καί ἄλλα χωρία. Αὐτά ὅμως φτάνουν. Ἡ θεόπνευστη Παλαιά Διαθήκη, γραμμένη ἀπό τούς Ἑβραίους προφῆτες ὀνομάζει α) τό Μέγα Ἀλέξανδρο βασιλέα Ἑλλήνων β) τή βασιλεία τῶν διαδόχων του «βασιλεία Ἑλλήνων».

Στή Μέση Ἀνατολή, (σημερινή Συρία, Ἰράκ, Ἰορδανία, Ἰσραήλ, Αἴγυπτο) ὑπάρχουν ἑκατοντάδες μνημεῖα, ὄχι μόνο ἐπιγραφές, τάφοι, ναοί ἀλλά ἐρείπια ὁλόκληρων Ἑλληνικῶν πόλεων, ἀπό τήν ἐποχή τῆς βασιλείας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καί τῶν διαδόχων του. Δέν ὑπάρχει ὄχι μόνο ἱστορικός ἀλλά καί ἄνθρωπος μέ κάπως εὐρεῖα μόρφωση, πού νά μή γνωρίζει αὐτή τήν ἀλήθεια.

Ἀλλά σήμερα, στήν ἐποχή μας «ἀκριβαίνουν τά ὑλικά καί φτηναίνουν οἱ ἄνθρωποι» ὅπως ἔλεγε ὁ γέροντας. Τό ψέμα προσπαθεῖ νά σκεπάσει τήν ἀλήθεια, καί τό σκοτάδι τό φῶς. Ὅμως... ὅσο καί ἄν πρός καιρόν φαίνεται ὅτι τό κατορθώνει, στό τέλος θά λάμψει ἡ ἀλήθεια. Γιατί τήν ἀλήθεια τήν ἀγαπᾶ ὁ Θεός καί τό ψέμα ὁ Διάβολος· πού

εἶναι «ὁ πατήρ τοῦ ψεύδους», ὅπως τόν ὀνόμασε ὁ Χριστός.

Οἱ σημερινοί διεκδικητές τῆς ἱστορίας τῆς Μακεδονίας (κρατίδιο Σκοπίων, F.Y.P.O.M.) δέ μιλοῦν Ἑλληνικά, δέν ἔχουν Ἑλληνικά Ὀνόματα, οὔτε οἱ ἄνθρωποι οὔτε οἱ πόλεις, τά χωριά ἤ οἱ τοποθεσίες τους. Ἡ γλῶσσα τους εἶναι ἕνα συνονθύλευμα ἀπό διάφορες Σλαβικές γλῶσσες (Βουλγάρικα - Γιουγκοσλάβικα κ.λ.π.).

Ἀντίθετα μέσα στό Εὐαγγέλιο, γραμμένο πολλούς αἰῶνες πρίν ἐμφανιστοῦν οἱ Σλάβοι στήν ἱστορία, ὑπάρχουν ὀνόματα πόλεων στήν περιοχή τῆς Μακεδονίας Ἑλληνικά. Νά μερικά ἀρχαῖα Ἑλληνικά ὀνόματα πόλεων πού διατηροῦνται μέχρι σήμερα: Θεσσαλονίκη, Βέροια, Θέρμη, Πέλλα, Ἀπολλωνία, κ.λ.π..

Στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων διαβάζουμε: «Διοδεύσαντες δέ τήν **Ἀμφίπολιν** καί **Ἀπολλωνίαν** ἦλθον εἰς **Θεσσαλονίκην**...» (κεφ. ΙΖ στίχ. 1), λίγο πάρα κάτω «Ὡς δέ ἔγνωσαν οἱ ἀπό τῆς **Θεσσαλονίκης** Ἰουδαῖοι ὅτι καί ἐν τῇ **Βεροίᾳ** κατηγγέλη ὑπό τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ...» (κεφ. ΙΖ στ. 13) ἀλλοῦ πάλι «καί ὅραμα διά τῆς νυκτός ὤφθη τῷ Παύλῳ· ἀνήρ τις ἦν **Μακεδών** ἑστώς, παρακαλῶν αὐτόν καί λέγων· διαβάς εἰς **Μακεδονίαν** βοήθησον ἡμῖν» (κεφ. ΙΣΤ στίχ. 9).

Ἀντίθετα δέν ὑπάρχει οὔτε μία ἐπιγραφή στήν λεγόμενη Μακεδονική γλῶσσα. Δέν ἔχουν νά ἐπιδείξουν κανένα ἀρχαιολογικό εὕρημα. Τίποτα... Ὅλα μαρτυροῦν τήν ἑλληνικότητα τῆς περιοχῆς... Ὑπάρχουν στήν περιοχή Ἐκκλησίες μέ τοιχογραφίες καί εἰκόνες μέ Ἑλληνικά γράμματα, πρᾶγμα πού δείχνει τή συνεχῆ Ἑλληνική παρουσία μέχρι τά σημερινά χρόνια.

Ὁ Στάλιν (πρίν τήν Γιάλτα) ἤθελε διέξοδο στό Αἰγαῖο. Πίστευε ὅτι τά ἔθνη κατασκευάζονται.

Αὐτός ἀποφάσισε νά κατασκευάσει ἕνα «Μακεδονικό»

ἔθνος, γιά νά δημιουργήσει ἐρείσματα καί νά ἀπαιτήσει διέξοδο στό Αἰγαῖο. Οἱ Βούλγαροι τόν βοήθησαν σ' αὐτή τήν κατασκευή (Δημητρώφ, Γ΄ Κομμουνιστική Διεθνής)· ἀργότερα πῆρε τή σκυτάλη ὁ Τίτο (Γιουγκοσλαβία).

Ὁ Τίτο διέταξε νά δημιουργηθεῖ ἡ **γραπτή** γλῶσσα τῶν «Μακεδόνων» τῶν Σκοπίων. Λίγες δεκαετίες μόνο (40-50 χρόνια) εἶναι πού αὐτή ἡ γλῶσσα συστηματοποιήθηκε, διαμορφώθηκε, ἀπέκτησε γραμματική καί συντακτικό, μέσα σέ κάποια γραφεῖα.

Σήμερα, μετά τούς κομμουνιστές, τή σκυτάλη τῆς προπαγάνδας τήν ἔχουν πάρει οἱ σημερινοί ἰσχυροί. Σκέφτηκαν νά χρησιμοποιήσουν αὐτό τό κρατίδιο γιά τά δικά τους συμφέροντα πιά. Θέλουν νά ἀλλάξουν τά σύνορα στά Βαλκάνια εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδας καί τῆς ὀρθοδοξίας. «Δέν πειράζει ὅμως, ἔχουν οἱ ἄνθρωποι τά σχέδιά τους, ἔχει καί ὁ Θεός τά δικά Του» ὅπως ἔλεγε καί ὁ γέροντας Παΐσιος.

Μοῦ λέει ὁ λογισμός ὅτι μέσα σ' αὐτή τήν ἀνακατωσούρα πού πᾶνε νά κάνουν θά στρέψει ὁ Θεός τά πράγματα ἔτσι, ὥστε νά ὁδηγήσει τά πράγματα ἐκεῖ πού Αὐτός θέλει, ὅπως ἔχει προφητεύσει ὁ γέροντας. «Καί τήν Κωνσταντινούπολη θά τήν πάρουμε... Θά μᾶς τή δώσουν δηλαδή... ὄχι ἀπό καλοσύνη ἤ ἀπό δικαιοσύνη. Ὄχι... ἀλλά θά οἰκονομήσει ὁ Θεός νά ἔρθουν ἔτσι τά συμφέροντα τῶν μεγάλων, ὥστε νά τούς βολεύει νά ἔχουμε ἐμεῖς τήν Πόλη».

Νά λοιπόν πού τά πράγματα λέγονται **πρίν** νά γίνουν. Ἔτσι ὥστε, ὅταν γίνουν, νά πιστεύσουμε βαθειά καί νά γνωρίσουμε μέ βεβαιότητα τήν ἀληθινή θρησκεία καί τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

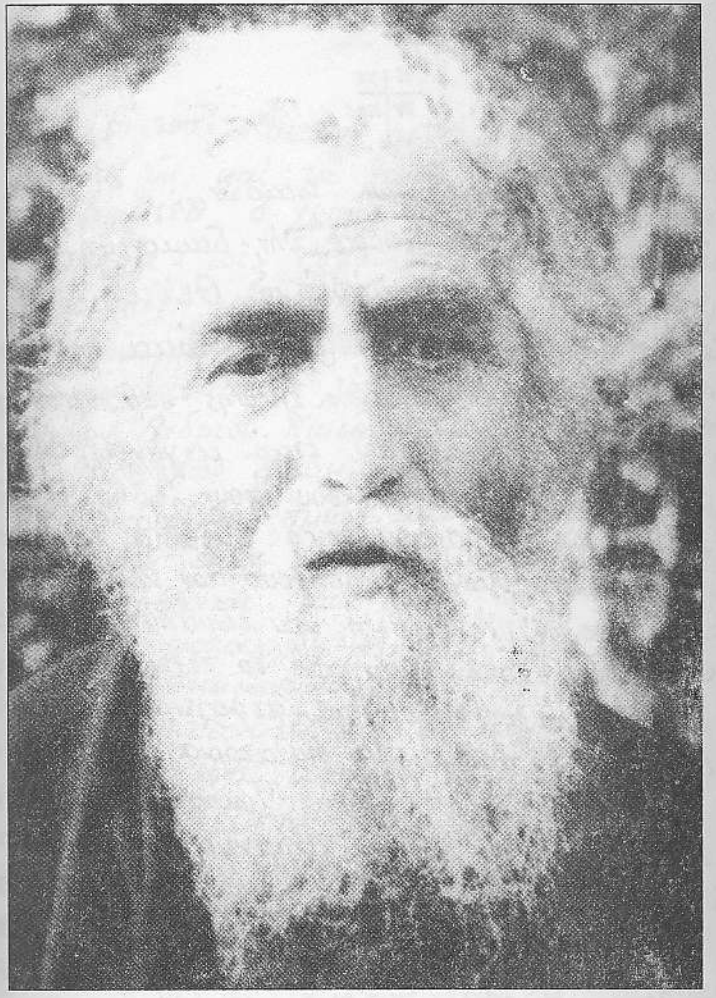

Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν...

ΕΛΛΑΔΑ: Ἡ Χώρα πού παράγει... Ἁγίους.

Ὁ Γέροντας Παΐσιος ἀναφερόμενος στήν πατρίδα μας μοῦ εἶπε: «...σήμερα οἱ φίλοι μας θέλουν νά μᾶς τσαλακώσουν λίγο καί οἱ ἐχθροί μας νά μᾶς ξεσκίσουν... δέν πειράζει ὅμως, ἔχουν οἱ ἄνθρωποι τά σχέδιά τους, ἔχει καί ὁ Θεός τά δικά Του...».

Τό κείμενο πού ἀκολουθεῖ, μέ τίτλο «Σημεῖα τῶν καιρῶν, 666», τό ἔγραφε ὁ π. Παΐσιος καί ἐπέμενε νά κυκλοφορήσει μέ τό γραφικό χαρακτήρα του, χωρίς διορθώσεις, γιατί φοβόταν ὅτι μερικοί θά βγοῦν καί θά ποῦν ὅτι «δέν τό ἔγραφε αὐτός». Θά προσπαθοῦν νά θολώνουν τά νερά μέ πλάγιο τρόπο, γιατί δέ συμφωνοῦν μέ τήν ἀλήθεια τοῦ γέροντα. Δυστυχῶς μετά τό θάνατό του, οἱ φόβοι του βγῆκαν ἀληθινοί...

"Σημεία τῶν καιρῶν".

Μετά ἀπό τήν μαύρη τήν δαιμονική,
θά ἔλθη ἡ λευκάδα ἡ Θεϊκή.

Πίσω ἀπό τό κοσμικό φρόνημα τῆς σημερινῆς "ἐλευθερίας" τῆς ἔλλειψης εὐαισθησίας στήν ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, στούς μεγαλυτέρους, γονεῖς καί διδασκάλους, πού ἔχουν φόβο Θεοῦ, κρύβεται ἡ φρονηματική συμφορά, τό ἄγχος, καί ἡ ἀναρχία, πού ὁδηγοῦν τόν κόσμο στό ἀδιέξοδο, στήν ψυχική καί σωματική καταστροφή.

Πίσω λοιπόν καί ἀπό τό σχέδιο σύστημα "κάρτας ἐξυπηρετήσεως" ἀσφαλείας κομφορτούζου κρύβεται ἡ φαγωσιμία διπλωματία, ἡ συμφορά τοῦ ἀντιχρίστου. "Ἀποκ. Ἰωάννου κεφ. ιγ' 16 "ἵνα δώσουσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπί τῆς χειρός "αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπί τῶν μετώπων αὐτῶν, "καί ἵνα μή τις δύηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μή ὁ ἔχων τό χάραγμα, τό "ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τόν ἀριθμόν τοῦ "ὀνόματος αὐτοῦ. Ὧδε ἡ σοφία ἐστίν· ὁ "ἔχων νοῦν ψηφισάτω τόν ἀριθμόν τοῦ θηρίου· "ἀριθμός γάρ ἀνθρώπου ἐστί καί ὁ ἀριθμός "αὐτοῦ χξς". = 666.

Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας ὁ Καισαρείας γράφει ἐξῆς· "Περί τοῦ μιαροῦ ὀνόματος τοῦ

"ἀντιχρίστου. Καί τήν μέν ἀριθμησιν τῆς "ψήφου, ὡς καί τά λοιπά τά περί αὐτοῦ "γεγραμμένα, ὁ χρόνος ἀποκαλύψει καί "ἡ θεία τοῖς πιστοῖς..... ἀλλ' οὐκ "ἐδόκησεν ἡ θεία χάρις ἐν θείᾳ βίβλῳ "τό τοῦ μυσαροῦ ὄνομα γραφῆναι· ὡς "ἐν γυμνασίας δε λόγῳ πολλά ἐστιν εὑρεῖν. "Ἁγίου Ἀνδρέου Καισαρείας, ἐξήγησις εἰς τήν "Ἰωάννου Ἀποκ. ἐκδ. 341-42, μέρ. ΛΗ

Τό παράξενο ὅμως, καί πολλοί πνευματικοί ἄνθρωποι ἐκτός σου δείνουν δίκες των ἐρμηνείες, φοβάται καί αὐτοί τόν κοσμικό φόβο τοῦ φαισελλώματος, ἐνῶ ἔπρεπε νά ἀκουγοῦν πνευματικά, καί νά βοηθήσουν τούς Χριστιανούς μέ τήν καλή ἀντιδυκή καί νά τούς τονώνουν στήν πίστη, νά νιώθουν Θεϊκή παρηγοριά.

Ἀθορῶ! δέν τούς προβληματίζουν αὐτά τα γεγονότα; γιατί δέν βάζουν ἕνα ἐρωτηματικό γιά τίς ἑρμηνεῖες μυαλοῦ τους; Κι' ἄν ἐπιβοηθοῦν τό ἀντίχριστο γιά τό ἐφράγισμα, ὅπως φαίνουν καί ἄλλες ψυχές στήν ἀπώλεια. Αὐτό ἐνοεῖ· "...τό ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, καί τούς ἐκλεκτούς". Μάρκ. ιγ'.

Θά πλανεθοῦν, αὐτοί ποῦ τά ἑρμηνεύουν μέ τό μυαλό.

Κι ἐνῶ τά σημεία γαίνωνται ξεκάθαρα· "τό θηρίο" στίς Βρυξέλλες μέ τό 666 ἔχει σχεδόν ρουφίξει ὅλα τά ψράγκα σάν ηλεκτρικό. Ἡ κάρτα, ἡ γαντζάτσα, ἡ ἐπαγγελία τοῦ ἐφαρμόγματος" τί φανερώνουν; Δυσκολεύομαι τό ράδιο μόνο παρακολουθοῦμε τί καιρό θά ἔχουμε.

Τί θά μᾶς πῆ ὁ Χριστός; "Ὑποκριταί, "τό μέν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε "διακρίνειν, τά δέ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ "δύνασθε γνῶναι;" ματθ. κεφ. 16.

Μετά λοιπόν ἀπό τήν κάρτα, καί τήν γαντζάτσα, "τό φακέλλωμα" γιά νά προχωρήσουν μπρός στό ἐφαρμόγμα, θά μένει συνέχεια στήν τηλεόραση, ὅπου μπορεῖ νά βλέπει τήν κάρτα τοῦ δείνα, καί τοῦ δεῖνα τά χρήματα ἀπό τήν τράπεζα. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, θά διαφημίζουν "τό τέλειο σύστημα" τό ἐφάρμογμα στό χέρι ἤ στό μέτωπο μέ ἀόπτικες λέξεις, ὅπου δέν θά διακρίνεται ἐξωτερικά, μέ τό 666 τό ὄνομα τοῦ ἀντιχρίστου.

Δυσκολεύομαι, καί φαίνεται "ὁρισμένοι γνωστικοί" θά φασκιώνουν τά φυσιολογικά τους τέκνα σάν τά μωρά, δῆθεν γιά νά μήν στενοχωροῦνται· "δέν θέλει αὐτό, δέν

εἶναι πιθανό, ἀρκεῖ ἐξωτερικά νά φιάξε-
σε!". Κι ἐνῶ βλέπουμε τόν ἀπόκ. Πέτρ
που "ἐξωτερικά ἀρνήθηκε τόν Χριστ
καί πιό ἀρνήσεις, αὐτοί ἀρνοῦνται τ
"Ἅγιο ἐφράγισμα τοῦ Χριστοῦ που το
δόθηκε στό "Ἅγιο Βάπτισμα· "Σφραγί
δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου" μέ τό να δέχ
ται τήν ἐφραγίδα τοῦ ἀντιχρίστου, λέ
καί ὅτι ἔχουν μέσα τους τόν Χριστό

Τέτοια δυσκολεύομαι λοιπόν, εἶχαν καί ὁ
μένοι "γνωστικοί" στά χρόνια τῶν Ἁγί
Μαρτύρων, που προσπαθοῦσαν νά με
σρέψουν τούς ὑποψηφίους μάρτυρας, ο
ἀναφέρει ὁ Μέγας Βασίλειος στόν λόγο
στόν Μάρτυρα Γόρδιο "..... πολλοί πο
"λογίζονταν προσπαθώντας να πείσουν
"Μάρτυρα νά ἀρνηθῆ μόνο μέ τά λ
"καί νά πράξῃ τήν πίστη μέ τήν ψ
"τήν ἐσωτερική διάθεση, γιατί ὁ Θεός
"δίνει προσοχή στήν γλῶσσα ἀλλά σ
"διάθεση. Ὁ Μάρτυς ὅμως Γόρδιος
"ἄκαμπτος καί ἀσυμβίβαστος· "οὐκ ἀνέχ
"τι γλῶσσα μολύβδινα παρά Χριστοῦ
"σαθθαι τι κατά τοῦ Κτίσαντος
"μή φαντάσθε, Θεός οὐ μυκτηρίζετα
"ἐκ τοῦ στόματος ἡμᾶς τοῦ ἡμετέρου κρί
"ἐκ τῶν λόγων δικαιοῖ, καί ἐκ τῶν λόγων καταδικά

Ἐωίσης τοῦ Δεκίου, μὲ διάταγμα ζητοῦσε νὰ
ὁμολογήσουν τὴν θρησκεία τῶν εἰδωλολατρῶν,
καὶ ὅσοι Χριστιανοὶ δήλωναν, καὶ θυσίαζαν
στὰ εἴδωλα, ἔπαιρναν φιλοσοφοτημένο, καὶ
γλύτωναν τὸ Μαρτύριο. Ὄχι μόνον αὐτοὶ
ἦταν ἀρνητὲς τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι
ὁποὺ ἔδιναν χρήματα στοὺς εἰδωλολάτρας
στὴν ἐπιτροπή, καὶ ἔπαιρναν τὸ φιλοσοφοτη-
μένο, χωρὶς νὰ ἀρνηθοῦν, οἱ ὀνομαζόμενοι
"λιβελλοφόροι" καὶ αὐτοὺς ἡ Ἐκκλησία
μας τοὺς θεώρησε ἀποστάτας-θεοστυγεῖς.

Κι' ἐνῶ λοιπὸν ἔχουμε τόσα φοβερὰ πα-
ραδείγματα, ὅπως καὶ τοῦ γενομένου μάρ-
τυρος τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, ποὺ ἑορτάζου-
με κάθε χρόνο, τὸ Σάββατο τῆς Α' ἑβ-
δομάδος τῶν Νηστειῶν· "Γουμιατὸς ὁ πα-
"ραβάτης, γινώσκων ὅτι οἱ Χριστιανοὶ παιδεύ-
"ρονται μᾶλλον διὰ νηστείας τὴν ὡρισμέ-
"ἑβδομάδα τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς, ἤγουν
"καὶ ἡμεῖς διὰ τούτου παιδαρὰν ἑβδομά-
"δα μαζώνομεν, ἐβουλήθη ἵνα τοὺς μά-
"λιστα μολύνῃ αὐτούς· διὸ καὶ προσέτα-
"ξε μυρφίως ἵνα τεθῶσιν εἰς τὴν ἀγο-
"ραν μας' ἐκείνας τὰς ἡμέρας βρώματα μι-
"σιασμένα ἐκ τῶν αἱμάτων τῶν εἰδωλι-
"θυσιῶν. Ἀλλὰ τοῦτο θεία ἐφανερώθη μαὶ'
"ἔφθασον ὁ Μάρτυς Θεόδωρος εἰς τὸν τόπον
"ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντίνου Εὐδοξίου

"καὶ φανερώσας τὸ πρᾶγμα παρηγγειλε
"αὐτῶν ἵνα συναχθῇσι τοὺς θεοστυγεῖς εἰ
"τὸ πρωΐ τῆς Δευτέρας καὶ ἐπιθυμεῖ
"αὐτοῖς τῶν βρωμάτων ἐκείνων τὴν χρῆ
"τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀναγκαίας τροφῆς ἀ
"πρώτης ἐκ τοῦ προχείρου διὰ κολά
"..... Τοιουτοτρόπως ὁ μὲν ἁγιώτ
"τοῦ Θαραβάτου ἐμαρτύρησε· ὁ δὲ εὐσεβ
"Λαός, διαφυλαχθεὶς ἀμόλυντος .....

Ὁ ρολόγιον τὸ Μέγα σελ. 446...
Τὸ νὰ ἀποφεύγουμε ἀπὸ τὰ εἰδωλόθυτα
εἶναι παντὸς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Πρ
Ἁποστ. κεφ. ιε' ..... "Συνήχθησαν δὲ
"ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ..... περὶ
"χεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος καὶ πν
"κτοῦ καὶ πορνείας· .....

Παρ' ὅλα λοιπὸν αὐτὰ ποὺ ἀνέφερα
κάνει κανεὶς ἕνα σορὸ δυσκολῶς ἀνοι
τοῦ μυαλοῦ, ἀπὸ ὁρισμένους σημερινο
"Γνωστικούς", ὁ ἕνας νὰ λέει· "ἐγὼ
θὰ δεχθῶ τὴν ταυτότητα μὲ τὸ 6
θὰ βάλω καὶ ἕνα σταυρό, κι' ὁ ἄλλος
λέει· "ἐγὼ θὰ δεχθῶ τὸ σφράγισμα στὸ
φάκι μὲ τὸ 666 καὶ θὰ κάνω κι' ἕνα
ρὸ στὸ κεφάλι..." καὶ ἕνα σορὸ ὁμοιες
νομίσεις, ποὺ νομίζουν ὅτι θὰ ἁγιασθοῦν
αὐτὸν τὸν τρόπο, ἐνῶ αὐτὰ εἶναι βε
—Μόνον αὐτὰ ποὺ δέχονται ἁγιασμό, αὐ
μόνον ἁγιάζονται. Ὅπως· Τὸ νερ

VII

δέχεται ἁγιασμό, καί γίνεται Ἁγιασμός.
τά οὖρα δέν δέχονται ἁγιασμό.
Ἡ φέτρα, μέ θαῦμα γίνεται ψωμί.
Ἡ ἀκαθαρσία, δέν δέχεται ἁγιασμό.
Ἐφόμενως, ὁ διάβολος, ὁ ἀντίχριστος,
ὅταν εἶναι στήν ταυτότητάς, ἤ στό
χέρι, ἤ στό μέτωπάς, μέ τό σύμ-
βολό του, δέν ἁγιάζονται, μέ τό νά
βάλουμε καί ἕνα Σταυρό.
Ἔχουμε τήν δύναμη τοῦ Τιμίου
Σταυροῦ, τοῦ Ἁγίου Συμβόλου, τήν
θεία χάρη τοῦ Χριστοῦ, μόνον ὅταν
ἁγιαζόμεθα στό Ἅγιο Σφράγισμα
τοῦ Βαπτίσματος, ὅπου ἀποταυτόμεθα
τόν Σατανᾶ, καί συντασσόμεθα
στόν Χριστό, καί δεχόμεθα τό
Ἅγιο Σφράγισμα· "Σφραγῖς δωρεᾶς
Πνεύματος Ἁγίου".—
Ὁ Χριστός νά μᾶς δίνη
καλή φώτιση. Ἀμήν.—
Ἅγιον Ὄρος Κουτλουμουσιανό Κελλί
"Παναγούδα" Σαββάτο Ἀ' Νη-
στειῶν 1987.
Μέ πολύ πόνο καί ἀγάπη Χριστοῦ,
Μοναχός Παΐσιος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

*** ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οἱ ἀριθμοί δείχνουν τά νούμερα τῶν κεφαλίδων καί ὄχι τῶν σελίδων.**

Πρόλογος ..... σελ. 8
Βιογραφικές ἀναφορές ..... σελ. 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΑΜΟΣ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ-ΑΝΑΤΡΟΦΗ-ΓΟΝΕΙΣ

Ἕνας γιατρός βλέπει τό ἄκτιστο φῶς 4
Ὅταν ἡ γυναίκα μείνει ἔγκυος 9, 10, 11
Γιά τό θηλασμό 12
Ὑποχρεώσεις τῶν γονιῶν πρός τά παιδιά τους 13
Ἀτεκνία 15
Συζυγικοί καυγάδες 17
Ζωηρά παιδιά 25
Χάσμα γενεῶν 34
Παιδικές παρέες 42

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ

Ὁμοιοπαθητική, βελονισμός, κλασσική ἰατρική, βότανα 45
Θαυματουργία τοῦ γέροντα 48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ἀξιωματοῦχοι καί Μασωνία 55
Περί καύσεως νεκρῶν 59

Ἱστορίες ἀπό τόν πόλεμο 60, 61
Ἐξαφανίσεις παιδιῶν 64
Προφητεία γιά τή Βόρεια Ἤπειρο, Κωνσταντινούπολη, Καππαδοκία, χολέρα στήν Τουρκία 73
Γιά τούς μουσουλμάνους τῆς Θράκης 81
Ἱστορίες ἀπό τόν ἐμφύλιο 87, 88, 89, 90
Περί φόρων καί στάσης ἀπέναντι στό κράτος 91, 92
Κοινωνικές σχέσεις, δεσμοί 95
Γιά τά ὀρφανά καί ἐγκαταλελειμμένα παιδιά 97
Σχέση χριστιανῶν (μοναχῶν καί λαϊκῶν) μέ τήν πολιτική 98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ

Μαρτύριο 100
Περί λογισμῶν 102, 103, 104
Περί αὐτοκτονίας 107
Δαιμονικός πειρασμός 108
Πνευματικές, Ἰνδουϊστές, ΧΟΕ 111
Μνημόσυνο Πατριάρχη, ζηλωτές 113
Πιάνει ἡ βασκανία, τό «μάτι», γέροντα; 120
Ὁ γέροντας θεραπεύει τή δαιμονισμένη μουσουλμάνα 133
Ὁ Χριστός ἐμφανίζεται σέ γυναίκα 136
Ἡ φωτιά στό Ἅγιο Ὄρος, χαστούκι τῆς Παναγίας, γιά τό κοσμικό φρόνημα τῶν μοναχῶν 139
Σχέδιο ἁλώσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους 140
Ἡ κοσμική μέριμνα καί ἡ ἐμπιστοσύνη στήν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ 147
Περί Θείας Μεταλήψεως 149
Προφητεία 150
Περί Ἀντιχρίστου 151
Περί θυσίας καί χαρᾶς 152

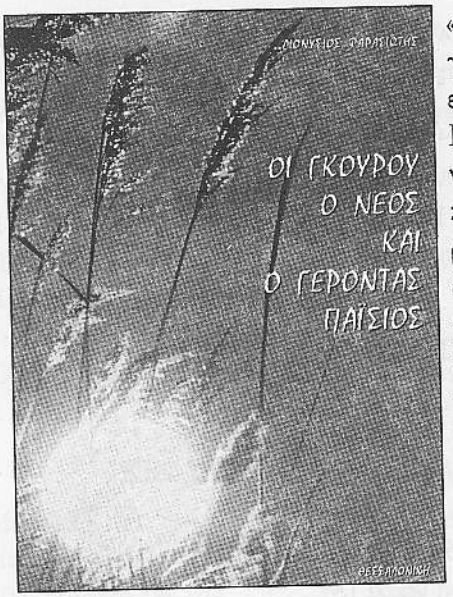
Παιδικός πειρασμός τοῦ Γέροντα καί θεία ἀποκάλυψη 155
Περί πνευματικῆς ὀκνηρίας 162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΔΙΑΦΟΡΑ

Νά ἀναστήσει ὁ Θεός Μακκαβαίους 168
Γιά τήν ὁμοφυλοφιλία 170
Γιά τά ὑποσυνείδητα μηνύματα καί τήν ROC μουσική 171
Οἰκολογικά 172, 173

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄:

Ἀνατροφή παιδιῶν 179
Περί αὐτοκτονίας 180
Σφαγή Ἀρμενίων 181
Χαρακτῆρες ἀνθρώπων 182
Γαλλικό καί Γερμανικό μυαλό 183
Ἕνας λαϊκός ἀνασταίνει νεκρό 184
Ὁ Δυτικός «πολιτισμένος» ἄνθρωπος 185
Τά ἀπόνερα τῶν καντηλιῶν 186
Γιατί ταλαιπωρήθηκε τόσο ὁ Ἀλβανικός λαός; 187
Ποῦ βρίσκεται τό κακό; 188
Βιολογικός καθαρισμός - Πόσιμα νερά 189
Παιδική ἁπλότητα 190
Μογγολάκια 191
Ὁ χαλασμένος λογισμός τῶν ἀνθρώπων 193
Πονηρός ἤ Ἅγιος; 194
Ἀποφθέγματα ..... σελ. 178
Γιά τήν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας ..... σελ. 181
Τό Κρυφό Σχολειό ..... σελ. 6
Ἑλλάδα: Ἡ χώρα πού παράγει... Ἁγίους ..... σελ. 188
Σημεῖα τῶν καιρῶν, 666 ..... σελ. 190
Περιεχόμενα ..... σελ. 197

«Τό βιβλίο αὐτό γράφτηκε μέ τήν εὐλογία τοῦ γέροντα Παΐσιου μέ σκοπό νά ἐνημερωθοῦν, κυρίως οἱ νέοι σήμερα, πού ἔχουν μπλέξει μέ: γκουρού, γιόγκα, διαλογισμό, μαγεία, πνευματισμό καί τίς ἄλλες θεωρίες καί πρακτικές τῆς Νέας Ἐποχῆς

Μέσα ἀπό τήν αὐτοβιογραφία αὐτοῦ τοῦ νέου ἀνθρώπου **σκιαγραφεῖται πολύ ἀποκαλυπτικά καί τό πρόσωπο καί τά χαρίσματα καί οἱ δυνάμεις τοῦ Γέροντα Παΐσίου.** Τό συστήνουμε θερμά σ' ὅλους τούς Χριστιανούς γιά ἐνημέρωσή τους ἀλλά καί σ' αὐτούς πού προβληματίζονται γύρω ἀπό αὐτά τά θέματα...».

Μπορεῖτε νά τό παραγέλνεται ἀπό:

α) ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΚΥΨΕΛΗ: ΤΗΛ. 2310-212659

β) Νεκτάριο Παναγόπουλο: ΤΗΛ. 210- 322481
καί τόν

γ) Ἐκδότη Ρακοβαλῆ Ἀθανάσιο
Τηλ. - FAx: 2310- 937 235.

δ) Βιβλιοπωλεῖο «Η ΠΡΙΓΚΗΠΩ»
Πολυτεχνείου 50. Τ.Κ. 56431
Ἡλιούπολη- Θεσσαλονίκη
Τηλ. καί ΦΑΞ: 2310 587991